Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Drachmann, Emmy.; med Vignetter af Knud Larsen.
Titel | Title:	Grevinde Cosel og Frederik August den Stærke, Kurfyrste af Sachsen og Konge af Polen : historisk Roman
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : Det Nordiske Forlag, 1899
Fysiske størrelse | Physical extent:	498 s. :

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

57.- 118.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130024099513

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

GREVINDE

COSEL

I. DEL

EMMY DRACHMANN

GREVINDE COSEL

OG FREDERIK AUGUST DEN STÆRKE

KURFYRSTE AF SACHSEN
OG KONGE AF FOLEN.

HISTORISK ROMAN

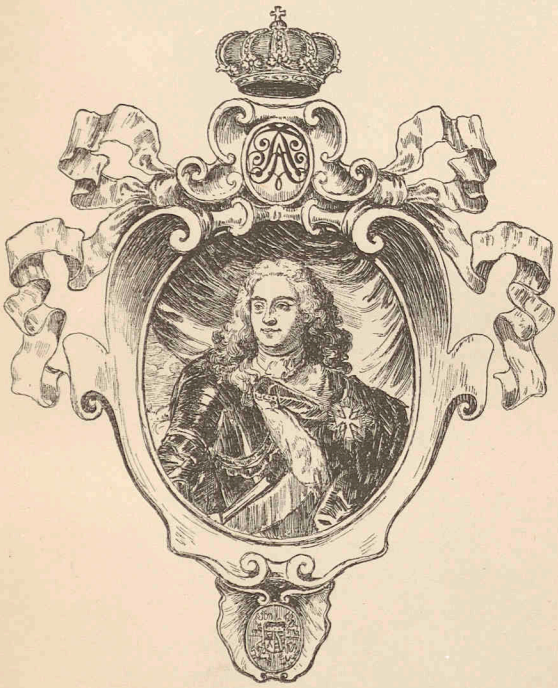
MED VIGNETTER
AF KNUD LARSEN

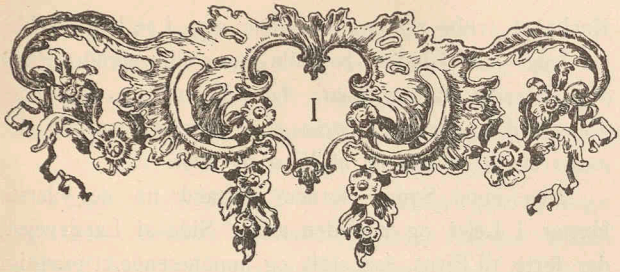
KØBENHAVN
DET NORDISKE FORLAG
BOGFORLAGET: ERNST BOJESEN
1899

KØBENHAVN — GRÆBES BOGTRYKKERI

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

FREDERIK AUGUST DEN STÆRKE,
KONGE AF POLEN, KURFYRSTE AF SACHSEN.

Endelig var den første smukke Vinterdag oprunden. Efter at Himlen ugevis — ja Maaneder igennem — havde haft et graat, kedsommeligt Udseende, og endeløse Regnskyl havde gjort de i Forvejen kun yderst mangelfuldt holdte Landeveje til næsten ufarbare Moradser, var der «kommen Frost i Luften». De tætte graa Skyer spredtes, hist og her tittede en lille Stump blaat frem, og endelig brød Solen igennem.

Natten over var saa den første Sne falden — stille og tæt. I Formiddagens muntre Sollys laa den der og bredte sig i al sin skinnende Hvidhed, nænsomt dækkende over mangen Brøst og Brist, som Solens indiskrete Straaler ellers ubarmhjærtigt vilde have blottet.

Det lille Fiskerleje Laubegast dernede ved Elbens Bred kunde nok trænge til en saadan Nænsomhedens

Kaabe at svøbe sig i; thi Husene, som i en lang Række laa langs med Floden, bar alle mere eller mindre Præg af Beboernes fattige Kaar; de var lave og uanselige, Tagene dækkede med Straa eller Græstørv og for det meste stærkt medtagne af Vind og Vejr.

Men imod Syd i fornem Afstand fra de yderste Hytter i Lejet og paa den anden Side af Landevejen, der førte til Pirna, laa stolt og imponerende et prægtigt stenmuret Hus med Taarne og Karnapper midt i en uhyre Park, omgivet af en smuk Sandstensmur.

Ved første Øjekast saa' man, at dette var en rig Mands Bolig, og Vaabenskjoldene over Portene antydede, at Ejeren tillige var af Adel.

Kun i de yderstliggende Dele af Parken var Træerne høje med brede Kroner og voxede uden Regel for Symmetri, i Nærheden af Hovedbygningen var Haven derimod holdt i den groteske, franske Stil, som de store Herrer dengang fortrinsvis yndede i deres Parkanlæg.

I stive, snorlige Rækker paa hver Side af de brede Gange og Plæner, der var rigelig forsynet med Fontæner, Grotter og Figurer, stod Træer og Buske tilskaarne i Pyramider eller andre kantede snurrige Former, ofte plantede saaledes, at de dannede Figurer eller Bogstaver. Med det lette Snelag over sig saa de endnu mere latterlige, unaturlige ud end i grøn Tilstand; Pyramiderne lignede store opstillede Sukkertoppe.

Enkelte Træer og Væxter af særlig sart, sydlandsk Oprindelse var overbyggede med store Træskur, som i de hvide, rene Omgivelser, selv med et Pudderlag paa Toppen, saa' skidne og stygge ud.

Huset selv eller Slottet, som det vel nærmest bør

betegnes, var bygget i ædel gothisk Stil med to firkantede Taarne, et større og et mindre. En bred og høj Stentrappe med Trin til begge Sider førte ned i den store flisebelagte Gaardsplads, som indrammedes dels af Slottet selv, dels af de store Orangerier, der ved en overbygget Søjlehal stod i Forbindelse med Hovedbygningen. Gennem en bred Portal kom man ind i endnu en Gaard, hvor Staldbygningerne og de vigtigste Domestikboliger fandtes. Herfra førte en Port, der altid holdtes omhyggeligt tillukket, ud i en bred Lindetræsallé, der ved en ny Port i Havemuren stod i direkte Forbindelse med Landevejen udenfor.

Ved begge disse sidste Indkørsler vare Dag og Nat Vagtposter. Grev Adolf Magnus von Hoym, kurfyrstelig sachsisk Finansminister, Bestyrer af Skattevæsnet og tillige Medlem af det hemmelige Kabinetsraad, var Ejer af dette pragtfulde Herresæde. Her levede nu paa fjerde Aar hans Hustru, den unge, smukke Grevinde Anna Constance født Baronesse von Brockdorf, medens Greven tilbragte sin meste Tid inde i den nærliggende Hovedstad, optaget som han var af sine mange Pligter baade som Statsmand og Hofkavaller.

Iblandt det talrige Tjenerpersonale, som omgav den unge Ministerfrue paa Slottet ude i Laubegast, var der ikke en, der var uvidende om, at Forholdet mellem det grevelige Ægtepar ikke var det ømmeste. Sympathien var udelt paa Fruens Side; Greven var en barsk og opbrusende Herre, der, saa snart han kom, fandt uafbrudt Anledning til at skælde og smælde over alt og alle; det var saaledes ikke alene Grevinden, men ogsaa

Tjenerskabet lige ned til den mindste Stalddreng, der drog et Lettelsens Suk, naar han atter tog bort.

I den forløbne Nat, da alle længst var til Ro, var Greven uventet kommen kørende. Han var synlig i stærkt beruset Tilstand og havde holdt et farligt Hus, fordi ikke alle Porte strax var aabne og alt beredt til at modtage ham.

Det var nu allerede op ad Formiddagen. I et af Slottets Værelser, hvis høje, buede Vinduer vendte ud imod Parken, sad Greven og hans Hustru ved Frokostbordet. Der herskede under hele Maaltidet en trykkende Stemning; thi Ægteparret vexlede ikke et Ord sammen; men Greven, hvis brede rødsprængte Ansigt i Dag havde et blegt, anstrengt Udtryk, gav uafbrudt i hæftige, tilrettevisende Ord de opvartende Tjenere sine Befalinger. Samtidigt tog han dygtigt for sig af de fremsatte Retter, medens han forsigtigt blandede rigeligt Vand i Vinen. Hans Hustru nød derimod næsten intet; men sad tavs og saa ned i sin Tallerken.

Ogsaa hendes Ansigt var blegt, men der var hverken Træthed eller Slaphed at finde i hendes dejlige Træk; tværtimod laa der et Udtryk af fast Beslutsomhed omkring Mund og Pande, og hvis hun havde set op, vilde Greven maaske dog have nydt sin Frokost med lidt mindre Sikkerhed — et saa flammende, viljestærkt Blik laa der i de mørkeblaa, næsten sorte Øjne.

Saa snart den Kop Kaffe, Ministeren efter den sidste Kødret havde beordret bragt sig, var serveret, befalede han Tjenerne at forføje sig bort. Den gode Herre følte sig efter det styrkende Maaltid atter i en ret behagelig Stemning, og nu vilde han da endelig engang til at op-

gøre Regnskabet med sin genstridige Hustru — det han saa længe havde foresat sig.

Men allerede ved Tanken om dette Opgør steg Blodet ham til Hovedet — og Harmen, som han lige troede at have faaet Bugt med, overvældede ham atter.

Gang paa Gang at blive holdt for Nar af sin egen ægteviede Hustru, til Spot og Spe for Tjenestefolkene, det var dog mere end en Statsminister og en saa mægtig Mand som han kunde lade sig byde!

Med et Ryk sprang han op udstødte en djærv Ed, og slog i Bordet, saa Glas og Porcellæn klirrede. Alle hans Forsætter om at tale roligt, med værdig Overlegenhed var som bortblæste.

Hans Ansigt blev pludselig blodrødt, de ikke synderlig store Øjne opspiledes og syntes at skulle træde ud af deres Hulinger, han kunde kun med Møje faa Ordene frem. Men Anna Constance vidste alt paa Forhaand, hvad han vilde sige, kendte alle hans Trusler og onde Ord; hun havde mere end en Gang været udsat for lignende Scener.

Hun vedblev at tie, kun rejste hun sig og gik langsomt henover Gulvet stadig med Blikket fæstet paa ham, der nu som en rasende med heftige Gestus fo'r op og ned i Stuen. Saa stillede hun sig roligt med Ryggen op ad en Søjle i Nærheden af Vinduet, hvor der hang en Klokkestreng, som hun ved blot at vende sig kunde naa!

«Ved I,» skreg han og standsede lige foran hende, «at jeg kan lade Eder piske, kaste i Fængsel, fordi I nægter at opfylde Eders ægteskabelige Forpligtelser! — En Hustru skal være sin Mand underdanig, staar der

skrevet, og jeg skal vide at fordre min Ret. — Hører I — —?»

Det Blik, hvormed Grevinden nu saa paa ham, sagde ham, at hun havde hørt og forstaaet alt, og gjorde ham paa en Gang igen usikker.

Det var jo netop hans Ulykke, at, saa snart han stod overfor dette fornemme isnende og dog saa vidunderligt betagende Blik, bragtes han fuldstændig ud af Fatning; det var kun i beruset Tilstand eller naar Hæftigheden helt løb af med ham, at han fandt Mod til at sige alt, hvad han vilde.

Annas skarpe Øje havde strax set, at hendes Husbonds Vrede var ved at sætte sig, og hun vidste, at hun vilde kunne faa Overtaget, hvis hun blot bar sig klogt ad.

Med en Stemme, der ikke skælvede det mindste, men hvis melodiske sonore Klang maatte virke behageligt paa enhver, der hørte den, begyndte hun nu stille og værdigt — uden at forandre sin Stilling — at tale:

»Jeg ved det, Grev Adolf Magnus, at I for Loven ejer Ret over mit Legeme og rimeligvis ogsaa over mit Liv; men over min Ære som Kvinde ejer jeg ene og alene Retten. Og I ved, at jeg vil forsvare mig til det yderste — med min Dolk, om det er nødvendigt — selv overfor Eder, min ægteviede Husbond.»

«Jeg fik det at føle i Nat,» sagde Greven i en dæmpet, fuldstændig forandret Tone. «Men hvorfor vil I være saa grusom imod mig? — Var jeg end lidt vild og heftig, I kunde med et Blik, med et eneste Kærtegn have tæmmet mig — det véd, I Anna, hvorfor da altid hidse mig op?»

«Jeg forstaar mig ikke paa at tæmme Bjørne,» sagde hun med let Spot i Stemmen og et noget ondskabsfuldt Smil; «men som Adelsmand burde I kunne forstaa, at en ærbar Hustru har Ret til at afvise sin Mands Kærtegn, naar han ør og vild af Vin ved Nattetid uventet kommer og forlanger sin Ret.»

«Men I har ogsaa før, naar jeg ikke har været ør og vild af Vin, nægtet mig Adgang til Eders Kammer, og I maa dog vide, at paa den Maade gaar det ikke i Længden. — En Mand som jeg lader sig ikke byde sligt.»

Greven var atter bleven modigere, og hans Stemme klang vredt og bestemt.

Anna iagttog ham skarpt og svarede saa efter en lille Pause:

«I har Ret, det kan i Længden ikke gaa saaledes — en Forandring maa der ske!» Han saa spørgende paa hende, og hun vedblev med en Stemme, der var saa blød og kærtegnende, at den fik hans gamle syndefulde og forelskede Hjærte til at skælve:

«Grev Magnus, I har saa ofte sagt, at I hadede mig for min Stoltheds og Kuldes Skyld, og at I vilde lade Eder skille fra mig! Gør Alvor af Eders Trusel — jeg beder Eder derom! Intet vil jeg hellere end vende tilbage til Holsten; mine Forældres Hus staar til enhver Tid aabent for mig. Lad mig drage bort som en fri Kvinde — og jeg vil alle mine Dage velsigne Eder.»

Hun rakte sin Haand ud imod ham, og der var Taarer i det Blik, hvormed hun saa paa ham.

Grev Hoym var, medens hun talte, næsten sunken sammen under hendes Ord og stønnede højt som af Smerte.

Hvorfor var ogsaa denne Kvinde saa dejlig og saa attraaværdig? Hvad var det for en Magt, hun havde over ham? Han, der havde haft nok af Kvinder og blot behøvede at række Haanden ud, han led nu saa at sige af ulykkelig Kærlighed til sin egen Hustru! Men saaledes skulde det ikke vedbliive at gaa! Han var Mand — Mand i sit eget Hus — Mand overfor sin Hustru!

Han vovede ikke at møde hendes Blik, da han barsk svarede, uden at tage hendes fremrakte Haand:

«Jeg agter ikke at søge Skilsmisse — I er min Hustru — for Gud og Mennesker — og I vedbliver at være det —»

«Ej ej, Grev Magnus, lad Eder ikke henrive til at bruge de store Ord!» sagde hun, idet hun traadte et Par Skridt frem og i sin fulde Højde stillede sig foran ham.

«Jeg er Eders Hustru for Gud og Mennesker, siger I, men I taler ikke sandt.»

Han fo'r op; men hun vedblev uden at lade sig afbryde:

«Er jeg Eders Hustru for Mennesker? Her holder I mig paa fjerde Aar indespærret som en Fange eller en foragtelig Kvinde. Er jeg ikke af lige saa god Adel som I? Kan tælle mine Ahner endog længere tilbage i Tiden end I? Hvorfor viser I mig da ikke det Hensyn, min Rang og min Stilling fordrer? Hvorfor færdes jeg ikke ved Eders Side inde i Hovedstaden? Mener I ikke, at jeg kunde hævde min Plads der?»

Hendes fine Læber fortrak sig til et overmodigt Smil, og som hun stod der — høj og elegant, med en

fin, gennemsigtig Rødme paa de hvide Kinder, saa hun ud som en Dronning. Greven vidste kun altfor vel, at hun — til Trods for de mange kvindelige Skønheder, Frederik August samlede omkring sig ved sit Hof — saa snart hun viste sig derinde, vilde fordunkle dem alle — endog Fyrstinde Tetschen selv, den Dame, der for Tiden besad Fyrstens Gunst.

Deri laa jo netop hele Ulykken! Anna Constance var altfor smuk, altfor indtagende til, at han turde indføre hende ved Dresdener Hoffet — dette Hof, hvor kvindelig Ynde og Skønhed betragtedes som en Vare, der tilfaldt den højest bydende. Vistnok var Anna stolt, men hun var ukendt og uerfaren iblandt saa fordærvede Omgivelser, og — med et Suk sagde Finansministeren sig dette — hendes Hjærte var ikke bundet ved Kærlighed til hendes Husbond.

Blev det ham end ikke muligt selv at vinde denne betagende Kvindes Tilbøjelighed, saa vilde han dog ikke risikere at være Vidne til, at den tilfaldt en anden Mand. Og ved Hoffet i Dresden var der nok af smukke, forførende og samvittighedsløse Mænd — ingen var mere at frygte end Kurfyrsten og Kongen selv! Men han maatte berolige hende, hun var saa dejlig, som hun stod der, at han med Magt maatte overvinde sig selv for ikke ved et ubetimeligt Kærtegn at skræmme hende bort.

Ak, om hun havde elsket ham! Hvor gærne havde han ikke overfor dem alle derinde i Hovedstaden glimret med sin skønne og kloge Hustru!

Alt dette fo'r som et Lyn igennem Grev Hoyms

Hjærne, mens hans Hustru talte, og han svarede med et venligt Smil:

«Min kære Anna, jeg har jo før sagt Eder, at Tonen ved Hoffet næppe vil være Eders kyske, fornemme Natur tilpas, og at kun Hensynet til Eder selv holder mig tilbage fra at indføre Eder der!»

«Det har I sagt; men det lyder meningsløst i mine Øren. Saa mange ædle Kvinder færdes i det Selskab! Er ikke Eders egen Søster, Fru Vitzthum, iblandt dem.»

Greven var nær ved at udbryde: Jo, men hun er saa forelsket i sin Mand, at hun ikke ser og hører andet end ham; men han besindede sig i Tide og sagde intet.

«Hvorfor kan I ikke bringe mig til hende? Kun en eneste Gang har jeg set hende, og det var endda kun rent tilfældigt og imod Eders Vilje.»

«Min Søster er en brav Kvinde», svarede Hoym, «og jeg betroede Eder gærne til hende; men for Tiden, hvor alle er optaget af Karnevalet og de dermed forbundne Festligheder, er der ingen Lejlighed dertil.»

«Ja, det siger I altid», sagde Anna med krænket Mine. «Og saa snart Karnevalet er forbi, rejser Kongen og Hoffet atter tilbage til Polen, og saa er der slet ingen Lejlighed mere.»

«Denne Gang siges det for sikkert, at Kurfyrsten bliver hjemme», svarede Hoym; «det er ogsaa nødvendigt! Landets Forsvarsvæsen trænger til, at Fyrsten personlig tager Ledelsen i sin Haand, ovre i Polen kan han dog intet udrette; Karl den Tolvte er nu en Gang bleven den stærkeste.

«Alt det vedkommer ikke mig; men hvis Kongen nu virkelig bliver i Dresden, saa har I ingen gyldig Undskyldning for ikke at indføre mig ved Hoffet.»

«Ingen derinde ved, at jeg er gift,» mumlede Greven halvt for sig selv, «ingen uden min Søster, og hun er tavs, fordi jeg ønsker det.»

«Men det er en Haan imod mig, som jeg ikke vil eller bør finde mig i,» svarede Anna stolt. «Mener I ikke, at jeg er værdig til at optræde som Eders Hustru, da giv mig min Frihed og lad mig drage herfra! Der er jo Kvinder nok, og I finder let en bedre og føjeligere Hustru end jeg,» tilføjede hun og saa paa ham med et Blik, som gjorde ham helt ør.

«Føjeligere — ja!» stammede han og vovede at gøre et Forsøg paa at trække hende ind til sig; hun skød ham læmpeligt, men bestemt fra sig.

«Ved ikke overfor Verden at ville anerkende mig som Eders Hustru, har I selv fritaget mig fra mine Forpligtelser,» sagde hun blidt og saa drømmende ud for sig.

Hoym var overvældet. Han lod sig falde ned paa Knæ, greb hendes Kjole, trykkede den hæftigt til sine Læber og saa bedende op paa hende.

«Ak, Anna, tal ikke saaledes! I ved jo godt, at jeg elsker Eder, at jeg er gal af Kærlighed til Eder og af Fortvivlelse over Eders Kulde.»

Anna svarede intet, drejede blot Hovedet lidt til Siden og udstødte et Suk, saa let, som var det henaandet. Men inde i hendes Hjærte skød en vild Glæde til Vejrs. Kunde hun blot naa at komme ind til Ho-

vedstaden, saa skulde hun nok vide at tage Revanche for disse Aars glædeløse, ydmygende Tilværelse!

«Er der da intet, hvorved jeg kan vinde Eders Kærlighed, skønne, betagende Anna?» stammede Greven, der stadig laa paa Knæ.

«Rejs Eder!» sagde hun mildt, men med Højhed og vendte sig imod ham. «Det er ikke Ydmygelser, jeg forlanger af Eder, kun min Ret.»

«Men Eders Kærlighed? Eders Elskov?» hviskede Greven, der strax havde rejst sig og nu vovede at trykke hendes Arm.

Anna betvang den Afsky, hun følte for sin plumpe Ægtefælle, og sagde:

«Kærlighed og Elskov er store Ord — lad os sætte Venskab og Agtelse i Stedet! Begge Dele kan I vinde ved at føre mig bort fra mit glædeløse Fangenskab her ind til Livet og iblandt de Mennesker, jeg ved min Fødsel hører til. Min Ungdom og min Sundhed forsmægter her i denne Ensomhed, jeg maa bort herfra — enten hjem til mine egne eller med Eder til Hovedstaden.»

Greven svarede ikke strax, men sagde først lidt efter: «Hvis I vil have Taalmodighed, skal jeg tænke alvorligt over Sagen. For Øjeblikket lader det sig ikke ordne. Mit Palais i Dresden er ikke i den Stand, at det er værdigt til at huse saa megen Skønhed som Eders; men jeg skal efter bedste Evne søge at raade Bod derpaa. Vil I saa ogsaa, hjærte Hustru —» tilføjede han i en dæmpet lidenskabelig Tone, «naar jeg næste Gang besøger Eder, være mindre grusom og haard imod mig?»

Anna svarede undvigende med et skælmsk Smil:

«Derom taler vi sammen inde i Eders Palais i Dresden!»

Da Greven lidt efter tog Afsked, tilføjede han i en alvorlig bestemt Tone: «Foreløbig bliver alt ved det gamle! I holder Eder til mine Befalinger og tager ikke paa egen Haand ind til Hovedstaden. En Overtrædelse af min Vilje vil kunne faa de ubehageligste Følger for Eder!»

— — —

Saa snart Grevens Slæde var forsvunden igennem den yderste Port, ringede Anna hæftigt paa en Klokke og gav den indtrædende Tjener Ordre til strax at lade Jomfru Lisbeth komme. Jomfru Lisbeth var den unge Ministerfrues danske Kammerpige, Selskabsdame og Veninde paa en Gang. Hendes Moder, Grevinde Brockdorf, havde for et Par Aar siden skaffet Datteren denne Perle af en undergiven.

Uagtet Lisbeth var tre, fire Aar yngre end Grevinden — ikke endnu fyldt de Tyve, havde Anna Constance skænket hende hele sin Fortrolighed og aldrig haft Grund til at angre det. Med en næsten hundeagtig Troskab hang den forstandige og godhjærtede unge Pige ved sin smukke og indtagende Frue.

Da Lisbeth paa sin stilfærdige Maade nu traadte ind i Stuen, blev hun i højeste Grad forbavset ved at se sin Frue komme springende sig i Møde, klappende i Hænderne og med et Ansigt, der straalede af Glæde. Ellers, naar Greven var taget bort, fandt Lisbeth hende i Reglen opløst i Taarer eller aldeles rasende af Harme.

«Lisbeth, Lisbeth!» raabte Grevinden og snurrede den forbløffede Kammerjomfru rundt som en Top, «nu

vil vi ha' det morsomt! — — Naa, se ikke saa dumt paa mig! Er jeg ikke ung og smuk nok til at kunne more mig?»

Lisbeth stammede nogle uforstaaende Ord, og Anna Constance lo overgivent og glad som et Barn.

«Nu skal vi til at snakke om mine Toiletter,» sagde hun. «Jeg skal ind til Residensen og fordreje Hovederne paa alle Kavallererne, alle uden Undtagelse — paa Kurfyrsten først og fremmest — —!»

«Deres Naade dog!» bemærkede Lisbeth forsagt.

«Sæt nu ikke strax saadant et højtideligt Ansigt op,» sagde hun og tog hende under Hagen. «Det er jo mig, der vil fordreje Hovederne paa de andre, jeg skal nok holde mit eget klart. Men hvor jeg skal hævne mig for alle disse forsmædelige Aar! Som Slaver skal de ligge for min Fod, og han — min Tyran, min Fangevogter skal faa Lov at græde og trygle — sin Vilje faar han dog ikke! — —»

Hun gjorde et Kast med Hovedet og traadte hen foran et stort Spejl og betragtede med et triumferende Smil det Billede, hun mødte derinde. Og hun havde Grund til at være tilfreds; thi kun sjældent har et Spejl gengivet et skønnere Ansigt, en ædlere Skikkelse end Grevinde Hoyms.

Det fine, ovalt formede Hoved sad paa en Hals, der var høj og slank og bares med uforlignelig Ynde og Fornemhed. At Halsen i Hvidhed ikke gav Ansigt og Hænder noget efter, blev man snart overbevist om; thi Anna Constance rev med et Ryk den Brystdug bort, der naaede næsten helt op til Hagen og blottede derved Halsen — til ned over Brystets faste, blændende

hvide Rundinger. Hun nikkede tilfreds og trak en af de lange sorte Krøller, der hang ned fra den højt opsatte Frisure, frem over Skuldren. Det blanke sorte Haar klædte det hvide Underlag fortræffeligt. I Modsætning til Datidens Damer brugte hun kun yderst sparsomt Pudder og Sminke, hendes friske gennemsigtige Teint behøvede intet Forskønnelsesmiddel. Paa de fine Kinder laa i Almindelighed en naturlig let Rødme. Kun paa de paafaldende sorte Bryn og de lange Øjenvipper kunde man formode, at Frisørens eller Kammerpigens Pensel havde anvendt sin Kunst.

Naar Anna — som nu — smilede, fik den lille, smukt formede Mund et eget rørende barnligt Udtryk, og de koralrøde Læber blottede en Række skinnende hvide Tænder; Næsen var kraftig — tydede paa Klogskab og Energi — og ædel og græsk i Formen.

Hun var over Middelhøjde, slank og smidig, «hendes Figur var som en Gudindes, uden Dadel og Lyde,» som en datidig Skribent udtrykker sig.

»Hvornaar kommer Deres Naade til at flytte til Dresden?» spurgte Lisbeth.

Grevindens Ansigt fik ved dette Spørgsmaal pludseligt et fortrædeligt Udtryk; hun mindedes sin Husbonds sidste truende Ord og kom derved til at tænke paa, at Sagen dog egentlig endnu ikke var saa helt i Orden.

«Det kan jeg ikke sige,» svarede hun kort, drejede sig rundt paa Hælen og gik hen i en af de dybe Vinduesnischer og saa ud.

«Men se dog, hvor herligt det er udenfor i Dag!» udbrød hun pludseligt og vendte sig atter med smilende Ansigt imod Lisbeth.

«Se, hvor Sneen ligger og vinker og lokker! Og her har jeg tilbragt Tiden med at værge mig imod en raa, brutal Ægtemand! Kom lad os skynde os! Jeg vil ud at køre i Slæde, men ikke i den modbydelige Kasse, som Greven plejer at anvise mig. Nej, i en rigtig Kane med Klokkespil og Fjerbuske, som det sømmer sig en Adelsfrue, der kan tælle sine sexten Ahner!»

«Gaa og sig til Christopher, at han skal spænde de to Sorte for Kanen, jeg fik fra Depenan til Jul, og at han skal hænge alle de Klokker og Fjerbuske paa dem, som det i Følge Slæde-Regulativet er tilladt en Adelsmand at køre med! Naa, hvorfor tøver du?» — hun stampede utaalmodigt i Gulvet.

«Ak Frue, De ved dog, at Greven med Trudsel om den strengeste Straf har forbudt Christopher at køre for Deres Naade med nogen anden Slæde end den borgerlige og med anden Stads end det almindelige Bjælde-Halsbaand! — —»

«Du vover at sige mig imod!» udbrød Grevinden og blev rød af Harme. «Gaa øjeblikkelig og bring Christopher min Befaling og tilføj, at hvis han ikke i alle Retninger efterkommer den, skal han dyrt komme til at angre det!»

Lisbeth fjernede sig uden videre Indsigelse og kom lidt efter tilbage — synlig forlegen.

«Hvad er der i Vejen?» spurgte Grevinden, endnu inden Lisbeth havde faaet sagt et Ord.

«Christopher lader allerunderdanigst melde Deres Naade, at Hans Excellence, Grev Hoym, inden han kørte bort i Dag med egen Haand laaste baade Kane

og Klokkespil inde og gentog sine Befalinger!» sagde Kammerpigen og saa' ængsteligt op paa sin Frue.

Anna Constance udstødte et Skrig af Harme, stampede i Gulvet og med en Ed saa djærv, som man næppe skulde have ventet af hendes Mund svor hun, at denne sidste Forsmædelse skulde komme Hs. Excellence dyrt at staa!

«Kanen og Klokkespiliet skal skaffes til Veje, sig Christoffer det,» sagde hun med en Stemme, der dirrede af Harme. «Døre og Laase kan brydes op, og nu kører jeg selv lige ind til Hovedstaden, kaster mig for Kurfyrstens Fødder og fortæller, hvorledes hans Minister behandler sin Hustru. Efter alt hvad jeg har hørt om Frederik August, giver han sikkert ikke Greven Medhold!»

«Det gør han næppe,» sagde Lisbeth stilfærdigt. «Men sæt nu, Frue, at De ikke træffer Kurfyrsten, men først Greven? Vil De saa ikke bittert komme til at fortryde Deres overilede Handling?»

Anna Constance svarede ikke; hun saa' tankefuldt hen for sig, og Lisbeth vedblev: «Greven kan lade Dem indespærre — han er i sin fulde Ret dertil overfor en opsætsig, ulydig Hustru — og ingen vil træde frem til Deres Forsvar; thi ingen kender Dem. Betænk det, Deres Naade!»

«Ja, du har Ret, min kloge Lisbeth!» sagde Grevinden efter en kort Pause. «Det vilde være dumt at udsætte mig for en saadan Mulighed, især i dette Øjeblik, hvor jeg rimeligvis staar lige foran Maalet. Men lad os nu jage alle disse kedelige Tanker paa Porten! Nu gaar jeg selv og siger Christopher Besked. Jeg vil køre ud som Adelsfrue! Naar vi kører sydpaa, risikerer vi ikke at træffe nogen af Hoffets Folk. De har nok

at gøre med at more sig inde i Residensen — de Lykkelige!» — lagde hun til med et lille Suk.

Lisbeth rystede misbilligende paa Hovedet, men vovede dog ikke længer at komme med Indvendinger.

En Times Tid senere svingede ud af den yderste Slotsport en elegant Adels-Kane, malet i stærke Farver og med megen Forgyldning, forspændt med to prægtige Heste, hvis brogede Fjerbuske viftede og svajede i Takt med Dyrenes elegante Bevægelser. Under munter Klang af det smukt og stærkt klingende Klokkespil susede det lette Køretøj henover den frosne sneknitrende Landevej sydpaa i Retning af Pirna. I Slæden sad Grevinde Hoym og Lisbeth.

Anna Constance var i det bedst mulige Lune; det fortrædelige Intermezzo med den indelaasede Slæde havde hun helt glemt over Glæden ved saaledes at flyve fremover i den friske, klare Luft paa den smukke Vinterdag.

Hun, der var saa ung, saa stærk og saa sund, følte sig selv som en Del af Naturen; ren, frejdig og ukuelig! Naar hun færdedes ude paa denne Maade uden at føle sin Afhængighed, kom der over hende en saa mægtig Glæde ved at leve, en saa sikker Overbevisning om sin egen Ukuelighed, at hun syntes, hendes Fremtid ene og alene laa i hendes Haand, og at den kun kunde blive rig og lys — lige saa straalende, solbeskinnet og blændende som Landskabet omkring hende.

Hele hendes Ungdom havde jo været saadan en lysende glædesfyldt Fest. Nede ved det Braunschweig-Wulfenbüttelske Hof, hvor hun som den unge, elskværdige Arveprinsesses første Hofdame og Barndomsveninde — Prinsessen var født Hertuginde af Gottorp

— havde indtaget en Særstilling iblandt Hoffets Damer, havde hun været næsten ligesaa feteret som Prinsessen selv og særlig vakt Beundring for sin store Færdighed i al Slags Idræt. Modig og behændig, med et sikkert Øje og en fast Haand var hun til Hest eller til Fods, ved Jagterne og ved de mange forskellige den Gang brugelige Festlege den første iblandt alle.

Idag stod atter denne gyldne Tid levende for Anna Constances Øje, og hun passiarede i et væk, fortalte Lisbeth om sine Triumfer og Sejre fra dengang — Fortællinger, som Kammerpigen allerede havde hørt mere end en Gang før.

»Hvilken ond Skæbne vilde ogsaa, at Grev Hoym, den berømmelige Kurfyrstes almægtige Minister, i en diplomatisk Sendelse fra sin Herre skulde komme til Arveprinsens Hof, netop som min elskede Prinsesse saa uventet var afgaaet ved Døden, og mine Forældre havde mistet Størstedelen af deres Formue!» udbrød hun med rynkede Bryn efter at have endt Beskrivelsen af et Hofbal, hvor hun midt under Dansen for alles Øjne havde givet Arveprinsens Broder et smeldende Ørefigen, fordi han havde vovet at trykke et Kys paa hendes Hals.

«Havde jeg anden Udvej end at tage imod den forelskede Hofmands Tilbud?» vedblev hun, som om hun talte med sig selv.

»Hans Rang, hans Titler og hans Rigdom, om hvilken der gik næsten fabelagtige Rygter, udmalede mig min Fremtid ved det pragtfulde sachsiske Hof som en eneste uafbrudt Fest, en endnu skønnere end mit Liv i Braunschweig havde været. Hvilken frygtelig Skuffelse at blive ført herud i dette fordømte Laubegast uden at faa

noget af Herligheden i Dresden at se! Men min Tyran forregnede sig stærkt, naar han troede ved denne Afsondrethed at kunne knytte mig fastere til sig» — tilføjede hun i en vred, truende Tone, «der er i disse Aar voxet et Had op i min Sjæl imod ham, og kun Haabet om dog engang at sejre har bevirket, at jeg tilsyneladende giver efter! — — Men nu, hvor Kongen efter mere end to Aars Fraværelse atter er kommen til Dresden, for igen at holde Hof i Sachsen, nu skal det ogsaa have en Ende med Slaveriet — — saa faar det briste eller bære!»

Imidlertid susede Slæden stadig videre. Bjærgene inde i sachsisk Schweiz laa skinnende hvide med den nyfaldne Sne paa Toppen og ned ad Siderne eller i blaa flimrende Slagskygger med skarpe Konturer op imod den klare Luft. Himlen var næsten sydlandsk blaa, kun hist og her svævede let og duftigt som et Fnug en enkelt lille hvid Sky under Hvælvingen. Som en gylden Strøm fulgte Elben tilvenstre Landevejens Løb, svære Lastfartøjer stagede sig langsomt opover, medens de i modsat Retning lod sig glide for Strømmen og kun ved Hjælp af Roret holdt den rigtige Kurs. Smaa gesvindte Isflager jog afsted i en munter Tagfat, de kom helt nede fra Bøhmen, hvor Elben i sit Udløb snævres inde mellem høje, kolde Fjælde, og de syntes at nære ærgerrige Planer om at komme afsted ud i den vide, vide Verden, helst ud i det store, aabne Hav.

«Se, der ligger Slottet, det forhexede Slot, som det kaldes!» sagde Grevinden og pegede over Elben paa et Palais i japanesisk Stil, hvis svajede Kobbertag glinsede i Solen.

«Ligner det ikke et rigtigt Æventyrslot i Dag?» passiarede hun videre.

«Det ser ud, som var det oversaaet med funklende Diamanter. Om et Øjeblik træder Prinsessen med sin Tryllestav ud i Svalegangen, saa forvandler hun hele Landskabet til et Æventyrrige, og du og jeg bliver ogsaa forhexede!» Hun brød ud i en fornøjet Latter, da hun saa' Lisbeths forskrækkede Ansigt.

«Ak, Frue, tal dog ikke saaledes,» udbrød Kammerpigen angst. «Husk paa det var en Hex, der boede i det Slot! Den afdøde Grevinde Neitschütz gaar jo endnu igen derovre! Ingen tør bo der eller nærme sig Slottet — hendes Magt er lige saa trolddomsagtig i Døden, som den var i Livet!»

«Din Nar! — du er den værste Taabe, der findes!» sagde Grevinden. «Der er ikke den Urimelighed, du ikke tror paa, bare man først nævner Ordet Hex! Kan du ikke begribe, at Grevinde Neitschütz' Hexeri ene og alene bestod i hendes Dejlighed, i hendes sjældne Ævne til at vække Kærlighed og knytte en Mand til sig!» fortsatte hun i en alvorlig Tone. «Ak, hvor gærne vilde jeg ikke være som den afdøde Grevinde!»

Lisbeth fo'r ordentlig sammen ved disse formastelige Ord; men Anna vedblev i en begejstret drømmende Tone: »At vinde en stor og mægtig Fyrstes Hjærte saaledes, at der for ham intet andet gives i Verden end den Elskede, og at den Dag hun lægger sig ned paa Puden og drager det sidste Suk, da ejer han ikke Kraft eller Mod mere til at leve, men følger hende frivilligt i Døden — — — Er det ikke skønt? Kan en Kvinde ønske sig en herligere Lod?»

«Men Frue, det gik jo alt til med Hexeri — !» sagde Lisbeth alvorligt. «Det var ikke Kurfyrsten, der vilde dø, men det Armbaand, den onde Hex paa Dødslejet havde flettet ham af sit Haar, der trak ham efter hende i Døden!»

«Ja, du og alle de dumme Mennesker kalder hende en ond Hex; men for Kurfyrsten var hun en Engel, selve Lykken og Livet, og da han følte Døden gennemisne sig, udbrød han i hede Takkebønner, fordi han saa snart igen skulde mødes med den Tilbedte!»

«Gud være den salige Kurfyrstes Sjæl naadig, hvis han skulde komme derhen, hvor hun var!» sagde Lisbeth højtideligt og slog i Stilhed et Kors for sig.

«At snakke om fornuftige Ting med dig er umuligt,» sagde Grevinden med et ærgerligt Kast med Hovedet. «Men nu har jeg faaet en Idé! Vi lader os sætte over med Færgen til Pillnitz — jeg vil engang bese Slottet rigtig i Nærheden. Maaske kan jeg faa min Gemal til at købe det til mig til Sommerbolig — det staar vist ikke synderligt højt i Prisen — udskreget som det er for Hexeri — —!» føjede hun haanligt til.

Christopher fik Ordre til at vende Slæden, der imidlertid var vedbleven at køre videre, og noget senere befandt Køretøjet med samtlige Personer sig paa den brede plumpe Færge, der langsomt i en stor Bue — grundet paa Strømmen — bevægede sig fremover imod den anden Bred. Anna Constance var stadig i sin oprømte, glade Stemning og gav sig ganske imod Sædvane i Passiar med Færgemanden. Af et Par Ytringer, han lod falde, forstod hun, at han havde været inde i Hovedstaden og set en Del af Festlighederne,

og i sin Nysgerrighed efter at erfare noget herom, glemte hun sin sædvanlige Fornemhed overfor den jævne Mand og lyttede spændt til hans Beretninger, som da han først havde faaet Tungen paa Gled, blev mere og mere vidtløftige.

«Ak ja,» sagde han tilsidst. «Vor Kurfyrste er en naadig og nedladende Herre, som ogsaa under Fattigmand og Smaakaarsfolk nogen Glæde. I Stedet for som sine Forgængere at lade de fleste Fester og Optog foregaa for lukkede Porte, morer den høje Herre sig kun, naar Folket ogsaa kan fryde sine stakkels Øjne ved al den velsignede Pragt og Herlighed! — Naar blot ikke vor store Kurfyrste var kommen i den skrækkelige Krig med den slemme Svenskekonge, saa kunde vi alle have det, som man læser om i Æventyret!»

«Skal du nu ogsaa til at snakke om den fordømte Krig!» udbrød Grevinden ærgerligt. «Det er ikke for at høre om den, at jeg nedlader mig til at sidde her og lytte til din Snak!»

«Deres Naade maa tilgive!» sagde Færgemanden og bukkede dybt. «En saa fornem Dame kan jo heller ikke vide noget om Krigens Skrækkelighed — men vi stakkels Smaafolk føler den haardt nok,» mumlede han halvhøjt.

«Her!» sagde Anna og rakte ham en Sølvmønt. «Den kan vel nok faa dig til at glemme Krigen for en Tid — Fortæl mig saa, om du ved, naar den næste Fest paa offentlig Plads skal finde Sted?»

«Det skal jeg snart sige!» udbrød Færgemanden, som ved Synet af Pengestykket havde faaet hele sin Snakkesalighed igen. «Begge mine Drenge er jo med

til at rive Markedsboderne ned derinde paa Torvet i Hovedstaden og lave det om til Jagtplads — —!»

«Er det muligt, skal der afholdes Jagt paa Torvet?» afbrød Anna ham interesseret. «Det har der jo aldrig før været?»

«Nej, ikke i Frederik Augusts Dage, men tidligere under hans Fader hændte det oftere; dengang afspærredes alle Gader og Stræder i Nærheden, medens vor naadige Kurfyrste Augustus ene og alene lader Jagten foregaa paa Torvet, for at Menigmand skal faa sin Del af Fornøjelsen. Der indrettes Sidde- og Staapladser rundt omkring hele den uhyre, indhegnede Plads, og dem kan enhver benytte, bare han kommer tidsnok. For Adelen og de høje Herskaber bygges der Tribuner inde paa selve Pladsen — og saa har de jo forresten alle Vinduerne i Raadhuset og Palaiserne paa Torvet,« sluttede han.

«Hvornaar finder den Jagt Sted?» spurgte Anna.

«I Overmorgen, om Gud vil, som vor Kurfyrste har bestemt!» svarede Færgemanden.

Man var nu naaet over paa den anden Side; men Anna syntes at have glemt sit Forsæt om rigtig at bese Slottet i Nærheden; thi hun gav Christopher Ordre til at køre videre langsmed Floden, «saa lader vi os sætte over igen nede ved Pirna,» sagde hun.

«Du, vi maa se at komme ind til den Jagt!» afbrød hun pludselig sine egne Tanker og henvendte sig til Kammerpigen. «Vi forklæder os, som vi før har gjort, og blander os imellem Tilskuerne. — Jeg vil se Kurfyrsten!«

«Nej, Deres Naade, det gaar ikke an!» sagde Lisbeth i en paafaldende energisk Tone.

«Er du gal?» sagde Grevinden. «At sige Nej, naar jeg siger Ja!» hendes Stemme formildedes, da hun saa det ængstelige Udtryk, hvormed Lisbeth betragtede hende. «Bare du ikke var saadan en Hare, saa var du helt brillant!« sagde hun leende. «Men du skal nu med mig, enten du vil eller ej. Er forresten ikke vore hemmelige Expeditioner ind til Byen altid løbne heldig af?»

«Det er de, Deres Naade; men vi har heller aldrig vovet os derind, naar Hoffet var der,» svarede Lisbeth.

«En Gang skal være den første!» sagde Grevinden og trallede hen for sig.

«Christopher vend! Jeg kører hjem!» udbrød hun pludselig. Kanen svingede paa ny, og afsted gik det i Retning ad Færgen og Pillnitz til.

«Se Lisbeth — se! hvad er det?» sagde hun og greb Kammerpigen haardt i Armen, idet hun pegede over mod Landevejen paa den anden Bred.

I en lang Række bevægede sig i rasende Fart et skinnende festligt Tog sydefter, det glitrede og funklede i Solen som en uhyre Kæde Diamanter, og i den klare, stille Luft hørtes den dæmpede Lyd af mange Klokkespil.

Anna stod op i Slæden og stirrede som fortryllet over imod Synet paa den anden Side.

«Hoffet!» hviskede hun hæst, og raabte i næste Øjeblik: «Christopher! kør til Hestene styrter — afsted! vi maa naa dem!»

Christopher gav Hestene et Rap og Slæden ordentlig hoppede henad Vejen, men samtidig sagde han sindigt:

«Inden vi kommer ombord paa Færgen, er Toget derovre halvvejs i Pirna!»

Anna udstødte et Suk og lod sig som tilintetgjort synke tilbage i Slæden, den rasende Fart havde allerede faaet hende til at sætte sig.

«Hvad var det ogsaa for en forrykt Idé at lade os sætte over her i Stedet for at køre videre til Pirna, som Bestemmelsen var!» udbrød hun og saa harmfuldt paa Lisbeth, som om det hele var hendes Værk.

«Deres Naade vilde jo se Slottet i Pillnitz!» svarede Lisbeth blidt.

«Snak — Slottet i Pillnitz, hvad kommer det mig ved? — — Du kan heller aldrig komme med et fornuftigt Raad! — Levende Mennesker er det, jeg vil se — rigtige Konger og Prinsesser, og jeg vil selv være med iblandt dem. — Nu kører vi lige til Pirna!» sagde hun. «Der træffer vi nok Herskaberne i «Den gyldne Svane», der plejer jo Kurfyrsten at «bede».

Atter var Køretøjet paa Færgen; men dennegang fik Færgemanden et højst unaadigt Tilhold om at holde sin Mund; Grevinde Hoym var ikke mere oplagt til at høre paa hans Passiar — hun havde nok at gøre med sine egne Tanker og med at lytte til sin kloge Ledsagerskes Tale. Beskedent og stilfærdigt søgte den brave Lisbeth at overbevise sin Frue om det urigtige i, nu at ville køre efter Herskaberne til Pirna; i den Slæde, som Grevinden benyttede i Dag, vilde hun ikke kunde blive ubemærket, og det tætte Slør, hun ellers efter Grevens Ordre altid betjente sig af ved Udflugterne i Omegnen, havde hun heller ikke med sig. Der vilde kun opstaa lutter Fortrædeligheder af denne Fart,

den mindste vilde være, at de ikke kom ind til Jagten i Dresden — bedst var det hurtigst muligt at køre hjem og takke sin Gud, hvis man slap heldigt fra hele denne lovstridige Kanetur! —

Anna maa vel have indset det rigtige i dette Raisonnement; thi da man var kommen over paa den anden Side af Floden, fik Christopher Ordre til at køre lige hjem.

— — —

Den store Dag var kommen; Kurfyrsten eller Kongen, som Frederik August for det meste benævnedes ogsaa af sine sachsiske Undersaatter, holdt Jagt paa Byens Torv til Fryd og Glæde for Hovedstadens Beboere.

Iblandt Tilskuerne i første Række var Grevinde Hoym forklædt som velhavende, sørgeklædt Borgerkone med et langt, tæt Slør dækkende for Ansigtet; Lisbeth fulgte hende som hendes Tjenestepige.

Kun ved Hjælp af Christophers kraftige Arm og en vel fyldt Pung var det lykkedes de to Kvinder at opnaa disse udmærkede Pladser. Christopher selv holdt sig beskedent i Baggrunden. Jagten var allerede i fuld Gang, da det lille Selskab kom til Byens Torv.

Alskens Fortrædeligheder under Vejs, nærmest Forsigtighedshensyn og det fuldstændig moradsagtige Føre udenfor Byen — Vejret var atter Dagen før slaaet om med Regn og Tø — havde forsinket dem. Heldigvis var Regnen nu hørt op, og Solen forsøgte endog af og til med et mat Smil at bryde igennem de graa Skyer. Anna Constance trak Vejret dybt. Endelig var alle Vanskeligheder overstaaede, og hun sad nu her midt i

Æventyret. Med et hurtigt Blik overfløj hun Pladsen. Hverken iblandt Jagtherrerne eller blandt de fornemme Tilskuere var hendes Ægteherres trivelige Skikkelse at se.

Efter denne beroligende Opdagelse, begyndte hun lidt nøjere at betragte Scenen foran sig; men den uvante Larm og Pragt, det hurtigt skiftende Billede paa selve Jagtpladsen forvirrede hende; det flimrede for hendes Øjne og susede for Ørene, og langt borte som i en Drøm lød Lisbeths orienterende forklarende Bemærkninger. Lige overfor paa den modsatte Side af det uhyre Torv, der som et Gulv var belagt med Brædder, var det kongelige Jagttelt og de lukkede Tribuner, hvor de af Hoffets Damer og Kavallerer, der ikke deltog i Jagten, havde Plads bag de i højrødt Fløjl indrammede Vindusaabninger. Kurfyrstinden, eller som Frederik August til Trods for hendes Protest fordrede, at hans Hustru tituleredes, Dronningen var ikke til Stede. Som sædvanlig var den høje Frue fra sit klosterlige Exil i Pretsch paa Fyrstens Befaling kommen til Hovedstaden i Anledning af Karnevalet, men intet kunde formaa den fromme Fyrstinde til at overvære en saa grusom og uværdig Adspredelse som Jagten efter hendes Anskuelse var.

Til begge Sider af Jagtteltet, der var rigt garneret med højrøde Fløjelsdrapperier og svære Guldfrynser og Kvaster, stod Herolder og Trompetere opstillede i deres klædelige Dragter. Derefter fulgte Jægerkorpset i den hvide og grønne Uniform med Hejrefjæren og en Grankvist i Huen. Ovenpaa Jagtteltets flade Tag havde det berømte Janitschar-Musikkorps Plads, som Kongen i sin

Tid havde bragt med hjem fra Polen, og som hurtigt var bleven Hovedstadens Kælebørn. I de egenartede, stærkt brogede og pragtfulde Dragter kan det ej heller nægtes, at de mørkhaarede, udsøgt smukke Mænd tog sig overordentlig fordelagtige ud.

Iblandt de fornemme Skytter, der enten vare ude at agere paa Arenaen eller stod opstillede i Læ af Teltet, var to Damer i klædelige Amazonedragter.

Det var Kongens Elskerinde, Fyrstinde Tetschen og Grevinde Vitzthum, født Hoym. Uvilkaarlig trak Anna Sløret fastere om sig, da hun saa sin Svigerinde.

Hvor hun misundte de to Damer! Tænk at være dernede midt i Herligheden i Stedet for at sidde ukendt her iblandt Pøbelen!

Hun, der var en saa dygtig Jægerske, og som ikke brugte det tætte Slør, fordi hun ikke kunde være sit Ansigt bekendt, hun skulde nok hævde sin Plads, selv om hun maatte indrømme, at de to Damer vare ualmindelig flinke. Imod sin Vilje maatte hun beundre Fyrstinde Tetschens elegante, yndefulde Bevægelser — hun følte en hende selv uforklarlig Antipathi imod den polske Gunstdame. Ved Siden af hendes fine Skikkelse virkede Grevinde Vitzthum — stor og kraftig som hun var — næsten maskulint, dog var hun ikke mindre behændig og sikker i sine Udfald end Fyrstinden.

Aandeløs fulgte Anna Constance Jagtens Gang, Vildtets og Hundenes Løb; men ingen Skikkelse tildrog sig hendes Opmærksomhed i højere Grad end Kurfyrstens.

Intet Under at Folkemængden havde givet ham Tilnavnene Augustus Jupiter! Augustus Apollo!

En Gud — en Overvinder — en Besejrer, ja det var det, han lignede; thi overstraalede han ikke med sin kongelige, imponerende Skikkelse, i sin mandige Skønhed langt, langt alle sine Omgivelser!

Snart saa' og hørte Anna intet andet end denne ene Skikkelse, hans behændige, næsten ynglingeagtige Løb og Spring fik hendes Hjærte til at banke i en sælsom Uro og Spænding.

Horn- og Trompet-Signaler havde imidlertid tilkendegivet, at første Del af Jagten var forbi — der var hidtil nedlagt Ræve og Grævlinger, nu skulde man i Lag med Bjørne og Vildsvin, en Fornøjelse, Kurfyrsten særlig yndede.

Medens Janitscharkorpset lod sin larmende, iørefaldende Musik høre, og Burene med Bestierne kørtes ind paa Pladsen, traf ogsaa de Jagende deres Forberedelser. Damerne trak sig tilbage til Teltet, og Herrerne byttede deres Vaaben — til denne sidste Del af Jagten brugtes kun Kastespyd og den store kraftige Kniv, der var stukket fast i Beltet.

I Mag kunde Anna Constance nu iagttage Kongen. Om den høje kloge Pande krøllede sig Allongeparykkens sirlige Lokker, den krumme, ædelt formede Næste udtrykte Kraft og Vilje, og de store, spillende blaa Øjne under de kraftige, kulsorte Bryn lyste i Skælmeri og Lune. Omkring Munden med de stærkt røde, lidt opadbøjede og tykke Læber laa der et eget dragende Smil og et blødt, næsten barnligt Udtryk. Til Trods for sine fem og Tredive Aar lignede Fyrsten nærmest en sorgløs Yngling, som legende, i Selskab med gode Kammerater gaar igennem Livet. Det var jo ogsaa en af Frederik Au-

gusts særlige Egenskaber at kunne stryge alt ubehageligt af sig som en Ham og ganske hengive sig til Øjeblikkets Stemning.

Jagten havde atter taget sin Begyndelse, og der var allerede nedlagt flere Bestier. Kongen var i Færd med at jage et uhyre Vildsvin og havde netop løftet sit Spyd for at kaste det, da han ved en eller anden uforklarlig Tilfældighed snubler og uden at kunne forhindre det styrter næsegrus til Jorden i hele sin Længde.

Vildsvinet, som Spyddet ikke efter Beregningen har truffet oppe i Nakken, men i Flanken, vender sig rasende af Smerte imod sin Angriber, og det ser ud, som om det ophidsede Dyr i næste Nu vil kaste sig over Kongen og sønderrive ham med sine skarpe Tænder.

I et Øjeblik er alt i den største Forvirring, ængstelige Raab og Skrig lyder, mens Jagt-Herrerne hurtigt iler til fra alle Sider.

Anna har i sin Iver bøjet sig helt frem over Balustraden, Sløret, som før saa omhyggeligt skjulte hendes Ansigt, er revet af hende, idet Mængden bagved har presset paa for ogsaa at komme til at se; men hun ænser det ikke, hun har ikke Sans eller Tanke for andet end det spændende Optrin der foran hende. Kongen er styrtet umiddelbart uden for den Plads, hvor hun sidder.

Endnu førend nogen har naaet at komme Fyrsten til Hjælp, er han med en næsten ufattelig Behændighed kommen paa Benene og modtager i fuld Kampstilling, det rasende Dyr, idet han med sin venstre Haand faar fat om dets ene Hugtand. I samme Øjeblik fører hans

højre Haand den dragne Kniv med et kraftigt Stød helt ned til Skaftet midt imellem Uhyrets Øren.

Dyret styrter om. Et vildt Glædesskrig fra Tusinder af Struber lyder igennem Luften, Musikkorpset falder ind med sin mest jublende Sejrsfanfare.

Anna er ganske reven med. Bøjet frem, næsten lige over Kongen jubler hun højt sit «Vivat Rex» med. Øjnene tindrer og Kinderne blusser. Haaret, der har løst sig, falder ned over Skuldrene som et Slør. Hun ser ubeskrivelig dejlig ud.

Kongen hilser til alle Sider, og modtager med et lyst og sejrsstolt Smil Folkets Hyldest. Da ser han op og møder det straalende Kvindeblik over sit Hoved, og som fasttryllet bliver hans Øjne hængende ved dette Syn. Et Sekund hviler de to Par Øjne i hinanden, da overgydes Annas Ansigt pludselig af en dyb Rødme, hun husker, hvor hun er, hvilken Fare hun udsætter sig for ved at blive set her. Fortumlet, som i Drømme, vender hun sig bort, famler efter sit Slør og baner sig ved Lisbeths Hjælp Vej igennem Mængden. Stadig uden at kunne samle sig iler hun afsted, næsten viljesløst ført af Kammerpigen, der ikke mindre end sin Herskerinde frygter Grevens Vrede.

Men Kongen har set hende tilstrækkelig til at være opfyldt af Længsel efter at vide, hvem den Skønne er, og endnu inden Anna helt er forsvunden, har han tilhvisket sin Fortrolige, Over-Staldmesteren Grev Vitzthum, at han skal skaffe ham hendes Navn at vide.

«Det er Grev Hoyms Gemalinde, Deres Majestæt, min Hustru har genkendt hende.»

«Ej, ej! Det skal han faa betalt, den gode Grev

Adolf! Skynd dig at forhindre, at Grevinden bliver borte for os! — Før hende hjem til dit Palais! — Eller nej!» fortsatte han til den allerede bortilende, tjenstivrige Greve, «lad hellere være! Vi skal have et lille Æventyr for med vor kære Finansminister; han skal selv faa Lov til at bringe os sin Tornerose!»

Det var ikke undgaaet Fyrstinde Tetschens skarpe Blik, hvilket Indtryk den ubekendte Skønne havde gjort paa Kongen, og da ogsaa hun tilsidst erfarede hendes Navn, vaktes hendes Skinsyge og Uro end mere. Den lille polske Adelsdame vidste kun altfor vel, at hendes almægtige Stilling ved dette Hof som Kongens anerkendte Maitresse hver Dag kunde rokkes, og at det kun var et Tidsspørgsmaal, hvornaar hendes Efterfølgerske skulde vise sig. Hun kendte tilfulde Kongens flygtige Sind og havde allerede i lang Tid lidt under at føle hans Kærlighed kølnes — hun vidste, at hun ikke havde anden Skæbne at vente end sine Forgængerinder — Grevinde Kønigsmark, Esterle og den smukke Tyrkinde Fatime, som alle efter mere eller mindre kort Tids Forløb vare blevne afskedigede «i Naade og med Pension.»

Idet Fyrstinden nu med taarefyldte Øjne nærmede sig Monarken, og med en af Sindsbevægelse skælvende Stemme begyndte at fremstamme sin Lykønskning til hans vidunderlige Frelse, vendte han sig barsk bort fra hende og gav Ordre til, at der skulde blæses til Opbrud.

Jagten var forbi for den Dag, og Hoffet og dets Følge begav sig tilbage til Slottet i samme Optog, som man var kommet.

Det var allerede hen paa Aftenen; det kongelige Taffel var til Ende. Dronningen og hendes Damer havde trukket sig tilbage. Kongen og hans Kavallerer vare alene for at fortsætte Drikkelaget.

Fyrstinde Tetschen havde ikke været til Stede ved Taflet, men under Foregivende af Hovedpine holdt sig i sit Palais. Den stakkels Fyrstinde haabede, at Natten muligvis vilde bringe hende hendes kongelige Elsker, og var fast besluttet paa at modtage ham med al mulig Ømhed, uden i nogen Maade at lade sig mærke med sin Skinsyge eller sin Frygt.

Hun kendte Kongen tilstrækkelig til at vide, at et bedrøvet Ansigt, Suk og Klager kun var skikket til at jage ham langt bort.

Stemningen ved Taflet havde været ualmindelig animeret. Kongens saa lykkelig overstaaede Uheld drøftedes og fejredes paa alle Maader; men den ukendte Skønne, som havde været til Stede iblandt Tilskuerne paa Torvet, nævnedes ikke med et Ord, uagtet alle de Tilstedeværende havde bemærket hende. Kongen havde givet sine bestemte Ordrer i saa Henseende og havde indviet sine to Fortrolige General Flemming og Grev Vitzthum i sin Plan overfor Finansministeren.

Grev Hoym var mødt op til Taflet med et yderst højtideligt Ansigt, som ikke var blevet bedre, da Kongen modtog ham med Bebrejdelser, fordi han havde holdt sig borte fra Jagten. Men efterhaanden var vor gode Minister tøet op og befandt sig ved Maaltidets Slutning i sit allerbedste Humør.

Kurfyrsten havde, som gærne var Tilfældet, naar han havde krænket eller bedrøvet nogen, anvendt al

sin Elskværdighed for atter at udslette Virkningen af sine saarende Ord, og Greven badede sig med sand Fryd i sin kongelige Herskers naadige Sol, som til daglig Brug ikke netop lod sine Straaler falde paa ham.

Stemningen var paa det højeste, pikante, dristige Elskovs-Æventyr og djærve Vitser gaves under Tilhørernes stormende Bifald og drønende Latter til bedste.

Da slog Kongen pludselig i Bordet og sagde; «Nu kan det være nok med disse galante Æventyr, som dog kun har den rette Tillokkelse, naar man selv spiller med i dem! Lad os finde paa noget andet! — Enhver beskriver i Ord, saa smukke, som det er ham muligt, Billedet af sit Hjærtes Dame! — Du, Fyrstenberg kan begynde; —»

Den, hvem Kongen henvendte sig til, var en høj, ualmindelig smuk og fornem udseende Mand paa henved de halvhundrede.

Det var Statholderen, Fyrst Egon Anton af Fyrstenberg-Heiligenburg, en østerrigsk Adelsmand, som Frederik August i sin Tid havde lært at kende ved Kejser Leopolds Hof i Wien og senere udnævnt til Statholder over Sachsen.

Alle vidste, at Fyrstenberg stod i et intimt Forhold til den unge, smukke og intrigante Enkegrevinde Reuss, der med sand diplomatisk Kunst havde benyttet sin Magt over den halvgamle, lidenskabelig forelskede Fyrste til at faa hele sin talrige og fattige Slægt anbragt i Landets fedeste Embeder.

Men alle vidste ogsaa, at den lunefulde Grevinde for Alvor var ved at blive sin mægtige Tilbeder utro,

idet hun havde forelsket sig i en Fætter af sig, en brandenburgsk Officer og Adelsmand, der for et Aarstid siden var traadt i sachsisk Tjeneste, og der var endog sivet Rygter ud om, at Grevinden atter tænkte paa at smedde sig i Hymens Lænker — og ansøgte Paven om Tilladelse til at indgaa Ægteskab med den katholske Greve.

Vist er det, at Statholderen i den sidste Tid mere end en Gang, naar han indfandt sig paa sine sædvanlige Besøg i sin Tilbedtes Bolig, havde fundet hendes Dør lukket og maattet gaa ubønhørt bort.

Den forelskede Fyrste led synlig ved denne Forandring i Forholdet til Grevinden, han var bleven ordknap, undgik Selskab og forsømte sine Embedspligter, men jo mere han led, des mere Glæde havde hans Omgivelser af af komme med Hentydninger til hans Nederlag.

Da Kongen nu her ved Taflet henvendte sig til ham, der hidtil havde siddet næsten stum, fo'r han sammen og saa med et halvt bedende Blik hen paa sin Hersker. Men da Kongen kun svarede med et opmuntrende Nik, reiste han sig hurtigt, blev ganske bleg og sagde med tydelig, men let dirrende Stemmer:

«Mit Hjærtes Dame er skønnere, end Ord kan udtrykke! — Det maatte da være en Digters Sprog, der magtede at male hendes Billede i de rette Farver. Og ikke her i denne Sal, hvor der hverken er Digter eller skønne Kvinder til Stede skal hendes Navn nævnes eller Bægret tømmes for hende, der kun kan prises i Sang og af skønne Læber!»

Med disse Ord greb han sit Bæger og hældte med

en rask Bevægelse dets Indhold i det Vandbækken, som Pagen holdt bag ved ham, derpaa tog han atter Plads uden at se sig om.

Der opstod et Øjebliks pinlig Pavse, som Kongen endelig brød ved over Bordet at sige til en lille, noget førladen Mand med et Par livlige, spillende Øjne:

«Kyau, lad os saa en Gang høre dig! Du er nok Mand for at finde de rette Ord.»

Den Tiltalte sprang øjeblikkelig op, greb et Glas, og idet han løftede det højt op foran sig, begyndte han at tale.

«Sire!» sagde han og bøjede sig dybt for Kongen. «Min Elskede er gylden som selve Himlens Sol, hun er kaad og sprudlende som Kilden, der om Foraaret danser ned over Bjærgets Side og ungdomsstærk og overmodig river alting med sig! Hendes Lød er varm og glødende som Purpurets Farve! — Fostret af selve Jordens Skød er hun opvoxet under Solens hede Kys og milde Vindes Favntag! Herlig at elske, men farlig at besejres af! — Som en listig lille Strik ved hun at finde Vejen til vort Hjærte og at løsne vor Tunge, saa at vi kun taler de Ord, hun indgiver os. — Selv en Hersker er hun til Huse i de høje Sale blandt Konger og Fyrster — og kun en Konge og Fyrste kan tøjle hendes Luner! — «Leve Ambrosia»! vor kongelige Værts kongelige Vin!»

Bragende Bifald fulgte denne Tale. Da Larmen var stilnet, sagde Kongen:

«Bravo Kyau! Altsaa der stilede du hen! — Zichy!» han vendte sig mod Overhofskænken: «Lad din højt

priste «Ambrosia» blive bragt ind — og skænk først i Oberst Kyaus Bæger.»

Finansministeren, som hidtil havde siddet tavs med et fornøjet Udtryk i det mere og mere blussende Ansigt, smækkede uvilkaarlig med Tungen, da den berømte Vin blev nævnet.

Saa snart der var skænket i Glassene, sagde Vitzthum paa et Vink af Kongen til sin Svoger:

«Saa Hoym, nu maa du til det! Frem med dit Hjærtes Dame, kære Svoger!»

General Flemming, der sad ved Siden af Kongen, udbrød med en forskrækket Gebærde:

«Naadige Madonna! Skal vi nu have den lille Laurettes Yndigheder priste?»

«For alle Helgene!» udbrød Kongen med velforstilt Uvilje. «Forskaan os for forslidte Vitser! Den lille sortøjede Laurette fra Operaen kender vi alle for godt til, at du kan fortælle os noget nyt om hende! — Eller hvad mener de Herrer?» Kongen henvendte sig spørgende til de omkring siddende Kavallerer, og da der overalt svaredes med høj Latter og protesterende «Nej! Nej!» fortsatte han til Grev Hoym: «Men du skal jo have en Hustru, lad os en Gang faa hendes Billede!»

Flemming greb Ordet og svarede:

«Ja, Sire! det siges for vist, at Greven skal have en Hustru. Men i et saa udsøgt Selskab som her, vil hun næppe være mere præsentabel end den lille Laurette —!»

Hoym, som hidtil intet havde sagt, men øjensynlig siddet i Kamp med sig selv — i Lyst til at prale med sin Hustru og Angst for at give hendes Skønhed til

Pris her i dette Selskab, sprang nu op som stukken af en Slange, slog med sin store, knyttede Næve i Bordet, saa at Glas og Flasker dansede, og raabte med en af Vrede dirrende Stemme:

«Holdt, Flemming! Der lyver du! Kom an, saa skal jeg lære dig at tale i høviske Ord om min Hustru!»

Kongen bøjede sig over imod Hoym og sagde beroligende, med et af sine mest vindende Smil:

«Kære Hoym, forivre dig ikke! Du maa dog forstaa, at man kan blive noget tvivlende overfor din Hustrus Fuldkommender, naar man aldrig hører dig omtale hende eller ser dig gøre et Forsøg paa at indføre hende iblandt os. — Ærlig talt har jeg selv troet, at hun var en uværdig; men hvis hun virkelig er dydig og fornem, hvorfor vil du saa ikke fortælle os lidt om hende?»

«Dydig og fornem!» sukkede den af Vin og Sindsbevægelse fortumlede Minister. «Ak, Sire! I ved ikke, hvad Dyd og Fornemhed vil sige, naar I ikke har set hende!»

Vitzthum kastede et hurtigt Blik hen paa Kongen og sagde:

«Pas paa din Tunge, kære Svoger! Du glemmer Fyrstinde Tetschen! Ingen kan overstraale hende i Dyd, Skønhed eller andre Fuldkommenheder!»

«Det er atter Løgn!» raabte Finansministeren, som nu fuldstændig glemte sig selv.

Da de øvrige Herrer ængstelige begyndte at tysse paa ham, vinkede Kongen afværgende og hviskede hurtigt nogle Ord til Flemming.

Hoym stod stadig op, vaklende frem og tilbage, rød

og med glinsende tomme Øjne, saa brølede han med tykt Mæle ud over Bordet:

«Jeg siger, at Grevinde Hoym, min Hustru og mit Hjærtes Dame er mange Gange smukkere end selve Fyrstinde Tetschen!»

«Top, det er hørt!» raabte Flemming! «Jeg holder — med Deres Majestæts Tilladelse —» (han bukkede med et listigt Smil hen mod Kongen) — «tusinde Dukater imod dig! Ingen anden Kvinde kan overgaa Fyrstinden i Skønhed og Dyd!»

«Slaa til — slaa til!» hviskede Vitzthum bag ved Svogeren. «Er du sikker i din Sag, saa har du de tusind Dukater!»

Og Ministeren, som i sin Pengegriskhed aldrig kunde faa Guld nok, lagde sin Haand i Flemmings og slog til.

«Hvornaar vil du saa vise os din Hustru?» spurgte Vitzthum.

«Strax! Strax!» raabtes der fra alle Kanter.

«Ja, jeg vil strax — endnu i Nat køre til hende — og hente hende!» lallede Hoym og gjorde Tegn til at ville gaa.

«Vist ikke!» udbrød Kongen og holdt ham tilbage med et Vink. «Jeg tillader ikke, at Du bryder vort festlige Lag! — Du ved, vi holder ud til Klokken fire — endnu er den kun to. Fyld Finansministerens Bæger med Ambrosia — —! — Leve den skønne Grevinde Hoym!»

Under almindelig Larm og Latter var Greven atter sunken ned i sin Stol uden rigtig at fatte, hvad der foregik.

Paa et Bud af Kongen blev der bragt Pen og Papir, og Hoym skrev, nærmest efter Diktat af sin Herre og Hersker, med usikker, snørklet Skrift:

«Min hjærte Hustru, min skønne Anna! Jeg beder Eder saa inderligt om strax at bestige den kongelige Ekvipage, som overbringer Eder dette Brev og ile hid til mig, som trænger til Eders Hjælp.

Eders elskende Husbond og trofaste Slave
Adolf Magnus, Greve af Hoym.

Saa lukkede han Brevet med sit Segl.

En halv Time senere var en af Kurfyrstens egne Karether under Ledsagelse af Løbere og Tjenere samt en Page til Hest med Budskabet i sin Lomme under Vejs til Laubegast. Og imedens Grev Hoym døddrukken og bevidstløs blev bragt til Sengs i sit Palais, og Grev Vitzthum efter Ordre af Kongen gav sin Hustru Besked om at modtage Grevinden i deres Hjem, blev Anna Constance ude i sit stille Fængsel skræmmet op ved det uventede, natlige Sendebud.

Siden Hjemkomsten Dagen før havde hun levet i den dødeligste Skræk for, hvilke Følger hendes ubesindige Æventyr vilde drage efter sig. Da Natten kom, og alt blev stille omkring hende, kastede hun sig søvnløs paa sit Leje. Først henad Morgenstunden faldt hun i en let og urolig Søvn, af hvilken hun dog snart igen vækkedes ved Larmen af Mennesker, Hestetrampen og Stemmer.

I første Øjeblik troede hun, at det var hendes Mand, der var kommen. Lynsnart sprang hun ud af Sengen, kaldte paa Lisbeth, der sov i et Værelse bagved hendes,

og løb hen og laasede sin Dør. Medens hun med Kammerpigens Hjælp hurtig iførte sig nogle Klæder, kiggede hun ud igennem Vinduet og saa til sin Forbavselse, at Gaarden var fuld af Folk til Hest med Fakler.

Der maatte være noget ganske særligt paa Færde, i saa stort Optog plejede Grev Hoym aldrig at komme. Et Øjeblik senere meldte Hovmesterens Stemme udenfor, at et kurfyrsteligt Sendebud overbragte et Budskab fra Hans Excellence, Grev Hoym, paa hvilket der strax fordredes Svar.

Skælvende af Angst brød Anna Seglet og læste sin Mands Ord. Hun forstod ikke, hvad alt dette skulde betyde, men vovede ikke at modsætte sig Ordren, tilmed da den indtrædende Page tilkendegav, at det var Hans Majestæts Ønske, at Grevinden saa snart som muligt begav sig afsted i den kongelige Ekvipage.

Sammen med sin trofaste Lisbeth kørte hun i den mørke Vinternat med Angst og Uro i Hjærtet bort fra Laubegast ind til den By, som hun havde længtes saa meget efter.

Skulde hendes Mand virkelig være bleven syg eller ramt af en Ulykke og ønskede at se hende?

Nej, selvfølgelig! Han havde faaet at vide, at hun havde været til Stede ved Jagten i Gaar og vilde blot med sine ømme Ord lokke hende i en Fælde!

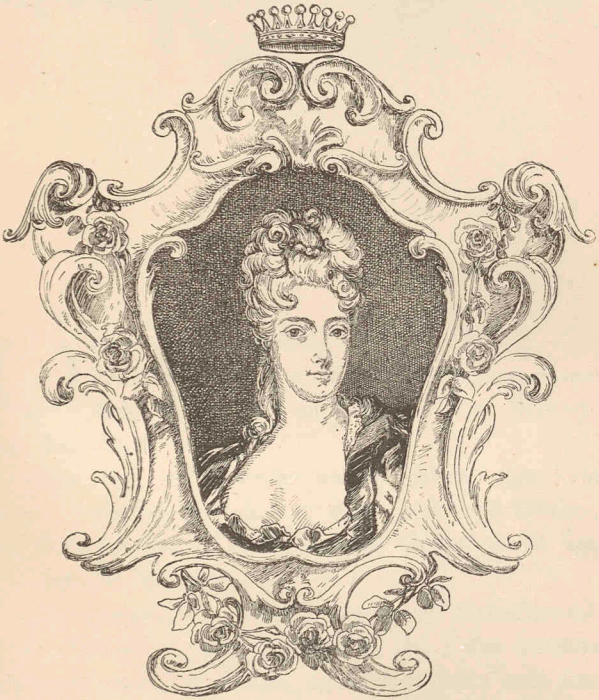
Skulde hun fra det ene Fængsel føres til det andet? Et langt frygteligere end det, hun hidtil havde kendt?

Men hvorfor var Kongen blandet med ind i Sagen?

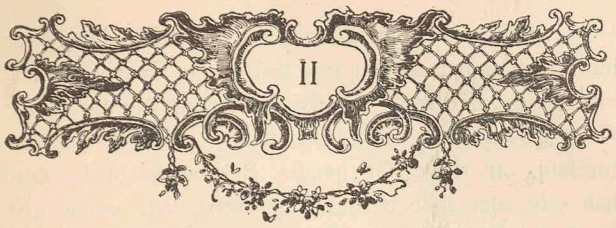
Havde han faaet at vide, hvem hun var? thi at han havde lagt Mærke til hende i Gaar, var hun ikke i

Tvivl om. Men hvorfor sendte man da Bud efter hende paa en saa underlig Tid og Maade?

Opfyldt af alle Slags foruroligende Anelser om kommende Ulykker kørte den unge Kone ind ad Hovedstadens Porte — — sin Skæbne i Møde.

ANNA CONSTANCE V. COSEL,
FØDT V. BROCKDORPH

Otte Dage var forløbne.

Otte Dage, der var forekomne den unge Grevinde Hoym som en Drøm, som et Æventyr hun ikke kunde fatte.

Otte Dage — af hvilke enhver enkelt, som i et broget, pragtfuldt Kaleidoskop viste hende nye Billeder, nye Overraskelser — bestandig nye Fester, hvori hun selv dannede Midtpunktet.

Iaften skulde Karnevalet — efter en Gala-Forestilling i Operaen — afsluttes med et Bal i den berømte Kæmpesal oppe paa Slottet, og medens Anna med sine Kammerjomfruers Hjælp iførte sig sit Toilette til Festen, søgte hun i al Hast at genkalde sig de forløbne otte Dage i Erindringen.

Intet af alt det frygtelige, hun havde ventet sig, var hændet.

Den kongelige Ekvipage, der hin uhyggelige Nat havde bragt hende til Dresden, var ikke standset udenfor Grev

Hoyms Palais, men foran Grev Vitzthums Ejendom, hvor hun var bleven modtaget med den største Opmærksomhed og Elskværdighed af sin Svigerinde og hendes Mand. Grev Hoym havde — forklarede de — overdraget dem foreløbig at sørge for hendes Bekvemmelighed, indtil han selv, der ikke befandt sig rigtig vel, kunde give hende en Forklaring.

Denne Forklaring fik Anna Constance imidlertid aldrig nogensinde af sin Mand. I den mellemliggende Uge havde hun kun set ham nogle enkelte Gange og altid i andres Nærværelse. Derimod havde Grevinde Vitzthum efter nogle Dages Forløb givet hende en Oplysning om de Forhold, hvorunder Greven havde sendt Bud efter hende, som næppe var overensstemmende med den, Finansministeren selv vilde have givet sin Hustru, men som var vel egnet til yderligere at fjærne den unge Kone fra sin Gemal. Saa snart Grevinde Vitzthum følte sig tilstrækkelig overbevist om, hvilket Maal Kongen tilsigtede, tog hun ikke et Øjeblik i Betænkning at arbejde imod sin Broders Interesser og Ønsker og stille alle sine Evner til Hans Majestæts Disposition.

Da Anna saa uskaansomt som vel muligt havde faaet fremstillet sin Gemals Optræden ved Drikkelaget og hans indgaaede Væddemaal, kendte hendes Foragt for ham ingen Grænser, og det var knapt nok, at hun kunde overvinde sig til et Øjeblik at tage imod hans Arm ved de enkelte Lejligheder, hvor Hof-Ceremoniellet fordrede det.

En eneste Gang havde den stakkels Finansminister uanmeldt vovet sig ind i sin Hustrus Værelse i Søsterens Hus for at forsøge at retfærdiggjøre sin Optræden, men

var bleven modtagen med en saadan Strøm af Bebrejdelser og Haansord, at han ikke engang kunde komme til Orde, men paa den ynkeligste Maade var bleven vist Døren af sin egen Hustru i hendes Kammerpiges Nærværelse.

Allerede Dagen før sin Ankomst havde Anna under Ledsagelse af sin Svigerinde gjort Dronningen sin Opvartning og var af den høje Dame bleven modtagen med den hende egne, noget apathiske, men ikke desmindre ret elskværdige Nedladenhed.

Fra det Øjeblik af havde den unge Kone efter Tilsigelse af Hans Majestæt deltaget i alle Hoffets Fester, ja, havde end ikke manglet ved det daglige kongelige Taffel.

Uden at det var hende selv muligt at forklare, hvorledes det gik til, var hun efterhaanden ved disse Anledninger bleven den, om hvem det hele drejede sig — og var som en Selvfølge altid ved Kongens Side.

Hendes store Færdighed og Smidighed i al Slags Idræt og Legemsøvelse, som hun ved det lille Hof i Braunschweig havde haft saa rigelig Lejlighed til at udvikle, gjorde hende til første Mand ved Ringrendingen, Væddekørslerne og Parforcejagterne. I denne sidste, næsten halsbrækkende Sport havde hidtil kun to af Hoffets Damer, Fyrstinde Tetschen og Grevinde Vitzthum taget Del; nu havde Anna indtaget Fyrstindens Plads — den kongelige Maitresses Hovedpine fra Taflet otte Dage før havde i Stedet for at bedre sig, forværret sig fra Dag til Dag.

Det havde ikke været Anna muligt at faa noget at vide om, hvor vidt hun var bleven genkendt hin Dag

ved Jagten paa Altmarkt; ingen hentydede med et Ord dertil, ikke engang hendes Svigerinde og — heller ikke Kongen, uagtet han hyppigt nok i de mest begejstrede Ord fortalte hende, hvilket Indtryk hendes Skønhed gjorde paa ham.

Anna, som vel vogtede sig for at spørge, slog sig tilsidst til Taals med, at virkelig ingen havde lagt Mærke til hende, og at det kun var en ren Tilfældighed, naar Kongen den Aften ved Drikkelaget havde spurgt Grev Hoym om hans Hustru.

I det elegante Paaklædningsværelse, som Grevinde Vitzthum havde indrettet for sin Svigerinde, laa Anna Constance henstrakt paa en Hvilebænk af rosafarvet Silke, medens en Kammerjomfru knælende ved Siden af hende var beskæftiget med at pudse og behandle hendes Hænder og Negle. Henne ved Toiletbordet med det store venetianske Spejl var Lisbeth i Færd med at ordne Coiffurens Kvaster, Fjer og Ædelstene — en tredje Tjenerinde syslede med den sølvindvirkede matblaa Brokades Robe, paa hvis Slæb hun anbragte Naale af kostbare Stene imellem de brede ægte hollandske Kniplinger.

Den unge Grevindes Haar var endnu ikke opsat, men hang løst ned over hende i hele dets svære, mørke Fylde, de smaa Fødder i de snirklede Silkestrømper stak i lyseblaa, spidsnæsede og meget højhælede Sko med Diamantspænder over Vristen. Hun var iført et Brus af kniplingsbesat Undertøj, en elegant, lyseblaa Silke-Peignoir laa løst om hendes Skuldre uden at dække den blændende Hals eller det faste, hvide

Bryst, som blev baaret højt op af det stramt snørte Fiskebens-Korset.

Hun løftede sin lille smalle, velformede Haand op imod Lyset og saa ned ad sin egen runde, hvide Arm — hun vidste, at Kongen i Aften vilde sige noget om denne Arm — og følte endnu med en Gysen det Kys, han havde trykket paa den derude under Træerne i «Grosser Garten» ved Havefesten om Formiddagen.

Hvor førte dette hen? Burde hun ikke strax bryde alle Broer af? Undskylde sig med Hovedpine til Festen i Aften og endnu i Nat tage ud til Laubegast? Eller flygte helt bort — langt, langt væk herfra? —

Hendes Øjne faldt paa en stor Diamantring, der funklede paa hendes Finger; det var den Ring, hvormed Grev Hoym i sin Tid havde fæstet hende til Brud. Med et Udtryk af Væmmelse strøg hun den hastigt af sin Finger, saa at den trillede langt hen ad Gulvet og gav med en Haandbevægelse Kammerjomfruen, der vilde bringe hende den, Tegn til at lægge den paa Toiletbordet.

Hun havde lukket Øjnene. Flygte?

Kunde hun i det hele taget flygte? Bandt denne Mands Øjne hende ikke til at blive her, blive hvor han var, følge ham, hvorhen han vilde?

Flygte? Hvorfor skulde hun ogsaa flygte? Var hun ikke modig nok til at forsvare sig selv? Følte hun ikke den største Ringeagt for Fyrstinde Tetschen, Kongens Maitresse? — — — Maitresse! Maitresse! gentog det inde i hendes Hjærne.

Hun sprang op med et Ryk og stod foran Spejlet. Nej, den Skikkelse derinde, det var ingen Maitresse,

det var en Dronning, skabt til at herske, til at lydes. Uden at tænke over, hvad hun gjorde, helt ubevidst havde hun taget sit Haar og med en behændig Bevægelse viklet det op i en stor Knude som en Krone paa Hovedet og fastgjort den med nogle store Diamantnaale.

Hvor frit hun bar sit Hoved! Hvor stolt og slank var ikke hendes Nakke!

Dronning! Dronning! hviskede det inden i hende.

Det bankede paa Døren; hun fo'r sammen og rev Naalene ud af Haaret. To kongelige Pager traadte ind med et uhyre Sølvskrin, et saakaldt Tresor, imellem sig, som de lydløst og uden at mæle et Ord satte fra sig paa et Bord, hvorpaa den ene med et sirligt Knæfald overrakte Grevinden et Brevskab med det kongelige Segl. Under ærbødige Buk trak de sig atter baglængs ud af Værelset.

I Brevet stod kun følgende Ord, skrevet med en elegant flydende Haandskrift:

«Til Ballets og mit Hjærtes Dronning!

Bær disse Smykker i Aften, og De vil gøre mig lykkelig!

Augustus Rex.»

Anna aabnede Skrinet og saa et Hav af Ædelstene foran sig. Hun lagde Hænderne over Øjnene og stod et Øjeblik som bedøvet.

Var det Glansen, der blændede hende, eller — følte hun, at hun stod ved Skillevejen?

Saa blev Døren atter aabnet, og ind brusede Fru

v. Vitzthum i elegant Underdragt, Peignoir og med opsat Frisure med Ædelstene og Fjer.

«Hvad har de kongelige Sendebud bragt dig, kære Anna?» og med et Henrykkelsens Skrig kastede Grevinden sig over Skrinet og begyndte at kramme dets værdifulde Indhold ud: Halsbaand, Ringe, Spænder, Armbaand, Naale og Agraffer.

Anna havde, saa snart som Svigerinden traadte ind, med en hastig Bevægelse stukket Kongens Skrivelse til sig.

«Du Lykkelige!» Grevinde Vitzthum pludrede i et væk. «Kom lad os strax ordne dit Haar og faa anbragt denne her!» hun holdt en stor Naal formet som et Diadem hen imod Anna. Den unge Kone, som hidtil havde staaet ganske tavs, sagde nu langsomt og som i Drømme:

«Nej, jeg kan ikke bære noget af alt dette! Det passer sig ikke for mig!»

«Er du gal?» udbrød Fru v. Vitzthum paa sin djærve Maade. «Naar Hans Majestæt sender dig Smykkerne, saa er det selvfølgelig hans Ønske, at du skal bære dem, og du vil da vel ikke handle imod Kongens Ønske?»

«Jo! det vil jeg selvfølgelig, naar det ikke ogsaa er mit,» svarede Anna smilende og rettede sig uvilkaarligt.

«Hør nu min egen lille Pige!» sagde Grevinden og lagde ømt sin Arm om Svigerinden, medens hun med et rask Tag strøg Peignoiren af hende, saa at den dejlige hvide Hals med de runde Skuldre og den hvælvede Barm var helt blottet. «Kom nu ikke med saadant

noget Snak! Ingen her ved Hoffet er saa smuk som du, ingen saa aandrig og ingen saa begavet, hvorfor vil du ikke smykke dig, som det sømmer sig saa megen Skønhed og Aand? Og naar min Broder, den gamle Gnier, ikke vil give dig Diamanter nok, hvorfor saa nægte Hans Majestæt den Fornøjelse? Han har nok at at tage af og elsker, som Du ved, at se Pragt og Skønhed om sig. Jeg synes sandelig, at det er det mindste Hensyn, du kan vise Hans Majestæt! Det er dog Kongen, du kan takke for, at du slap ud af dit Bur derude i Laubegast, hvor min kære Broder holdt dig fangen for sin egen Mund — om jeg saa maa sige. — — Almægtige Himmel, hvor han vil ærgre sig, naar han i Aften ser dig i den Pragt — men det kan han have rigtig godt af, det tykke Vinfad! — —» tilføjede hun leende.

Under denne Passiar havde Grevinden allerede lagt Smykket om Annas Hals og gav nu Lisbeth Ordre til at begynde paa Haaret.

De to Damer talte Fransk sammen, det Sprog, der for det meste anvendtes ved Hoffet, i hvert Fald altid i Tyendets Nærværelse.

«Nej, Anna, hvor dejlig du dog er! Du ligner en Dronning!» snakkede Fru v. Vitzthum videre. «Ak ja, den stakkels Dronning!» fortsatte hun med et lille Suk, «hvis hun blot havde en Trediedel af din Skønhed og esprit, — men hu, ha! saadan en Taarepil! Hvem kan forlange, at en Mand som vor Augustus Jupiter skal finde noget tillokkende ved den «Bedesøjle» —?»

Dronningen kaldtes for sit Bigotteri spottende af

Folket for «Sachsens Bedesøjle» — «die Betsäule Sachsens.»

Anna, som næsten viljeløs havde ladet Smykkerne anbringe om sin Hals og i sit Haar, betragtede nu opmærksomt sit eget Billede i Spejlet, og — hun var altfor meget Kvinde, altfor ærgerrig og altfor bevidst til ikke at maatte sige sig selv, at disse Ædelstene netop var den rette Ramme for hendes Skønhed.

Saa snart Grevinden følte sig overbevist om, at Naale, Armbaand, Ringe og Kæder ville være paa deres Plads om Aftenen, trykkede hun et Kys paa Svigerindens Skulder og forsvandt, idet hun endnu i Døren vendte sig og sagde: «Husk paa, at Vognen kører frem om en Time!»

Næppe var hun borte, førend Døren igen gik op, men dennegang smækkedes den paa vid Gab, og Grev Vitzthum, som bukkende baglængs traadte ind i Værelset, hviskede hurtigt hen til Anna: «Hans Majestæt!» og lod derpaa ærbødigt hilsende Kongen træde ind,mens han selv igen forsvandt.

De tre Kammerjomfruer var, nejende lige til Gulvet, flygtet til de yderste Hjørner af Værelset, hvor de blev staaende i dybe Reverenser, indtil Kongen med en Haandbevægelse betydede dem, at de skulde forsvinde.

Anna Constance var ved Svogerens Indtrædelse sprunget op fra Stolen foran Toiletspejlet og havde gjort nogle Skridt frem paa Gulvet, hvor hun blev staaende, nejende og dybt rødmende i synlig Forvirring.

Frederik August, der med sin faste, elastiske Gang havde nærmet sig den unge Kone, greb hendes Haand og trykkede et ærbødigt Kys paa den. Saa

løftede han Hovedet og saa paa hende med et straalende Blik, der ligesom omfattede hele hendes Skikkelse i Tilbedelse og Beundring, og sagde med en blød, klangfuld, let skælvende Stemme:

«Tilgiv, Fru Grevinde, hvis jeg kommer til Ulejlighed! Jeg skal øjeblikkelig trække mig tilbage igen. Jeg kom blot for at spørge, om der ikke er et eller andet Ønske, jeg kan opfylde for Dem?»

«Deres Majestæt er altfor naadig!» svarede Anna, som nu atter havde genvundet sin Fatning. «Hvilke Ønsker skulde jeg vel have? Deres Majestæt opfylder jo forud langt, — langt mere end, hvad jeg ønsker mig,» og hun greb med et halvt koket, halvt undseligt Smil op til Smykket om sin Hals, medens hun med en Bevægelse af sit Hoved pegede hen paa Sølvskrinet.

«Aldrig nogensinde har et kongeligt Smykke siddet om en kongeligere Hals!» udbrød Frederik August begejstret og i varm Overbevisning, og Anna følte til sin Harme, at hun atter blev rød.

«Jeg har ladet en af Hof-Portechaiserne indrette for Dem, Fru Grevinde! Den er for Fremtiden til Deres Disposition,» fortsatte Kongen i en noget mere forretningsmæssig Tone — «og vil i Aften være her i rette Tid for at bringe Dem til Operaen. Folkene ere iførte Deres Farver, smukke Grevinde — blaat og hvidt! Jeg haaber, det er efter Ønske?»

Anna Constance fremstammede en Tak, og Kongen greb atter hendes Haand, som hun efter et forgæves Forsøg paa lempeligt at frigøre, ikke vovede at trække til sig; saa bøjede han sig nærmere hen imod hende og sagde med mere dæmpet Stemme:

«Hvorfor vil De ikke være ærlig overfor mig, kære Grevinde? Tror De ikke, at jeg ser, at der er noget, der nager Dem? Der er undertiden i Deres dejlige Øjne en Skygge — et Udtryk af Sorg, som jeg ikke kan taale at se.» — — Han saa op paa hende med et Blik, som bragte hende til at sænke sit, og fortsatte næsten hviskende: «Disse Øjne skal kun straale af Lykke — hører De, Anna — det er mit Ønske, jeg vil det!» — og med en hæftig Bevægelse traadte han helt hen til hende, trykkede hendes Arm fast op imod sit Bryst og fæstede sine Læber i et langt, brændende Kys paa den helt oppe over Albuen.

Anna, den ellers saa sikre Anna, skælvede som i Feber, saa rettede hun endelig et Par bedende, ængstelige Øjne paa Kongen.

Frederik August slap øjeblikkelig hendes Arm, traadte et Skridt tilbage, satte sig i en Lænestol og bad hende med et Tegn om ogsaa at tage Plads. Men Anna blev staaende, hun kæmpede med sig selv for at finde Ordene — nu maatte det siges — nu, her — strax — her var Anledningen.

«Ja, Sire!» begyndte hun med dæmpet, usikker Stemme. «Det er sandt, der er en Byrde, der tynger mig — og Deres Majestæt kan hjælpe mig, om De vil! Lad mig blive løst fra mit Ægteskab — mit forhadte Ægteskab med Grev Adolf Magnus Hoym og faa Lov til uhindret, som fri Kvinde, at drage tilbage til mine Forældres Gods i Holsten — —»

Kongen saa op og sagde efter en Pavse: »Jeg skal allerede i Morgen give Ordre til, at der foretages de fornødne Skridt til at indlede en Ægteskabs-Skilsmisse,

Der maa sagtens kunne findes Grunde, hvorpaa De kan støtte Deres Andragende — kender jeg min gode Finansminister ret! — Stol trygt paa, kære Grevinde, at Deres Sag skal blive fremmet af al Magt og saa fordelagtigt for Dem, som vel mulig; men det vil da næppe være klogt af Dem at forsvinde fra Skuepladsen netop nu. De bør ubetinget blive her for personlig at varetage Deres Interesser. — De har her i Grev Vitzthums Hus et behageligt og sikkert, foreløbigt Tilflugtsted, og jeg behøver vel ikke at forsikre Dem om, at jeg til enhver Tid staar til Deres Disposition, rede til at tjene og hjælpe Dem paa alle Maader?»

Kongen havde rejst sig og beredte sig til at gaa. Han bukkede galant for Anna, trykkede et flygtigt Kys paa hendes Haand og tilføjede saa med et skælmsk og varmt Blik:

«Saa haaber jeg at se min smukke Herskerinde ved Festen i Aften, straalende i Glansen af sin egen Skønhed og mine beskedne Juveler!

Au revoir, ma reine adorée!» og med et Nik forlod Frederik August Værelset, og blev udenfor modtaget af den ærbødigt ventende Vitzthum.

Forestillingen i Operaen havde været glimrende. Der var opført en ny Opera af den berømte Italiener, Venetianeren Antonio Lotti, som selv havde fungeret som Kapelmester; hans Hustru Santa Stella, for Tiden Dresdener Operaens Primadonna, og den ikke mindre

berømte Tenor, Fernando Seresino, havde i de nye Roller sunget og spillet med en Lidenskab og Bravour, som ganske henrev det højtfornemme Publikum. Alt, hvad der fandtes af Rang i Hovedstaden, havde været til Stede i Theatret, hvortil Byens Borgere i Aften undtagelsesvis ikke havde Adgang.

Af Hoffets Damer savnedes kun Fyrstinde Tetschen, derimod havde Dronningen imod Sædvane vist sig i den kongelige Loge. Den fromme Dame, som interesserede sig meget for Musik, havde en særlig Forkærlighed for Signor Lottis Kompositioner, der mest gik i kirkelig Retning.

Kongen havde under den meste Del af Forestillingen opholdt sig i Favoriten, Grev Vitzthums Loge, hvor han tilsyneladende delte sin Opmærksomhed ligeligt imellem det, der foregik paa Scenen, og med at konversere de Vitzthumske Damer: Grevens Hustru og dennes Svigerinde. I Virkeligheden havde han udelukkende været optaget af Anna Constance og havde uafbrudt tilhvisket hende ømme, lidenskabelige Ord, som hun her i Logen, udsat for alles Blikke, end ikke med en Bevægelse kunde afværge, men maatte høre paa med et behersket Smil.

Hendes Gemal, Grev Hoym, havde undslaaet sig for at overvære Forestillingen i Operaen, idet han undskyldte sig med Forretninger.

Fra Operaen havde hele det fornemme Selskab i de ventende Portechaiser og Karether begivet sig til Slottet, hvor der, forinden man samledes til Ballet i Kæmpesalen, bødes Forfriskninger om — uden Ceremoniel, da Kongeparret havde trukket sig tilbage til deres Væ-

relser for at hvile et Øjeblik, før Festlighederne fortsattes.

Den berømte Kæmpesal — en af Dresdens Seværdigheder — præsenterede sig den Aften i al sin Glans. Fra de syv kæmpemæssige Sølv-Lysekroner med deres Tusinder af Voxkerter straalede et blændende Lyshav udover det uhyre Rum og bølgede videre som en lysende, flimrende Strøm inde i Væggenes store, venetianske Spejle. Svære Sølvarmstager var anbragte paa tilsvarende Gueridons langs med Væggenes Søjler, der funklede i rig Forgyldning og indlagte Metaller, medens de kostbare Gobelins, deriblandt de syv Fods Kæmper, hvorefter Salen havde faaet Navn, traadte tydeligt og klart frem. Loftets uhyre Kuppel i kunstfærdigt udskaaret Træarbejde, forestillende Firmamentet og prydet med Himmelhvælvingens Sole og Stjærner, udarbejdede i skinnende Metaller, virkede omtrent lige saa blændende paa Øjet, som naar man ser op imod Solen.

I dette Hav af Lys, Glans og Pragt samledes efterhaanden hele det højfornemme Selskab.

Kammerjunkere i lilla Fløjelsdragter med pudrede Parykker, hvide Silkestrømper og højhælede Spændesko vimsede travlt omkring for at efterse, om alt i Festsalen var i fornøden Orden til Majestæternes Ankomst.

I et Hjørne af Salen stod Generalmajor Flemming uddelende Nik og Hilsner til højre og venstre. Hans Hustru, en polsk Fyrstinde, havde sluppet hans Arm for at gaa hen og hilse paa Enkegrevinde Reuss, som i Aften for første Gang viste sig ved sin Fætter, Grev Lützelburgs Arm. Den stakkels Statholder var intet

Steds at se; til Trods for Kongens bestemte Paabud om at møde, havde han holdt sig helt borte fra de sidste Dages Festligheder, og der ymtedes endog om, at han i Dag i al Stilhed var rejst bort fra Byen til et af sine Godser.

Flemming lod til at være ualmindelig godt oplagt. Hans brede, noget rødsprængte, men forøvrigt smukke Ansigt med de regelmæssige, energiske Træk straalede formeligt af Oprømthed, og han havde en Vittighed eller en Spøg parat til enhver, som kom i hans Nærhed. Den snilde Hofmand vejrede nyt, og alt nyt, enhver Forandring kunde, ledet af en kyndig Haand og en klar Hjærne, blive til Gavn og Fordel for den, der forstod sine Ting.

Det var tydeligt, at Fyrstinde Tetschens Regimente var forbi — det var ogsaa paa Tide; den indbildske Polakinde optraadte mere og mere arrogant og selvstændigt og laa i stadig Strid med hans Hustru.

Ingen kunde være den ærgerrige, magtsyge Flemming mere velkommen end den unge Grevinde Hoym. Fremmed og uerfaren som hun var og øjensynlig betaget og fortumlet af den Æventyr-Verden, hun pludselig var bleven hensat i, vilde hun være nem at lede. Og hvor hjærtelig undte han ikke sin forhadte Kollega Finansministeren dette Nederlag i hans huslige Affærer.

Ogsaa Fyrstenbergs Fraværelse var Flemming en Tilfredsstillelse; hvis det virkelig viste sig at være sandt, at han var rejst bort uden Kurfyrstens Tilladelse, vilde dette Brud paa Subordination uden Tvivl paadrage ham dennes Vrede; Frederik August plejede ikke at tilgive Opsætsighed imod hans Befalinger.

Grev Lützelburg, en elegant, blond Officer i straalende Uniform, kom hen til Flemming.

«Min kære Greve, sagde Generalen, og trykkede hjærteligt hans Haand. «Jeg maa gøre Eder min Kompliment for den Hurtighed, hvormed I forstaar at ordne Eders «affaires d'amour. At dømme efter Grevinde Reuss' straalende Udseende i Aften, har I overvundet alle Vanskeligheder. Har I maaske allerede haft gode Nyheder fra Hans Hellighed i Rom?»

«Desværre, nej!» svarede Lützelburg med et Skuldertræk, «jeg frygter, at Sagen ikke lader sig ordne saaledes, som min smukke Kusine ønsker det.»

«Det kan vel være tvivlsomt nok,» bemærkede Flemming, «saa vidt jeg ved, har Pavestolen endnu aldrig tilladt Ægteskab mellem en Katholik og en Protestant. Men, bedste Ven, hvorfor alt dette Besvær? Skulde De ikke være i Stand til at formaa Deres Veninde til at udjævne alle Vanskeligheder ved at træde over til Katholicismen? Man siger dog, at en Kvinde, som elsker, er parat til alt, endog til at afsværge sin Tro,» tilføjede han med et Smil.

«Det siger man,» svarede Grev Lützelburg, «men denne Paastand holder ikke Stik overfor min Kusine. Jeg troer, at hun hellere renoncerer paa Udsigten til et Ægteskab imellem os, end at hun opgiver sin lutherske Tro.»

«Ja, hvem forstaar sig paa Kvinder!» sagde Flemming, og udbrød i det samme «Der har vi jo vor Ven, Baron Haxthausen!» Han gik et Par Skridt frem og rakte den nyankomne Haanden med et venligt Smil.

Baron Haxthausen var en lille sirlig Herre med en

egen afmaalt, lidt affekteret Fornemhed i Gang og Lader; han talte gærne Fransk og gjorde sig ikke lidt til af, at han her ved Hoffet var en af de faa — for ikke at sige den eneste, der talte og skrev dette Sprog korrekt.

«Hvor har De gjort af Deres Søster, den smukke og indtagende Baronesse Emilie?» spurgte Flemming efter at man havde udvexlet Hilsner.

«Ma chère soeur følte sig alt for fatigeret til at kunne deltage i Ballet; jeg accompagnerede hende hjem fra Operaen og maa bringe Majestæterne hendes underdanige excuse.»

«Apropos,» fortsatte efter en kort Pavse den altid vel underrettede Baron, «De har vel hørt, Messieurs, at Statholderen i Morges er rejst til Schlesien, uden først at have søgt Audiens?»

«Pardon, chèr comte, hvis jeg saarer Eders Øren ved at nævne dette Navn i Eders présence,» sagde han med et sirligt Buk til Grev Lützelburg.

Denne rystede leende paa Hovedet, medens Flemming bemærkede: «Det kan da kun være en Tilfredsstillelse for Greven at erfare, at Fjenden af sig selv retirerer fra Valpladsen, og saaledes erklærer sig for overvunden. Men se der,» afbrød han brat, «hvad siger De, Messieurs? Er vor nye Maitresse ikke dejlig?»

«Ah, mon dieu qu'elle est belle!« sukkede Baronen betaget, men vendte sig derpaa hastigt imod Flemming og sagde hviskende: «For Guds Skyld, kære General, vær forsigtig — pas paa, hvad De siger!»

Flemming slog ud med Haanden og svarede:

«Skal vi vædde? Inden ret længe sidder Grevinde Hoym som «Maitresse en titre» i Tetschens Palais!»

Smilende, med ærbødige Buk gik alle tre Herrer deres Kollega, Grev Vitzthum i Møde, som rank og høj med sit sædvanlige elskværdige Smil nærmede sig, førende sin Hustru ved den ene Arm og Anna Constance ved den anden.

Det var første Gang, at Grevinde Hoym ikke førtes af sin Gemal, og det skete efter Hans Majestæts udtrykkelige Ønske.

Anna saa virkelig ligefrem blændende smuk ud i Aften. Hendes sjældne Skønhed var ligesom indfattet i en Glorie af de mest straalende Diamanter, og dog syntes disse kun at være en passende Ramme for hendes egen straalende livsvarme Dejlighed. Over hele hendes Skikkelse var der et Anstrøg af Sikkerhed og fornem Værdighed, der maatte imponere alle; det var, som om den skønne Grevinde havde tilbragt hele sit Liv ved et Hof og fra Barn af havde været vant til at modtage Hyldest som en Dronning.

Med et yndefuldt Smil gengældte hun Herrernes Hilsener og besvarede leende de Komplimenter, de i rigt Maal lod regne ned over hende, saa gled hun videre frem i Salen ved sin Svogers og Svigerindes Side, overalt hilst af beundrende eller hadefulde, misundelige Blikke.

Nye Gæster vedblev at komme. Ogsaa Finansministeren havde stille gjort sin Entré og søgt saa ubemærket som muligt at fortabe sig iblandt Selskabet. Flemmings skarpe Blik havde imidlertid strax opdaget ham; hurtigt ilede han sin Kollega i Møde, for med sit mest huldsalige Smil at spørge til hans Befindende. Grev Hoym svarede lidt mut, men forøvrigt, som om intet var i Vejen, at han befandt sig superbt, og at

kun uopsætlige Forretninger havde holdt ham bunden til hans Arbejdsværelse hele Dagen.

«Véd I allerede den sidste Nyhed?» spurgte han pludselig og fixerede Flemming med et ondskabsfuldt Smil. «Patkul er for et Par Timer siden kommen tilbage fra Berlin og har allerede været modtaget i privat Audiens af Hans Majestæt; han vil rimeligvis indfinde sig her paa Ballet i Aften!«

Flemmings Ansigt mistede et Øjeblik sit glatte Smil og fik et ondt, uhyggeligt Udtryk. Med en haard, fuldstændig forandret Stemme spurgte han:

«Véd I det for vist?«

Hoym nikkede. «Jeg traf Patkul selv, da han kom fra Kongen, og han saa' ud til at være i sit allerbedste Lune.»

«Utænkeligt!» brummede Flemming, «Kurfyrsten havde dog svoret paa, at den intrigante Udlænding aldrig mere skulde sætte sine Ben ved Hoffet i Dresden, men faa Ordre til at rejse direkte fra Berlin til St. Petersborg.»

Hoym trak paa Skuldrene og sagde med et overlegent Smil: «Kære Kollega, tror I endnu paa Fyrsters Løfter og Forsikringer? I ved jo dog, hvor ofte Patkul har været i Unaade, og dog forstaar han Gang paa Gang at vinde Kurfyrstens Tillid igen! — — Der har I forresten baade vor kære Kollega og hans Kæreste, Grevinde Einsiedel!» tilføjede han og pegede hen imod Salsdørene.

Flemming fulgte Hoyms Haandbevægelse og mumlede en Ed. Det Par, der nu bevægede sig fremad i Salen, var begge lyse, blonde, udpræget nordiske

Skikkelser; men medens han var stor, bred og kraftig, var hun lille, spinkel og fin og lignede ved hans Side nærmest en lille Alf — Patkul plejede da ogsaa spøgende at kalde sin Forlovede «sin lille Lysalf.»

Patkuls Indtrædelse vakte almindelig Opsigt, alle troede ham borte fra Dresden og ingen ventede at se ham igen.

«Den fremmede Æventyrer» eller «Sandhedskræmmeren», som han kaldtes iblandt sine sachsiske Kolleger, var hadet og frygtet af samtlige Hofmænd. Da han for flere Aar tilbage traadte i Kurfyrstens Tjeneste som General i den sachsiske Arme, der kæmpede imod Karl den Tolvte, havde ingen af dem forudset, at han skulde blive en saa farlig Medbejler til deres Fyrstes Gunst. Sandhed plejer jo i Almindelighed ikke at være Vejen til de store Herrers Tillid; men den snu Liflænder vidste altid at dreje Tingene saaledes, at han stod med Palmerne i Hænderne som Sandhedsvidne, medens han samtidig tilspidsede Situationen for sine Kolleger, saa at de havde nok at gøre med at redde sig ud af Uføret.

Da Patkul for nogle Maaneder siden havde forlovet sig med den hovedrige Enkegrevinde Einsiedel, havde han vundet en mægtig Støtte ved Hoffet; thi den unge Enke — Datter af den forhenværende danske Gesandt v. Rumohr i Dresden — stod i allerhøjeste Gunst hos Enkekurfyrstinde Anna Sophie, hvis Navn hun i Daaben havde faaet, og ligeledes hos Dronning Eberhardine.

Det tomme Rum, som først ligesom formede sig omkring det indtrædende Par, udfyldtes hurtigt af Kolleger, der ilede til for at trykke den Nyankomne i Haanden og med affable, kunstige Smil ønskede ham velkommen. Gene-

ralmajor Flemming var iblandt de første, der hilste paa Patkul.

Saa forkyndte Herolder og Trompetere Kongeparrets Indtrædelse; det af fire og halvfemsindstyve Musici bestaaende Orkester istemmede den polske Kongehymne; alle traadte ærbødigt til Side og blev staaende i dybe Bøjninger, medens det høje Par Haand i Haand med afmaalte Skridt gik igennem Salen til deres Pladser paa den lave Estrade ved den ene Langvæg.

Frederik August saa' glimrende ud og hilste oprømt og venligt til alle Sider. Han var iført en hvid, guldindvirket Atlaskesdragt med lyseblaa Fløjels Opslag og en lignende Vest rigt baldyret med Guld. Knapperne var funklende Diamanter, og den lille elegante Luxuskaarde, saa vel som Knæspænder og Skoenes Sløjfer var oversaaede med lignende kostbare Stene.

Dronning Eberhardine, hvis farveløse Ansigt som en Maske var stivnet i et tomt, konventionelt Smil lignede ved hans Side i den prunkløse hvide Atlaskeskjole og med en enkelt Perlerække om Halsen en Nonne og syntes kun daarligt at passe ind i dette brogede, pragtfulde Billede.

For den fromme beskedne Kurfyrstinde var det i Virkeligheden ogsaa et uhyre Offer, hun bragte Etiketten og sin Stilling som Kongens og Kurfyrstens Gemalinde, naar hun viste sig her i Balsalen. Hun blev da ogsaa regelmæssig kun saa længe, som Kuren varede, og hun derefter ved Kongens Haand havde danset den forskrevne Polonaise, hvormed Ballet aabnedes.

Selskabet begyndte at defilere forbi Majestæterne.

Iblandt nogle af de første var Over-Staldmesteren Grev Vitzthum med hans to Damer.

Stolt og sikker bevægede Anna sig over Gulvet og gjorde med fuldendt Elegance sin dybe Kompliment for Majestæterne.

Men i det Øjeblik, hun bøjede sig over Dronningens Haand for at kysse den, foregik der noget ganske besynderligt med hende, noget, hun ikke selv kunde forklare sig, ikke selv var Herre over.

Hun havde pludselig fanget Dronningens Blik, og følte det nu næsten som en svidende Smærte paa sin bøjede Hals og Nakke. Uvilkaarlig kom hun til at skælve, og idet hendes Læber berørte den hvide, livløse Haand sortnede det for hendes Øjne; hun maatte gøre Vold paa sig selv for ikke at vakle. Da hun atter løftede Hovedet, traf hun paa ny Dronningens Blik, der ligesom tvang sig ind i hendes og mod hendes Vilje holdt hende fast. Og her i disse dybe, undgrundelige stillestaaende Øjne læste hun i et Nu hele sin Skam; hun vidste det saa tydeligt, som om hun havde set det skrevet med flammende Bogstaver foran sig, at hun om kortere eller længere Tid var Kongens Maitresse. Hun vilde se bort, undgaa at læse i denne aabne Bog dér foran sig, men hun stod som tryllebunden. Da sagde Dronningen med sin blide, lidt slæbende Stemme:

«Jeg haaber, at Grev Hoym ikke er syg, siden jeg ikke ser ham ved Deres Side, Fru Grevinde?»

Anna forsøgte at fremstamme en Forklaring; men Kongen, som havde bemærket hendes Forvirring, kom hende til Hjælp; han vendte sig hastigt imod Dronningen og sagde kort og skarpt:

«Deres Majestæt vil strax kunne have den Fornøjelse at forvisse Dem om vor kære Finansministers Velbefindende. Jeg ser ham komme derhenne.»

Og virkelig — medens Anna sammen med Vitzthum gled videre i Strømmen, nærmede Grev Hoym sig for at aflægge sin Hyldest.

Den stakkels Greve befandt sig i en lidet misundelsesværdig Sindstilstand. Aldrig havde hans Hustru forekommet ham mere attraaværdig, mere henrivende end i Aften, og aldrig havde det været ham klarere, at hun for bestandig var tabt for ham. Han kendte sin Herre og Kurfyrste tilstrækkeligt til at vide, hvad det var, han tilsigtede; men han kendte ogsaa sin Hustrus Stolthed og Kulde og havde i Begyndelsen næret et lønligt Haab om, at Kongen ingen Vegne vilde komme overfor hende. I Løbet af de sidste Par Dage havde han imidlertid maattet sige sig selv, at Anna allerede var besejret, og at Frderik August — denne lykkelige Kvindebetvinger — havde forstaaet at vække de Følelser til Live i hendes Sjæl, som han selv til Trods for alt sit Guld, alle sine Bønner, og til Trods for al sin Skænden og Fordren aldrig havde formaaet at fremkalde. Gang paa Gang havde han med Hjærtet skælvende i Angst, Haab og Længsel udmalet sig den Sødme, den Salighed, som ventede Kongen i Annas skønne Arme, og han maatte i Aften flere Gange med Magt holde sig selv tilbage for ikke at styrte ud af Salen eller allerhelst med løftet Haand over imod ham — den Lykkelige, Besejreren derovre paa Estraden.

Et Par Gange havde han forsøgt at fange Annas Blik, men hun havde set forbi ham, som om han var

Luft; og da han nærmede sig for at spørge til hendes Befindende, havde hun vendt sig bort og overladt til Svigerinden at besvare dette Spørgsaaal.

Saa var han atter gaaet tilbage til sin Plads iblandt de øvrige Ministre og havde lidt mere koldsindigt givet sig til at gruble over sin Stilling. Vejen, han havde at gaa, var tydelig nok — at optræde som Kongens Medbejler var utænkeligt; hans Stilling ved dette Hof var ham for kostbar til at sættes paa Spil, og man kunde ikke heller undvære ham.

Det gjaldt altsaa blot om at holde gode Miner til slet Spil og at drage den mest mulige Fordel ud af sin egen Uundværlighed og af Kongens Lidenskab!

Ved disse Beregninger, hvor Gnieren et Øjeblik glemte Elskerens Kvaler, havde den gode Greve atter saa nogenlunde genvundet sin Fatning og nærmede sig forholdsvis roligt Majestæten. Med sit sødeste, mest underdanige Smil gjorde han Dronningen sin Opvartning; men det var ham trods sin bedste Vilje ikke muligt at faa sig selv til at hilse paa Kongen med mere Ærbødighed end den, som Etiketten akkurat fordrede. Denne Forskel i Ministerens Underdanighed undgik ikke Frederik August's skarpe Blik, og han begyndte med sit mest huldsalige Smil at konversere sin demonstrative Undersaat, idet han beklagede, at han ikke havde været til Stede i Operaen i Aftes og forsikrede, at han var gaaet glip af en stor Nydelse.

«Du skulde bare have set den lille Laurette», hviskede han tilslut spøgende ind i Øret paa ham, «hendes Ben var lige saa spillende som altid, men hendes nydelige Øjne blev mere og mere duggede, da de intet

Steds opdagede din trivelige Skikkelse! — Du maa se at trøste hende!» — og med et fortroligt Nik afskedigede Kongen sin Minister.

Da Turen kom til Patkul og hans Dame, var atter alles Øjne i Spænding rettede imod den kongelige Estrade. Af Majestætens Hilsen vilde man kunne gætte sig til, hvor langt den snedige Udlænding atter var i sin Herres Gunst.

Kongens brede Smil og den uskrømtede Hjærtelighed, hvormed han rakte Patkul begge Hænder, lod befrygte det værste. I Stilhed brummedes mangen drøj Ed ved dette Syn; skulde det da aldrig lykkes at faa denne forvovne «Ærlighedskræmmer» til engang for Alvor at falde i de Snarer, hans egen Dristighed og Aabenmundethed lagde for ham?

At Dronningen hilste paa Grevinde Einsiedel med et Liv og en Varme, som man ellers ikke var vant til at se hos hende, forundrede ingen; alle vidste, hvor højt den fromme og dydige Grevinde stod saavel i Dronningens som i Enkekurfyrstindens Yndest; men det var dog de gode Herrer i dette Øjeblik en ubehagelig Bekræftelse paa, hvilke mægtige Talsmænd Liflænderen havde hos deres Herre.

Imidlertid vedblev Kuren. Par efter Par gjorde Plads for andre Gæster; til alle havde Majestæten et venligt Blik.

En af de sidste var Fyrstinde Tetschen.

Den fornemme polske Dame, som ellers ved sin Indtrædelse i Salen plejede at samle al Interesse om sig, var i Aften stille og ubemærket af nogen gledet ind i Rækken af de opstillede Par.

Nu, da hun stod foran Kongen, rettedes alle Blikke paa hende; enhver var nysgerrig efter i hendes livlige, talende Ansigt at læse, hvorledes hun tog sin Detronisering; thi at denne var nær forestaaende, derom var ingen i Tvivl. Den extravagante Fyrstinde var desuden i Aften iført et Toilette, som vel var egnet til at vække Opmærksomhed.

Var det af Kaprice eller — af Beregning? Hun var klædt helt i sort — et Kostyme, der stak besynderligt af i de brogede, blændende Omgivelser, men som — det maatte man lade — paa den mest fordelagtige Maade fremhævede hendes egne, sydlandske Skønhed.

Som det altid gaar i Verden, at det bliver Lykken og den opgaaende Sol, der samler de fleste Beundrere og det største Publikum, saaledes gik det ogsaa her i Aften.

Den stakkels Fyrstinde følte Tomheden om sig og havde bitter Anledning til at sande det gamle Ord, at ingen støtter den hældende Vogn.

Til Trods for, at hun havde tilbragt hele Timer foran Spejlet for at indøve sit Ansigt i de Folder, hun ønskede at vise Publikum, var det hende dog nu ikke muligt at fremlokke det rette Smil eller faa den rette Glans i de mørke Øjne. Det, der før havde gjort dette Smil saa indtagende og disse Øjne saa straalende, existerede ikke mere! Hun var i Aften kun en stakkels forladt Kvinde, der bar sin Kærlighed til Graven.

Kun den lette, svævende Gang var den samme som altid. Til Trods for den tunge Fløjelsdragt bevægede hun sig næsten sylfeagtigt hen over Salens Gulv, og

det var med den mest fuldendte Gratie, at hun gjorde sin dybe, ærbødige Kompliment for Dronningen.

Den høje Dame gengældte med en næsten umærkelig Bøjning af Hovedet hendes Hilsen, saa' ikke op og holdt hende ikke tilbage med et eneste Ord. Da Turen kom til Kongen, nejede Fyrstinden lige saa dybt og lige saa ærbødigt, men lidt mindre sikker i sine Bevægelser. Idet hun atter rejste sig, løftede hun pludselig Hovedet og saa' op i Kongens Øjne med et uendeligt rørende Blik — som et anskudt Dyr, der beder om Skaansel. Frederik August vendte hurtig Hovedet bort og syntes allerede optaget af den næste, der mødte op til Kur. Fyrstinden vaklede videre og gik langsomt, som i Drømme, tilbage til sin forrige Plads, længst borte i Salen.

Kuren var endt, samtlige Damer og Herrer havde bragt Majestæterne deres Hyldest — Polonaisen var danset, og Dronningen og hendes Følge havde trukket sig tilbage. Ballet var allerede i fuld Gang.

Ved Kongens Haand deltog Anna Constance i en Kvadrille — en af de ved Hove dengang saa yndede spanske Danse med højtidelige afmaalte Trin og en Mængde dybe Reverenser.

Fyrstinde Tetschen deltog ikke i Dansen.

Som hypnotiseret, fuldstændig glemmende sine Omgivelser og de Hensyn, hun havde foresat sig at tage, stirrede hun ufravendt paa Kongen.

I hvor høj en Grad hans smukke Dame end lagde Beslag paa hans Opmærksomhed, følte Frederik August dog disse Øjne hvile paa sig, og de pinte ham.

Da Dansen var forbi, og han havde anbragt Anna

i Grev Vitzthums og Hustrus Selskab, gik han rask over Gulvet hen imod Fyrstinden. Han følte Trang til at sige hende nogle venlige Ord, det gjorde ham ondt for hende — hvor bedrøvet og ensom stod hun ikke der! Han vilde hende jo intet ondt — tvært imod! — Men hvad kunde han gøre for, at hun ikke mere besad den samme Tillokkelse for ham som før.

Han saa' paa hende med sit lyse Blik, saa fuldstændig frit for enhver Bevidsthed om Skyld, og spurgte med blød, næsten kærtegnende Stemme:

«Hvorfor danser De ikke, Fyrstinde?»

Men inden den skælvende Skikkelse der foran ham havde faaet samlet sig til at svare, fortsatte han:

«De er jo ganske sortklædt i Aften, Madame. Har De mistet nogen af Deres Kære?»

Da løftede hans stakkels forsmaaede Elskerinde sine taarefyldte Øjne og sagde med dæmpet, skælvende Stemme:

«Ja Sire, jeg har mistet den kæreste, jeg havde» — og hun næsten hviskede: «Jeg har mistet min Elsker!»

Et Øjeblik stod Kongen tavs, saa sagde han i en koldere, lidt irriteret Tone, som naar man taler om en ubehagelig Sag, der maa afgøres:

«Deres Elsker! — Ja, De har Ret, Madame! Men De har beholdt en Ven tilbage — glem ikke det.»

Saa greb han hendes Haand, førte den ridderligt til sine Læber og gik hurtigt tilbage til den Gruppe, han havde forladt.

Da Anna lidt senere i en ny Kvadrille ved Kongens Haand gik igennem Salen, hørte hun et svagt Skrig

bag sig. Hun vendte sig og saa den lille sortklædte Skikkelse, som fra den første Dag havde været hende forhadt — synke afmægtig om i en af de tililende Kavallerers Arme, og medens den ulykkelige Fyrstinde blev baaret ud af Salen og bragt hjem til sit Palais, gik Anna videre ved Kongens Side med højt oprejst Pande, nydende sin Triumf.

— — —

Ballet var endt. Den unge Grevinde Hoym laa atter paa Løjbænken i sit Værelse i Grev Vitzthums Palais. Hendes Kammerjomfru havde afført hende Smykker og Baldragt og var sendt bort, kun Lisbeth, som havde faaet Ordre til at sove paa Gulvet i sin Herskerindes Værelse, sad sammenkrøben i et Hjørne af Stuen uden at turde røre sig, hendes Frue var i Aften ualmindelig tavs og synligt i stærkt Sindsoprør.

Det var i Virkeligheden ogsaa Tilfældet. Kongen havde i Aften gjort Anna bestemte Spørgsmaal, Spørgsmaal, som havde faaet hende til at skælve, som hun havde søgt at undvige, og som hun tilsidst, da han vedblev at trænge ind paa hende, havde besvaret med et bestemt «Nej».

Men i hendes Indre havde disse Spørgsmaal bragt Uro og Forvirring; lokkende, sansebetagende Billeder foregøglede hende en Fremtid, som kun i altfor høj en Grad tiltalte hendes stolte, ærgerrige Sind. Alt, hvad der for hende havde Værd i Livet, laa der og ventede paa hende, blot hun strakte Haanden ud: Rigdom, Magt og Berømmelse!

Men hvilken Berømmelse? Maatte ikke alt dette købes paa Bekostning af hendes Ære? Dette dyrebare Kle-

nodie, som hun hidtil havde bevaret saa ubesmittet og forsvaret saa hensynsløst overfor Grev Hoym —!

Vejede det nu, hvor det gjaldt Kongen, mindre i Vægtskaalen?

Nej, nej, ikke for alt i Verden vilde hun hengive sig til Kongen, som alle de andre havde gjort — kaldes hans Maitresse som denne polske Fyrstinde, der var løbet fra sin Mand for at følge ham til Dresden, lige som en Hund eller en Tjener, der antages og en skønne Dag atter faar Løbepas.

Til at forlades og beskæmmes var hun for god og for stolt. Kun som hans Hustru kunde hun tilhøre ham.

Men Dronningen? Jo vist, Dronningen var der nu en Gang, og man maatte regne med hende. Men gaves der ikke i Fyrsters Ægteskab noget, der kaldtes en Vielse til venstre Haand? Og var det ikke det Ægteskab, der egentligt var det bindende, det, Hjærtet og Følelserne afsluttede, medens det andet som oftest kun var en diplomatisk eller politisk Overenskomst ordnet mens den betræffende Fyrste endnu var et Barn og uden Dømmekraft.

Levede ikke Kongen af Frankrig i et saadant Ægteskab, og havde den danske Konge Christian den Fjerde og den nulevende Frederik den Fjerde ikke gjort det samme? Heller ikke her i Sachsen var et saadant Forhold ukendt. Frederik Augusts Broder og Forgænger i Regeringen, Kurfyrst Johan Georg den Fjerde, havde officielt for sit Raad og sit Folk erklæret sin Elskede, Grevinde Neitschütz for sin «épouse», uagtet hans Dronning levede.

Naar Anna Constance anstillede disse Betragtninger,

var det ikke alene hendes grænseløse Higen efter Rigdom og Magt, der fik hende til at gaa paa Akkord med sig selv og sine Anskuelser, men ogsaa hendes Hjærte, der førte Ordet. For første Gang i sit Liv havde hun følt Kærlighedens Magt, det gaadefulde og betvingende, der ligger i den elskede Mands Blik og udgaar fra hele hans Person, og medens hun gøs i Angst ved at føle sig saa viljeløs og saa betaget, skælvede hun samtidig i den sødeste Lykke.

Da lød pludselig i det stille Hus Mandsstemmer, der nærmede sig. Anna kendte tydeligt sin Svogers og Kongens Stemme — de talte højt og oprømt.

Behændig som en Kat sprang hun op fra Bænken, hen til Lisbeth og holdt hende for Munden, idet hun hviskede: «Hvad der end sker, du knyer ikke!»

Saa ilede hun over Gulvet og slukkede Lysene, der brændte foran Toiletbordet, hvor hun blev staaende ubevægelig og med tilbageholdt Aandedræt. Hun vidste, at hun med egen Haand omhyggelig havde laaset Døren indvendig fra, ingen kunde komme ind uden hendes Vilje, og dog skælvede hun i Angst. Der uden for stod hendes Skæbne og bankede paa, Magten, Guldet, Beruselsen og — Skændslen.

«Anna, Hans kongelige Majestæt ønsker at tale med dig! Du er vel endnu ikke gaaet til Ro?» lød efter gentagen Banken v. Vitzthums Stemme, lidt utaalmodigt.

Men Anna svarede ikke, og de to uden for staaende Herrer formaaede hverken med gode eller onde Ord at faa den ubelejlige Dør til at aabne sig. Til Trods for deres Banken og Parlamenteren vedblev alt i Værelset indenfor at være dødsstille, og de blev tilsidst nødte

til at opgive deres paatænkte Besøg hos Grevinden. Da den sidste Lyd af deres Skridt havde tabt sig i det fjærne, aandede Anna først atter frit. Lynsnart sprang hun, uden først at tænde Lysene, halv paaklædt, som hun var, op i Sengen, krøb sammen under Dynen og brast i Graad.

Hun havde værget sig i Aften, men hvor længe vilde hun kunne gennemføre det? Hun vidste, at Svogeren og Svigerinden den næste Morgen vilde overøse hende med Bebrejdelser og gøre hende ansvarlig, hvis Kongens Vrede ramte dem.

Hun mindedes pludselig det gamle Æventyr om Duen, der sættes i Bur med Høgen. Overalt omkring sig saa hun det fast tvundne Gitter — end ikke den mindste Dør stod paa Klem, og for første Gang græd Anna hede Taarer over sin egen Uskyld, sin dadelfri Fortid.

Da hun næste Morgen helt op ad Formiddagen vaagnede, stod en af Dronningens Damer foran hendes Seng og overbragte den Besked, at Hendes Majestæt ønskede at tale med Grevinde Hoym.

Anna iførte sig hurtigt et beskedent Formiddagstoilette og fulgte — efter Ordre – til Fods og tæt tilsløret, Hofdamen tilbage til Slottet. Her modtoges hun af Dronningens Kammerherre, Baron v. Miltitz, som strax førte hende til sin høje Herskerinde.

Saa snart som de foreskrevne Hilsener vare overstaaede, og Kammerherren paa et Vink havde fjærnet sig, kom Hendes Majestæt frem med det, der laa hende paa Hjærte.

Dronningen havde det samme lidende, trætte Udseende som altid, kun var der i Dag i de milde, rolige Øjne et endnu mere resigneret Udtryk end ellers — et

eget, selvopgivende Blik, som berørte Anna omtrent paa samme pinlige Maade som det i Aftes; hun følte sig atter usikker og blev siddende med nedslagne Øjne, mens Dronningen talte, kun to blussende røde Pletter paa hendes Kinder viste, i hvilket Sindsoprør hun befandt sig.

Hendes Majestæt talte langsomt, lidt salvelsesfuldt, og anvendte hyppigt Citater af Bibelen. Efter først med et Par Ord at have bedt den unge Kone undskylde, at hun havde ladet hende kalde, sagde hun, at hun havde bragt i Erfaring, at Anna var ulykkelig i sit Ægteskab og, efter hvad man netop nu til Morgen havde fortalt hende, agtede at søge Skilsmisse fra sin Gemal. Det gjorde hende hjærtelig ondt at høre, at en saa ung, fornem og vistnok med alle Dyder udstyret Dame skulde komme i saa vanskelige og ulykkelige Forhold, maaske vilde det være til Gavn for hende, om hun for en Tid trak sig tilbage i Ensomhed for endnu en Gang at raadføre sig med Gud og sit eget Hjærte, forinden hun foretog det afgørende og sørgelige Skridt. Hvis hun nærede et saadant Ønske, vilde Dronningen bede hende om at følge sig til Pretsch og være hendes Gæst der, saa længe hun selv vilde — endnu i Eftermiddag rejste hun tilbage til sit stille, kære Asyl.

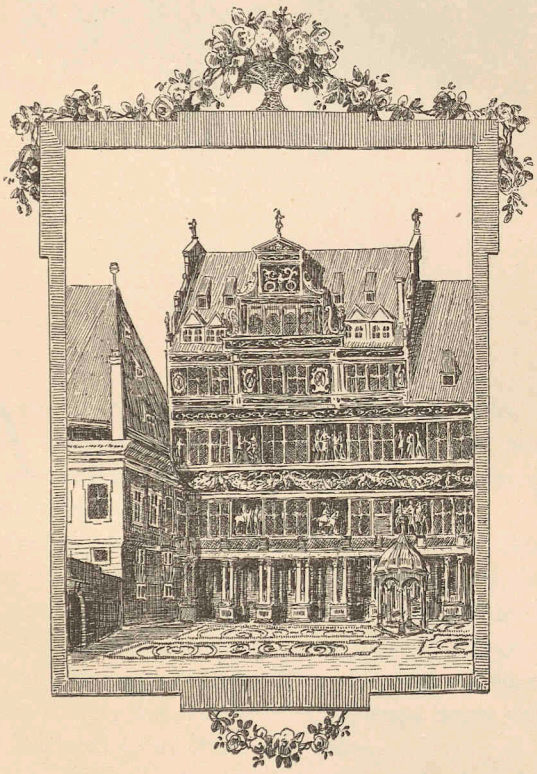
Det gav et Sæt i Anna, da Dronningen nævnede Pretsch. For hende stod dette Sted, efter alt hvad hun havde hørt om det, som Indbegrebet af Fangenskab og Klosterliv, og medens hun stammende takkede Dronningen for hendes Naade, søgte hun at finde paa en Udvej for at undgaa at tage imod den.

Dronningen, som mærkede hendes Forvirring og forstod hendes Tøven, fortsatte efter en Pause:

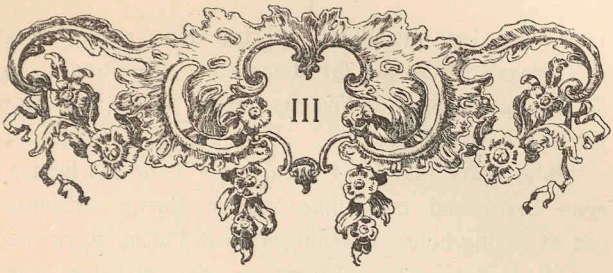
«Jeg vil selvfølgelig ikke tvinge Dem til at rejse med mig, Fru Grevinde. Føler De Dem stærk nok til at blive her, da har jeg ingen Ret til at forsøge at gribe ind i Deres Beslutning. Deres Ungdom og Skønhed har gjort et stærkt Indtryk paa mig, jeg forekommer mig i Alder og Erfaring at kunne være deres Moder og vilde saa gærne hjælpe Dem. Kan jeg ikke gøre andet, saa kan jeg bede for Dem, og den Frelser, som giver alle Gehør, vil ogsaa tage Dem, mit stakkels Barn, i sin naaderige Beskyttelse. Men glem ikke, at naar som helst De skulde føle Trang til at søge Tilflugt i vor Herre Jesu Favn, saa staar mit Slot aabent for Dem! «Kommer hid til mig alle I, som lide og ere besværede» har den gode Hyrde sagt, og disse hellige Ord har jeg sat over min Dør.»

Lidt efter afskedigede Dronningen Anna, som i dybe Tanker begav sig tilbage til Vitzthums Palais. Kurfyrstindens Ord brændte hende i Sjælen, hun følte det som en Brøde, at hun ikke efterkom den fornemme Dames Opfordring; men hun kunde ikke! — Kunde ikke begrave sig imellem Bønnebøger og sorte Præstekjoler, i hvert Fald ikke nu! Maaske senere en Gang!

Og hun glemte rent, at hun i Aftes havde grædt over, at der intet Steds stod en lille Dør paa Klem for hende! Denne Dør havde nu vist sig, men hun havde ikke set den — ikke villet se den.

SLOTTET, SET FRA COSELS PALAIS.

III

Aaret 1705 og de nærmest følgende skulde for Sachsen blive de sørgeligste, som det haardt prøvede Land endnu havde oplevet, og for dets Fyrste tillige det mest ydmygende.

Frederik August, der saa bittert var bleven skuffet i sine Forhaabninger om at vinde Laurbær og Guld ved den polske Kongekrone, havde i det sidste Aar mere end en Gang alvorlig tænkt paa at frasige sig den og lade den forhadte Karl den Tolvte indsætte hvilken Konge, han lystede, eller udkæmpe Sagen videre med Ruslands Czar, Peter den Store.

Men til Ulykke for ham selv og navnlig hans Land manglede denne Fyrste, hvis physiske Kræfter havde skaffet ham Tilnavnet den Stærke, i sørgelig Grad det tilsvarende Kvantum moralsk Kraft.

Han vovede ikke at bryde med sine mægtige Allierede, særlig Czaren og Paven. For begge disse Poten-

tater var den letsindige, sachsiske Kurfyrste nærmest et Redskab til Fordel for deres egne Operationer, og de brugte al deres Indflydelse for at holde ham varm for den polske Sag.

Ikke bedre gik det i Sachsen — hvor Kurfyrstens egne Statsmænd med ikke mindre Energi arbejdede paa at vedligeholde Foreningen med Polen, ogsaa her var det mægtige egne Interresser, der stod bag dem. Kongens hyppige og lange Fraværelser gav de begærlige, magtsyge Herrer friere Spillerum i Hjemlandet, ligesom ogsaa Forbindelsen med Kongeriget aabnede rigere Udsigter for Embeder og Indtægter.

Men iblandt disse samvittighedsløse sachsiske Statsmænd var der en, for hvem der stod større og alvorligere Opgaver paa Spil end personlig Vinding, naar ogsaa han satte alt ind paa at faa Kurfyrsten til ikke at give fortabt overfor Karl den Tolvte. Det var Liflænderen, Johan Reinhold Patkul.

For denne Mand var det nærmest blevet en Livsopgave at kæmpe imod Sverrigs Konge.

Født i et Fængsel i Stockholm, hvortil hans Moder havde fulgt sin Ægtefælle, en liflandsk Adelsmand, der efter Foreningen med Sverrig ved Freden i Oliva havde vovet at modsætte sig Kongens Vilje, havde Patkul saa at sige med Modermælken inddrukket et glødende Had til alt Svensk.

Dette Had fik igennem hans senere Liv rig Anledning til at næres og udvikles.

Begge Forældre døde i det fremmede Fængsel, deres Barn sendtes tilbage til Lifland og opdroges der.

Mange Aar senere, da den samlede liflandske Adel

sukkende og vaandende sig under Sejrherrens vilkaarlige Regimente, besluttede at sende en Deputation til Stockholm for at forsøge ved personlige Forhandlinger med Kongen — dengang endnu Karl den Elvte — at opnaa blidere Kaar, valgtes enstemmig den unge Baron Patkul til Ordfører.

Liflænderne havde valgt fuldstændig rigtigt, naar de regnede med hans glødende Patriotisme og sjældne Talegaver; men de havde ikke taget hans heftige, opblussende Sind med i Betragtning.

Da Patkul stod overfor den svenske Majestæt glemte han i sin krænkede Frihedsfølelse de skyldige Hensyn og lod sig henrive til at bruge Ord og Udtryk, som vistnok tydeligt betegnede Situationen, men som nu engang ikke er tilstedelige overfor regerende Fyrster — navnlig ikke i hine Absolutismens værste Dage.

Følgen af dette Frisprog var, at han kun med trofaste Venners Hjælp med Nød og næppe reddede Livet ved at flygte bort fra Stockholm og søge Tilflugt i Schweiz.

Her førte han i flere Aar en beskeden Tilværelse, fristende Livet ved at oversætte videnskabelige Værker — hans Godser og Formue ovre i Lifland var i Mellemtiden konfiskeret af den svenske Regering.

Men Patkul havde svoret Sverrig og dets Konge Hævn, og han glemte ikke sin Ed.

Saa snart han hørte om den sachsiske Kurfyrstes Valg til Konge af Polen, brød han op fra sit Exil for muligvis at vinde den nye Konge for sig og sine Interesser. Denne Opgave blev gjort ham meget let; thi da Patkul kom til Dresden fandt han allerede Frederik

August og hans almægtige General og Raadgiver Flemming fuldt optagne af Planer om Liflands Genforening med Polen. Med Kyshaand tog derfor Kurfyrsten imod den ansete Liflænders Tilbud — en bedre Mand kunde i dette Øjeblik ikke have meldt sig.

Men Patkul havde den bitre Tort, at hans første Mission som den polske Konges Statsmand og Forbundne fuldstændig mislykkedes.

Han havde haabet at kunnet paavirke den samlede liflandske Adel til en kraftig Rejsning imod Undertrykkeren og til at søge Beskyttelse hos Kurfyrsten; men han havde helt forregnet sig.

Liflænderne var forsigtige — havde lært det igennem bitre Erfaringer — og havde fra den tidligere Forbindelse med Polen just ikke de bedste Erindringer; de stillede sig derfor absolut afvisende overfor deres forhenværende Landsmand og besluttede roligt at afvente Begivenhedernes Gang.

Krigens Forløb viste snart, at de havde handlet klogt i deres forsigtige Reservation, og alt, hvad han naaede, var, at han aabenlyst af den svenske Konge — nu Karl den Tolvte — erklæredes for Landsforræder, og at der sattes en Pris paa hans Hoved.

Dette Udfald dulmede ikke hans Had, tværtimod! Patkul vedblev at gøre sin Sag til et med Svenskekongens Fjender, i det Haab dog engang at kunne træffe denne sin mægtige og forhadte Modstander.

Til Trods for, at Frederik August ikke havde faaet den Hjælp af Liflænderen, som han først havde ventet, beholdt han ham dog i sin Tjeneste. Ingen forstod nemlig som Patkul at forhandle med den lunefulde, her-

skesyge Czar Peter, hvis Hjærte han ganske syntes at have vundet, og naar som helst den store Allierede begyndte at vise sig lidt lunken i sin Hjælp eller utilfreds med den ofte højst mærkelige Maade, hvorpaa Frederik August varetog sine polske Interesser, var det kun Patkuls Veltalenhed, der formaaede at bringe Tingene i det rette Spor igen.

Saaledes gik det til, at Frederik August vedblev at beholde Liflænderen i sin Tjeneste. Patkul var af Czaren ogsaa bleven gjort til russisk Undersaat og fungerede som russisk Gesandt i Dresden — af den Grund maatte der tages Hensyn.

Imidlertid gik Krigen Aar ud, Aar ind sin for Kurfyrsten meget uheldige Gang. Navnlig i den senere Tid lød Efterretningerne derovrefra mere og mere foruroligende.

Karl den Tolvte vandt med sin tapre, af dygtige Generaler ledede Hær stadig mere Terræn og flere Tilhængere iblandt Polakkerne, der var ked af Frederik Augusts holdningsløse, uduelige Regimente.

Hjemme i Dresden gav Kongen stadig nye Ordrer til Udskrivning af Mandskab — unge og gamle uden Aldersforskel, blot de kunde røre en Arm, blev med Magt tvungne i Soldatertrøjen, og samtidig belagdes alt muligt lige indtil Fødevarene med Skat — kun Adelen slap selvfølgelig fri for denne plebejiske Tribut.

Forgæves brugte Patkul al sin Veltalenhed overfor Kurfyrsten for at faa ham til at bryde op og hurtigst muligt selv at drage til Polen igen. Kun Kongens personlige Nærværelse paa Krigsskuepladsen kunde efter Patkuls Overbevisning bevirke den nødvendige Foran-

dring i Situationen, ligesom ogsaa Czarens kendelig kølnede Interesse derved atter kunde vækkes.

Men Patkul talte for døve Øren, Kongen gav sine Ordrer og holdt lange Konferencer med Generaler og Statsmænd, men blev i Dresden — hans nye Lidenskab for Finansministerens Hustru holdt ham fast.

Frederik August, der var saa vant til at se Kvinderne give efter for sine Ønsker og Forlangender, havde for første Gang i sit Liv truffet paa en energisk gennemført Modstand, og dette uventede Faktum æggede ham og optog ham langt mere end de kedsommelige Begivenheder ovre i Polen.

Forgæves overøste den gavmilde Fyrste sit Hjærtes Udvalgte med sine kongelige Gaver og Gunstbevisninger — han var ikke kommen et Skridt videre overfor den knibske Skønne.

Uden i Virkeligheden at være Kongens Maitresse sad Grevinde Hoym inde med al den Magt, som denne Stilling i Almindelighed førte med sig. Som en forelsket Troubadour sukkede Kongen for hendes Fødder, ikke mindre opsat paa at vinde hendes Gunst end alt det Hofkryb, der omgav hende med deres sledske Smiger og Beundring i det stille Haab med den opadgaaende Stjærne at bane Vejen for sig selv. Men bag hendes Ryg begyndte allerede et frodigt Ukrudt i Form af Had og Misundelse at spire frem.

Anna Constance var klog nok til ikke at lade sig vildlede af nogen eller noget — uden at paatage sig nogen som helst Forpligtelser eller at udmærke nogen, gik hun uanfægtet sin Vej — roligt fremad imod det Maal,

hun havde sat sig, det nemlig at komme til at tilhøre Fyrsten paa ærefulde Betingelser.

Fra det Øjeblik, det stod hende klart, at Kongens Lidenskab var tilstrækkelig stærk til at kunne staa sin Prøve, havde hun sagt sig selv, at hun vilde tilhøre ham, men kun paa Betingelser, der stillede hende langt, langt over en Fyrstinde Tetschen og alle tidligere Maitresser.

En Dronnings Magt — en Dronnings Stilling og en Dronnings Anseelse var det, hun attraaede!

Billedet af den blege, lidende, verdensforsagende Kvinde dernede i Kloster-Slottet i Pretsch var forlængst udvisket af Annas Bryst — derinde brændte nu kun en vild Ærgerrighed, maaske til Tider i Kamp med hendes egne hede Sanser, men altid i sidste Instans stærk nok til at holde disse i Tømme.

Siden Begivenhederne ved Karnevalet havde hun daglig været om Kongen eller rettere han om hende. I Følge med Vitzthums, som hun ikke længer kaldte Svoger og Svigerinde, men «frêre» og «sœur» havde hun i Maj Maaned fejret Kongens Fødselsdag i Leipzig og senere været med iblandt det Følge, der ledsagede Fyrsten paa hans sædvanlige Badekur til Karlsbad.

Ved Hjemkomsten herfra var der blevet anvist hende «et foreløbigt Opholdssted» i det saakaldte tyrkiske Palais — et pragtfuldt Lystslot i en ikke mindre pragtfuld Park udenfor Sø-Porten; det tilhørte oprindeligt Dronningen, men blev aldrig beboet af hende.

— — —

Det var en trykkende varm Dag i Juli Maaned. Kongen og et større Selskab havde spist til Middag hos

Grevinde von Cosel. Det var det Navn, som Anna Constance, efter at hendes Skilsmissesag med Grev Hoym var indledet, efter Kongens Ønske og Befaling havde faaet, og hvormed hun nu altid benævnedes.

Taflet var dækket i Haven i det pragtfulde tyrkiske Telt med de svære Guldfrynser og det brogede Perlebroderi, som Frederik August i sin Tid havde bragt med hjem som Sejrstrofæ fra Belejringen af Wien.

Luften blev stadig mere og mere kvælende, mørke Uvejrsskyer samlede sig paa Himlen, en uhyggelig Stilhed i hele Naturen forkyndte, at man kunde vente et af disse hæftige, vedholdende Tordenvejr, hvorpaa denne Sommer var saa rig, og som af den overtroiske Mængde ansaas for «en Guds Straffedom» og et ufejlbarligt Tegn paa, at den polske Krig vilde faa en ulykkelig Udgang.

Allerede begyndte Parkens Træer at svaje og sukke i de heftige Vindstød, som kom jagende med kortere og kortere Mellemrum; Størstedelen af det fornemme Selskab var i rette Tid brudt op, og de, der endnu var tilbage, beordrede hurtigt deres Ekvipager for at køre tilbage til Byen. En Skare Tjenere i brogede, tyrkiske Livreer fjærnede skyndsomst Borde og Service, der var henstillet i Havegangene. Overhofmarskal v. Pflug, som var den eneste af Gæsterne, der endnu var til Stede, henstillede allernaadigst til Hans Majestæt, om det ikke var raadeligst at slaa Teltet sammen, inden Uvejret umuliggjorde Arbejdet eller rettere udførte det paa en Maade, som Hans Majestæt ikke kunde være tjent med.

Kongen, der sad i en hviskende Samtale med Grevinden og næppe syntes at have ænset Gæsternes Op-

brud eller det truende Uvejr, for sammen ved Hofmarskallens Ord og syntes først ikke at fatte dem; men da v. Pflug ærbødigt gentog sit Spørgsmaal, sprang han pludselig op og udbrød med et af Vrede fortrukket Ansigt:

«Det er Ret, tag kun Taget væk over Hovedet paa mig! Det, man tilstaar den usleste Tigger, nægter man Fyrsten i hans eget Land.»

Med disse Ord greb han om Stolen, hvorpaa han havde siddet og huggede den saa haardt ned i Gulvet, at den splintredes.

Den forbløffede v. Pflug fremstammede en Undskyldning og saa med et giftigt Blik hen paa Grevinden — hvem han med Rette tilskrev Kongens onde Lune. Hvorfor Pokker gjorde den Dukke sig ogsaa saa kostbar? Kongen var jo snart ikke til at omgaas!

Anna bevarede fuldstændig sin Ro og ordnede sig for at stige ind i sin Bærestol, som efter hendes Ordre var bleven bragt ind i Teltet. Hun vendte sig imod Kongen og sagde værdigt og fornemt:

«Slottet her tilhører Deres Kongelige Højhed, og min «Chaise» staar, som jeg før har sagt, til Deres Majestæts Disposition! — Der bringer allerede mine Tjenere en anden! — Tør jeg bede Dem, Sire, at benytte denne?»

Med en yndefuld Bøjning traadte hun et Par Skridt tilbage for at give Kongen Plads. I samme Øjeblik oplyste et blændende Lyn Teltet til dets inderste Kroge, Uvejret havde efterhaanden bredt et tæt Mørke herinde. Alle for sammen, og det paafølgende Tordenskrald gjorde enhver Tale umulig.

De sølle Morianer ved Bærestolene skælvede som Espeløv og havde al deres Mod behov for at blive paa deres Post.

Med Kjolen fast om sig sprang Anna resolut ind i den sidste af Portechaiserne og raabte til Folkene: «Hurtigt! — i Løb gjennem Haven!»

Men i samme Øjeblik var Kongen henne ved hendes Bærestol, rev med et Ryk Døren op, som hun knapt endnu havde faaet trukket til efter sig, greb hendes Haand og udbrød vildt, helt tæt ved hendes Øre:

«Om vi saa begge skal dø her paa Stedet, saa fordrer jeg Svar: Ja eller Nej? — Hører du, Anna, Ja eller Nej?»

Grevinden, som i første Øjeblik var ved at tabe Fatningen, samlede sig hurtigt og svarede dæmpet, idet hun saa paa Kongen med et bebrejdende, sorgfuldt Blik:

«Augustus, Sire, hvorledes kan I ville, at jeg skal se min Fyrste optræde som et Barn?»

Ophidset, som Frederik August var, gjorde hendes Ro ikke den tilsigtede Virkning, og han følte ikke Beskæmmelsen i hendes Ord, men greb blot endnu heftigere fat om begge hendes Hænder; det saa ud, som om han med Magt vilde trække hende ud af Stolen.

Da, i samme Nu — et nyt Lyn — et drønende, øredøvende Skrald — og et Skrig fra alles Læber. Umiddelbart udenfor Teltet var en Mand, der nærmede sig i ilsomt Løb, segnet om.

Et Øjeblik var det, som om Lynet havde lammet dem alle — ikke en Lyd, ikke en Bevægelse afbrød den uhyggelige Stilhed.

Den første, der talte, var Kongen, som med en underlig hæs Stemme raabte:

«Hjælp Manden op! Hvem er det?»

Tililende Tjenere havde allerede af sig selv udført Ordren, men løftede kun et Lig op imellem sig, som de paa et Vink af Overhofmarskallen bar bort, om bag Teltet.

Strax efter meldte v. Pflug:

«Sire, det var et Sendebud fra Kammerherre Hangwitz. Han bragte, efter hvad han havde sagt Grevindens Folk, der lukkede ham ind, en vigtig Meddelelse til Eders Majestæt!»

«Naa, hvor er Meddelelsen?» spurgte Kongen barskt. «Lad Liget strax blive undersøgt — den maa vel findes paa ham, hvis ikke Lynet har ødelagt den med.»

Grevinde Cosel, der netop var ved at forsvinde i Teltaabningen, bøjede sig ud af Vinduet og sagde henvendt til Fyrsten:

«Jeg haaber, at Deres Majestæt nu ikke længer vil vægre Dem ved at benytte min Chaise for at søge Tilflugt imod Uvejret i Deres eget Palais?»

Saa hurtigt deres Ben kunde bære dem, løb de sorte Tjenere afsted med deres kostbare Byrde. At de i deres Glæde over Udsigten til endelig at naa Havn, rent glemte de skyldige Hensyn til «Takten», syntes hverken de eller Grevinden selv, der skumpledes hid og did, at tænke paa.

Stort bedre gik det ikke Hans Majestæt.

I Begyndelsen forsøgte hans «Forspand» vel at holde en passende Gangart; men da Majestæten efter et nyt Lyn, som pludselig bragte Bærestolen og ham med

den til at hoppe højt i Vejret, med rasende Stemme brølede ud af Vinduet: «Hurtigt, I Klodrianer!» gav de sig til at løbe uden Tanke paa hvorledes — blot afsted, afsted i Hus! for endelig inde i Palaisets Forsal at lade den vaklende Bærestol med dens tunge Byrde dumpe haardt ned i Gulvet.

Forvirret, tumlende traadte Kongen ud.

Anna, der var kommen først, stod allerede parat med sit beherskede rolige Smil og bød Velkommen.

— — —

Udenfor rasede Uvejret med en Voldsomhed, som om alle Mørkets Magter vare slupne løs; men i en af det tyrkiske Palais' hyggelige Saloner sad Kongen og Anna uden at bryde sig om Vejret, som nu ikke længer vedkom dem.

I Værelset var der tændt Lys overalt, i Kronen, paa Kaminen og i Væggekandalabrerne. De svære Gardiner var trukne tæt sammen foran Vinduerne, for saa vidt muligt at holde Lynene ude, og her indenfor det solidt byggede Slots Mure hørtes Tordenen ikke mere saa larmende. Ved hver Side af et forgyldt Bord med kostbar Mosaikplade sad Grevinden og hendes kongelige Gæst, begge ivrigt optagne af et Papir, der laa udbredt foran dem paa Bordet.

Det var «den vigtige Meddelelse», som den stakkels Dræbte havde været Overbringer af, og som til «alt Held», som Kongen udtrykte sig, var bleven forskaanet for Lynet, kun en sveden Plet oppe i det ene Hjørne viste, hvor nær det havde været Faren.

Papiret indeholdt en ny Overraskelse for den modstræbende Tilbedte — den undertegnede Købekontrakt

over to tæt opad hinanden liggende Palaiser ved det saakaldte Taschenberg, en snæver Gade bag ved det kongelige Slot. Begge disse Palais'er tilstodes hende til evig Arv og Eje. Anna Constance havde roligt taget imod Gaven; hun var allerede vant til «Overraskelser», og selv om denne kom hende noget uventet, saa vidste hun dog at bevare sin Ro.

«Se her!» sagde Kongen og trak et Ark Papir op af Lommen: «Her er Planen, hvorefter jeg har tænkt mig at begge Palaiser skal bygges sammen til ét! Jeg har ogsaa opsat en foreløbig Fortegnelse over Møblerne men vil forøvrigt overlade det endelige Valg til dem selv, Madame! — Alt, hvad Deres smukke Øjne finder Behag i af Kostbarheder og Skatte, skal samles paa dette Sted, der skal blive som et Slot i Tusind og en Nat, værdig at huse Æventyrets allerdejligste Prinsesse!»

Anna smilede og bøjede anerkendende Hovedet; hun havde hidtil siddet tavst og opmærksomt fulgt Kongens Forklaring af Planen.

«Men de Streger der?» sagde hun spørgende og saa' op.

«De Streger der?» gentog hendes Vis-à-vis.

«Jo, det skal jeg strax forklare Dem!»

Og, idet han fixerede hende med et gennemtrængende Blik, fortsatte han med fast Stemme:

«Det er, som De ved nøjere Eftersyn let vil kunne se, en overbygget Gang, der fra Palaiset skal føre over Gaden til Slottet og munde ud i mine private Værelser!»

«Hm!» sagde Anna og blev siddende et Øjeblik i Tanker, medens hun fast udholdt det Blik, der vedblev at hvile paa hende.

«Jeg forstod af Deres Majestæts Ord før, at dette Palais skulde tilhøre mig og ikke være privat kongelig Ejendom!«

Kongen sprang op med et Sæt og udbrød hæftigt: «Anna, hvornaar vil De holde op at lege med mig? Jeg er ikke vant til at blive behandlet som en Ansøger!» han var traadt hen til hende og vedblev i en indtrængende, lidenskabelig Tone:

«Hvad forlanger Du mere af mig? Hvorledes skal jeg bevise Dig min Kærlighed? Din Skilsmisse er — trods al Modstand — omtrent lykkelig ført til Ende, og Grev Hoym ved en uhyre Udbetaling af min Privatkasse bragt til Tavshed — for Tiden fjærnt herfra paa «Recreationsrejse». Og Fyrstinde Tetschen! er hun ikke ogsaa forlængst borte? Alt er ordnet efter dit Ønske — og hvad har jeg naaet?» Anna vedblev at tie, og Kongen fortsatte i stærk Bevægelse: «Hører De, Grevinde! Hvorlænge skal dette vare ved? Endnu aldrig har Sachsens Augustus været uden en smuk Kvinde ved sin Side — til at forsøde ham Herskerens tornefulde Stilling. Hvorlænge skal jeg vedblive at vansmægte saaledes?» Han greb hæftigt hendes Haand.

«Deres Majestæt behøver jo kun at kalde den polske Fyrstinde tilbage!» svarede Anna med et koket Smil og tilføjede haanligt:

«Hun kommer sikkert paa det mindste Vink!»

«Ti, Anna! eller —» Frederik August slap hendes Haand og greb krampagtigt om Bordpladen; Anna rettede sig uvilkaarligt i Stolen.

Et Øjeblik kæmpede Kongen synligt med sin op-

blussende Vrede, saa fortsatte han i samme ømme indtrængende Tone som før:

«I ved jo godt, Anna, at det hverken er Tetschen eller nogen anden Kvinde, jeg vil eje, men kun Jer, Jer alene!»

Han lod sig falde ned paa Knæ ved hendes Side og lagde halvt i Hulken sit Hoved i hendes Skød.

Der gik en Skælven igennem Anna. Der laa han, den store stærke Mand, som en Slave for hendes Fod!

Ømt strøg hun med sin bløde hvide Haand hen over hans Kind og sagde mildt, idet hun bøjede sig ned over ham:

«Augustus, — Sire! — I ved jo, at jeg elsker Eder, at mit Hjærte banker for Eder, som det endnu aldrig har banket for nogen Mand; men netop derfor bør I ikke være saa grusom imod mig — ikke friste mig saa haardt!»

Kongen rejste sig halvt op og saa paa hende med et Blik, som nu endelig bragte hende til at se bort!

«Jeg grusom? Jeg friste Eder? Ak, Anna, det er frygtelig Spot! I er grusom, mere end grusom imod mig. I fortæller, at I elsker mig, og saa støder I mig Gang paa Gang fra Jer!»

Frederik August var, mens han talte, staaet op, han bøjede sig nu over hende og sagde inderligt:

«Men ikke sandt, min Elskede, nu er min Lidelsestid forbi? Nu vil I endelig bønhøre mig? — — Det er Himlen selv, der har ført os sammen! Havde min Lidenskab før derude i Teltet ikke holdt Eder tilbage, var det rimeligvis blevet Jer, Lynstraalen havde truffet! Og se!» — han pegede hen imod Vinduet, hvor Lyn-

glimtene til Trods for de tætte Forhæng stadig af og til skimtedes, mens Tordnen uafbrudt rullede. «Er det ikke ogsaa Himlen nu, der byder mig at blive her? — ikke udsætte mit Liv for Fare ved at begive mig ud i et saadant Vejr?»

Anna var begyndt at skælve; hun følte det, men kunde ikke forhindre det. Denne kærtegnende, indsmigrende Stemme, disse Øjnes ubeskrivelige Glød var lige ved at berøve hende Besindelsen — halvt ubevidst trykkede hun et Kys paa hans Kind.

Med et halvkvalt Raab trak Kongen hende op fra Stolen og knugede hende ind til sig, bedækkede hendes Ansigt, Hals og Bryst med glødende Kys.

«Nu bliver jeg her hos dig, min Elskede!» stammede han. «Bliver hos dig i denne Nat, hvor Naturen selv raser i hele sin Vildskab — en Nat, der er som skabt til Elskov og Vanvid!»

Anna, som forgæves havde søgt at vikle sig ud af Kongens Arme, stødte ham nu saa energisk tilbage, at han næsten tumlede.

«Nej, nej, Sire! Det var ikke saaledes ment! I misforstaar mig helt. En hæderlig Kvinde tilhører ikke den Mand, hun elsker, førend hun er hans Hustru.»

«Hans Hustru?» gentog Kongen uforstaaende. «Anna — hvad mener I? Her i dette Tilfælde er det jo umuligt.»

«Ikke absolut umuligt,« svarede hun og saa' med et skælmsk og varmt Blik paa ham. «Jeg har nøje tænkt over Sagen, og jeg har fundet en Løsning, som I snart skal faa at se.«

Hun gik hurtigt over Gulvet hen til Skrivepulten

af kinesisk Lak-Arbejde, der stod i Hjørnet ved Vinduet, trak en Nøgle op af sit Livsstykke og aabnede en Skuffe. Med stor Forsigtighed udtog hun heraf et Slags beskrevet Dokument, som hun udfoldede for den forbavsede Fyrstes Øjne.

«Ser I, Augustus, kongelige Højhed!» sagde hun og traadte helt hen til ham, «ogsaa jeg brænder af Længsel og har intet hedere Ønske end at tilhøre min Helt, min Herkules og Alexander!» — hun holdt ham afværgende tilbage og vedblev: «Naar I har læst dette og sat Eders Navn derunder, da er jeg Eders Hustru — for Gud og Mennesker.»

Kongen havde grebet Papiret og var begyndt at læse. Først flimrede og dansede alle Bogstaver for hans Øjne; men efterhaanden antog de faste Former og hvert Ord stod klart for ham — Aaren i hans Pande svulmede, og han greb sig til Hovedet.

Uden at mæle et Ord havde han læst det skrevne til Ende og sagde saa langsomt efter en kort Pause og med Blikket stadig hæftet paa Papiret:

«Er det Eders Mening, at jeg skal underskrive dette?»

«Ingen tvinger Deres Majestæt! En Underskrift faar kun Betydning, naar den gives frivillig.»

«Det er en Dronnings Rettigheder, dette Papir, forsynet med min Underskrift, vilde tilstaa Eder? sagde han og saa spørgende op paa Anna. «Fordele og Summer som langt overgaar dem, Dronning Eberhardine nyder godt af.»

Han holdt et Øjeblik inde og fortsatte, idet han skarpt betonede hvert Ord:

«Er det virkelig Eders Mening, Grevinde, at jeg skal træffe Dispositioner, som — — — begrunder sig paa Dronningens Død?»

Anna rakte med en ligegyldig Mine efter Papiret og tog det med et: «Pardon, Sire!» ud af hans Haand: «Jeg mener eller fordrer aldeles intet! Det er Eders Majestæt, der har at bestemme. Mit Papir skal ikke paa nogen Maade forurolige Eders ømme Samvittighed overfor Dronningen!» Hun gik henover Gulvet for atter at laase Dokumentet ned i Pulten.

Kongen blev staaende, fortumlet og et Bytte for hæftig indre Kamp.

Dette Papir tilsikrede ham Besiddelsen af den forførende, saa længe attraaede Kvinde, men paa hvilke Betingelser?

Det var jo uhørte Fordringer, hun stillede! Fordringer, som end ikke hans Broder og Forgænger i Regeringen, Georg d. 4de havde tilstaaet sin vanvittigt elskede Grevinde Sibylle Neitschütz. Hende havde han vistnok ogsaa «i Kraft af sin kongelige Vilje» erklæret for at være sin ægteviede Hustru, men havde desuagtet udtrykkelig udelukket hende og hendes tilkommende Børn fra al Arveberettigelse overfor Land og Rige.

Hvorledes skulde han kunne love at gøre hende til Dronning efter Dronningens Død?

Hvad vilde hans Kabinetsraad — hvad vilde hans Moder og andre Landes Fyrster sige til en saadan Ordning?

Dronningen levede jo desuden i bedste Velgaaende! Maaske kunde baade han, Kongen, og Grevinden dø først!

Men i saa Fald fik det hele ingen Betydning og vedkom egentlig saaledes ingen!

Anna nærmede sig atter Kongen, greb hans Haand og idet hun nejede dybt, trykkede hun et Kys paa den og sagde ærbødigt med sin sædvanlige rolige, klangfulde Stemme:

«Tillader Deres Majestæt, at jeg trækker mig tilbage for Natten? Jeg føler mig træt og angrebet.»

Frederik August for sammen og holdt hendes Haand fast:

«Nej! jeg tillader Dem ikke at trække Dem tilbage, Grevinde!» udbrød han hæftigt.

«Som Deres Gæst kan jeg ikke blive alene her — og ind til Byen, til Slottet kan og vil jeg i et Vejr som dette ikke begive mig.

«Eh bien, som Deres Majestæt befaler, saa ringer jeg paa Te!»

Kongen holdt hende tilbage:

«Nej, ring ikke — bliv her! — — — Giv mig endnu engang det Papir!» tilføjede han kort, efter et Øjebliks Pause.

«Til hvad Nytte, Sire? Det synes jo kun at bringe Dem i Affekt. Intet vil jeg nødigere end foraarsage Deres Majestæt Ubehageligheder — hvor ubetydelige disse end kan være!» sagde hun med sin allerblideste Stemme.

Hun stod stadig ved Kongens Side og saa tæt op ad ham, at han næsten følte hendes Legeme.

«Og hvad berettiger Papiret mig til, naar — — — det har min Underskrift?» spurgte Kongen dæmpet ned over hende.

«Kender Augustus ikke en Ægtemands Rettigheder?» svarede Grevinden og saa med et brændende Blik op paa ham.

«Hvis jeg underskriver her paa Stedet — nu — hvad saa?» spurgte han videre i samme hviskende, lidenskabelige Tone.

«Saa — vover I Jer ikke ud i det frygtelige Vejr i Nat — men bliver her hos mig, hos Eders Elskede, Eders — —»

Længer kom hun ikke, Kongens Arme knugede hende saa fast, at hun ikke kunde faa et Ord frem.

«Hent Papiret!» sagde han, da han endelig havde sluppet hende.

Han havde allerede grebet Pennen og gjorde Tegn til at ville skrive sit Navn under, da Anna smilende med et: «Nej, vent lidt,» holdt hans Haand tilbage.

Frederik August saa forbavset paa hende.

«Ingen skal sige om mig, at jeg har overrumplet Jer! For at I skal være Eder klart bevidst, hvad det er, I underskriver, saa fordrer jeg, at I Ord for Ord afskriver dette Dokument. Jeg dikterer!»

«Men Anna dog, hvad er det for Urimeligheder? Jeg plejer jo aldrig at skrive andet end mit Navn under selv det vigtigste Dokument. Giv nu hid!»

Men Grevinden blev haardnakket ved sin Idé.

«Skynd Jer blot at begynde, des hurtigere er vi færdige! Og gøres skal det, det har jeg nu engang sat mig i Hovedet! Se her, for at lette Eder Arbejdet, har jeg selv skrevet Indledningen — alle Eders mange Titler og Navne» — hun bredte et nyt Papir ud foran Kongen, paa hvilket der øverst oppe stod skrevet en

Snes Linjer. «Uh alle disse rædsomme, polske Navne er jo næppe til at udtale,» sagde hun og begyndte med høj Stemme at læse: «Vi Frederik August af Guds Naade Konge af Polen, Storhertug af Lithauen, Reussen, Preussen, Masovien, Samogihien Kijo — —

«Alt det kan vi vel nok springe over,» afbrød Kongen hende og vilde tage Papiret. Hun holdt det fast og sagde drillende:

«Saa slutter vi den polske Afdeling med Herre til Severien og Czernikovien og fortsætter: Kurfyrste af Sachsen, Hertug til Jülich Cleve og Berg» — — Nu rev Kongen Papiret fra hende og sagde: «Lad os dog engang komme til Sagen! Hvad er det saa, at Vi tilkendegiver for Vort kursachsiske Overkonsistorium i Dresden?» Anna rykkede en Stol tilrette, og Kongen satte sig halvt modstræbende. Saa trykkede hun ham en Pen i Haanden og begyndte at diktere.

Kongen saa' op og sagde med et Suk:

«I vedbliver at være grusom til det sidste, skønne ubarmhjærtige Anna! Jeg mærker, at al Modstand er forgæves. I begynder Jert Regimente strængt. Men skal jeg sidde her og agere Privat-Sekretær, saa vil jeg ved Jupiter ogsaa have noget at læske min Tunge med» — tilføjede han muntert.

«I har Ret! Pardon! Jeg er en daarlig Værtinde i Aften! Men nu skal I ogsaa faa noget godt! Tokayer af den som Kejseren af Østerrig har skænket min allernaadigste Konge og Herre, Augustus den Store og Stærke! Det er en Vin, som en stakkels Sekretær nok ikke er vant til at drikke!» Skælmsk trykkede hun et

Kys paa hans Pande, og løb hen og trak i en svær perlebroderet Klokkestreng, der hang ved Kaminen.

Kongen sad lænet tilbage i Stolen og stirrede henrykt efter hende. Papiret foran ham med dets vægtige Indhold betød intet mere for ham. Skrupler og Betænkeligheder var som blæst bort, han var helt opfyldt af det nye Elskovs-Æventyr, der nu skulde til at tage sin Begyndelse.

Grevinde Cosel havde imidlertid givet den indtrædende Tjener Ordre til at bringe Tokayer, Postejer og Forfriskninger ind paa et Bord.

Under Latter og Spøg nedskrev saa Kongen med egen Haand hin mærkværdige Kontrakt, der senere skulde give Anledning til saa megen Strid, saa mange Taarer og saa mange bitre Skuffelser, og for hvis letsindige Opsættelse den ene af Parterne maatte bøde saa uforholdsmæssigt haardt.

Anna tillod ikke Kongen at rejse sig for at indtage Forfriskningerne, men stillede et Glas med den kostbare Vin paa et Bord ved hans Side, og medens hun dikterede alvorsfulde Paragrafer, der tilsagde hende Dronningeværdigheden, «i Fald det skulde behage Gud den Almægtige i sin uransagelige Visdom at bortkalde den nulevende Dronning ved en tidligere Død end Kongen,» stak hun med Gaflen Mundfulde af lækre franske Postejer og andre Delikatesser ind i Munden paa ham.

Endelig var man færdig, og Anna var under Navn og Titel af Rigs-Grevinde af Cosel erklæret for Kongens legitime «épouse» i Lighed med, hvad Kongerne af Frankrig, Danmark og andre Souveræner i Europa plejer at gøre.»

I Kraft af «en ægteskabelig Ed» svor Kongen, «at ville elske hende hjærteligt og blive hende tro til sit Livs Ende». — — De Børn, som maatte udgaa af dette «Ægteskab», skulde betragtes som Kongens rette naturlige Børn og have Titel af Grever og Grevinder; kun i det Tilfælde, at Grevinden blev «retmæssig» Dronning, vare de at anse som «legitime arveberettigede Prinser og Prinsesser.»

Endvidere tilstodes der Grevinden i denne Kontrakt en aarlig Livrente paa et Hundrede Tusinde Thaler, en dobbelt Æresvagt foran hendes Palais, Sølvtøj og Smykker, Gobeliner og Tæpper fra Skatkamret «Das grüne Gewölbe,« samt de to nykøbte Palaiser ved Taschenberg og Sommer-Slottet i Pillnitz til evig Arv og Eje.»

Den stolte Grevinde havde naaet sit Maal; paa «ærefulde Betingelser» var hun bleven Kongens «maitresse en titre,» medens hun i Virkeligheden efter sin egen Opfattelse var hans Hustru og Dronning.

— — —

Oppe paa Slottet i den Sidefløj, hvor det hemmelige Kabinetsraad holdt sine Møder, var Dagen efter Uvejrsnatten de tolv Gehejmeraader og Ministre forsamlede.

Naar det i Reglen ved disse Møder gik ret formløst og vilkaarligt til, saa var der i Dag absolut ingen Orden, alle stod op, alle talte i Munden paa hverandre; Raadet blev slet ikke «sat».

Det var tydeligt, at der maatte være noget ganske særligt paa Færde, og at det skyldtes det Papir, som Flemming holdt i Haanden, og hvoraf han under idelige Afbrydelser fra de ophidsede Kolleger læste op.

Med en drøj Ed kastede Flemming Papiret paa Bordet og ubdrød med en Stemme, der skælvede af Vrede:

«Se, saaledes bærer den «ærlige Liflænder» sig ad for at bevare vor Fyrstes Gunst! Bag vor Ryg optræder han som Anklager og kaster Skylden for hele Ulykken paa vore Skuldre! Men bi, du falske Udlænding! det Slag, du her har rettet imod det kursachsiske Geheimeraad og Ministerium, skal med mangedobbelt Vægt falde tilbage paa dig selv — og knuse dig, knuse dig, saa sandt jeg hedder Jacob Heinrich v. Flemmming!»

Grev Pflug, der nu stod med det ominøse Papir i Haanden, omringet af de øvrige Herrer, som alle med egne Øjne vilde forvisse sig om, at disse formastelige Ord virkelig stode nedskrevne der, sagde:

«Altsaa ikke alene Krigens mislige Førelse, men ogsaa de Allieredes Lunkenhed tilskriver den Forræder os!» — «Ved samtlige europæiske Hoffer holder man den indre Forfatning i Eders Majestæts Lande særlig indenfor Eders Majestæts Geheimeraad og Ministerium for fuldstændig «corrupt» og kan derfor ikke have den rette Tillid til Eders Majestæts Sag!» — — læste han langsomt med dirrende Stemme.

«Ja, og saa tilføjer han — denne Ærke-Gavtyv,» faldt en anden ind — «at han nedskriver alle disse Betænkninger ikke for paa nogen Maade at ville optræde som Skolemester, men ene og alene, fordi han som «ærlig Ven» føler en uimodstaaelig Trang til at advare Vennen imod Undergang! — —»

«Ven!» — «ærlig»! raabtes der fra alle Sider. «En Usling!» «En Parasit!» «En Giftsnog er den redelige

Patkul!» Eder og Forbandelser af alle Slags regnede ned over den fraværende Statsmands Hoved.

Det Papir, der satte de gode Herrer i denne usædvanlige Ophidselse, havde de først i Dag faaet i Hænde.

Længe havde der været ymtet om, at Patkul allerede for flere Maaneder siden under fire Øjne skulde have overgivet Kurfyrsten en Skrivelse, hvori han ubarmhjærtigt blottede Sachsens indre Forfatning samt kom med Forslag til en Afhjælpning af Tingenes uheldige Tilstand. Men ingen vidste noget bestemt, ikke engang, hvorledes disse Rygter først var opstaaede. Mangt og meget i Kurfyrstens Optræden, navnlig en mindre Fortrolighed og en større Mistillid end før overfor Ministrene sagde dem, at der var noget i Gære, som de holdtes udenfor. Det gjaldt altsaa om at komme til Bunds i Sagen, at faa Vished for Patkuls Bedrageri — thi at et saadant forelaa, var de ikke et Øjeblik i Tvivl om — og man greb strax til Midler for at naa sit Maal.

Efter mange forgæves hemmelige Undersøgelser af Patkuls Skrivepult og andre Gemmer samt Udspionering af hans Korrespondance og private Færden var det endelig lykkedes de med denne Opgave betroede Folk i Nat at finde Aktstykket, Kladden til hans senere saa berømte «Betænkninger over den svenske Invasion i Sachsen.»

Mens Uvejret rasede, og Patkuls Folk som forskræmte Faar flygtede fra deres Poster, var man trængt helt ind i hans Sovekammer og havde der i et hemmeligt Rum i Muren fundet, hvad man søgte. Nu holdt man Beviset for hans Træskhed i Hænderne! Og nu skulde det vise sig, hvem der var stærkest, den fremmede Æventyrer eller de sachsiske Geheimeraader!

«Et Statskup tilraader han Kurfyrsten som eneste Udvej!» sagde Flemming langsomt og med Vægt paa hvert Ord; hans Ansigt var ganske plettet af Sindsbevægelse. «Det er vel Patkul selv, der vil gøre Kup'et!» lo han haanligt.

«Som en Begyndelse tilraader han først og fremmest et helt nyt Kabinets-Ministerium,» faldt en lille ilter Mand med et Par onde Øjne ind; det var von Bose, den af Ministrene, der under Grev Hoyms Fraværelse havde overtaget hans Plads. «Et nyt Ministerium, hvori han bliver Præsident — selvfølgelig! Umaadelig snedigt arrangeret det hele!» vrængede han.

«Og saa vover han under sit fordømte Anklageskrift at sætte følgende Ord:

«Dixi et salvavi animam meam» — «Jeg har talt og lettet min Sjæl!» oversatte Flemming og greb Papiret. «Men jeg siger, at han har talt slet, og at han skal dømmes, og her skriver jeg det og skal staa ved mit Ord!»

«Male dixis et damnaberis,» kradsede Flemming med haard Haand og store, næsten ulæselige Bogstaver under Patkuls Ord paa Papiret.

«Det fører ikke til noget at staa her og raabe op, Messieurs!» sagde en høj, svær og grim Mand, det var General v. Benkendorf. «Handle maa vi, og det jo før jo heller!»

«Ja, rigtigt! rigtigt! handles maa der!» lød det fra alle Sider.

«Naa, Fyrstenberg, hvad siger du?» vendte v. Bose sig i en hæftig Tone imod den forhenværende Statholder.

«Du har jo ikke lukket din Mund op hele Tiden — staa ikke der og drøm!»

Fyrstenberg for virkelig, som det syntes, op af sine egne Drømmerier og svarede saa med et overlegent, sarkastisk Smil: «Jeg ser aldeles ikke, at der er nogen Fare paa Færde! Kurfyrsten rammes i dette Anklageskrift ligesaa følelig som vi, og saa vidt jeg kender Hans Majestæt, tilgiver eller glemmer han ikke let personlig Kritik. Jeg for min Del rører ikke en Haand imod Patkul; den Fusentast besørger nok selv sit Fald!»

Flemming, der med et ubeskriveligt haanligt Blik havde betragtet Fyrstenberg, mens han talte, brød nu hæftigt ud:

«Nej, Gud skal vide, at du ikke rører en Haand — og du bringer for vist heller ingen til Fald — gamle Taabe — — forelskede Nar, som du er!»

Fyrstenberg gjorde en hastig Bevægelse henimod den opblussende General, som uanfægtet vedblev:

«Siden din Reuss har givet dig Løbepas, ser og hører du endnu mindre end før. Lad du bare os om Patkul og pas heller paa dine egne Ben, at du ikke en skøn Dag falder over dem»! sluttede han aldeles ude af sig selv.

Fyrstenberg blev ved denne direkte Udfordring fra Flemmings Side ganske kridhvid i Ansigtet og løftede sin knyttede Haand imod ham, saa at det saa' ud, som om den i næste Øjeblik vilde træffe ham lige i Ansigtet.

«Stille, mine Herrer!» raabte v. Benkendorf og stillede sig med sit uhyre Korpus resolut imellem de to kamplystne Kolleger.

«Den Sag, vi afhandler i Dag er af saa alvorlig Be-

skaffenhed, at vi absolut maa blive ved den — og gemme personlige Stridigheder til en anden Gang.»

Begge Herrer saa' vredt paa den Uforskammede, der vovede at give dem en Tilrettevisning, men Benkendorf fortsatte uden i mindste Maade at lade sig forbløffe:

«Patkul kan naar som helst indtræffe hertil fra Wien — vi bør have lagt vor Plan, før han kommer!»

Almindelig Bifaldsmumlen fulgte dette Forslag, Flemming var atter helt med i Sagen, Fyrstenberg vendte sig bort med en krænket, overlegen Mine.

«Hvorfor i det hele taget lade Patkul komme tilbage?» begyndte v. Bose og saa' med et giftigt Udtryk i de smaa stikkende Øjne rundt paa Kollegerne. «Var det ikke heldigst at forhindre Tilbagekomsten?» Han holdt et Øjeblik inde, alle tav og betragtede ham spændt.

«De Efterretninger, han bringer fra Wien, vil næppe være synderlig bedre end sidst, og man vil atter søge Skylden hos os. Hvorfor ikke resolut med et rask Kup frigøre sig for at skulle forsvare sig mod dette Skadedyr?»

«Det er rigtigt, lad os gøre Kupet og ikke vente, til han gør det!» lød flere Stemmer paa en Gang.

«Men Vejen? — Maaden? Det rigtige Middel?» fortsattes der ligeledes i Munden paa hverandre.

Pludselig forstummede alle og vendte sig hastigt hen imod Salsdørene, som larmende sloges paa vid Gab.

«Hans Majestæt, Kurfyrsten og Kongen!» meldte Dørvogteren med høj Røst.

I første Øjeblik mindede de forsamlede Gehejmeraader paa en latterlig Maade i hele deres Holdning om en Flok Skoledrenge, der overraskes i en eller anden dum Streg, i næste stode de, i ulastelig, bukkende Stillinger foran deres Fyrste.

Frederik August var ikke alene; ved hans Side gik Grev Hoyms tidligere Gemalinde med et endnu stoltere Blik i de smukke Øjne end ellers — med en endnu mere hovmodig Mine. — Hvad betød dette uventede Besøg?

«God Morgen, mine Herrer!» hilste Fyrsten venligt, medens Grevinden kun let bøjede Hovedet.

«Her synes at være alvorlige Forhandlinger i Kabinetsraadet i Dag? — De vare usædvanlig højrøstede — Et eller andet vigtigt Projekt maaske?» Han rakte efter det Papir, som Flemming med en hastig Bevægelse havde taget fra Bordet.

«Tilgiv, Sire, dette Papir betyder intet,» svarede Flemming og stak det hurtigt til sig. «Det er kun et foreløbigt Udkast til enkelte Reformer ved Skattevæsnet — endnu alt for ufærdigt til at forelægges Deres Majestæt —.»

«Nuvel, som du vil, kære Flemming. Jeg kommer desuden selv i et vigtigt Anliggende, som ikke taaler Opsættelse!» sagde Kongen og trak et Dokument op af sin Frakke. — «Dette er Afskriften af en Kontrakt, jeg har opsat med Vor højtelskede Grevinde v. Cosel!» — han bøjede sig galant hen imod Anna og trykkede et Kys paa hendes Haand.

«Jeg beder dig, Flemming, her over for mit samlede Kabinetsraad at læse denne Overenskomst op, hvorefter

den forsynet med mit og Kabinettets Segl henlægges til Opbevaring i vort kurfyrstelige, kongelige Arkiv. — Kopien har jeg overgivet Grevinde v. Cosel til egen Opbevaring.»

Kongen og Grevinden tog Plads paa de to Stole, man i en Hast havde sat til Rette for dem; alle Herrerne blev staaende.

Under stigende Forbavselse læste Flemming derpaa for sine ikke mindre forbavsede Kolleger de Forpligtelser højt, som Landets Fyrste Aftenen før var gaaet ind paa over for Grevinde Hoym.

Efter at Læsningen var endt, blev der et Øjebliks trykkende Tavshed — ingen af Herrerne syntes at føle Lyst til at gøre Honnør for deres Fyrstes nye «épouse», hvad Kongen øjensynlig havde ventet.

Grevinden selv sad fornem og ubevægelig, ikke en Mine forraadte, om hun følte sig krænket; men Aaren i Kongens Pande svulmede, han bed sig i Læben og begyndte i en barsk, bydende Tone at tale:

«I kender altsaa nu min kongelige, kurfyrstelige Vilje, Messieurs, og har Eder derefter at rette! —«

Han rejste sig og sagde henvendt til Flemming:

«Du, Flemming, skriver endnu i Dag til Vor Gesandt i Wien, Grev Wackerbarth, og giver ham Vor Ordre til strax at indlede de fornødne Skridt for at faa Vor højtelskede Grevinde optaget som Rigsgrevinde i det hellige romerske Rige. — Og du, v. Bose,» han vendte sig imod denne Minister, «udbetaler ligeledes i Dag Grevinde v. Cosel en Sum af 30,000 Thaler og drager fremtidig Omsorg for, at hvert af hendes Ønsker med

Hensyn til det nye Palais' Indretning paa bedste Maade bliver efterkommet?»

Begge de tiltalte Herrer bukkede dybt som Tegn paa, at deres Fyrstes Ordre skulde ske Fyldest, og Kongen og Grevinden rejste sig for at gaa.

«Endnu et, mine Herrer,» sagde Frederik August og vendte sig imod Ministrene. «Jeg ønsker, at der gøres den Tilføjelse til den Kontrakt, jeg netop har overleveret dem, at jeg fra i Dag af tilstaar Grevinde v. Cosel det tyrkiske Palais til livsvarig Ejendom.»

Han saa ved de sidste Ord med et straalende Blik hen paa Anna og trykkede tavst hendes Arm, som han allerede holdt under sin; hun gav den et svagt Tryk igen, men forraadte forøvrigt ikke med en Mine den Glæde, hun følte ved Kongens uventede Ord.

«Min Morgengave til min «épouse»,» hviskede Frederik August, idet de gik fremad igennem Salen forbi de bukkende Kavallerer,

I dette Øjeblik lød høje, hæftige Stemmer udenfor Døren, alle saa forbavset derhen, Kongen standsede uvilkaarligt sin Gang, men vedblev at holde Grevindens Arm under sin.

Med et rask Greb udefra reves Døren nu op, og ind stormede Patkul med Magt frigørende sig for den protesterende Dørvagt, der ivrigt søgte at forhindre denne utidige Afbrydelse af Kabinettets Møde.

«Patkul!» raabte Kongen og spurgte hurtigt med en Stemme, der lød vred og ængstelig paa samme Tid:

«Hvad skal dette betyde?»

I støvet, tilsølet Rejsedragt med usoigneret Paryk

og Skæg tog Patkul Salen i Stormskridt uden at se hverken til højre eller til venstre eller at hilse paa nogen af de Tilstedeværende. Kongens Spørgsmaal besvarede han slet ikke; men idet han var udfor Majestæten, bøjede han hurtigt Knæet og rakte den forbavsede Fyrste en Portefeuille.

«Warschau er falden, Sire!» mere raabte end sagde han uden nogen som helst Indledning.

«Warschau er atter i Karolus' Hænder. — Alt er forbi! — Spillet er ude, Deres Majestæt! —»

Frederik August, som allerede havde sluppet Grevindens Arm, tumlede tilbage, som var han truffet af et Slag i Ansigtet.

«Hvad siger du?» spurgte han endelig hæst og bøjede sig frem over Patkul med dirrende Næsebor og blodunderløbne Øjne — «Hvor staar det skrevet?»

«Der!» svarede Liflænderen og trak en Depesche op af Portefeuillen.

«Jeg traf Stafetten fra Polen ved Neuperg i Nat», fortsatte han i jagende Tempo. «Hans Hest var dræbt af Lynet — han selv lammet i begge Ben. Eskorten havde han ladet langt bag sig, saa voldsomt havde han forceret sit Ridt. Nu standsede Uvejret ham; men han fortalte mig den Hjobspost, Brevene indeholdt. — Jeg rev Portefeuillen fra ham og red videre som Stafet — min Hest styrtede udenfor Stadens Mure — jeg løb Resten af Vejen.» Han standsede et Øjeblik og fortsatte saa i samme iltre Tempo, men med stigende Bitterhed.

«Jeg har søgt Eders Majestæt overalt paa Slottet — ingen vidste, hvor I var, eller hvor I havde tilbragt

Natten, og det uagtet Uvejret bragte Jer Hovedstad i Fare.»

Grevinde Cosel saa' truende paa den Frække, der vovede at udtale disse dristige Ord, og Kongen mumlede en Ed, mens Aaren i Panden svulmede. Patkul blev ved: «Endelig raadede man mig til at søge Eders Majestæt i det tyrkiske Palais — der erfo'r jeg, at I fornylig var gaaet derfra til et Kabinetsmøde. — Jeg antog, at Rygtet om Ulykken paa en eller anden Maade var ilet forud for mig, men — ser nu, at det næppe er Statssager, der afhandles her —» de sidste Ord sagde han med en ubeskrivelig haanlig Betoning og saa med et ondt Blik hen paa Grevinden.

«Ti!» raabte Kongen rasende og løftede Haanden imod ham; men pludselig lod han den atter synke, idet han synlig med Magt gjorde Vold paa sin opblussende Vrede: «Behold dine Bemærkninger for dig selv og indskrænk dig til at berette Kendsgerninger!»

«De staar at læse der!» svarede Patkul i samme hidsige, hensynsløse Tone, «men hvad der ikke staar der, det er det østerrigske Kabinets Svar paa Eders Majestæts Henvendelse om endelig at gribe ind til Fordel for Eder.»

Frederik August saa op med et spændt, uhyggeligt Udtryk i Øjnene.

«Og det er et slet og ret Afslag — Kejser Joseph har mistet al Tro til Eders Sag og ser nu ikke med gunstigere Øjne paa den end Kabinettet i Berlin.»

«Har Wackerbarth da slet intet udrettet?» tvang Kongen sig til i en nogenlunde rolig Tone at spørge.

«Wackerbarth, den Nar!» svarede Patkul hensyns-

løst. — «Ingen hører paa ham uden han selv! — Han gør med sin Dumhed og Forfængelighed ikke alene sig selv til Nar, men ogsaa den Fyrste og det Land, han repræsenterer. Hans diplomatiske Kunst kan I vist fornemlig tilskrive det østerrigske Hofs Umedgørlighed. — Ja, véd I Sire, hvad Ministerpræsidenten, Grev Trautmannsdorf, forleden ikke undsaa sig for at svare mig, da jeg ivrig forestillede ham, at min Fyrste og Herre nu maatte have Hjælp?»

Kongen saa med et sky Blik hen paa Patkul, som vedblev:

«Greven svarede ligegyldigt: Saa lad i Djævlens Navn Jeres Frederik August falde! Maaske var det bedst saaledes for os alle. — Saa kom der vel endelig en Gang igen Orden i Tingene.»

Ministrene betragtede i Spænding Kongens Ansigt; endelig vilde den Dumdristige vel bringe Fyrstens Taalmodighed til at briste. Imod Forventning svarede han intet, men bøjede kun Hovedet dybere, han stod tungt støttet med Haanden imod Bordpladen, og den svære Skikkelse syntes næsten at synke sammen under Liflænderens truende Ord.

Overhørte han helt Fornærmelserne, de indeholdt og var kun opfyldt af Ulykkesbudskabet, de bragte? Følte han maaske, at han endelig stod foran en Opgørelse? Grevinde Cosel var traadt tæt hen ved Siden af Kongen, som om hun var rede til at beskytte ham, men betragtede forøvrigt Patkul med et overlegent, næsten medlidende Blik.

Et Øjeblik efter at Patkul var hørt op med at tale, var der ganske stille i Værelset, man hørte kun

Fyrstens og Liflænderens tunge Aandedræt. Men pludselig var det, som Kongen vaagnede af en Drøm; han rettede sig med et Ryk i Vejret, saa ondt paa Patkul, fo'r saa hen imod ham, og idet han greb ham i Frakkeopslaget og rystede ham hid og did, skreg han:

«Du lyver — du lyver! — Du er en Forræder — du er købt af de Allierede! —»

«Ja, han er købt — han er købt af de Allierede!» skreg Ministrene som med en Mund.

Grevinde Cosel, der ængsteligt havde iagttaget Kongen, hviskede indtrængende nogle hastige Ord til ham.

Pludselig slap han sit Tag i Patkul, og det med en saadan Voldsomhed, at Liflænderen tumlede om paa Gulvet.

Men med en Behændighed, man ikke skulde have tiltroet hans store Legeme, var han i et Nu igen paa Benene, og uden at bryde sig om Kongen fo'r han med opløftet knyttet Haand ind imellem Ministrene og raabte med en af Vrede helt forvrænget Stemme, nærmest henvendt til Flemming:

«Nej, det er Jer, I Herrer Geheimeraader, der er Forrædere! — Jer, der lader Jer købe, og det er Jer, som køber igen!»

Truende Mumlen var Svaret paa denne Anklage.

«Hvormeget har I vel maattet punge ud for at faa det Papir hentet af mine Gemmer i Nat?» vedblev Patkul. «Hører I? — Svar mig, nederdrægtige fejge Hunde, som I er!»

«Frække! Forvovne!» begyndte Ministrene at skrige op, og det saa ud, som om de vilde kaste sig over ham;

en Haandbevægelse af Kongen standsede dem, Grevinde Cosel talte atter dæmpet til ham, hendes Mistro var vakt, hun ønskede at vide mere, og Liflænderen lod hende ikke vente længe paa Oplysning.

«Sire!» han vendte sig med et flygtigt Buk imod Kongen. «Et vigtigt Papir, Kladden til det, jeg i sin Tid under fire Øjne overrakte Eder, er i Nat med Vold fjærnet fra det hemmelige Rum, hvori jeg opbevarede det, efterat først alle mine andre Gemmer ogsaa ere blevne undersøgte. Jeg anklager disse Herrer her for at staa bag ved denne Skurkestreg!»

«Sire!» spurgte Flemming. «Tillader De denne Fornærmelse imod Deres Kabinetsraad!»

Inden Kongen endnu havde svaret, vendte Grevinden sig hastigt imod Flemming og spurgte skarpt:

«Skulde det Papir, Baron Patkul hentyder til, ikke være det samme, I holdt i Haanden, da vi traadte ind i Salen, og som I, Hr. General, var saa ængstelig for at skjule for Hans Majestæts Blikke?»

Grevinden havde næppe endt, før Patkul med et Skrig, som et vildt Dyr, kastede sig over Flemming.

«I har altsaa Papiret her? Ud med det! Udlever det paa Stedet!» skreg han som rasende.

«Slip mig øjeblikkelig! Er I gal, Mand?» raabte Flemming halvkvalt under hans Greb. «Hvad vedkommer mine Papirer Eder?»

«Naturligvis er det mit Papir, det stjaalne Dokument, I gemmer her!» rasede Patkul videre og sled i Flemmings Fløjels Frakke.

«Stille Patkul!» udbrød Kongen vredt og bestemt.

«Lad General Flemming være og pas paa din Tunge! Du glemmer vedvarende, hvor du er!»

Patkul slap sit Tag, men holdt stadig Øje med Fjenden.

«Jeg har ingen Grund til at tvivle paa Flemmings Ord,» vedblev Kongen, som ikke for nogen Pris i dette Øjeblik vilde have personlig Strid imellem sine Ministre, «og har ikke Tid til at beskæftige mig med dine private Anliggender nu. Begiv dig ufortøvet over i Avdiens-Gemakket og vent der, til jeg lader dig kalde!»

Han betydede med en Haandbevægelse, at han skulde fjærne sig, og synlig modstræbende, knurrende, uden den foreskrevne Hilsen, forlod Liflænderen Salen.

«Du Flemming», fortsatte Fyrsten i en rolig Tone henvendt til Ministeren, «tager Portefeuillen fra Polen og følger mig. Og du von Bose!» den tilkaldte Statsmand bukkede, «kommer ogsaa med! Vi vil konferere ovre i mit Arbejds-Kabinet!»

Begge Ministre stod i en ærbødig, ventende Stilling beredte til at følge deres Herre.

Denne gik hen til Crevinde Cosel, greb galant hendes Haand, kyssede den og sagde med helt forandret Stemme og et lyst Blik:

«Jer, Madame, maa jeg desværre for en Stund betro til en af mine Kavallerers O[illegible]! Vil I, Fyrstenberg ledsage hendes Naade over i det nye Palais!»

Fyrstenberg bukkede dybt.

«Det vil sikkert more Eder at bese det og give Eders Ordre med Hensyn til Forandringerne,» fortsatte han atter henvendt til Anna Constance. «Vigtige Stats-

anliggender nøder mig meget imod min Vilje til at renoncere paa Eders uvurderlige Selskab Resten af Dagen. Først til Aftentaflet skal jeg have den Lykke af se Eder igen!»

Grevinden var aldeles ikke tilfreds med den Vending, Tingene havde taget; hun havde haabet, at Kongen vilde fordre Papiret udleveret af Flemming, og at det vilde vise sig at være det af Patkul savnede Dokument. Dermed var ikke alene Ministrene bevislig afslørede i en Gemenhed, men ogsaa Flemming grebet i en vitterlig Usandhed overfor Kongen.

Anna Constance havde ikke været længe her ved Hoffet, førend hun gennemskuede Ministrenes falske, fordærvelige Spil, og af dem alle holdt hun Flemming for den farligste. Men endnu var hun ikke stærk nok til aabenbart at turde trodse Kongens Befaling, derfor tav hun og forlod uden videre Indblanding ved Fyrstenbergs Side det kongelige Slot.

Saa snart hun var kommen over i sit tilkommende Palais, lod hun sig give Pen og Blæk og sendte en Billet til Grevinde Einsiedel.

Da hun et Par Timer senere vendte tilbage til Lystslottet udenfor Søporten, ventede Grevinden allerede paa hende.

De to Damer var efterhaanden blevne fortrolige Veninder. Patkuls Forlovede var den eneste af Hoffets Damer, som Anna Constance havde følt sig hendraget til, og overfor hvem hun ikke optraadte med den reserverede Fornemhed, der efterhaanden gjorde hende saa forhadt. Grevinde Einsiedels virkelig fornemme Fremtræden og det absolute Retsind, der præ-

gede enhver af hendes Handlinger og Tanker, virkede saa velgørende og forfriskende midt iblandt saa megen Forstillelse og kun yderst tyndt ferniseret Raahed.

Paa den lidt uselvstændige Grevinde Einsiedel gjorde Anna Constances blændende Fremtoning, hendes skarpe Forstand og udprægede Energi et mægtigt Indtryk, det var ikke langt fra, at hun følte en Slags sværmerisk Hengivenhed for sin stolte Veninde. Hendes Følelser overfor Kongen lagde hun hende i ingen Maade til Last, havde snarere den inderligste Sympathi med hende paa dette Punkt. Det var gaaet Veninden som hende selv, først som moden Kvinde efter et ulykkeligt eller ligegyldigt Ægteskab lærte hun en virkelig sand og dyb Lidenskab at kende. Thi Anna Sophie tvivlede ikke et Øjeblik om Ægtheden af Grevindens Følelser overfor Fyrsten, det var ingen forbifarende Grille, eller en Sanserus fostret af Forfængelighed og Hang til Magt og Luxus, det var en dygtig Kvindes allerstærkeste, for Livet afgørende Følelser.

Hun beundrede hende derfor endnu mere for hendes Standhaftighed overfor Kongen — den kvindelige Dyd og Stolthed var i hendes Øjne dermed sket Fyldest. I sit stille Sind ønskede hun hjærteligt en Forening mellem Kongen og Anna.

Til Trods for den Højagtelse hun nærede for Dronningen, kunde hun dog ikke skjule for sig selv, at den bigotte, interesseløse Dame umuligt kunde tilfredsstille de Fordringer, som en Mand som Frederik August stilede til sin Gemalinde.

Det var denne Fyrstes Ulykke, at han endnu ikke havde truffet den Kvinde, der havde de fornødne Evner

til at fængsle ham i Længden. Med en begavet, stolt og klog Ledsagerske ved sin Side vilde hans nu ofte saa frastødende Letfærdighed forsvinde og hans oprindelige Godhed udvikle sig.

Dette var den fromme, lille Grevindes naive Anskuelse, og hun saa i Anna Constance den Kvinde, fra hvem Redningen endelig skulde komme.

Det var imidlertid et af de faa Punkter, hvor hun og hendes Ven var absolut uenige, og hun undgik derfor saa vidt muligt i sine Samtaler med Patkul at nævne Veninden. For den kloge og klarere seende Statsmand var Finansministerens fraskilte Hustru en ny Fare for Kongen og Landet. Hendes vanvittige Hang til Pragt, som ved alle Lejligheder gjorde sig gældende og den rolige Ligegyldighed, hvormed hun tog imod de mest overvældende Gaver og Opmærksomheder fra Fyrstens Side var Patkul et uhyggeligt Bevis for, at der maatte gøres mangt et dybt Greb i Statskassen for at tilfredsstille hendes Luner, hvis hun, hvad han forøvrigt aldeles ikke betvivlede, blev Kongens anerkendte Maitresse.

Begge Damer omfavnede hjærteligt hinanden, men Anna Sophie var synlig adspredt og gengældte og besvarede aandsfraværende Grevinde Cosels Forespørgsel til hendes Befindende. Et Rygte om at Patkul i Nat skulde være kommen til Byen var lige blevet hende forebragt — hvis det var Tilfældet, kunde hun hvert Øjeblik vente ham hjem til sig.

«Vær rolig, kære Anna Sophie,» sagde Grevinde Cosel, da hun endelig som Svar paa dennes Spørgsmaal om hvad det var, der optog hende, havde skriftet.

«Patkul er paa Slottet til Konference med Kongen og vil næppe før henad Aften faa Tid til at opsøge dig. Det er derfor jeg har sendt Bud efter dig. — Kære Veninde, du maa bruge al din Snildhed for at faa din Fusentast til at indse, hvor groveligt han har forløbet sig.»

Anna fo'r forskrækket sammen.

«Patkul har i min og Kabinetsraadets Nærværelse udslynget de hensynsløseste Fornærmelser mod Hans Majestæt, og — hvad der kan blive endnu mere skæbnesvangert — stærkt udfordret samtlige Ministre.»

«Aa Gud, hvilke Daarskaber har han nu igen begaaet?» udbrød den opskræmte Grevinde og sukkede ængsteligt; hun vidste af Erfaring, hvilket svært Stykke Arbejde det var at tale Patkul til Rette.

Hurtigt fortalte Anna Constance, hvad der var foregaaet oppe paa Slottet.

«Kongen var for Alvor vred,» sluttede hun, «og det vil sikkert falde Patkul svært at faa hans Tilgivelse; men stol trygt paa mig! — Kongen vil i Dag ingen Bøn nægte mig —» tilføjede hun med et betydningsfuldt Smil.

Veninden saa spørgende, stærkt interesseret op, og fik derefter at vide, hvad det var for et Anliggende, der havde ført hende og Kongen op i Kabinetsraadet.

Grevinde Cosel fortav imidlertid klogeligt de mange pekuniære Fordele, der var tilstaaede hende, men dvælede fornemlig ved den Paragraf, der gjorde hende til Kongens retmæssige Ægtefælle og eventuelt til Landets Dronning.

Grevinde Einsiedel var bleven ganske stum, hun

havde dog ikke tænkt sig, at Kongen vilde gaa saa vidt i sine Løfter. Men da hun atter betragtede sin Veninde, der stod foran hende i al sin straalende Skønhed med disse uudgrundelige, dejlige og kloge Øjne, fandt hun det egentlig helt naturligt, at hun burde være Dronning, og — letbevægelig som hun var — omfavnede hun hende med Taarer i Øjnene.

«Give Gud, det maa blive til Lykke ikke alene for dig og Kongen, min hjærtenskære Anna, men ogsaa for hele Landet!» udbrød hun rørt. «Thi ikke sandt, det vil altid være din første Bestræbelse at lede Hans Majestæt til det rette og gode! — Ak, da vil der maaske atter blomstre lykkeligere Tider frem for det stakkels Sachsen!»

Anna Constance undveg lidt uforstaaende Venindens naive, tillidsfulde Blik og svarede:

«Ja, det bliver nok godt! — Men sørg du nu først og fremmest for at faa bragt Ro over dit Brushoved; thi vedvarende Forglemmelser overfor Kongen tør jeg ikke love at kunne besværge.»

«Nej, nej selvfølgelig,» sagde Anna Sophie hovedrystende og var atter helt optagen af Tanken om sin urolige Ven, og hvorledes hun bedst skulde faa denne Storm til at lægge sig.

I Hovedstaden havde Meddelelsen om Warschaus Fald fremkaldt Uro og Travlhed.

Kongen vilde selv i Spidsen for sin Hær drage til

Polen; men forinden — med alle Muligheder for Øje — ordne Hovedstaden til at kunne modstaa et fjendtligt Angreb. Statsarkivet og den bekendte Kemiker Böttcher, Guldmageren, som han i Almindelighed kaldtes, og af hvem Frederik August stadig ventede at modtage den Vidunder-Arkanum, der skulde bringe ham ud over alle pekuniære Sorger, blev med sit Laboratorium flyttet til Fæstningen Königstein, medens begge de kurfyrstlige Damers Hof i Torgau og Pretsch foreløbig opløstes.

Dronning Eberhardine rejste efter Kongens Ønske til sit Hjem i Bayreuth, medens Enkekurfyrstinden med Kurprinsen sendtes til Danmark.

I Gaderne vrimlede det af Soldater, som halvdrukne og larmende eller under uhyggelig Tavshed kolonnevis dreves afsted for at tiltræde de forskellige Regimenter, medens Byens Borgere sendtes til Arbejde paa Stadsmurene. Flugt og Forstillelse for at undgaa Soldatertrøjen hørte til Dagens Orden.

Det var ikke længer nogen Sjældenhed paa Gaden at høre Skælds- og Haansord imod Officererne og Regeringen.

Imidlertid gik Dagene hen, og September var allerede forbi, uden at Kongen endnu var færdig til Afrejsen.

Onde Tunger paastod, at han ikke kunde løsrive sig fra den nye Maitresses Arme, andre mere velvillige, at han i god Tro til Czar Peters Paapasselighed overfor Karolus's videre Operationer, gav sig tilstrækkelig Tid til at ordne alt paa det bedste i Hjemlandet, inden han forlod det.

Den utaalmodige Patkul var ikke iblandt dem, der var af denne Mening, han glødede af Harme over dette Smøleri, og Anna Sophie havde sin Nød med at holde hans Hidsighed indenfor nogenlunde rimelige Grænser.

Efter Scenen oppe i Kabinetsraadet var det takket være hende og Grevinde Cosels Bestræbelser virkelig lykkedes at hidføre en fuldstændig Forsoning med Kongen, ligesom der ogsaa i Forholdet til Ministrene var indtraadt en Slags Vaabenstilstand.

Det var Grevinde Einsiedels Plan at se at faa Patkul helt bort fra Frederik August og Sachsen. Han naaede dog næppe noget overfor Sverrig ad denne Vej. Frederik Augusts Sag syntes hende yderst tvivlsom, og Patkul kunde nemt risikere Livet ved at blive ved at være den tro.

Men Patkul var som altid stædig. Som en Borre hang han fast ved sin fortvivlede Ide om at følge Kurfyrsten til Polen, og intet frygtede hun mere end dette. Hun gyste ved at tænke paa, hvilke Farer han derved udsatte sig for.

Grevinde Cosel hjalp hende troligt, idet hun paa sin Side søgte at faa Kongen til at opgive sin Bestemmelse om at ville have Patkul med sig; men begge Damer havde til Dato intet opnaaet, baade Patkul og Frederik August iagttog en uheldsvanger Tavshed, saa snart de bragte denne Sag paa Bane.

Det var en ualmindelig smuk Efteraarsdag i Begyndelsen af Oktober. I Karnappen foran det brede, noget lave Vindu med de smaa, blyindfattede Ruder i det Einsiedelske Palais i Moritzstrasse, sad Grevinde Anna Sophie paa den stive højryggede Egetræsstol med sin

Broderiramme i Skødet og stirrede tankefuldt ned for sig.

Den dalende Sols sidste Straaler spillede muntert hen over hendes lyse Haar, strejfede det stærkt puffede Kjoleærme, hvis dybe røde Silke glimrede gyldent i dens Lys. Den aandede et Kys paa den blottede, hvide Arm, og gled videre hen over Gulvets Mosaikfliser helt ind i Værelset, hvor Dæmringen allerede begyndte at snige sig omkring i Krogene.

Det var som om den kun nødigt forlod denne lille, fredelige Stue, som om den gærne vilde lade noget af sin lyse Herlighed blive tilbage herinde og bringe Farve og Glæde i de blege Kinder og i de smukke, sørgmodige Øjne, som bøjede sig over Broderirammen. Endelig samlede den sig i en sidste lysende Afskedshilsen omkring de blomstrende Gyldenlak og Rosentræer i Vindueskarmen, der duftede med dobbelt Sødme og gled saa kærtegnende hen over de fine, hvide Fingre med de kostbare Ringe.

Diamanternes skarpe Reflex bragte endelig Grevinden til at se op; men hun glædede sig ikke over den kære Efteraarssols muntre Lys, hun vedblev at se bedrøvet og forstemt ud. Skuffet maatte Solen trække sig tilbage.

Endnu længe blev den lille Grevinde siddende hensunken i sine sørgmodige Tanker.

Kongen skulde nu endelig om nogle Dage rejse, og hun var ikke naaet et Skridt videre overfor Patkul.

Alt, hvad en Kvinde ejer af Ømhed og Hengivelse, havde hun af et fuldt og varmt Hjærte givet sin Ven, og ment derved at kunne holde ham fast; men ak, hans

frygtelige Mission, som han kaldte den, gjaldt ham mere end hendes Kærlighed — ja endog end hans eget Liv.

Hun fo'r sammen og lyttede, hun hørte Stemmer udenfor og kendte de hastige, faste Trin, der nu nærmede sig. Hun sprang op og kastede Broderirammen fra sig; og op i de blege Kinder skød nu en fin Rødme, medens Øjnene pludselig fik Glans — hvad Solen ikke havde kunnet udrette, det bevirkede som ved et Trylleslag alene Lyden af disse Trin, hun kendte saa godt. Et Øjeblik efter laa hun i Patkuls Arme, men det glade Udraab forstummede, da hun saa den Elskedes Ansigt.

Patkul var synlig atter i den største Ophidselse, og længe varede det ikke, før han havde gjort hende bekendt med Grunden til hans Misstemning. Kongen havde om Formiddagen givet ham Ordre til at udbetale Grevinde Cosel 30,000 Thaler af de Subsidiepenge til Hæren, som Czaren igennem ham sendte Frederik August. Det var kommet til hæftige Ord mellem dem, Patkul havde ikke kunnet afholde sig fra at bemærke, at Czaren dog vist nærmest havde tænkt paa Hærens Fornødenheder, da han sendte disse Penge, og Kongen var bleven aldeles ude af sig selv over denne Bemærkning.

Det endte selvfølgelig alligevel med, at han maatte stikke Piben ind og endog love, personlig at begive sig til Grevinden for at udbetale hende den omtalte Pengesum.

Med sædvanlig Overlegenhed havde den hovmodige Dame taget baade mod Pengene og de Uforskammetheder, han havde slynget hende i Ansigtet.

«Paa denne Maade anvender Hans Majestæt de

Penge, som Hæren saa haardt trænger til! Hæren, den maa hjælpe sig som den bedst kan, hans Maitresser og Daarskaber gaar fremfor alt!» — sluttede Patkul sin hæftige Tale.

Anna Sophie havde forgæves søgt at tysse paa ham. Ogsaa hun var oprørt og var før end i Dag bleven skuffet i sin Tillid til Anna Constances heldige Indflydelse paa Kongen.

Hendes roligere Temperament lod hende imidlertid intet Øjeblik glemme de Farer, hendes kære Brushoved udsatte sig for ved ikke at lægge mere Baand paa sin Tunge, og hun skjulte derfor sin egen Skuffelse og søgte saa vidt muligt at fremstille Kongens og Grevindens Sag i det bedste Lys.

«Jeg forstaar ikke din Kærlighed til denne Grevinde!» afbrød han hende utaalmodigt. «Til Trods for alle kongelige Paragrafer og Løfter er og bliver hun ikke andet end en Skøge! — —» Anna Sophie protesterede forskrækket, men han fortsatte i samme iltre Tone:

«Er det, at hun taler Dansk og kender din Faders Slægt i Holsten, da virkelig tilstrækkeligt til at dække over alt det andet? Man skulde næsten tro, at du med Vilje gjorde dig blind overfor den nye Gunstdames dog ret iøjnefaldende Fejl — du, som ellers er saa streng i din Dom! — For mig er hun ikke andet end en intrigant, ærgerrig og farlig Kvinde — en Ulykke ikke alene for Kurfyrsten, men ogsaa for Landet!»

«Hvor kan du dog tale saaledes, Reinhold?» udbrød Anna Sophie indigneret. «Du kender jo slet ikke Grevinde Cosel, hvis du gjorde det, vilde du selv føle,

hvor uretfærdig du bedømmer hende! — Lad være at hun er ærgerrig og pragtsyg — maaske i altfor høj en Grad — men retsindet og ærlig, det er hun, og saa er hun tillige saa klog og saa smuk!» tilføjede hun begejstret.

«Kære Anna Sophie, du besidder en sjælden kvindelig Egenskab, som jeg ofte har beundret hos dig, den at kunne henrives af kvindelig Skønhed! Det viser din egen store Beskedenhed og din sjældne Hjærtensgodhed; men lad dig ikke vildlede af Grevinden! Tro mig, hun er kun besjælet af en eneste Lidenskab — den at indramme sin sjældne Skønhed i endnu sjældnere Diamanter!»

«Hvor stygt du taler!»

«Jeg siger kun, hvad Kendsgerningerne beviser,» svarede Patkul. «Grevinde Cosel har i den korte Tid, Kongen har beæret hende med sin Gunst, kostet ham eller rettere Sachsen flere Penge end Königsmark og Tetschen tilsammen! Og alligevel vedbliver du at tro paa hendes gode Indflydelse paa Kongen!»

Han saa, at han havde krænket hende og vedblev i en alvorligere Tone: «Jeg skal sige dig noget, Anna Sophie, det bliver efter min Overbevisning værre end nogensinde før. Og véd du hvorfor? Fordi de alle — alle uden Undtagelse, fra Fyrsten ned til den mindste Kammerjunker — har en Djævel efter sig, som de frygter — —»

Grevinde Einsiedel saa uforstaaende paa ham, og han fortsatte mere dæmpet:

«Ulykken er, at her i dette Land, ved dette Hof tør ingen være alene i sin Stue — i ædru Tilstand vel

at mærke — de véd, at Djævlen staar der bag dem — det vil sige Samvittigheden — den kunde muligvis engang i en stille Stund tage Anledning til at tale, og denne Ulykke er den eneste, de i Virkeligheden frygter. Saa bruger man det Middel at døve dens Stemme ved Udskejelser af alle Arter, og Kurfyrsten fører an, som det sig hør og bør!»

«Men dette er jo Bespottelse!» hviskede Anna Sophie forfærdet.

Patkul overhørte hendes Bemærkning og fortsatte efter et Øjebliks Pause:

«Frederik August er ingen ond Mand; men hans Karakter er lige saa svag som hans fysiske Kræfter er store, og hans Ulykke er, at han har saa slette Raadgivere, eller rettere, at han helt mangler Evne og Mod til at vælge sine Omgivelser. Jeg, som kender ham til Bunds, som har haft Lejlighed til ved vore ofte dagelange Forhandlinger paa to Mands Haand at se som i et Spejl ind i hans Sjæl, jeg tvivler ikke et Øjeblik om hans Retsindighed, og er fuldt og fast overbevist om, at Stemmen inde i hans Bryst ofte raaber højt om al den Nød og Jammer, som Tøjlesløsheden ved Hoffet og de sørgelige udenrigske Forhold afføder. — — Og du har Ret, naar du mener, at Kurfyrsten kunde paavirkes til det gode; men ikke af en Grevinde Cosel — tro aldrig det! Hun gaar samme Gang som Ministrene om end tilsyneladende ad andre Veje. Det er hendes saavel som deres fælles store Opgave at gøre deres Herre og Hersker døv og blind. Og Frederik August er nem at paavirke — især til det mindre gode; det er altid lettest. Saa bruger de

da den Methode at benytte sig af hans svageste Side: hans personlige Forfængelighed! De ligefrem sylter ham ind i deres kvalme Smiger, og naar han ikke længer kan skælne sort fra hvidt og hvidt fra sort, saa forgifter de ham med deres djævelske Raad, som i Virkeligheden kun er beregnet paa at fremme deres egne Anliggender. Men ve dem, de Forrædere, naar de en Dag i Historiens Bog skal staa til Regnskab for deres Gærninger! — for deres vanvittige og fordærvelige Politik og for deres lige saa vanvittige private Færd! — Da vil al den Storhed, hvormed de nu tror at imponere Verden, staa som et skrigende Vidnesbyrd imod dem! — —»

Patkul talte tilsidst højt og hæftigt, og da han nu endelig sluttede, havde hans Øjne atter det vrede tindrende Blik, som Anna Sophie kendte saa godt, og som altid skræmte hende.

Saa lidet hun end blandede sig i hans politiske Anliggender, sagde et Instinkt hende dog, at hendes Ven ved sin altfor aabenlyse Kritik udsatte sig for de største Farer.

Da Patkul nu efter at have staaet tavs en Stund bøjede sig ned over hende og saa' hendes Angst, strøg han hende kærligt over Panden og sagde med mild, blød Stemme:

«Jeg slemme Mand, som altid skræmmer min lille Due! — Og dog foresætter jeg mig, hvergang jeg gaar til dig, kun at være god og stille i din Nærværelse. Dér ser du, hvor svært det falder mig at være god!» tilføjede han.

«Ja, slem er du rigtignok!» bekræftede Anna Sophie

smilende igennem Taarer; «men dog for mig den allerbedste! Jeg kan ikke tænke mig en Dag uden dig! Skænd og larm kun, saa meget du vil, men bliv hos mig! —» hun trykkede sig tæt ind til ham og saa bedende op paa ham. Patkuls Ansigt formørkedes, men han svarede intet.

«Naar du ser alt saa sort her og mener, at Kurfyrstens Sag i Polen staar saa slet, som du ofte antyder, hvorfor saa blive her længere?» fortsatte hun dæmpet og indtrængende. «Lad os rejse bort herfra jo før jo heller, hører du! Baron Haxthausen har lovet mig at varetage mine Interesser her — han er en ærlig Mand, jeg kan trygt stole paa ham» — hun tav og saa forventningsfuld op paa ham.

Patkul kyssede hende paa Panden, bøjede saa hendes Hoved tilbage og saa' hende kærligt ind i de trofaste, blaa Øjne:

«Du kære, gode Barn», sagde han med øm, sørgmodig Stemme. «Jeg kunde ikke tænke mig en skønnere Lod end at leve med dig et Sted i Fred og Ro, fjærnt fra Strid og Had. Ofte kunde jeg føle mig fristet til at give efter for dine Bønner» — — hun saa' med et straalende Blik op paa ham og trykkede glad hans Haand.

«Nej, nej, misforstaa mig ikke!» udbrød han og skød hende hæftigt fra sig. «Jeg kan ikke! Jeg har en hellig Mission at udføre, at hævne mit stakkels, ydmygede og forpinte Land — at hævne mine Forfædre, min egen Fader og Moder! Bed mig ikke om at blive min Sag utro! — Jeg kan — jeg tør ikke svigte den!»

Han holdt inde; Anna stod med bøjet Hoved, og vovede ikke at sige ham imod.

Lidt efter begyndte han i en rolig, næsten oprømt Tone: «Hvad kan der desuden hænde mig af slemt her? Lad os sætte det værste, at Karolus falder ind i Sachsen og tvinger Kongen til en Fredslutning. Jeg er ikke alene Frederik Augusts, men ogsaa Czar Peters Undersaat, ingen af dem vil udlevere mig til min Fjende eller taale, at der sker mig Overlast. Hvis der bliver for usikkert her, behøver jeg kun at begive mig til Moskva!»

«Ja, gid du allerede var der!» sukkede Anna Sophie. «Czaren vilde vistnok vide at beskytte dig! — Du kender dog ikke rigtig Kurfyrsten. Naar Ulykken styrter ind over ham, giver han sig ganske sine Raadgivere i Vold, og de vil alle kun din Undergang.»

«Det er sandt, Anna Sophie, de vil alle som en min Undergang, og Kongen er en Bold i deres Hænder; men til en ligefrem Skurkestreg faar de ham ikke overtalt. Og det vilde ikke alene være gement, men stridende imod al Lands Lov og Ret at udlevere sin egen og en allieret Magts Undersaat til en grusom Fjendes Hævn. — Nej nej, Anna, nu er det dig, der ser for sort paa Tingene!»

Grevinden rystede bedrøvet paa Hovedet; men sagde ikke mere. Lidt efter spurgte hun, om Dagen for Kongens Afrejse var fastsat?

«Ja, der tales om en af de første Dage i næste Uge, »svarede Patkul. «Rygtet om, at Karolus har faaet Biskoppen af Lemberg overtalt til at foretage Kronin-

gen, vinder mere og mere Tiltro, og synes endelig for Alvor at forurolige Frederik August!»

«Og du — rejser du med?» kom det frygtsomt over hendes Læber.

«Ubetinget! Det er min Mening at forcere Marschen saa meget som muligt, for hurtigt at naa Grodna, hvor Czaren ligger med sin Lejr. Vi maa fremfor alt være sikre paa hans Bistand, og han maa rykke ud med flere Penge og Folk.»

«Maatte Himlen og Frederik August lønne dig for din Trofasthed, du tapre, modige Mand!» sagde Anna Sophie og saa beundrende op ad hans brede, ranke Skikkelse.

Dagen efter denne Samtale bragte et Ilbud fra Polen den frygtede Meddelelse. Kroningen havde fundet Sted i Warschau den 4de Oktbr.; Stanislaus Leszinsky var atter Konge!

Da Kroningsregalierne opbevaredes i Dresden, havde man resolut anskaffet nye paa den svenske Konges Bekostning. Rigtignok paastodes der, at disse kun udvendig havde en tynd Skal af Guld men indvendig vare hule og uægte; men Kroningen var forøvrigt foregaaet med Iagttagelse af alle fornødne Former under Biskoppen af Lembergs Protektion.

Denne ny Hjobspost bragte ny Forvirring. Hvor forudset den egentlig maatte være, kom den dog overraskende.

Med Rædsel saa' man som det næste Skridt i Svenskekongens Sejrsmarsch hans Indfald i Sachsen, og Minderne om Svenskernes Voldsgerninger fra Trediveaarskrigen levede endnu friske iblandt Folket. Mulig-

heden for en Gentagelse gjorde særlig den menige Mand — som altid haardest føler Krigens Ulykker — næsten vanvittig af Skræk.

— — —

Under de sidste Maaneders Travlhed i Hovedstaden havde Grevinde Cosel været fuldt optaget af at indrette sig i sin nye Stilling som Kongens «épouse» eller som Landets vordende Dronning.

Som saadan saa' hun sig nemlig altid selv, mens hun — som rimeligt var — for den almindelige Bevidsthed kun var en ny kongelig Maitresse.

Hun var allerede flyttet ind i Palaiset bag Slottet endskønt det langt fra var færdigt i alle sine Enkeltheder.

Der var købt og bestilt Møbler, Kostbarheder og Nips fra omtrent alle Verdens Lande og allerede indtil Datum af Statskassen udbetalt over 100,000 Thaler i dette Øjemed, medens de endnu ikke afleverede Bestillinger beløb sig til en ikke mindre Sum.

En Suite Værelser var foreløbig i Skyndsomhed blevne indrettede til Brug for Grevinden. Under de nuværende Forhold, hvor Kongen var nødt til at opholde sig paa Slottet, ønskede hun at være i hans Nærhed for stadig at kunne kontrollere, hvad der foregik.

Det var Dagen før Majestætens Afrejse til Polen; Hæren var allerede dragen af Sted.

I Gaderne saas ikke længer Militær, i hvert Fald kun enkeltvis; men desuagtet bølgede uophørligt en støjende Menneskemasse igennem Byen. Det var, som om ingen kunde holde ud at sidde inden Døre. Existenser, som ellers aldrig vovede sig udenfor Hjemmets

fire Mure, vaklede eller slæbte sig afsted, viljeløst førte af Strømmen. Oldinge, Krøblinge, Mødre med spæde Børn paa Armen, alle saa forgræmmede eller forkomne ud, og mange gav ved højlydt Hulken, Klager eller Forbandelser deres Harme til Kende. Forsørgeren var taget fra dem, Manden eller Sønnen, i mange Tilfælde begge. Hjemmene var ikke mere Hjem; hvorfor saa ikke ligesaa godt blive herude paa Gaden, i Lyset og Luften, end derinde, hvor den tomme Plads stadig skreg om Ulykken?

Iblandt disse mange Ulykkelige dannede Gadedrengene det eneste oplivende Element. I samlede Klynger, syngende Krigssange eller Nidviser søgte de at holde Humøret oppe hos sig selv og Omgivelserne. Ingen Byvagt lagde dem Hindringer i Vejen. Det var, som om der i Dag hverken gaves Skolemestre eller Magistrat.

Pludselig hørtes der Vognrumlen og Hestetrampen. Oppe fra Moritzstrasse kom en elegant forgyldt Karosse, forspændt med fire sorte, blanke Heste, kørende; en Forrider og to Løbere banede Vejen, medens to Officerer til Hest fulgte paa hver Side af Vognen. I saa hurtigt Tempo, som den ujævne Stenbro tillod det, gik det fremad i Retning ad Slottet til.

«Grevinde Cosel! Den nye Maitresse!» hviskedes og raabtes der rundt omkring. Kvinder med spæde Børn i de udstrakte Arme trængte sig skubbende og puffende til alle Sider helt frem til Vognen og raabte bedende: «Brød! Brød til os og vore Børn!»

Anna Constance havde fra Udkørslen fra det Einsiedelske Palais — hvorfra hun kom — siddet lænet tilbage i Vognen, ganske hensunken i sine egne Tanker;

først lidt efter lidt blev hun opmærksom paa Raabene. Hun bøjede sig ud af Vinduet og gjorde et Greb ned i sin lange guldindvirkede Pung.

«Forbandelse over den danske Bathseba!» lød pludselig en gennemtrængende Stemme bagest i Hoben. En af Officererne vendte Hovedet og gjorde en Bevægelse, som om han vilde ride ind iblandt Mængden; men et Vink af Grevinden holdt ham tilbage. Ogsaa hun havde hørt Ordene og var bleven en Kende bleg; men hun vilde dog ikke her paa offentlig Gade lade sig afficere af en raa Pøbels Tølperagtighed, roligt kastede hun derfor nogle Smaamønter ud til de nærmest staaende Kvinder.

«Bathseba», det var det Ord, den lutherske Præst havde brugt om hende ovre i Kreuzkirken forgangen Søndag, da han havde tordnet imod hende som Ophavet til alle Ulykker. Folk, som havde været i Kirken, havde fortalt det videre — ogsaa til hendes Øren var denne uhyre Frækhed naaet — og nu raabtes Ordet allerede højt ude iblandt Pøblen! Hvorfor havde Kurfyrsten ikke, som hun fordrede, straffet den forbryderske Præst, men kun svaret hende, at der var en Time i Byen hvor enhver Præst havde Ret til fra Prædikestolen at sige, hvad han vilde, uden at nogen kunde drage ham til Regnskab — end ikke Kurfyrsten selv! Men vilde ikke han, Kurfyrsten og Kongen, værge hende, saa skulde hun nok selv vide at skaffe sig Respekt!

Hun havde atter lænet sig tilbage i Vognen, og hendes Ansigt havde et haardt, bestemt Udtryk. Alt var gaaet hende imod i Dag. Samtalen med Grevinde Ein-

siedel havde ikke forbedret hendes Humør. Grevinden ejede heller ikke Spor af Energi og havde ikke hjulpet hende det mindste i hendes Planer!

Vognen var nu kommen til Neumarkt. En Flok Gadedrenge kom marscherende i Række, af fuld Hals syngende en kendt Melodi.

Anna lyttede pludseligt. Hvad var det for Ord? Hun bøjede sig fremover og hendes skarpe Hørelse satte hende i Stand til at opfange hvert enkelt.

En af Drengene, en lang ranglet Lømmel med Tøjet i Laser om sig, var sprungen op paa Kanten af Brønden, der stod paa Torvet, og brølede nu Ordene ud — vendt lige imod hendes Vogn:

Ach, du lieber Augustin
Alles ist weg!
Sachsen ist weg!
Polen ist weg!
Augustin liegt im Dreck.

Den sidste Linje gentog hele Skaren i Kor.

Men i samme Øjeblik, som Grevindens Vogn var udfor Brønden, skreg Urostifteren deroppe — næsten ind i Øret paa hende:

«Tvi den danske Hore!»

Som bidt af et giftigt Kryb for Anna tilbage; men havde dog forinden faaet Tid til at se, hvor onde og truende Blikkene derudenfor nu var blevne; hun vovede ikke længer at trodse dem.

Uden at hun behøvede at give Ordren, forstærkedes Vognens Fart, og den stansede kort efter inde i Porten til hendes Palais bag Slottet.

Anna Constance steg hastigt ud, uden at tage imod den Haand, den opvartende Kammerherre ærbødigt rakte hende. Paafaldende bleg og uden at mæle et Ord gik hun op ad Trinene til Vestibulen. Derinde samlede hun med en hæftig Bevægelse sit tunge Slæb, kastede det over Armen, og afslog med unaadige Ord ethvert Tilbud om Hjælp I ilsomt Løb gik det op ad Trappen, der førte til Etagen ovenover. Atter her kom hun den beredt staaende Lakai i Forkøbet, idet hun med egen Haand rev Døren op til sit Paaklædningsværelse — den forbløffede Tjener skyndte sig at lukke den efter hende.

Inde i Værelset kastede Anna Constance sin Kaabe lige i Ansigtet paa Lisbeth, der ærbødigt ventede sin Herskerinde og lod sig derpaa falde ned paa en Kanapée med Hænderne for Øjnene. For første Gang var hun bleven offentlig forhaanet — de skrækkelige Ord lød endnu i hendes Øren. Det var i den sidste Tid vel af og til hændet, at en enkelt Stemme, naar hun i sin Bærestol eller Ekvipage kom igennem Gaderne, havde raabt Ukvemsord efter hende; men hun havde næppe nok ænset det — Raabet var desuden for det meste øjeblikkelig forstummet.

En Gentagelse af Forsmædelserne i Dag skulde aldrig mere finde Sted! Hun vilde sige alt til Kongen, fordre, at han lod dette Pak exemplarisk afstraffe! Man behøvede kun at gribe i Flæng og Spræng paa Gaden, de var alle lige brødefulde, Moderen med Barnet paa Armen ikke mindre end den modbydelige Lømmel, der havde raabt de forhaanende Ord. Men nej! Vilde det være klogt i dette Øjeblik at komme med disse Besværinger til Kongen? Vist ikke! Hun maatte tvinge sig

til at være rolig — indtil videre; der stod vigtigere Spørgsmaal paa Dagsordenen! Desuden hvad vedkom den raa uvidende Hob hende? Det var ikke dens Dom, hun spurgte efter. Bort med disse taabelige unyttige Tanker! Hun havde andet at bruge sin Tid og sit Lune til. I Morgen rejste Kongen! Og endnu havde hun ikke faaet Tilladelse til at følge med ham! Bestandig undslog han sig med, at Kvinder ikke passede i Krigen, og at hun var ham meget for dyrebar til, at han vilde udsætte hende for de Strabadser, der var forbundne med Feltlivet, særlig nu, da Vinteren stundede til. Og dog skulde og maatte hun med til Polen! Hvis hun endnu ikke i sidste Øjeblik naaede at faa ham omstemt, havde hun kun den ene Udvej tilbage uden hans Vidende at rejse efter ham og undskylde sig med, at hendes Længsel havde været stærkere end hendes Lydighed; men det var altid voveligt Spil og Rejsen desuden under de nuværende Forhold yderst farefuld og besværlig.

Fyrstinde Tetschen var det Spøgelse, som truede Anna Constances Hjærtefred, hvis Kongen kom alene til Polen!

Den forsmaaede Fyrstinde havde, — forinden hun nogle Dage efter det skæbnesvangre Hofbal ifølge højere Ordre forlod Dresden — i en Skrivelse til Kongen, i rørende Ord erklæret, at selv om hans Hjærte for bestandig var vendt fra hende, vilde hun altid blive ham tro og paa enhver Maade søge at være ham en god Ven; og hun havde ærlig holdt Ord. Med ufortrøden Energi brugte hun al den Indflydelse, som hun igennem sin mægtige Slægt ovre i Polen var i Besiddelse af, til vedvarende

at arbejde for sin utro Elskers Sag i hans uregerlige Kongerige. Frederik August havde i den Anledning endog tilskrevet hende flere Breve, og selv om disse saa vel som Fyrstindens var holdt i en forretningsmæssig Tone, var det dog ikke godt at vide, om ikke den forelskede Fyrstinde ved Gensynet med sin tidligere Elsker skulde forsøge paa at knytte det gamle Baand, at tiltvinge sig en varmere Tak for sin højmodige Færd!

Ligesaa ivrig Grevinde Cosel selv var for at følge Kongen, ligesaa interesseret var hun i at Patkul blev tilbage i Dresden; hun ønskede ikke at have hans kontrollerende Øjne hvilende paa sig — herhjemme kunde de gøre bedre Nytte iblandt Ministrene.

Men ogsaa paa dette Punkt havde hun i Dag lidt Skuffelse; Grevinde Einsiedel havde grædende erklæret, at alle hendes Bønner intet hjalp overfor Patkul, han holdt fast ved sin Bestemmelse om at ville med Kongen.

Efterhaanden begyndte Anna Constances Sind at falde til Ro, hun vidste, at Harme og Taarer ikke forskønner, og hvis hun skulde opnaa noget overfor Hans Majestæt kunde det kun lykkes med et fornøjet Ansigt. Kongen kunde komme hvert Øjeblik, han havde endnu ikke i Dag været hos hende.

Imidlertid hjalp Lisbeth stille og behændigt sin Frue med at skifte Dragt. I Stedet for det elegante Visittoilette iførtes Grevinden en bekvem løstsiddende, men dog yderst klædelig Dragt. Ingen forstod saa godt som Lisbeth at lempe sig efter Grevindens Luner; saa længe Stormen gik højest, tav hun viseligt stille og tog med uforandret Mine imod de knubbede Ord, ja ikke sjældent Haandgribeligheder, som den utaalmodige Dame

ved saadanne Lejligheder ikke lod det mangle paa. Med diplomatisk Snildhed afventede hun det Øjeblik, da hun kunde dryppe den første Draabe af den dæmpende Olie i sin Herskerindes oprørte Sind, og gav ikke tabt, førend der var faldet Ro og Stilhed over det stormfulde Hav.

Da sad gærne Herskerinde og Tjenerinde i fortrolig Samtale og drøftede, hvad der var hændet, og hvad der kunde gøres.

Saaledes ogsaa i Dag. Selv om ikke Grevinden meddelte Lisbeth enhver Tvivl, enhver Plan, hun gemte i sit Hjærte, betænkte hun sig dog ikke paa at fortælle hende alt, hvad der var foregaaet paa Gaden; hun vidste, hun fandt en forstaaende Tilhørerinde i sin trofaste og forstandige Kammerpige.

«Aa, Gud, Deres Naade, hvorfor skulde det ogsaa blive her i dette fordømte Land og ikke i vort eget velsignede Danmark, at Deres store og sjældne Lykke laa og ventede paa Dem,» sukkede Lisbeth, da Grevinden havde endt sin oprivende Beretning.

Det var den stakkels Lisbeths nagende Orm, at hun fandt alt i dette Land fordømt, mens Fædrelandet paa Afstand straalede i næsten æventyrlig Glans. Hun havde altid haabet at skulle komme tilbage til Danmark; men nu ved Grevindens Forhold til Kongen var dette Haab i hvert Fald for lang Tid tilintetgjort; thi hun var sin Herskerinde af Hjærtet hengiven og ikke et Øjeblik i Tvivl om, at hendes Plads var der, hvor hun var.

Anna Constance gav sig til at le og sagde, idet hun klappede hende paa Skulderen:

«Min kære Lisbeth, tror du, at Lykken overalt lig-

ger parat og venter paa os? Aa nej, den maa man tage, hvor man finder den. Desuden,» tilføjede hun med et lysende Blik, «er der vel noget andet Steds paa Jorden, i noget andet Land i Verden, en Mand som Sachsens Frederik August, min Konge og Hersker? Aa nej, det er umuligt! Og ingen uden netop han kunde blive den, der vandt Magt over mig og mit stolte, hidtil saa ubøjelige Hjærte!»

Hun blev et Øjeblik siddende med lukkede Øjne og et Smil om Læberne, som viste, at hendes Tanker var søde og betagende, saa strøg hun sig med Haanden over Øjnene og sagde til Lisbeth:

«Men gaa nu, min egen gode Pige, og sørg for i al Hemmelighed at gøre mine Kurfferter færdige. Jeg er fast bestemt paa at rejse med i Morgen, og du følger mig, som jeg før har sagt!»

Kammerjomfruen var næppe forsvunden, førend en Nøgle blev drejet om inde i Sideværelset, Annas Sovegemak, og et Øjeblik efter stod Kongen i Døren. Han var i Formiddagstoilette uden Kaarde og Sporer og var kommen ad den overbyggede Gang fra Slottet, hvortil kun han havde Nøglen.

Med et Glædesskrig løb Anna ham i Møde; ethvert Spor af Mismod var forsvundet af hendes smukke Ansigt. Med et straalende Blik saa' hun op paa ham, idet hun kastede sig ned over hans Haand og kyssede den lidenskabeligt.

Kongen trak hende hæftigt op til sig og knugede hende med et ømt Udraab fast i sine Arme, saa holdt han hende ud fra sig og saa' beundrende paa hende.

«Dejlige, uforlignelige Anna!» sagde han henrykt.

«Altid — til hvilken Tid jeg end kommer, finder jeg min Veninde lige smuk, lige bedaarende, lige forelsket!»

«Vilde Deres Majestæt maaske, at det skulde være anderledes?» spurgte hun skælmsk og nejede. «Jeg skal af bedste Evne bestræbe mig for at blive grim og kedelig og kold,» hun satte et højtideligt, ubevægeligt fornemt Ansigt op.

«Som om du med din bedste Vilje kunde nogen af Delene!» sagde Kongen og tog hende smilende under Hagen.

«Pardon, Sire!» sagde hun og snoede sig fra ham. «Med min bedste Vilje kan jeg alt!»

«Alt! Det er et stort Ord!» bemærkede Kongen.

«Naa — i hvert Fald alt, hvad jeg vil,» rettede hun sig.

«Det er sandt,» svarede Kongen, «min kloge, dygtige Anna baade vil og kan mere end de fleste Kvinder. Og din Kulde og Haardhed har jeg jo selv maattet lide længe nok under — men det er heldigvis længe siden, og nu —» han bøjede hendes Hoved opad og saa' hende brændende ind i Øjnene; «nu kan du ikke mere være kold?»

«Nej,» hviskede hun tilbage. «Selv om jeg nu vilde, kunde jeg ikke.» Hun puttede sig helt ind til ham. «Den, som Frederik August engang har varmet med sin Guddoms Glød, maa til evige Tider brænde, den, der engang har hvilet i hans Arm, er for evigt bunden under hans Vilje — —»

«Saaledes maa det ogsaa være!» sagde Kongen med Selvfølelse og kyssede hende.

«Du forstaar mig som ingen anden! Ubetinget Hen-

givelse under min Vilje af en højbaaren Sjæl lig min egen — det er det, Sachsens Frederik August trænger til!»

Anna tænkte i Stilhed paa alt det meget, hendes Vilje skulde have udrettet i Dag og saa' op paa ham med et ømt tilbedende, næsten ydmygt Blik.

«Men ak — hvormange forstaar det?» fortsatte Kongen i en alvorligere Tone. «Kun hos dig, her i min Helligdom finder jeg det, min Sjæl tørster efter: Lydighed og Underkastelse i Skønhed og Harmoni! — — Men derude» — han pegede hæftigt over imod Slottet og Regeringsbygningerne — «der venter mig intet andet end Ufred og alt det, som stygt er.»

«Har du nu atter haft Fortrædeligheder?» spurgte hun deltagende.

«Altid de gamle Historier — de samme pinende Spørgsmaal: Penge, der skal skaffes og ikke findes, — Hjælpere, der i Virkeligheden er ens Modstandere, Raadgivere, som mere er betænkt paa deres egen Fordel end min og Landets, Ærgrelser og Fortrædeligheder, hvor man vender sig — —»

Kongen havde rejst sig og var begyndt at gaa op og ned ad Gulvet, hans Ansigt havde faaet et ærgerligt, ikke just klædeligt Udtryk.

«For at skaffe Penge behøver du jo blot at udskrive nye Skatter,» bemærkede hun, som om hun kom med en ganske ny, udmærket Ide.

Han lo bittert:

«Som om det Middel ikke allerede Gang efter Gang er blevet forsøgt! Der findes snart ikke den Ting mere, der ikke er belagt med Skat — —»

«Hvis jeg i min Uvidenhed turde tillade mig at give min kloge Fyrste et Raad, saa vilde jeg indtrængende anbefale snarere at have Opmærksomheden henledt paa Østerrigs og Brandenburgs Hjælp end paa Czarens — de Russere er dog aldrig rigtig til at stole paa!» sagde hun med overlegen Mine: «Sæt heller alt ind paa at vinde disse to virkelig venlig sindede Kabinetter og faa dem til at yde kraftigere Bistand!»

«Venlig sindede Kabinetter!» bemærkede Kongen, »som om man førte Krig med Venlighed! Nej, min Kære, Østerrig, Brandenburg og Rusland — det er Hip som Hap; men Czaren er mere interesseret i det polske Spørgsmaal, derfor regner jeg fornemlig med ham.»

Anna sad tavs og overvejede, hun maatte paa en eller anden Maade have sendt Patkul afsted til Berlin eller Wien for at undgaa at faa ham med til Polen, og hun var fast bestemt paa at sætte sin Vilje igennem.

«Allerhelst gav jeg min halvgale svenske Fætter med samt Polen og hans Czariske Majestæt Døden og Djævelen og lod dem dele Byttet og Ærgrelserne, som de havde Lyst!» fortsatte Frederik August sin Tale, der nærmest var henvendt til ham selv, medens han vedblev sin hæftige Marsch op og ned ad Gulvet.

«Jeg for min Del har intet højere Ønske end at leve her i mit kære Dresden i Fred og god Forstaaelse med mine Naboer og mine Undersaatter. Jeg er for længe siden træt og led ved Krigen og al den Jammer, den afføder — det er helt andre, langt ædlere Inter-

esser og Længsler jeg har,» sagde han og standsede foran Anna.

«Krigen er ogsaa en stor og ædel Opgave,» bemærkede Anna, «en Kongekrone, et helt Lands Ve og Vel lagt i ens Haand er dog et attraaværdigt Maal for en Fyrste og en Helt!»

«Sandt nok,» svarede Kongen og satte sig ved Siden af hende. «Krigen er et værdigt Haandværk for en modig og mægtig Fyrste, og den har altid været min gode Ven. Men jeg er ikke alene Kriger, jeg er tillige Kunstner, og jeg smægter efter at bruge min Magt og mine Evner i Kunstens og Skønhedens Rige — nu, hvor jeg allerede har givet Krigen saa meget.»

«Jeg forstaar dig og kender jo dine Planer med Hensyn til din Hovedstads og dit Lands Forskønnelse,» sagde hun, — «Apollo ønsker for en Tid at tage Sceptret fra Mars — og Apollo vil svinge det og skabe en Verden af Skønhed, Pragt og Glæde omkring sig!»

«Skønhed, Pragt og Glæde!» gentog Fyrsten. «Ja, uden det kan jeg ikke leve! Derfor forekommer det mig ofte, som var du sendt mig af en god Fe i denne Stund, hvor jeg savner alt det saa bittert.»

«Og hvad en god Fe sender, bør man aldrig slippe af Haanden,» sagde hun smilende og tilføjede med en varm klagende Stemme: «Hvor kan du dog nænne, du stenhaarde Mars at lade mig blive tilbage her — uden min Gud — at tage Lyset og Skønheden fra mig ogsaa! Hvorfor gøre os saa fattige begge to?» tilføjede hun bønligt og slyngede Armene om hans Hals og saa' bedende paa ham.

Frederik August frigjorde sig blidt for hendes Favntag og svarede:

«Kære Anna, gør mig ikke min Pligt tungere, end den allerede er! Jeg tør ikke tage dig med mig, det vilde være en Forsyndelse, at udsætte saa megen Skønhed og Skrøbelighed for Krigens raa Barbari!

«Skrøbelighed!» gentog Grevinden og sprang op. «Er jeg skrøbelig?» Hun stod i hele sin stolte, sundhedsfyldte Skikkelse for ham.

«Ja, som en sjælden, exotisk Plante, som en fin Skaal af det mest gennemsigtige kinesiske Porcellæn,» svarede Kongen og saa henrykt paa hende.

«Nej, en Porcellænsdukke vil jeg ikke være», sagde hun leende. «Husker du forleden, da jeg sad til Hest i fem Timer uden at nyde andet end et Glas Champagne? Ingen af dine Jagtkavallerer holdt ud saa længe, og bagefter kørte jeg gennemblødt til Skindet hjem i aaben Vogn! Og var jeg maaske træt om Aftenen? Var jeg ikke den af Damerne, der holdt længst ud paa Ballet, i hvert Fald den, der dansede mest?» spurgte hun ivrigt.

«Jo!» svarede Kongen. «Du gjorde os alle til Skamme, selv jeg og Flemming, som dog er bekendte for at holde godt ud, maatte give tabt førend du.»

«Der ser du!» sagde hun triumferende. «Dette var en lille Forøvelse for Feltlivet i Polen! Jeg har, som du ser, begyndt at hærde mig.»

«Det er altsaa af den Grund, du er saa ualmindelig foretagelsesdygtig i denne Tid!» spurgte Frederik August og lo.

«Hvad er det ogsaa for en vanvittig Idé, at du vil

rejse uden mig?» sagde hun allerede dristigere. «Jeg har bevist, at jeg kan klare legemlige Strabadser lige saa godt som du og dine Generaler, og tænk nu om Natten, ovenpaa en saadan anstrængende og glædesløs Dag! Vil da ikke dit uhyggelige Telt med Mangel paa alt det, dit Øje er vant til at se paa og holder af, forekomme dig dobbelt trist og fattigt, naar ikke en Gang jeg er der?» Hun saa' paa ham med et varmt Blik.

«Du slemme Fristerinde,» sagde han. «Forhaabentlig vil mit Cølibat ikke vare længe.»

«Hvis det skal vare Krigen ud, kan vi jo begge blive gamle imens» Hun saa', at han følte sig stødt over denne Spøg og skyndte sig i en flot skæmtende Tone at sige:

«Tag blot mig med og lad Patkul blive hjemme! Jeg kan gøre samme Nytte som Patkul og er ikke bange for at forhandle med Czaren.»

«Kommer du nu igen med din Patkul,» spurgte Kongen noget fortrædelig. «Man skulde næsten tro, at du havde særlige Grunde til at ville forhindre, at han rejser med mig?» Han saa' forskende op paa hende.

«Hvor i Alverden falder du paa den Idé!» udbrød Anna i godt forstilt Overraskelse. «Hvad skulde det kunne gøre mig, at Patkul rejser med dig, naar bare jeg ogsaa kommer med?»

Kongen lod til ikke saa let at ville slippe dette Thema; thi han skød hende fra sig og betragtede hende opmærksomt, idet han sagde:

«Jeg har af flere af dine Udtalelser faaet den Idé, at du ikke kan lide Patkul, eller snarere, at du frygter hans Indflydelse paa mig?»

Anna gjorde en afværgende Bevægelse.

«Det falder mig ind, at han muligvis paa en eller anden Maade har krænket dig, maaske forleden, da han overrakte dig de Penge fra Czaren?»

«Hvor kan du tro det?» udbrød Anna indigneret. «Jeg skulde da vel heller ikke finde mig i, at en af dine Undergivne vovede at krænke mig? Aa nej!» hun lo med en noget forceret Latter. «Monsieur Patkul var saamæn ved den Lejlighed saa galant, som hans Bjørnemanerer i det hele taget tillader ham at være, han gjorde endog et vistnok temmelig mislykket Forsøg paa at sige nogle smukke Ord om den Lykke, det var ham at give disse Penge i saa fine og hvide Hænder.»

Hun tog ikke i Betænkning ved en lille Usandhed at forvanske Situationen fra det, den i Virkeligheden havde været; for at naa sit Maal maatte man ikke være altfor nøjeregnende med de Midler, man brugte, saa meget havde hun allerede lært ved dette Hof.

«Det undrer mig forresten, at du kan tro, at jeg har noget imod Patkul. Han er efter min Mening netop den, hvis Ærlighed og Hengivenhed du stærkest kan regne paa iblandt alle dine Omgivelser.»

«Det tror jeg selv ogsaa,» faldt Kongen hende i Talen med Varme og Overbevisning.

«Og en saadan Mand skulde jeg ikke holde af!» sagde hun med mildt bebrejdende Tonefald. «Tilmed ved du, at hans Kæreste er min bedste, for ikke at sige eneste Veninde her i Dresden. Stakkel, hun er ude af sig selv af Sorg og Fortvivlelse over, at hendes Ven nu igen skal rejse fra hende, og saa langt bort;

alt er allerede ordnet til Brylluppet.» Hun skottede op til Kongen; men han vedblev at være tavs.

«Intet Under, at hun frygter for denne Rejse til Polen,» fortsatte hun. «Hvis Patkul ved et eller andet Uheld — og ingen kan svare for Tingenes Gang i Krigstider — falder i Kong Karolus' Hænder, da Gud naade ham, da ser hun aldrig hverken Elsker eller Ægtemand igen! Karolus hører ikke til dem, der tilgiver sine Fjender!»

«Nej, han hverken glemmer eller tilgiver, deri har du Ret,» sagde Kongen tankefuldt.

«Jeg har i Formiddags besøgt Grevinde Einsiedel, og mit Hjærte bæver endnu ved at tænke paa hendes Fortvivlelse. Jeg lovede hende, jeg kunde ikke andet» — hun slyngede Armene om hans Hals — «at bønfalde dig om at lade hende beholde sin Patkul her?»

«Altsaa dog et lille Komplot, du slemme Pige!» sagde Kongen og trak hende spøgefuldt i Øret. Hun lo og saa' angergiven ud, men i Stilhed triumferede hun, hendes Vilje skulde nok alligevel blive den raadende!

Saa fik hun pludselig travlt med at trække nogle Tegninger frem til en Del nye Møbler, hun havde bestilt i Paris til sit Palais, og hvorom hun absolut maatte have hans Dom som den endelig afgørende.

Hun fandt det ikke raadeligt for Øjeblikket at fortsætte Themaet Patkul og Rejsen til Polen, men foretrak paa denne Maade at adsprede Kongens Tanker. Et Øjeblik senere var de begge fordybede i Studiet af de foreliggende Tegninger og ivrigt optagne af at drøfte

Farvernes Sammenstilling, samt af at forbedre Kunstnerens Idéer.

Frederik August kunde ikke faa det fantastisk og barokt nok, hun, der var som en Æventyrets Fe, skulde færdes i en Verden af hidtil ukendt Skønhed, Fantasi og Pragt, og han selv var den Gud, den Jupiter og Apollo, som ved sit Magtbud og sin Kunstnerevne skabte denne Verden.

Da Anna havde faaet Kongen saa vidt, var hun ganske rolig for sine Anliggender, han var nu inde paa sin Kæphest og nem at lede.

De spiste ganske alene til Middag sammen, og først da Mørket faldt paa, forlod Kongen sin Elskerindes Palais; men da var ogsaa følgende Beslutninger tagne: Anna rejste den næste Dag med til Polen, og Patkul sendtes paa ny til Berlin og Wien for at forhandle med begge Kabinetter.

— — —

Der var stille i Hovedstaden efter Kongens og Hærens Afrejse. Kun naar Stafetterne fra Polen indtraf, flokkedes Folk i nysgærrige Klynger omkring paa Gader og Torve ængsteligt afventende de Nyheder, de bragte. Disse vedblev at være nedslaaende; Lykken syntes for bestandig at have forladt de sachsiske Vaaben.

Patkul var vendt tilbage fra Wien og Berlin uden at have opnaaet noget synderligt Resultat. Overfor de sørgelige Fakta i Polen stod han magtesløs, de talte højere og mere overbevisende end han; ingen troede mere paa Frederik August's Sag, selv Czaren syntes at blive vaklende i sin Sympathi.

Under disse Forhold lykkedes det endelig Grevinde

Einsiedel at faa sin Kæreste til at give efter for hendes Bønner om — i hvert Fald foreløbig — at trække sig tilbage fra de polske Forviklinger.

De vilde i al Stilhed lade sig vie i Sophie Kirken og derefter rejse til Schweiz.

Med Sorg og Bitterhed i Hjærtet havde Patkul taget denne Bestemmelse, hans hellige Mission blev foreløbig ufuldført, eller han maatte overlade den til andre.

— — —

Det var Aftenen før Afrejsen og Brylluppet. Patkul havde hele Dagen været optaget af sine Forberedelser til Rejsen og gik først hen ad Aften over til sin Forlovede. Han traf hende med forgrædte Øjne, i synlig stærk Bevægelse. Med et Skrig kastede hun sig hæftigt om hans Hals.

«Aa, hvor godt, at du kom saa hurtigt! Har du allerede faaet mit Bud? Vi maa rejse endnu i Aften, strax, hører du! Dit Liv er i Fare. Haxthausen har været her med en Billet fra Grevinde Cosel.»

Patkul bad hende berolige sig og fortælle, hvad der var hændet; han havde ikke faaet noget Bud fra hende og forstod ikke et Ord af det hele.

Hun tvang sig til at være rolig og meddelte i nogenlunde Sammenhæng følgende:

Med Stafetten fra Kongens Kvarter i Polen havde Baron Haxthausen i Dag faaet Brev fra Grevinde Cosel, hvori hun bad ham om at holde et vaagent Øje med Patkul og allerhelst faa ham overtalt til at rejse til Berlin, i hvert Fald bort fra Dresden jo før jo heller.

Brevet var selvfølgelig af Forsigtighedshensyn holdt

i meget usikre Udtryk, hans Navn var ikke nævnet; men det var ikke til at tage fejl af, hvem der mentes. Indeni laa en lille Billet med en uøvet daarlig Haand adresseret til Grevinde Einsiedel. Haxthausen havde strax bragt hende denne Billet, som indeholdt følgende paa Dansk med samme ubehjælpsomme Haand skrevne Ord: «Deres Ven er i Fare, faa ham strax bort!» Der var ingen Underskrift, men det var tydeligt, at det var Lisbeth, der efter sin Herskerindes Diktat havde skrevet dette.

Patkul hørte paa hendes Beretning med et vantro Smil; da hun tav, rystede han paa Hovedet og sagde roligt:

«Det kan ikke hænge rigtigt sammen! Hvem skulde gøre mig noget her? Hvor frække end de gode sachsiske Herrer er, saa vove de dog ikke at paadrage sig baade Kurfyrstens og Czarens Vrede, og jeg er begges Undersaat og tilmed personlig afholdt af begge. Nej, mit Barn, det er snarere Grevinde Cosel selv, der vil lokke mig i et eller andet Baghold; paa hende stoler jeg ikke, jeg ved, hun hader mig, og hun har rimeligvis Grund dertil.»

Anna Sophie trykkede bedende hans Haand og pressede den hæftigt op imod sit Bryst:

«Reinhold, hvor kan du tænke saa slet om den stakkels Grevinde? Ser du da ikke, eller vil du ikke se, at det er hende alene, der vil dit Vel, og alle de andre, du har at frygte? Aa Gud, der har jo ligget en saa knugende Angst over mig i den sidste Tid! Jeg har sagt dig det, dine Fjender benytter dine sidste Udtalelser i Wien som et Vaaben imod dig. Ogsaa Haxt-

hausen har haft denne Følelse, endskøndt de i hans Nærværelse vel vogter paa deres Tunge! Gaa ikke mere tilbage til din Bolig, hører du! Bliv her! Jeg lader en Tjener hente alt, hvad du behøver. Saa rejser vi i Nat i al Hemmelighed bort. Vi kan lade os vie i Berlin eller i Schweiz, hvad betyder det, blot jeg beholder dig!»

Hun knugede sig i Angst op til ham.

Men Patkul var ikke til at rokke i sin Beslutning. Med sædvanlig Stædighed holdt han fast ved det, han ansaa for det rigtigste.

«At rejse bort nu i Huj og Hast vil se ud som en Flugt, og ret for Alvor give mine Fjender Vaaben i Hænde imod mig. Den, der har en god Samvittighed, behøver ikke at gemme sig eller løbe sin Vej. Og for et Snigmord kan jeg vel nok vogte mig indtil i Morgen, naar jeg er gaaet fri saa længe. Desuden, det vover de ikke, det vover de ikke!» gentog han i en noget forceret Tone, som for at overbevise sig selv.

«Ak Reinhold, min egen modige, retsindige Ven, tænk paa, hvad Grev Manteuffel spaaede dig i Berlin: at du skulde faa en voldsom og brat Død!»

«Visvas! Du med din Overtro!» lo Patkul. «Hvad tror du, at det har at betyde, at en eller anden Spøgefugl en Aften, naar man sidder i et godt Lag, tager ens Haand og siger en hel Del Snak om Linier og Streger! Nej, kære Barn, det er for latterligt, til at jeg skulde lægge nogen Vægt paa det.»

Det lykkedes efterhaanden Patkul at faa sin lille ængstelige Veninde nogenlunde beroliget; der var jo ikke længe til i Morgen; og allerede næste Aften ved samme

Tid vilde de begge være langt borte fra Dresden og alle Farer! For en Sikkerheds Skyld lovede han hende dog at fordoble den militære Eskorte, der skulde følge Rejsevognen.

De spiste til Aften sammen og tilbragte endnu en Timestid i hinandens Selskab, som et lykkeligt Brudepar, ganske optaget af Planer og Tanker om Fremtiden; men da han rejste sig for at gaa, brød hendes Angst paa ny frem, hun klyngede sig grædende til ham og holdt ham fast, som om hun aldrig vilde slippe ham.

«Du søde lille Nar!» sagde han smilende. «Nu var du jo bleven helt rolig og glad, hvorfor vil du ængste dig igen? Tænk paa i Morgen! Saa gaar jeg ikke mere fra dig, hverken Dag eller Nat,» hviskede han og kyssede hende ømt.

«Le ikke af mig, Reinhold!» svarede hun alvorligt. «Jeg kan ikke selv gøre for, at jeg er saa angst. Det er, som om en Stemme indeni mig sagde, at du, naar du forlader dette Hus, gaar din Ulykke i Møde. Lad i hvert Fald mine Tjenere ledsage dig!»

«Ja, hvis det kan berolige dig, kan jeg jo gærne finde mig i at blive fulgt hjem som en Skolepog!» svarede han, og med et fornøjet: «Paa Gensyn i Morgen!» forlod han hende kort efter.

Da han var kommen hjem i sin egen Bolig, overrakte hans Kammertjener ham en Billet, som var bleven bragt ham for et Øjeblik siden af et af Geheimekabinettets Bude.

Billetten var undertegnet v. Hoym og meldte ham i faa Ord, at der fra Grodna var kommen Efterretninger, der gjorde det nødvendigt, af Kabinetsraadet

endnu i Nat traadte sammen til en Konference, og at man ventede, at Patkul vilde give Møde.

Et Øjeblik stod han tvivlende, saa spændte han med en rask Beslutning Kaarden fastere om Livet, stak endnu en Pistol i Bæltet og begav sig ledsaget af sin paalideligste Tjener afsted til Slottet. Endnu havde han aldrig unddraget sig sin Pligt, og ingen skulde med Rette kunne sige om ham, at han ikke mødte, naar hans Herres Tjeneste kaldte ham.

Nogle Timer senere rullede i den maaneklare Vinternat en med sex Heste forspændt Karosse under Ledsagelse af tresindstyve bevæbnede Ryttere i rasende Fart henad den frosne, knudrede Landevej, der førte til Fæstningen Sonnenstein. Inde i Vognen sad Patknl, lænket paa Hænder og Fødder, hans Ansigt var ligblegt, hans Mund fast sammenpresset. De sønderrevne Klæder og et Skudsaar i Panden, hvorfra Blodet endnu draabevis piblede og i størknede Striber laa ned over den ene Kind, viste, at han ikke uden Modstand havde ladet sig overmande.

Fortrød han, at han ikke havde skænket Anna Sophies Advarsler mere Opmærksomhed? Nej. Han tænkte snarere med en vis Tilfredsstillelse paa, at Kurfyrsten nu endelig blev tvungen til at erkende hans hemmelige Fjenders energiske Virken og til at give ham en eklatant Oprejsning over for dem.

Endelig skulde de afsløres i hele deres Lumpenhed; det Slag, som de havde rettet imod ham, vilde med hele dets Vægt falde tilbage paa dem selv. Saa tænkte han med smertelig Vemod paa Anna Sophie, paa al den

Angst og Sorg, hun vilde udstaa. Hvornaar mon hun vilde faa at vide, hvad der var sket? Hans stakkels Tjener var bleven stukket ned for hans Øjne, og Forbryderne skulde nok selv vide at tie om deres Skurkestreg.

Stakkels, stakkels Barn! Hun var saa sart og saa skrøbelig, blot hun havde Kraft til at holde ud og til ikke at tabe Troen paa, at den Tid ikke var fjærn, hvor han atter kunde slutte hende i sine Arme.

Saa snart Rygtet om Skændselsdaaden blot naaede Kurfyrsten, og det vilde ingen kunde forhindre, slog ogsaa hans Friheds Time igen.

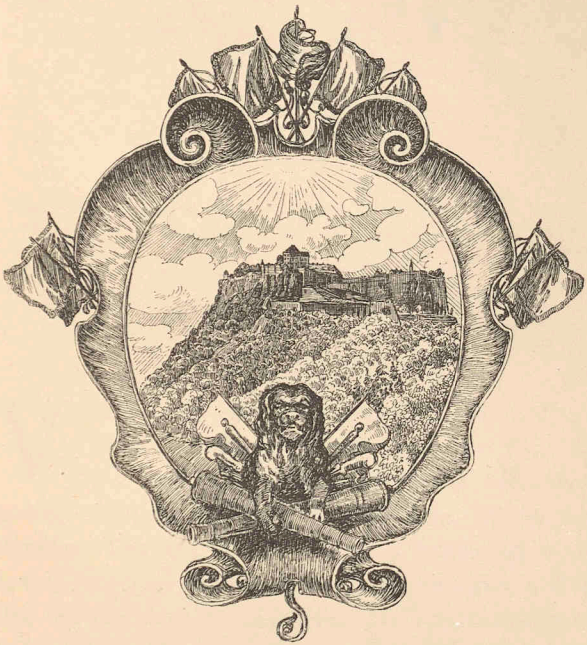
Først næste Dag fik Grevinde Einsiedel at vide, at Patkul ved Hjemkomsten om Aftenen var kaldet til Konference paa Slottet og ikke senere vendt tilbage. Hun satte strax alt i Bevægelse for at indhente Oplysninger; men ingen vidste Besked.

Da han i Løbet af Dagen stadig ikke viste sig, forstod hun, at hendes frygtelige Anelse ikke havde talt fejl, hendes Ven var i overhængende Fare, hvis han da ikke allerede var død. Hendes Fortvivlelse kendte ingen Grænser, men hun tog sig tappert sammen.

Frem for alt gjaldt det om at skaffe sig Vished for, hvad der i Virkeligheden var hændet, og saafremt der endnu fandtes Gnist af Haab for Patkuls Liv, maatte hun sætte alt ind paa at redde ham.

Efterhaanden sivede Rygterne om det natlige Overfald oppe i en af Slottets Gange ud iblandt Folk, og inden ret lang Tids Forløb vidste Grevinde Einsiedel med Bestemthed, at hendes Elskede ikke var død, men

sad fangen paa Sonnenstein. Efter at have skrevet lange, indtrængende Breve til Kurfyrsten, Grevinde Cosel og til Czaren — ingen af disse Breve naaede imidlertid deres Bestemmelsessted — brød hun resolut op fra Dresden for ved Hoffet i Berlin og senere i København at anraabe om Hjælp for sin ulykkelige Ven.

FÆSTNINGEN KÖNIGSTEIN.

IV

Vinteren var gaaet, Sommeren havde holdt sit Indtog i Landet og til Trods for Krig og Nød spredt Rigdom og Velsignelse over Mark og Eng. Men det blev ikke Landets Børn, der høstede Afgrøden. Den frygtede Fjende var i Landet og tiltog sig med Krigerens og Sejrherrens Ubarmhjærtighed al Ret. Blev det end ikke en Gentagelse af Trediveaarskrigens gruopvækkende Voldsgerninger og bestialske Brutalitet. — Karl den Tolvte holdt en mønsterværdig Disciplin i sin Hær — saa var det dog de samme fortvivlede, næsten tilintetgørende Byrder, der lagdes paa Befolkningen.

Den svenske Konge, Karolus, tilsigtede med sit Ophold i Sachsen ikke alene paa Modstanderens Bekostning at reorganisere og remobilisere sin sørgeligt tilredte Hær, men samtidig at udsuge det fjendtlige Land

saaledes, at det maatte blive en Umulighed for Frederik August at rekrutere sin egen Hær; og med sædvanlig Jærnvilje og Jærnhaardhed gennemførte han sin Plan.

Medens Sachsen, især de enkelte Byer og Landsdele, hvor de Svenske kamperede, vaandede sig og blødte under det nye Aag, kæmpede dets Kurfyrste endnu med Resterne af den sachsiske Hær ovre i Polen. Det var den Druknendes sidste fortvivlede Slag i Luften; men endelig tvang de vedblivende Nederlag i Forbindelse med den tiltagende Misfornøjelse i Hjemlandet ham til at tænke paa Opbruddet.

I Begyndelsen af September blev der Travlhed og Uro i det Coselske Palais ved Slottet. Vinduerne smækkedes paa vid Gab, der hamredes og bankedes fra Morgen til Aften, en Hærskare af Tjenere og Leverandører færdedes ud og ind gennem den svære Egetræsport, som Schweizeren havde nok at gøre med at aabne og atter skyndsomt lukke, for at holde de mange nysgerrige ude, der flokkedes i Haab om at høre eller se noget. Forsigtigt, hyppigt under Ledelse af Mestrene selv, bragtes kostbare, omhyggeligt tildækkede Møbler eller Luxusgenstande, bestilte hos Byens forskellige, vidt berømte Kunsthaandværkere eller kommende langvejs fra, fra Udlandets store Mestre. Den dobbelte Vagtpost uden for Palaiset indtog atter sin Plads, og endelig en skøn Dag rullede Grevindens tunge Rejsekarosse under Ledsagelse af en hel Eskadron Militær og omgivet af Kammerherrer og høje Officerer til Hest ind igennem Porten.

Med Glæde hilste man Grevinde Cosels Hjemkomst

som et sikkert Tegn paa, at Kongen nu ogsaa snart vilde indfinde sig.

I denne Forventning blev man imidlertid sørgeligt skuffet.

Ugerne gik og blev til Maaneder; endnu var der stille paa Slottet. Den tidligere sløve Fortvivlelse lagde sig atter over Byens Befolkning, man haabede intet mere, det var, som om ikke alene Vor Herre, men ogsaa Landets Fyrste helt havde glemt de stakkels Sachsere.

Inde i det Coselske Palais sneg Dagene sig langsomt og trist hen; ogsaa for Grevinden var Kongens vedvarende Udebliven en bitter Skuffelse.

Kun i den sikre Formening, at hendes Elsker vilde følge efter et Par Dage senere, havde hun ladet sig overtale til at rejse forud. Et allerede flere Maaneder fremadskredet Svangerskab gjorde hende Opholdet i Polen mindre behageligt, den Mangel paa Hygge, ja paa endog den simpleste Bekvemmelighed, som hun før saa beundringsværdig havde fundet sig i, voldte hende i hendes nuværende Tilstand Besvær.

Alligevel fortrød hun bittert, at hun ikke havde holdt ud; vistnok var Brevene, hun med faa Dages Mellemrum modtog fra Kongen, fulde af de ømmeste Forsikringer om hans uforandrede Følelser og gav de gyldigste Forklaringer for hans Udebliven, men de beroligede hende ikke. Hun havde set nok til at vide, at Kongen under anden Paavirkning let kunde lade sig henrive til at glemme de helligste Eder og Forpligtelser.

Det var ikke længere Tetschen, der ængstede hende. Hun havde i Mellemtiden haft Anledning til at over-

bevise sig om, hvor ufarlig den tidligere Favoritinde var, Frederik August havde selv ved personlige Sammenkomster været fuldstændig rolig.

Man mærkede tydeligt, at det var et Kapitel, der helt var udslettet af hans Livs Bog. Grevinde Cosel var ved sine Betragtninger i den Anledning kommen til at tænke paa en Udtalelse, hun flere Gange, inden hun endnu kendte Kongen, havde hørt om ham, nemlig den, at han aldrig nogensinde vendte tilbage til en Kvinde, han engang havde forladt.

Men der var andre smukke Kvinder i Polen end Tetschen! Der var især den sortøjede Vinhandlerdatter i Herberget, hvor de forrige Aar havde overnattet i Nærheden af Warschau! Hun vidste, at Kongen flere Gange senere havde truffet den smukke, Pige. Den ondskabsfulde Flemming, som greb enhver Lejlighed til at saare hende, havde ofte i forblommede, men tilstrækkelig forstaaelige Ord hentydet til det Indtryk, hendes Skønhed og Elskværdighed havde gjort paa Majestæten.

Anna tvivlede ikke et Øjeblik paa sin Magt over Kongen; utro for Alvor vilde han ikke blive hende, men selv en forbigaaende Passion vilde være hende ubehagelig, et pinligt Nederlag for hendes Stolthed.

Hvorfor skyndte Frederik August sig ikke hjem til hende? Det var desuden taabeligt at vedblive at øde Tid og Penge paa de haabløse Fægtninger ovre i Polen. Langt klogere vilde det være, om han kom hjem og personligt ledede Fredsforhandlingerne i Stedet for helt at overlade det Arbejde til Generalerne Pfingsten og Imhof. Kong Karl vilde til Trods for sit Overmod dog næppe

vove personlig at diktere Frederik August saa ydmygende Betingelser som de to Udsendinge.

— — —

Det var en Eftermiddag i Begyndelsen af December. I den saakaldte grønne Salon i det Coselske Palais var Tjenerne i Færd med at tænde de sidste Voxlys i Kroner og Kandelabre. Det var et lille Ferige, der saaledes efterhaanden oplystes. Væggenes duftig sarte, lysegrønne Farvetone gled, inddelte i Felter, over i et ligesaa sart Rosa, anvendt i Døre og Paneler — alt indrammet af megen og stærk Forgyldning, holdt i lette elegante Omrids og Former. Loftets Stukarbejde gav ikke Væggene noget efter i Ynde og Skønhed; imellem sirlige Ranker og bugnende Frugter tittede smaa, buttede, skælmske Amoriner frem og syntes at føre en lykkelig exotisk Tilværelse. Den ovale Midter-Medaillon var et uhyre Oliemaleri, der forestillede Alexanders Triumftog.

Sofaer, Stole og Kanapéer var forgyldte, svajede og kokette, betrukne med samme lysegrønne Silkestof som Væggene. Hele Værelsets Montering var holdt strengt i den moderne overlæssede Stil, som gik ud fra Frankrig og havde fortrængt al anden Smag. De samme gratiøse Ranker, som i Loft og Døre, kunde man finde i Bordenes Fodstykker og i Spejlenes Rammer.

Naar undtages de over Dørene og paa hver Side af Kaminen indfattede Malerier — Hyrde-Billeder i Watteausk Genre — fandtes der i Værelset kun et eneste Oliemaleri, et stort Billede af Frederik August til Hest i en pompøs, forgyldt Ramme.

Døren gik op, Tjenerne kom i en Fart i stramme

Militærstillinger og bukkede dybt, Grevinde Cosel traadte ind, fulgt af sin sorte Liv-Tjener og en Dame.

Anna Constance saa' lige saa ung og lige saa dejlig ud, som da hun for over et Aar siden forlod Sachsen; kun var der maaske, for en skarp Iagttager, et noget træt og mismodigt Udtryk i de mørke, næsten sorte Øjne. Men Anna forstod den Kunst at beherske sit Udseende; det kom ingen ved, hvad hun følte og led, og ingen havde endnu i disse triste Maaneder overrasket hende i Forstemthed.

Hun var iført et kostbart mørkt Toilette med den sædvanlige Overflod af Ædelstene og Juveler. Et lille, hvidt Tørklæde af de fineste, venetianske Kniplinger laa i kokette Folder om den blottede Hals og sammenholdtes foran i Livstykkets dybe Udskæring med en Buket gule, franske Roser, en Sjældenhed som hendes italienske Overgartner var stolt af at regne sig til Ære.

Med et hurtigt, mønstrende Blik saa' hun sig om i Værelset.

«Monsieur Henry!» sagde hun til Hovmesteren, der ærbødigt var traadt ind umiddelbart efter de to Damer. «Jeg har sagt Dem, at det er et «parti de jeu», jeg har i Dag! Hvorfor er Spillebordene ikke sat frem?»

Medens Tjenerne hurtigt og saa lydløst, som Gulvets Marmorfliser tillod det, stillede Bordene til Rette med Kort, Skakbrikker og Jetons, var Anna traadt hen til Kaminen og stod og betragtede sit eget Billede i Spejlet ovenover. Hun var ikke tilfreds med Resultatet, Kinderne var for blege, hun var kommen til at fryse under Paaklædningen.

«Min Mantille!» befalede hun, Selskabsdamen bag hende lagde den forsigtig over hendes Skuldre. Det gule Brokades Slag med de store, gyldenrøde Buketter og de brede Hermelins Kanter klædte hende fortræffeligt og lagde en varm Tone over det fine Ansigt; men Anna syntes stadig ikke tilfreds. «Lad Lisbeth bringe mine Sminkekrukker!» beordrede hun videre. Damen fjærnede sig for at udføre Ordren. Hun selv blev ved at staa foran Kaminen uden at se ind i Værelset. Hun holdt begge Hænder hen foran det lystigt flammende Baal, tog saa med sin hvide, smalle Haand Laaget af en Potpourrikrukke af kinesisk Porcellain, som imellem andet kostbart Nips stod paa Kamingesimsen og drysede den stærke, franske Røgelse, som allerede forud med sin sødlige Duft opfyldte Værelset, ind i Flammerne. Lisbeth kom og begyndte sit Skønhedsværk, efter først at have nejet dybt. Ingen forstod saa kunstfærdigt og snildt at haandtere Sminke og Pudder som hun.

«Baron v. Haxthausen!» meldte en Kammertjener.

«Baronen er velkommen!» sagde Anna og beholdt sin Stilling foran Spejlet.

«Godaften, kære Baron! Hvor smukt af Dem at komme før de øvrige Gæster,» raabte hun den Indtrædende i Møde og rakte Haanden ud, uden at vende sig.

Baronen afleverede det obligate Haandkys og svarede galant: «Madame har ønsket det, og en smuk Dames Ønske er altid en Befaling!»

«Har De været hos Grevinde Einsiedel? Hvad nyt bringer De fra hende?» spurgte Grevinde Cosel.

«Miserabelt nyt!» svarede den lille Herre med et Skuldertræk. «Grevinden kunde i Dag ikke rejse sig

fra sin Seng og var «tout à fait déprimée, déprimée comme jamais.»

«Den gode Dame er virkelig altfor modløs,» udbrød Anna noget utaalmodigt, idet hun vendte sig fra Spejlet, hvor Lisbeth imidlertid havde fuldendt sit Værk, og bød med en Haandbevægelse Baronen tage Plads. Selv satte hun sig paa en Sofa nær ved Kaminen, medens hendes Gæst rullede en lille Puf hen foran hende og satte sig med sin trekantede Hat i Hænderne.

«Har Czarens Udtalelser slet ikke opmuntret hende?« spurgte Grevinden, efter at alle Tjenere undtagen Morianen paa et Vink af hende havde fjærnet sig. Denne stumme Tjener, hvis Mund aldrig oplod sig i Grevindens Nærværelse, stod i sin brogede, tyrkiske Dragt henne ved Døren og saa ud, som om han var skaaren i Træ. Ikke desmindre vogtede han nøje paa enhver af sin Herskerindes Bevægelser; paa det mindste Vink vilde han være parat til at udføre hendes Vilje, ja, til at lægge sig som en Fodskammel under hendes Fødder, hvis hun befalede det.

«Hun maa jo dog forstaa,» sagde Grevinden idet hun fulgte sine Tanker videre, «at baade Hans Majestæt Kongen af Polen og Czaren efter at være fuldt overbeviste om Patkuls Uskyldighed af al Magt vil arbejde paa hans Befrielse. Men hun maa dog ogsaa kunne forstaa, at der under de nuværende Forhold ikke kan handles stik imod Kong Karls Ønsker. Skade ogsaa, at Grevinden er saa svag!» sluttede hun, stadig i samme noget ærgerlige Tone.

«Oui, c'est bien dommage!» bekræftede Haxthausen.

«De forcerede Rejser forrige Vinter først til Kø-

benhavn, senere til St. Petersborg har helt nedbrudt hendes «santé!»

«Dem kunde hun have sparet sig! Den danske Konge kan intet udrette i den Sag, og Czaren traf hun slet ikke. I Krigstid er det ikke saadan at beregne, hvor man har sine Folk.»

Der blev en Pavse. Hauxthausen sad og drejede den trekantede Hat forlegent imellem Hænderne:

«Madame!» kom det endelig tøvende frem. «Kunde De ikke lade Dem overtale til at hjælpe det stakkels Pirna?»

«Naa, begynder De nu ogsaa?» sagde Anna vredt. «Allerede to Gange i Dag har Udsendingerne dernedefra været hos mig.»

«Pardon, Madame! Men hvis Pengene ikke bliver betalt inden i Morgen Aften, har Karolus truet med at lade Borgermesteren og tre af Raadsherrerne hænge.»

«Hvad kan jeg derfor?» udbrød hun og rejste sig heftigt. «Jeg kan dog ikke forhindre Kong Karls Grusomheder. Jeg har nok at bruge mine Penge til selv! Hvorfor har Hertugen af Weissenfels ikke taget sig af Sagen, han lovede jo at tale Karolus til Rette,» tilføjede hun barskt.

«Hertugen har ogsaa været hos den svenske Konge, men opnaaede intet,» svarede Haxthausen.

«Mener den storsnudede Svensker da, at han slet intet Hensyn skylder den sachsiske Kurfyrste?» spurgte Anna.

«Ah, mon Dieu, Madame,» sukkede Baronen, «da Hertugen tillod sig det samme Spørgsmaal, som De gør mig, svarede Kongen i sit sædvanlige plumpe Overmod:

«Ej hvad! I Polen er Stanislaus Konge, og Kurfyrste af Sachsen er foreløbig jeg!»

«Nej, hans Frækhed gaar for vidt!» sagde Anna og stampede i Gulvet, idet hun hæftigt kastede Mantillen, der var gledet ned fra Skuldrene, hen paa Sofaen.

Der blev et Øjebliks Pavse, Baronen fandt det raadeligst intet at sige, saa vendte Anna sig pludseligt imod ham og sagde:

«Bring Deres Pirnaiske Raadsherre det Bud, at han i Morgen kan hente de 6000 Thaler hos mig — paa et Aar imod 6 pCt. Rente!»

Baronen bukkede.

«Madame v. Vitzthum!» meldte Tjeneren.

Efter at have omfavnet »ma chère sœur» og i overdrevne Udtryk komplimenteret hende for hendes «storartede» Udseende samt rakt Baronen Haanden til Kys, spurgte den livlige Frue uden videre Indledning:

«Har du fornylig havt Meddelelse fra Hans Majestæt, Anna?»

«Af hvilken Grund spørger du?»

«Stafetten, der igaar bragte Posten fra Polen, skal have fortalt, at han ved det sidste Bedested før Grænsen traf Flemmings Folk, som havde Ordre til at bestille Herberge for flere fornemme Herrer med Følge. Navne var ikke nævnet,» forklarede Fruen.

«Hm!» sagde Anna tankefuld. «Skulde Flemming allerede være undervejs? Det Brev, jeg igaar fik fra Kongen, var dateret Warschau. Før Jul kommer Hans Majestæt i hvert Fald til Dresden, rimeligt er det alt-

saa, at en Del af Fortroppen allerede nu kommer,» tilføjede hun.

Anna var mere interesseret, end hun ønskede at vise. Skulde Kongen virkelig være undervejs? Det Brev, hun fik igaar, indskrænkede sig til et Par henkradsede Ord paa en Lap Papir. Hvad var hans Mening med at komme uventet? Og hvorledes vilde Gensynet blive efter næsten fire Maaneders Adskillelse? Mon Forandringen, der i denne Tid var foregaaet med hende, vilde virke frastødende paa ham? Dette Spørgsmaal plagede Anna sig ofte med.

«Hvad er det for en Fætter, du agter at forestille for os i Dag?» spurgte Fru Vitzthum atter paa sin springende Maade.

«Det er egentlig ingen Fætter af mig,» svarede Anna, »selv om han tillader sig at kalde sig saaledes. Baron Løwendahl var gift med en Kusine af mig, en Komtesse von Brockdorph, som døde for et halvt Aar siden.»

«Ja, og nu er han rejst ud for at søge Glemsel for sin Sorg! Hvor interessant!» bemærkede Fru Vitzthum. «Alle Damer er spændte paa at lære denne sjældne Fremtoning af en sørgende Ægtemand at kende; han skal desuden være meget smuk og endnu mere elskværdig.»

«Du ved jo bedre Besked end jeg,» afbrød Grevinden hende leende. «Hvorfra har du al din Visdom?»

«Denne Gang, mærkeligt nok, ikke fra Baron Haxthausen, men fra den lige saa tilforladelige Baronesse Glasenap,» svarede Fruen og nejede drillende med et spodsk Smil for Baronen.

«Mille pardons, Madame!» tog denne helt rød i

Hovedet til Genmæle. »Jeg maa bestemt bede Dem ikke paa noget Punkt at sammenligne mig med Baronesse Glasenap.»

«Hvorfor vil du ærgre den gode Baron, kære Henriette?» spurgte Anna. «Du véd jo, at han ikke kan lide den polske Baronesse.»

«Nej,» udbrød Haxthausen heftigt uden Forsøg paa at beherske sig, «det kan jeg ikke, og jeg gentager, hvad jeg ofte før har sagt, det er en Dame, som enhver, der har sin Fred og sit Rygte kært, helst maa undgaa.»

«Madame Glasenap er dog af den allerfornemste Adel, Søster til en Fyrstinde og — —»

«— — — og den falskeste Slange og intriganteste Skabning, der nogensinde har traadt i et Par Kvindesko!» afbrød Haxthausen heftigt Fru Vitzthum.

«Kære Baron, jeg maa bestemt bede Dem om ikke at lade Dem henrive til at bruge saa uhøviske Ord om Madame Glasenap,» sagde Grevinde Cosel strængt. «De véd, at det er en Dame, jeg protegerer!»

«Jeg véd det — og beklager det!» svarede Baronen iltert. «Og jeg forudser ogsaa, at der vil komme den Dag, da De fortryder Deres Godhed, Madame!»

Anna saa' helt forbavset paa den ellers saa forsigtige Herre og sagde saa i en mildere Tone: «Deres Had til Baronessen og Deres gode Vilje overfor mig undskylder Dem i mine Øjne. Desuden indrømmer jeg, at De har Ret i mangt og meget af deres Paastande om den polske Dame; hun er ikke fri for at være en hel Del ondskabsfuld, men kunde Grunden hertil ikke søges i hendes uheldige Forhold, i hendes saa

sørgelige Udseende? En god Egenskab har Baronesse Glasenap imidlertid; hun er oprigtig taknemlig for udviste Velgerninger.»

«Ja, saa længe hun selv har Gavn af det!» svarede Haxthausen. «Baronessen har sandelig Grund til at være Dem taknemlig. Det var Deres Naade, der igennem Kurfyrsten tvang hendes Forfører til at ægte hende.»

«Det Ægteskab blev af kort Varighed!» bemærkede Fru Vitzthum. «Baronen lod sig strax skille igen!»

«Ligemeget!» svarede Anna. «Han gav hende sit Navn, og hun behøver nu ikke at skamme sig overfor sin Søn, naar han en Gang voxer til; desuden maa Baronen svare hende en betydelig aarlig Apanage!»

«Hun skyldte ogsaa sin Søster Taknemmelighed,» tog Haxthausen atter fat. «Fyrstinde Tetschen havde overvældet hende med Velgerninger og skaffet hende en anset Stilling her iblandt Hoffets Damer, alligevel intrigerede den slette Person imod Søsteren. Hun taaler ikke, at nogen er større eller mere end hun —»

Annas Ansigt havde faaet et vredt, mørkt Udtryk, og der svævede hende øjensynligt et ondt Svar paa Læberne; men Samtalen blev i dette Øjeblik afbrudt ved at nye Gæster traadte ind.

Med et fuldstændig forvandlet Ansigt — straalende og elskværdig gik Grevinde Cosel de Indtrædende i Møde.

Da det lille Selskab, der kun bestod af en halv Snes Personer, var forsamlet, og Tjenerne havde budt Vin og fransk Konfekt rundt, satte man sig strax til Spillebordene.

Længe varede det ikke, før der blev stille i Stuen;

der hørtes kun Konsolurets Dikken og den knitrende Lyd af de svære Silkestoffer i Damernes Kjoler; der ind imellem lød saa af og til dæmpet eller mere ivrigt højlydt de Spillendes Udraab og forskellige Meldinger.

Grevinde Cosel spillede L'hombre med den omtalte Fætter, Baron Løwendahl, en høj, blond, flot udseende Officer i dansk Generalsuniform, samt med Baron Haxthausen og dennes Søster Emilie, en bleg, stille, ældre Pige.

Henne ved et andet Bord, hvis Plade var indrettet til Damspil, sad Grevinde Flemming og Baronesse Hülchen, ivrigt optagne af deres Brikker. Begge Damer vare store, lidt svære Skikkelser med mørkt Haar og højt opsatte Toupéer og gjorde et noget matroneagtigt Indtryk; de var da ogsaa begge to et Stykke ud over den første Ungdom. Men medens der over Polakindens Bevægelser var en vis Fornemhed og et koldt reserveret Blik i de store, sorte Øjne var Frøken Hülchen livlig og hurtig i sine Bevægelser, medens hendes graa Øjne havde et varmt og elskværdigt Blik.

Ved et større Bord spillede et Selskab bestaaende af Baron, Oberst Kyau, Grevinde Vitzthum, Baronesse Glasenap og et Par af Grevinde Cosels Damer de mere gemytlige, tyske Kortspil, Franzfuss og Scharwentzel. Herhenne gik det livligere til end ved de andre Borde, ja, man blev efterhaanden saa højrøstet, at der hyppigt hyssedes misbilligende fra det øvrige Selskab.

Saaledes hengik et Par Timer. Endelig kastede man Kortene henne ved L'hombrebordet, Regnskabet opgjortes, Spillet drøftedes endnu en Stund, saa ringede Anna og beordrede Kaffen bragt ind. Hun forlod sin

Plads og gik hen til Svigerinden, hvor Selskabet nu forlængst havde ophørt at spille og sad i en mere eller mindre undertrykt Latter. Saa snart Anna nærmede sig, rejste Damerne og Baronen sig ærbødigt, medens Fru Vitzthum blev siddende.

«Her gaar det nok lystigt til,» sagde Anna smilende. «Det er formodentlig atter Obersten, der ikke kan holde Fred?»

«Deres Naade!» sagde Kyau og bukkede galant med Haanden paa Hjærtet. «Hvorledes skulde jeg i min Ringhed kunne forstyrre Freden paa et saa fredlyst Sted.»

«Helt superbt, som De ser!» svarede Grevinde Cosel med et smilende Blik omkring paa Damerne, der endnu kæmpede med den frembrydende Latter. «Men er De end i Virkeligheden ikke en Fredsforstyrrer, en Kortspiller er De lige saa lidt! Altid har De Hovedet fuldt af alle mulige Anekdoter og helmer ikke, før De har faaet afleveret dem.»

«En ulykkelig Skæbne for mine Omgivelser!» bemærkede Kyau med et beklagende Skuldertræk.

«Ikke altid!» faldt Grevinde Vitzthum ham i Talen. «Kære Anna, bed dog Baronen fortælle den Historie om igen, som han lige nu afleverede, saa vil du se, at vi ikke er til at beklage. Ah, mon Dieu! naar jeg tænker paa — — —» og hun gav sig atter til at le, saa det klukkede.

«Hvad er det da, som er saa morsomt?» spurgte Anna Constance interesseret.

«Intet, Madame, kun en virkelig Historie, ingen Anekdote,» svarede Kyau.

«Husker du Grevinde Callenberg, den «gale Grevinde» som hun kaldtes?» sagde Fru Vitzthum til hende.

«Uf, jo, det skrækkelige Fruentimmer!» svarede Anna.

«Naa, saa husker du ogsaa, at hun i Anledning af sin Skilsmisse opholdt sig her i Dresden med sin Mand?»

«Naturligvis! Det var jo hende, der stank saaledes af Brændevin, da Hans Majestæt ved Audiensen skulde give hende det foreskrevne Kys, at han forfærdet fo'r tilbage. Den Historie har Kongen selv ofte fortalt.»

«Rigtigt! Hun drikker som en Bonde og bander som en Soldat!» supplerede Fru von Vitzthum. «Sin første Mand ærgrede hun ihjel og var godt paa Vej til det samme med Nummer to. Grev Callenberg var imidlertid ikke til Sinds at ville dele Skæbne med sin Forgænger. — Men fortæl nu videre, Baron!»

«Naar det skal være,» sagde denne bukkende og tog fat, hvor Grevinden slap. «Altsaa, Greven førte sin Hustru til Dresden i det Haab at faa Skilsmissen gennemført. Sin Anklage begrundede han paa, at hun stod i intimt Forhold til sin sorte Tjener og var bleven «enceinte» ved ham. Det lykkedes imidlertid den durkdrevne Grevinde at faa sig vasket ren for denne Beskyldning — et Stykke Arbejde, som her i dette Tilfælde, hvor en Morian spiller med i Stykket, maa have været særdeles vanskeligt — og Greven opnaaede altsaa ikke dengang at blive sin uhyggelige Livsledsagerske kvit. Men han gav ikke tabt! Saa snart den ædle Dame atter var beroliget, udførte han sin Plan. For

en større Pengesum fik han den unge Officer, Baron v. Walter, til at yde fornøden Assistance.»

«Ham, der kommanderer Borgervæbningen?» spurgte Grevinde Cosel.

«Den samme, Madame!» svarede Kyau og fortsatte: «Altsaa v. Walter, der, som enhver véd, er en ung, smuk Officer, der bruger mange Penge, men ingen ejer, paatog sig at skaffe Greven gyldig Skilsmissegrund.»

«Fi donc!» udbrød Grevinde Cosel.

«Ja tænk! Det ækle, gamle Fruentimmer!» supplerede Fru Vitzthum, der gik ud fra, at Svigerindens «fi donc» gjaldt en ret forstaaelig Medfølelse med den unge smukke Mand.

Baron Kyau fortsatte videre: «En Aften gemte Greven og en Politiofficer sig efter Aftale i Alkoven bag v. Walters Seng — —»

«— — og tænk dig!» faldt atter Fru Vitzthum i Talen, «det modbydelige Fruentimmer var saa beruset og saa forhippet paa at komme af Klæderne, at — —»

«Det er ikke nødvendigt at komme med Detailler!» afbrød Anna kort.

«Denne Gang kunde Grevinden ikke frigøre sig for Mistanken,» fortsatte Baronen videre, «men maatte strax spadsere i Fængsel.»

«Det var al den Fornøjelse, hun fik!» klukkede den stadig afbrydende Grevinde.

«Grev Callenberg triumferede. Da han nogle Dage senere kom kørende forbi Fængslet og saa' sin Hustru staa ved Vinduet, kunde han ikke dy sig, men pegede med spodsk Smil Fingre ad hende. Grevinden lod sig ikke forbløffe, med begge Hænder gjorde hun drastisk

en meget betegnende Bevægelse ved hver Side af Panden, idet hun samtidig rakte Tungen ud. Slukøret kørte Greven bort, det var ham selvfølgelig ikke behageligt offentlig i sine egne Folks Nærværelse at blive betegnet som Hanrej,» sluttede Kyau.

«Et godt Humør maa «den gale Grevinde» i hvert Fald have haft,» sagde Grevinde Cosel leende og gik hen til Kaffebordet, som Tjenerne imidlertid fuldt dækket havde bragt ind i Stuen. Anna tog Plads foran den pompøse Sølv-Svingkedel med tilsvarende Fyrfad og Skylleskaal og skænkede med egen Haand den duftende Drik i de fine kinesiske Kopper.

«Send de kedelige Abekatte væk!» foreslog Grevinde Vitzthum med et Blik paa Tjenerne, der med pudrede Parykker endende i en Pisk med Haarsløjfe og i de lyse Atlaskes Livreer med Sølvbroderi bød Kaffen om.

Grevinde Cosel saa' spørgende rundt paa sine Gæster, og da der nikkedes samstemmende tilbage, betydede hun med et Vink de tjenende Aander at forføje sig bort, kun Moren, der fra Dørposten var avanceret hen og stod bag hende som en Skygge med Ilden fra Kaminen bagende i Ryggen, rørte sig ikke af Pletten.

Alle havde samlet sig omkring Kaffebordet, kun Generalinde Flemming holdt sig fornemt lidt tilbage i en stiv Konversation med Haxthausen; hun og Frøken Hülchen var forøvrigt først lige blevne færdige med deres Brikker; de var begge ivrige Skakspillere.

«Hvorfor kom De ikke hen og hørte paa Baron Kyaus Fortælling, Hr. Baron?» spurgte Fru Vitzthum, idet hun præsenterede Løwendahl en Skaal med lækkert Bagværk.

«Jeg troede det var Hemmeligheder, der fortaltes; Damerne stak Hovederne saa diskret sammen,» svarede Løwendahl.

«Pyt! Bild mig det ind! De saa' ikke hen til os, De var altfor optaget af Deres egne Præstationer,» sagde Fruen leende.

«Baron Løwendahl er virkelig en ren Troldmand i Kortkunster,» faldt Emilie Haxthausen hende i Talen. «Jeg er vis paa, vi har haft det meget morsommere ved vort Bord.»

«Henriette,» spurgte Grevinde Cosel, «drikker du Kaffe i Aften? Jeg ser, her er ingen Chokolade bragt ind!»

«Mon dieu, quel malheur,» svarede Fru Vitzthum med en paataget grædende Stemme.

«Fortvivl ikke strax» sagde Anna Constance, «den Ulykke skal der snart blive raadet Bod paa.» Hun gav Moren et Tegn, og lydløst som en Kat strøg den sorte Skikkelse ud af Værelset.

«Drikker Madame ikke Kaffe?» spurgte Løwendahl.

«Fy, nej! — Pardon Anna!» sagde hun henvendt til Svigerinden. «Jeg véd, at ikke alene du, men de fleste ved Hove er rent passionerede for denne moderne Drik, som jeg ikke kan forlige mig med.»

«Hvis Fruen røg Tobak, vilde De ikke tale saaledes,» sagde Løwendahl, «en Kop Kaffe til en Pibe Tobak smager langt bedre end den bedste Bourgogne.»

«Ja, tak, jeg er ikke noget Mandfolk,» svarede Fru Vitzthum.

«Der gives da ogsaa Damer, der dyrker denne maskuline Sport,» bemærkede Grevinde Cosel med et hurtigt Blik hen paa Fru Flemming, om hvem der for-

taltes, at hun i al Hemmelighed var en lidenskabelig Tobaksrøgerske. Generalinden forstod Hentydningen og spurgte roligt Anna:

«Ryger maaske Grevinden selv?»

«Min Smag er ikke slet saa barbarisk!» svarede Anna.

«Ingen vil vel kalde Hoffet i Versailles for barbarisk, og Madame Maintenon, Ludvig den Fjortendes Maitresse, som De, Madame, vist ikke vil benægte har en «kongelig» Smag, skal efter Sigende være en ivrig Røgerske, hvorfor saa ikke ogsaa Deres Naade?» sluttede hun med et ondt Smil.

Anna blev bleg, hendes Mund bævede, hun rejste sig halvt i Sædet og vilde uden Tvivl have givet et ikke mindre ondt Svar, hvis ikke den forsigtige Haxthausen og Fru Vitzthum begge var faldne hende i Talen.

«Ved du, hvorfor Grevinde Reuss undslog sig i Aften?» spurgte Svigerinden hovedkulds, imens Haxthausen samtidig fra den anden Side med usædvanlig høj Stemme begyndte at udbrede sig vidt og bredt om Kaffens udmærkede Egenskaber.

«Lægerne skal endog med Held benytte den nye Drik i Besvimelses- og Afkræftelsestilfælde,» sluttede han sin ivrige Tale.

Fru Vitzthum, som energisk havde hvisket Svigerinden i Øret: «Behersk dig for Guds Skyld!» tog atter fat paa Grevinde Reuss efter dog først at have bragt Haxthausen til Tavshed ved at sige:

«Det er altsammen meget godt, og for min Skyld kan de gærne beholde Kaffen som Medicin i Hospitaler og Lazaretter — det er kun i Salonerne, jeg ikke kan

lide den. At tænke sig, at den Kaffe, der nu serveres her, lugtes helt ned paa Hovedvagten. Fy, hvor plebeisk! De Nydelser, jeg skal have godt af, vil jeg ikke dele med hvem som helst,« sagde hun og slubrede med Velbehag et Par Skefulde i sig af den Kop Chokolade, der i Mellemtiden var bleven bragt.

Alle lo, og Fru Vitzthum fortsatte: «Men det var den lille Reuss, vi kom fra, — hun fejrer i Dag sit Bryllup med Grev Lützelburg.»

«Hvad? Har de virkelig faaet Tilladelsen fra Rom?» spurgte Anna overrasket; hun havde nu helt genvundet sin Fatning.

«Nej, ma chére, det er et saakaldet «stille Ægteskab,» une mariage de conscience, som de indgaar, derfor holdes alt saa hemmeligt. Der finder ingen Vielse Sted, kun en Præst fra Sophiekirken lyser efter hendes Ønske Velsignelsen over dem. Gifte bliver de paa en Maade ikke, men Grevinden mener, at hendes standhaftige Vedhængen ved Fædrenes Tro betyder mere i den Herres Øjne, hun tilbeder, end en Vielse efter alle Ritualets Fordringer.»

«Og deri har hun ubetinget Ret,» tog Frøken Hylchen med Varme og Overbevisning Ordet, «jeg vidste forøvrigt, at Brylluppet fandt Sted i Aften, og ønsker hende af ganske Hjærte Lykke i sit nye Forhold.»

«Der fejres ogsaa i Dag et andet fornemt Bryllup, hvis Rygtet taler sandt?» sagde Baronesse Glasenap spørgende med sin grimme, høje Stemme og saa' hen paa Fru Vitzthum:

«De mener vel min Broder, Grev Hoyms Bryllup med Grevinde Friesen?» svarede denne Dame.

«Man plejer at sige, at det bringer Ulykke i Ægteskabet, naar to Søstre staar Brud paa samme Dag!» fortsatte Baronessen, uden at besvare Grevinde Vitzthums Spørgsmaal.

«Det vilde rimeligvis være Dem en Tilfredsstillelse, hvis det blev Tilfældet her, i hvert Fald i det ene af Forholdene!» sagde Fru Flemming, og saa' haanligt paa Baronessen: «Nu forstaar jeg Deres Forstemthed og daarlige Udseende i den sidste Tid — pauvre baronne!» sluttede hun med et Skuldertræk.

«Mit Udseende vedkommer ikke Dem,» fór Baronessen op. «Pas De hellere Deres eget! En Hustru, hvis Mand er langt borte i Krig og Farer, plejer at modtage den Tilbagevendende med et Udseende, der bærer Præg af Forsagelse og Længsel — Generalen vil næppe blive tilfreds med Deres!»

Der blev en lidt trykkende Tavshed omkring de to Damer; enhver i Selskabet vidste, at Baronesse Glasenap havde lagt stærkt an paa den fraskilte Finansminister, og lige saa lidt var det en Hemmelighed, at Grevinde Flemming under Generalens Fraværelse efter bedste Evne søgte at holde sig skadesløs for de Skuffelser, Ægteskabet bragte hende.

Anna Constance rejste sig, gik hen og greb en Luth, der laa paa et Bord, anslog nogle Akkorder og sagde med et Nik hen til Løwendahl:

«Ikke sandt, Baron, De glæder mig og mine Gæster ved at synge os Elskovsarien af «Rolandskvadet»? Jeg skal akkompagnere Dem.»

Den Adspurgte bukkede galant, og efter at Anna med øvet Haand havde spillet den gratiøse, tungsindige

Indledning, begyndte han med en ualmindelig klar og velklingende Stemme at synge.

Alle, ogsaa de to kampfærdige Damer, tav stille. Inden Sangen endnu var endt, traadte en Kammertjener hastigt ind, nærmede sig ærbødigt bukkende Grevinde Cosel og sagde:

«Hs. Excellence, General von Flemming, ønsker at stedes for Deres Naade!»

Et Overraskelsens Udbrud lød fra alles Læber, og inden Anna endnu havde faaet givet Ordre til ufortøvet at lade Greven træde ind, stod Flemming allerede i Stuen.

Han var i fuld Rejsedragt med høje Støvler, lang Kaarde, store Manschethandsker af brunt Læder og en mørk Klædes Slængkappe over Uniformen. Med udsøgt Ridderlighed kyssede han knælende Annas Haand og hilste derpaa med en Hovedbøjning det øvrige Selskab.

«Mille pardons, Madame, at jeg indfinder mig saaledes i Deres Salon,» sagde han og saa' ned ad sin Dragt. «Kun min Herre og Konges strænge Ordre om ufortøvet at overbringe Dem dette Brev giver mig Mod til en saadan Usømmelighed,» han rakte hende et forseglet Brev.

Medens Grevinde Cosel hurtigt traadte hen under en af Kandelabrene ved Kaminen for med Ryggen vendt imod sine Gæster at bryde og læse sin Elskers Budskab, hilste Flemming nærmere paa de Tilstedeværende og besvarede hurtigt og kortfattet de Masser af Spørgsmaal, hvormed man fra alle Sider bestormede ham.

Endelig foldede Anna det store Ark Papir sammen,

stak det ind under Livstykket og nærmede sig atter Selskabet, hvor strax al Samtale forstummede:

«Hs. Majestæt mener at være i Residentsen allerede i Aften?» bemærkede hun spørgende hen til Flemming.

«Ja, Deres Naade!» svarede han. «Kongen kommer endnu i Aften, dog næppe før om tre, fire Timer. Jeg kørte fra Freiberg i Morges, førend det endnu var lyst, og Majestæten havde givet Ordre til ikke at ville vækkes før Klokken otte. Rejsen har været meget forceret.»

«Er De forestillet for min «cousin», Baron Løwendahl, Hr. General?» spurgte Anna med et Blik paa de to Herrer.

«Det har jeg besørget,» tog Fru Vitzthum Ordet og fortsatte ilsomt: «Hvad siger du til Fredslutningen, Anna? Lyder det næsten ikke utroligt?»

Anna vidste intet udover de mange Rygter, der havde svirret omkring i Luften i den sidste Tid, Kongen havde i sit Brev intet nævnet. Hun lod imidlertid som intet og nikkede samstemmende, saa bød hun Flemming en Kop Kaffe, som hun med egen Haand skænkede og rakte ham.

Af de Tilstedeværendes Bemærkninger forstod hun, at de sidste uhyggelige Rygter maatte have talt sandt; Freden var sluttet paa saa ymygende Betingelser som vel muligt, Polen var tabt for Sachsen.

«Jeg forstaar ikke rigtig, hvorledes denne Fredslutning faar Gyldighed, naar Kongen ikke selv har underskrevet den?» bemærkede Baron Løwendahl.

«Hans Majestæt havde givet Pfingsten og Imhof sin

Fuldmagt til at forhandle og underskrive i Hans Navn,» forklarede Flemming.

«De to Generaler har ikke vist sig deres Herres Tillid værdige,» sagde Anna haardt.

Flemming trak paa Skuldrene, men sagde intet.

«Er det sandt, hvad jeg i Dag hørte,» begyndte Fru Vitzthum, «at Kong Augustus, da man bragte ham Meddelelsen om Fredens Undertegnelse, blev saa overvældet, at han, uden at mæle et Ord, men hvid i Ansigtet som en Død gav sin Hest Sporerne og sprængte afsted, som om alle Helvedes Aander var efter ham. Da endelig Hesten styrtede, sprang Kongen af og huggede med et eneste Hug Hovedet af den — saa vendte han til Fods og helt rolig tilbage til Lejren.»

«Hvor har du det Æventyr fra?» spurgte Anna med et Anstrøg af Vrede i Stemmen.

«Madame Vitzthum er fuldstændig korrekt underrettet,» bekræftede Flemming og tilføjede: «Det var et Mesterhug, som kun Augustus den Stærke kunde udføre. Et Scanderbeg Hug kaldes det i Fægtesproget.»

Anna svarede intet, men satte sig stille paa Kanapéen og stirrede alvorligt ned for sig, medens det øvrige Selskab, særlig Herrerne, ivrigt drøftede det usædvanlige «Hug» videre.

«Og Patkul, Hr. General?» spurgte Anna pludselig og saa' forskende op paa Flemming. «Er Patkul nævnet i Fredsberetningen?»

«Selvfølgelig, Madame!» svarede Generalen. «Patkul bliver tilligemed alle andre svenske Overløbere udleveret til Karolus!»

«Det skal ikke ske!» udbrød Anna hæftigt og sprang

op. «Kongen sætter aldrig sit Navn under den Paragraf.»

«Da bliver Hans Majestæt vistnok nødt til det, Madame,» bemærkede Flemming tørt.

«Ja, det ønsker De og Pfingsten og Imhoff og alle de andre Herrer, hvem den ærlige Liflænder altid har været en Torn i Øjet,» sagde Anna ude af sig selv; «men, som De véd, er Kongen fuldt overbevist om, at den Anklage, hvorpaa De i sin Tid begrundede hans Fængsling, er falsk. Det er tilstrækkelig godtgjort, at Patkul ikke har spillet under Dække med Østerrig.»

«Naar man har saa mægtige Fortalere, er det intet Kunststykke at faa en Sag forvansket fra det, den i Virkeligheden er,» sagde Flemming og bukkede ironisk for Anna.

Fru Vitzthum og Haxthausen havde begge forsigtig nærmet sig Grevinde Cosel for at søge at faa hende beroliget.

«Betænk, hvad De gør, Madame!» hviskede Baronen.

«Nej, jeg vil intet betænke!» skreg Anna og stampede hæftigt i Gulvet.

«De vover at tale om at forvanske Sandheden,» vendte hun sig skælvende af Vrede atter imod Flemming. «De, hvis eneste Opgave det er at stille Sandheden paa Hovedet!»

Grevinde Vitzthum trykkede ængsteligt Svigerindens Arm.

Flemming tabte ikke et Øjeblik Fatningen, men stod med et roligt, overlegent Smil.

«Deres kraftige Ord, Madame, kan jeg kun opfatte

som en Ære; thi en smuk og klog Dames Udfordring er i mine Øjne en Udmærkelse.»

«Den «ærlige» Liflænders Skæbne,» bemærkede Fru Flemming spodsk, «synes at gaa Grevinden mere til Hjærte end Tabet af Polen. Betyder da dette Menneskes Skæbne mere end en Kongekrone?»

Anna fortrød sin Hæftighed; her, overfor dette Selskab, ønskede hun i hvert Fald ikke at sige Flemming Sandheden. Hun svarede derfor saa roligt, som det var hende muligt:

«Efter min Overbevisning, ja, Madame! En Uretfærdighed, begaaet med fuld Bevidsthed overfor det enkelte Menneske, er en Forbrydelse, mens Tabet af en Kongekrone højest kan kaldes en Ulykke.»

«Det er sandt og smukt talt, Madame,» sagde Frøken Hülchen, «en Kongekrone kan vindes tilbage, et Menneskeliv aldrig.»

Fru Vitzthum manede til Opbrud og gjorde selv Begyndelsen ved at omfavne Anna.

Alle greb Anledningen til at fjærne sig, ingen ønskede Situationen yderligere tilspidset, og Anna følte det som en Lettelse, da hun et Øjeblik efter var alene med sine Damer. Hun havde kun nogle faa Timer til at forberede sig til Kongens Komme, en hæftig Ophidselse vilde ikke gavne hendes Udseende.

— — —

Under Klokkeringning fra alle Byens Kirker og Kanonsalut fra Fæstningsmuren kørte Sachsens Kurfyrste Klokken ni om Aftenen ind ad Willsdrufer Porten, hilst med glade, tillidsfulde Raab af Menneskemængden, der til Trods for den sene Time og det korte Varsel havde

forsamlet sig i Gaderne. Uden at modtage nogen, begav Kongen sig efter en hastig Omklædning over til Grevinde Cosels Palais. Den opvartende Kammerherre havde sin høje Herres udtrykkelige Befaling til at afvise alle, der maatte indfinde sig, med den Besked, at Majestæten først næste Formiddag var at træffe.

Næppe var Klokkerne og Kanonerne forstummede, før Anna Constance hørte Nøglen i den hemmelige Dør blive drejet om. Hendes Hjærte bankede i vild Triumf ved denne Lyd; hendes Elskers Længsel lod intet tilbage at ønske! — Hun var beroliget!

Efter en stormende Gensynsscene, hvor enhver mørk eller knugende Tanke om Fredslutning og Ydmygelser, farlige Rivalinder og nagende Skinsyge var forstummet, og Hjærtet kun fyldt af den søde Beruselse, det er, efter lang Tids Adskillelse, atter at banke Bryst imod Bryst med den Elskede, havde Frederik August og Anna spist til Aften sammen og sad nu atter alene i hendes elegante, hyggelige Boudoir.

Ved Soupéren havde Anna flere Gange forsøgt at henlede Talen paa Fredslutningen; men Kongen bøjede bestandig af og vilde øjensynlig ikke ind paa dette eller noget andet alvorligt Thema. Han skæmtede i et væk, fortalte smaa Episoder fra Felten og Rejsen og gentog først og sidst, hvilken Nydelse det dog var atter at befinde sig i civiliserede Omgivelser og fremfor alt i hendes Nærværelse.

Anna havde virkelig al Grund til at være tilfreds med Gensynet, aldrig havde Kongen med større Begejstring beundret hendes Skønhed, aldrig med større Overbevisning forsikret hende, at hun gjorde ham til den lykke-

ligste af alle Jordens Mægtige. Med en Dronnings Højhed tog hun imod disse glødende Elskovsforsikringer og vidste at gengælde dem saaledes, at hendes Elsker tog imod ethvert af hendes Kærtegn som en sjælden og kostelig Gave.

Ingen af Frederik Augusts Elskerinder havde haft denne særegne Evne til at fængsle ham som Anna. Glødende og reserveret paa samme Tid blev hendes Ømhed til en enestaaende kongelig Gunst. Naar som helst han gik fra hende, følte han sig dybt i hendes Gæld, havde Trang til at faa den afbetalt, men samtidig en endnu stærkere til at komme dybere, stadig dybere i denne søde, berusende Gæld.

Med ægte kvindelig Diplomati forstod Anna at benytte sig af denne Magt til at opnaa netop, hvad hun vilde. Heller ikke i Aften opgav hun sine Planer; baade Patkul og Vinhandlerdatteren maatte bringes paa Bane, hun maatte have Sikkerhed paa begge Punkter.

Kongen laa henstrakt i en stor Fauteuil, som i sine Dimensioner stak besynderligt af imod Værelsets andre sirlige Møbler og særlig syntes at være beregnet paa hans herkuliske Skikkelse. Han var iført en sølvbroderet rød Fløjels Slobrok, hvis lange, sølvbræmmede Slæb laa hen over Gulvet. Han bar ingen andre Juveler end Ringene, der funklede paa hans Fingre, samt Knapperne i den lange, mørkeblaa Fløjelsvest og et Par pragtfulde Spænder paa Skoene. Han sad og saa' med et drømmende, beundrende Blik paa Anna, der var optaget af at skrælle nogle Ferskener, som i en elegant Skaal af kinesisk Porcelæn stod paa Bordet foran hende. Der var blevet et Øjebliks Pause.

Hun skar en Fersken i Stykker, stak den paa Sølvfrugtkniven og rakte ham den.

«De er aldeles excellente! Signor Bernardi er virkelig en Kunstner i sit Fag,» sagde hun.

Frederik August udtalte smilende sin Ros over den udmærkede Frugt og sin Glæde over, at hun var tilfreds med sin Gartner, men faldt derpaa atter hen i sin forrige drømmende Tavshed. Hun spiste selv og skrællede videre.

«Du har endnu ikke spurgt til Grevinde Einsiedels Befindende!» sagde hun pludselig og saa' op.

Der fór et mørkt Skær over Kongens Ansigt, hun lod, som om hun ikke saa' det og skænkede mere Vin i Glassene, atter den berømte Tokayer og forøvrigt hendes Yndlingsvin.

«Stakkel, hun er næsten kun en Skygge af det, hun før har været — hun ligger mest til Sengs, og til Trods for mine Forsikringer om, at du ikke nogensinde vil svigte Patkuls Sag, er det dog, som om hun ikke engang har Kraft mere til at haabe.» Hun holdt inde og kastede et spørgende Blik over paa Kongen.

Han havde bøjet Hovedet og sad og saa' ned i Gulvet; men hun kunde se, hvorledes Aaren i Panden begyndte at svulme.

«Forresten kan jeg ikke fortænke hende i hendes Modløshed,» fortsatte Grevinden. «Nu, efter at han er flyttet til det langt strængere Fængsel i Königstein, faar hun slet ingen Meddelelser fra ham.»

Kongen fór sammen ved Annas Ord og saa' op med nogle underlige uhyggelige, stikkende Øjne — han rejste sig med et Ryk og spurgte:

«Hvad siger du om Königstein? Hvornaar er Patkul flyttet til Königstein?»

Grevinden sprang nu ligeledes op og udbrød med vredeskælvende Stemme:

«Tænkte jeg det ikke nok! Du ved det ikke engang! Det er Flemmings Værk, ene og alene Flemmings. Ordren er kommen igennem ham. Det hed sig, at Patkul var sikrere overfor et muligt Angreb fra Kong Karls Side paa Königstein end paa det mindre stærkt befæstede Sonnenstein! Den Forræder, den falske Slange! Hvorlænge vil du dog finde dig i hans Frækhed og Anmasselser? Er det dig, der er Konge eller ham?» skreg hun tilsidst aldeles ude af sig selv.

Frederik August knugede Haanden fast omkring Lænestolens Ryg og sagde efter en kort Pause i en nogenlunde rolig Tone:

«Du forivrer dig, Anna! Du gaar for vidt i dit blinde Had til Flemming og i din Interesse for Grevinde Einsiedels Sag.»

Anna indsaa', at hun var gaaet for vidt og svarede:

«Du vil da indrømme, at det er en utilladelig Frækhed at udstede en saadan Ordre uden dit Vidende?»

«Som Regel, ja! Men der kan særlig i saa urolige Tider som disse gives Tilfælde, hvor den Undergivne tvinges til at handle paa egen Haand uden først at afvente sin Herres Ordre.» Anna protesterede, men Kongen vedblev:

«Det er ingen urimelig Tanke at ville beskytte Patkul imod et Overfald af Karolus, og det kan være ganske korrekt handlet at tage ham bort fra Sonnenstein, hvis der er Formodning om, at Kong Karl kender

hans Opholdssted. Paa Königstein er han i hvert Fald sikrere end i Kong Karls Hænder.»

«Derom er der jo slet ikke Tale,» afbrød Anna afvisende. «Hvorledes skulde Patkul komme i Karls Hænder?» Hun saa' under de sænkede Bryn skarpt hen paa Kongen.

«Har Flemming ikke fortalt dig om Fredslutningen?» spurgte han kort.

«Jo, han har,» svarede hun og vedblev med isnende Ro: «Men det faldt mig ikke et Øjeblik ind at skænke den Paragraf om Patkuls Udlevering ringeste Tiltro. Jeg ved bedre end Flemming og nogen anden, at du aldrig gaar ind paa den Fordring.»

Kongen var begyndt at gaa frem og tilbage i Værelset; han standsede nu pludseligt foran hende og sagde vredt:

«Saaledes taler du, fordi du er Kvinde — fordi du sidder her inden dine fire Vægge og i Virkeligheden ikke har Ide om, hvorledes Forholdene er.»

Han overhørte hendes krænkede Indsigelse og vedblev i stigende Ophidselse:

«Tror du, at jeg i det hele taget har nogen som helst Vilje mere overfor Karolus — den Nidding — den Lykkeridder!» Han knyttede Hænderne i Raseri og stønnede højt. «Nej! jeg er ikke alene en slagen Mand — en Konge uden Krone, en Landflygtig i mit eget Land til Latter og Spot for samtlige Europas Fyrster, men jeg er tillige en Usling, en Forbryder, som aarevis har ofret mine Undersaatters Liv paa en Sag, jeg i mit Hjærte selv ikke mere troer paa.»

Anna greb hans Haand og saa' bedende op paa

ham, han slyngede hendes Haand væk som for at forhindre enhver Afbrydelse — det var, som om denne bitre Selvanklage skaffede ham Lindring.

«Hvad er der nu andet tilovers for mig,» udbrød han hæftigt, «end at sætte Kronen paa al min Usselhed ved at udlevere den Mand, om hvis Troskab jeg er overbevist, i en grusom og blodtørstig Fjendes Vold. For at frelse de manges Liv, tvinges jeg til at ofre den ene!»

Overvældet lod han sig synke ned i Lænestolen, lagde Hænderne over Øjnene og støttede Hovedet tungt mod Bordet.

Anna var bleven ganske tavs, al hendes Vrede, alle hendes egne Bekymringer var som bortblæste ved Synet af hans Lidelser. Der sad han, den store stærke Mand, saa nedbøjet, saa fortvivlet, saa ene og forladt, til Trods for al sin Magt og Rigdom! Hvorfor var de ogsaa alle saa onde imod ham, hvorfor hjalp de ham ikke i Stedet for at lægge flere og flere Byrder paa ham? Det var deres egoistiske Intrigespil, der havde tilspidset Sagerne saaledes, at han nu maaske virkelig nødtes til at ofre Patkul, den eneste Mand iblandt hans Omgivelser, der var trofast og ærlig. Og medens hendes Had og Bitterhed imod Kongens Raadgivere voxede, blødte hendes Hjærte i ægte kvindelig Medfølelse for ham selv, for den Mand, hun i hvert Fald i dette Øjeblik elskede interesseløst. Sagte nærmede hun sig ham, strøg med blid, kærtegnende Haand igennem hans Lokker — Allonge-Parykken havde han aflagt — og sagde med en Stemme, der skælvede af Ømhed:

«Augustus, min Helt, min Konge og min Ven!

Lad dig ikke nedbøje saaledes! Endnu er Ulykken ikke sket, og der gives vel Udvej til at hindre den.»

Kongen vedblev at sidde bøjet uden at svare.

Hun lod sig glide ned paa Knæ foran ham og forsøgte at trække Haanden bort fra hans Ansigt.

«Tal til mig, Augustus,» hviskede hun blidt og trykkede sig ind til ham; «Lad mig faa Lov til at dele dine Sorger, til at hjælpe dig. Jeg er klog og modig og har før kunnet raade dig.»

Frederik August løftede langsomt Hovedet og saa ind i hendes kloge Øjne, der i dette Øjeblik lyste i Ømhed og Tilbedelse. Hastigt trak han hende op paa sit Skød, begravede sit Hoved ved hendes Bryst og stammede:

«Du kære, skønne Anna! hvor jeg har længtes efter dig, og hvor jeg har savnet dig! Saa snart jeg atter har dig, forekommer alt mig lettere at bære!»

Billedet af Vinhandlerdatteren i Warschau fór som et Stik igennem Annas Hjærte, men hun besluttede dog at gemme sit Spørgsmaal til en anden Gang og sagde i en opmuntrende Tone:

«Lad os hurtigt overveje, hvad der er at gøre. Har du slet ikke forsøgt personlig at forhandle med Kong Karolus?»

«Nej! Tænkt paa det har jeg vel; men det falder mig uendelig svært at overvinde mig til den Ydmygelse,» svarede Kongen tankefuldt.

«Hvorfor skulde det blive en Ydmygelse? En Oprejsning vilde det blive, en Oprejsning og en Triumf;» udbrød hun med Overbevisning. «Karolus har aldrig set dig! Hvorfor skulde ikke ogsaa han blive over-

vældet af din Personlighed? Og netop han,» fortsatte hun i stigende Ivrighed, «den Barbar, som kun er vant til at se sine egne kortklippede, vadmelsklædte Generaler, og blot har Tranlugt, Støv og Krudtrøg i Næsen! Naar du i Chevaliergardens blændende Uniform med din sirligste Paryk i hele din kongelige Skønhed og Uimodstaaelighed træder frem for ham, er det umuligt andet end, at ogsaa han, den Bonde, vil føle din Overlegenhed. Tror du virkelig, at han da vover Øje til Øje med dig at fremsætte de uforskammede Fordringer, han ikke undser sig for at komme med overfor dine Generaler Pfingsten og Imhoff?»

Kongen lyttede smilende til hendes Ord, hans Forfængelighed udmalede ham allerede denne Scene, hvis dramatiske Virkning umuligt kunde udeblive.

Anna vedblev: «Du glemmer altfor ofte, hvilken Magt du har i din egen Person. Vistnok siges der, at Karolus er af Træ, men helt blind kan han da vel ikke være! Og hvem kan modstaa dig, naar du beder, eller naar du som Fyrste fordrer?» sluttede hun kærtegnende og kyssede ham.

Ivrigt, som to Børn, begyndte de nu begge at drøfte Paaklædningen og alle nærmere Enkeltheder ved dette Møde, hvor Dresdner-Hoffets Raffinement og Luxus udfoldet i al sin Glans foran den undrende Svenskekonge skulde udrette mere end Generalers og Diplomaters Forhandlinger.

Det blev aftalt, at Frederik August med et glimrende Følge skulde forsøge at faa en Sammenkomst ordnet med Kong Karl i Lejren ved Leipzig, og denne

Plan skulde saa hurtig som muligt bringes til Udførelse.

Kongen blev pludselig alvorlig igen og sad nogle Minutter hensunken i Tavshed.

«Maaske var det dog bedst for alle Tilfældes Skyld,» begyndte han langsomt og overvejende, «at tænke paa endnu en Udvej for Patkul. Jeg skriver allerede i Aften, her hos dig, en hemmelig Meddelelse til Kommandanten paa Königstein, som du strax i Morgen personlig overgiver i Grevinde Einsiedels Hænder, ikke i nogen andens.»

«Hvad er din Plan?» spurgte Anna ivrigt.

«Det skal jeg sige dig,» svarede Kongen og dæmpede Stemmen:

«Kommandanten skal give Patkul Anledning til at komme ubemærket bort. Grevinde Einsiedel faar min Tilladelse til at aflægge sin Forlovede et Besøg i hans Fængsel, her meddeler hun ham i al Fortrolighed, hvorledes Sagerne foreligger, at jeg ikke er sikker paa at kunne redde ham, og bringer ham saa mit Forslag til at flygte. Patkul ser da min gode Vilje overfor ham. Men inden Grevinde Einsiedel begiver sig afsted, maa hun gaa til Fyrst Gallizin, Czarens Gesandt, han maa sørge for, at hans Vogn holder parat udenfor Fæstningen for at føre Patkul bort. For den store Mængde vil det da faa Udseende af, at Grevinde Einsiedel og Fyrst Gallizin tilsammen har ordnet denne Flugt, mens jeg overfor Czaren vil staa ren, idet jeg har gjort alt for at redde hans Undersaat.»

Anna udtalte sin fulde Billigelse af Kongens Plan. Selv om hun ikke et Øjeblik betvivlede, at Karolus ved

Mødet med Frederik August vilde bringes til at slaa betydelig af paa sine Fordringer, tiltalte det æventyrlige i denne Flugt hende, ligesom det ogsaa bragte hendes haardt prøvede Veninde hurtigere sammen med den Elskede, end hvis der først skulde forhandles frem og tilbage.

Frederik August havde strax sat sig til at skrive og rakte nu Anna to Breve.

«Se her!» sagde han, «det ene er min officielle Tilladelse, som skaffer Grevinde Einsiedel Adgang til Fæstningen, det andet er en hemmelig Skrivelse til Kommandanten, som Grevinden først efter, at hun er bleven ene med ham, overgiver ham, og derefter, saa snart han har gjort sig bekendt med Indholdet, river itu og brænder. Sørg for, at hun bærer sig klogt ad, den lille Grevinde! Jeg vil ikke risikere Vrøvl med Karolus for den Sags Skyld,» sluttede Kongen.

— — —

Allerede næste Dags Aften holdt Grevinde Einsiedels Vogn ved Foden af Königstein. Støttet til sin ældste og mest trofaste Kammertjeners Arm begav hun sig paa Vej op til Fæstningen efter først at have givet Befaling til, at Vognen ufortøvet skulde køre tilbage til Dresden, hun frygtede, at hendes Folk skulde støde paa den anden, af Fyrst Gallizin udsendte Vogn; rigtignok havde denne Ordre til at holde i nogen Afstand paa den modsatte Side af Fæstningen, men det var dog bedst at være forsigtig. Overfor Kammertjeneren, en gammel paalidelig Mand, der kendte hende fra Barn af, idet han havde tjent hos hendes Fader, Grev Rumohr, forklarede hun, at hun vilde overnatte hos Kommandantens Familie og næste Dag tage Rejsevogn tilbage til Byen.

Som et Bytte for de stærkeste Sindsbevægelser med Hjærtet snart skælvende i de vildeste Forhaabninger og snart atter knuget i den dødeligste Angst havde den stakkels Grevinde tilbragt Dagen. Syg og svag som hun var, havde Grevinde Cosels Besøg strax om Morgenen i Begyndelsen helt lammet hende, og kun ved Hjælp af Venindens haabefulde, opmuntrende Tilskyndelse var det hende muligt at faa Kræfter til at tage fat paa sit Værk. Men da hun først var begyndt, var det, som om hun pludselig kom i Besiddelse af en ukendt Kraft, og uden at tage mindste Hensyn til sit Legeme, der før havde fordret saa megen Pleje og hæmmet hende i alle Planer, havde hun allerede i Løbet af Formiddagen paa det mest omhyggelige ordnet alt fornødent og var strax efter Middag taget bort. Under varme Omfavnelser, Smil og Taarer havde Grevinde Cosel ønsket hende Held og Lykke paa Rejsen. Det var i Virkeligheden en tung Afsked for Anna Constance. Lykkedes Venindens Expedition, hvad hun ikke betvivlede og af Hjærtet ønskede, var der liden Sandsynlighed for, at de to nogensinde mere saas, og den stille, kærlige Anna Sophie havde, til Trods for den frygtelige Sorg, der i det sidste Aar saa helt havde forandret hende, dog været den eneste her i denne By, overfor hvem hun kunde udtale sig i Fortrolighed.

Imidlertid snarere løb end gik Grevinde Einsiedel op ad den stejle, besværlige Vej, der førte til Fæstningen. Den gamle Tjener havde Møje med at følge hende, hans trofaste Hjærte knugede sig sammen ved at se hendes Iver. Det stakkels Barn! Udsigten til Mødet med den saa inderligt elskede Mand havde givet hendes

svage Legeme Vidunderkræfter. Men ak! i Morgen, naar Vejen gik nedefter, kunde han nok atter, som saa ofte i den senere Tid, bære hende som en lille knækket Blomst paa sine Arme, og medens han pustende forsøgte at holde Skridt med hende, listede hede Taarer sig ned ad hans rynkede Kinder og blev borte i det store, hvide Skæg.

Saa snart Grevinde Einsiedel havde afleveret det kurfyrstelige Brev, blev hun indladt i Fæstningen og under Ledsagelse af den vagthavende Officer ført til Kommandanten. Hendes Tjener fik Befaling til at blive tilbage i Vagtstuen.

Kommandantens venlige Modtagelse gav hendes Haab y Styrke, hendes stakkels forpinte Hjærte nyt Mod; saa snart de vare blevne ene, overrakte hun ham Kongens private Skrivelse.

Den gamle Officer med det strænge, men dog saa venlige og tillidsvækkende Ansigt læste tavs uden at forandre en Mine sin Herres Brev igennem, saa rev han det langsomt i smaa bitte Stykker, kastede det ind i Kaminen og stod og saa paa, hvorledes Ilden fortærede dem.

Da en Officer traadte ind i Værelset med en Melding, vendte han sig imod Anna Sophie og sagde høfligt og roligt: «Tør jeg bede Dem, Grevinde, ledsage mig til min Hustru! De trænger til en Forfriskning ovenpaa den lange Køretur, og jeg skal imens forberede Baron Patkul paa Deres Komme.»

En halv Time senere blev Grevinde Einsiedel ovre i Kommandantens Privatbolig afhentet af en yngre Officer, for at føres til Fangen. Hun havde i Mellem-

tiden faaet nøjagtige Instruxer om, hvorledes hun skulde forholde sig, og hvilke Oplysninger hun skulde give Patkul med Hensyn til Flugten. Alt var nøje overvejet og beregnet. Paa et givet Tidspunkt vilde den Udgang, Kommandanten paa et Kort havde betegnet hende, være fri, og saafremt de ikke opsnappedes under Vejs igennem Sachsen af Karolus' Tropper, var der ingen Tvivl om, at Flugten vilde lykkes og for alle have Udseende af at være et aftalt Spil mellem hende, Fyrst Gallizin og Patkul.

Den brave Mand, der havde fattet en oprigtig Medfølelse med sin Fanges Skæbne og af hans Mund hørt tilstrækkeligt om Grevinde Einsiedel til at holde af hende, ønskede intet heller end at række Haand til at redde disse to Mennesker fra en frygtelig, og, hvis Sagerne vedblev at staa som nu, uafvendelig Skæbne.

Da Slutteren paa Officerens Befaling satte Nøglen i Laasen ind til Cellen, og den tunge jærnbeslagne Dør derpaa langsomt og knagende paa sine Hængsler aabnedes, følte Anna Sophie sig en Afmagt nær. Det sortnede for hendes Øjne, som i en Drøm saa hun Patkuls brede Skikkelse komme imod sig og hørte hans glade Raab, men vaagnede først helt til Bevidsthed, da hun bedækket af hans Kys fandt sig selv siddende højt til Vejrs paa hans Arm. Slutter og Officer var borte, de var alene. Først nu gav Patkul sig Tid til at betragte sin Elskede. Du store Gud, hvorledes var det dog, at hun saa ud! Det var ikke Frihedens glade Budskab, det han saa bestemt havde ventet at høre af hendes Mund, der stod skrevet i disse feberglødende, for-

skræmte Øjne, det var Angst, Uro, Skræk! Hvad havde de for med ham? Hvad betød hendes Komme?

Stille lod han hende glide ned paa Gulvet, trak hende hen til Løjbænken og satte sig ved Siden af hende.

«Anna, hvilket Budskab bringer du mig?» spurgte han med sammenpressede Læber. «Er det Døden eller Friheden?»

«Friheden!» hviskede hun og skælvede over hele Legemet.

Han sprang op, greb hende i Skulderen og raabte glædestraalende:

«Men saa er jo al vor Sorg forbi!»

Anna Sofie, der ligeledes havde rejst sig, lagde sin lille, hvide Haand paa hans Mund og tyssede forskrækket paa ham. Patkul saa spørgende paa hende. Saa tvang hun ham atter ned paa Bænken, stillede sig lige ved Siden af ham, og bøjet over ham fortalte hun hurtigt, aandeløst, med hviskende Stemme alt, hvad hun havde at meddele ham, Kongens Ordre og Kommandantens Oplysninger.

I Begyndelsen hørte Patkul helt uforstaaende paa hende; men efterhaanden som hun talte mere sammenhængende, lagde der sig over hans Ansigt et haardt, forbitret Udtryk, der vilde skræmt hende til øjeblikkelig Tavshed, hvis hun ikke havde været altfor optaget af at finde netop de rette Ord til saa hurtigt som muligt at faa forklaret, hvad han nødvendigt maatte vide. Der var kun givet dem en kort Frist, passede de ikke paa at benytte Tiden indenfor denne, vilde Vejen fra Fængslet ikke længer være fri, og hverken Gesandtens

Vogn, Kurfyrstens Ordre eller Kommandantens Velvilje kunde skaffe dem bort.

«Se!» sagde hun og trak et Papir op af Livstykket, «her er et Kort over Fæstningen, hvor Vejen, vi har at tage, er nøjagtig betegnet! Skynd dig at se paa det, jeg er allerede helt orienteret!» Hun vilde trække ham hen til Bordet, der stod i et Hjørne af det ret rummelige, men meget lave Værelse, og hvor der brændte en Tranlygte, som hang ned i en Snor fra Loftet.

Patkul lod sig ikke rokke af Pletten og først nu lagde hun Mærke til hans Ansigt. Forfærdet fo'r hun tilbage; men i næste Nu kastede hun sig foran hans Fødder, vred besværgende sine Hænder og sagde med skælvende Stemme:

«Reinhold! for Gud i Himlens Skyld, hvad har du i Sinde?» Hendes Ord vakte ham, han greb sig til Panden, skød hende lempeligt fra sig og rejste sig langsomt.

«Friheden!» mumlede han uden at besvare hendes Spørgsmaal, kun fortsættende sine egne Tanker. «Det kalder du Friheden? Det er altsaa den Oprejsning, Frederik August vil give mig — den Maade hvorpaa han vil sone den blodige Uret, der er tilføjet mig! Oh Augustus, Augustus,» udbrød han højt, «saa vidt troede jeg dog ikke, din Usselhed gik!» og med stigende Bitterhed fortsatte han: «Kurfyrsten ved lige saa godt som jeg selv, at jeg altid har tjent ham og hans Sag ærligt, at jeg sidder her imod al Lands Lov og Ret; men han er for fejg, for viljeløs til offentlig overfor mine Fjender at turde vedkende sig denne Overbevisning. Den Usling, den Pjalt! Ve mig, at jeg nogensinde satte mine

Kræfter ind paa hans jammerlige Sag! — Nar, Taabe som jeg var!»

«Reinhold! Reinhold! Jeg beder, jeg besværger dig, vær rolig nu!» sagde Anna Sophie grædende og søgte at gribe hans Haand.

Han stødte den hæftigt fra sig.

«Lad mig i Fred, frist mig ikke mere! Jeg har lidt nok!» Han skjulte Ansigtet i Hænderne.

«Reinhold! elskede, dyrebare Ven! Glem dine Sorger for et Øjeblik — skynd dig at komme bort — det er Tiden nu, om fem Minutter maa vi være ude af Døren der. Sé, her er Nøglen, Vejen er fri, en Forsinkelse koster os begge Livet; thi med dit Liv er mit ogsaa endt,» tilføjede hun, hviskende hen for sig.

«Livet,» sagde han. «Er det Livet, at flygte som en Forbryder, hvis Samvittighed ikke taaler Dagens Lys? Nej, Anna Sophie,» han greb hende haardt om Haandleddet, «ingen Magt paa Jorden faar mig bort paa den Maade, du mener! — Kun med oprejst Pande, med min Fyrstes fulde og offentlige Anerkendelse forlader jeg dette Fængsel.» Grevinde Einsiedel tumlede tilbage ved hans Ord, som om et Slag havde ramt hende — hun vilde tale, skrige, men Stemmen svigtede hende. — Dette var jo umuligt, saa nær Maalet og — alt forgæves! — — Nej, det var Vanvid, han vidste ikke selv, hvad han sagde, havde ikke helt forstaaet hende.

Hun samlede hele sin Vilje, nærmede sig atter Patkul og knælende ned ved hans Side greb hun hans Haand, bedækkede den hastigt med brændende Kys, mens hede Taarer faldt paa den. Patkul for sammen og saa' ned,

et uendeligt vemodigt Udtryk lagde sig over hans Ansigt; men han rørte sig ikke — sagde intet. «Elskede! Eneste! Du, mit Liv, mit alt her paa Jorden!» begyndte hun med en Stemme, der skælvede af Ømhed, Lidenskab og Angst.

«Forstaar du da ikke, min egen Reinhold, at dér, udenfor den Dør venter Livet paa os, Livet, som var saa skønt for os begge, og som vi atter vil leve sammen?» Hun saa med et fortvivlet, bedende Blik op paa hans ubevægelige, tavse Skikkelse og vedblev i en fastere Tone:

«Naar du først er vel forvaret i Rusland under Czarens paalidelige Beskyttelse, har du Lejlighed nok til at tænke paa Hævn og paa Oprejsning for den Overlast, her er tilføjet dig. — Men kom nu, kom! For Guds Barmhjærtigheds Skyld, kom!» —

Hun trak en Nøgle op af sin Kjole, gjorde en Bevægelse henimod Døren og sagde: «Se, her holder jeg Nøglen til Friheden, Livet og Lykken i min Haand; men vi maa skynde os — Tiden er snart omme!»

Han vilde tage Nøglen; men hun holdt den krampagtig fast og vedblev med en Stemme, der hvert Øjeblik knækkede over, saa ilsom og ivrig var den:

«Vær dog ikke saa grusom! Kom, kom, min Elskede! Tænk i dette Øjeblik kun paa mig og paa dig selv! — Ak, hvor sødt var det ikke før, naar vi glemte alt omkring os uden vor egen Lidenskab — og det skal blive dobbelt sødt, dobbelt berusende nu at mødes igen! Kom, kom — Livet hører os atter til!»

Grevinde Einsiedel var sprungen op og forsøgte at trække Patkul med sig hen imod Døren.

«Nej!» sagde han haardt og standsede pludseligt. «Den Vej gaar jeg ikke med dig! Jeg kan ikke, Anna Sophie — frist mig ikke.» Hans Ansigt fortrak sig i den dybeste Smerte; men han tog sig sammen og vedblev med fast, næsten rolig Stemme:

«Jeg har altid bestræbt mig for at være en ærlig Mand — har handlet efter bedste Overbevisning og du har elsket mig derfor — svigt mig da ikke nu! Er det ikke smukkere at lide en uforskyldt Død, end at tiltuske sig Livet som en Forbryder eller en Pjalt? — Aa, men se ikke saadan paa mig, hører du, ikke med de Øjne — aa Gud, dette er jo bitrere end den bitreste Død!» Han skjulte Ansigtet i Hænderne, og hans Legeme rystede af undertrykt Hulken.

«Men du skal jo netop ikke dø, leve, leve er det, du skal — leve for min Skyld og for endelig at naa dit store Maal —» sagde hun grædende og inderligt. «Er du først igen en fri Mand og lykkelig udenfor Sachsen — og derfor er der sørget — saa staar jo alle Veje dig aabne. Ser du da ikke, hvor vanvittigt det er at tøve — at støde den Haand bort, man nu rækker dig?»

Hun trak atter i ham, men han vendte sig bort og svarede intet, kun hans Aandedræt gik tungt og hastigt.

Saa kastede hun sig paany ned ved Siden af ham, omklamrede hans Knæ og tiltvang sig hans Haand, som han først søgte at unddrage hende; hun hviskede varme, lidenskabelige Ord og saa' op paa ham med et Blik, der imod hans Vilje, lig en Magnet drog ham til at se paa hende. Det var, som om hele hendes varme, rene, trofaste Sjæl laa afspejlet i disse blaa, dybe Øjne, og som en sviende Smerte følte han Mindet om de mange,

søde Timer, han havde tilbragt med hende, og med et halvkvalt Skrig drog han hende op til sig.

Saa fast knugede han hende i sine stærke Arme, at hun ikke kunde faa et Ord frem, men ordentlig følte det værke i de spinkle Lemmer, og dog skød Haabet som en sød berusende Strøm igennem hendes Hjærte, og da hans Arme endelig løsnede deres Tag, var det Blik, hvormed hun saa' op paa ham, straalende og fuldt af lyksalig Fryd.

Men næppe havde det mødt hans, før det var, som om alt i hende blev til Is.

Hun kendte det Udtryk i hans Ansigt — vidste paa engang, at han nu havde fattet sin Beslutning — at denne var urokkelig, og at det var Døden for dem begge.

«Reinhold!» skreg hun og knugede hans store Haand, saa den blev næsten ligesaa hvid som hendes egen. «Hvor kan du nænne dette?»

Han fo'r sammen, strøg sig med Haanden over Øjnene og sagde efter en kort Pause med en Stemme, hun slet ikke kendte, og som lød saa underlig langt borte:

«Anna Sophie, min Elskede, det eneste, der endnu binder mig til Jorden! Du har i Glæde og i Modgang været min troeste Ven, svigt mig nu ikke i Døden!»

Hun knugede hans Arm op til sit Bryst, der arbejdede som i Krampe, hun vilde tale, men kunde ikke.

«Du siger,» vedblev Patkul med en mere naturlig Stemme, «at med Friheden kan jeg atter optage min Mission — men du tager fejl. — Som flygtet fra mit Fængsel og min Herres, Kurfyrstens Varetægt kan jeg

kun ved offentlig at træde op imod ham opnaa noget for mig selv. Hvis jeg vilde blive til Forræder overfor hans Sag, havde det været klogere, om jeg havde gjort det før — f. Eks. den Gang i Wien — nu er det for sent! Men jeg hverken vil eller kan forraade den Herre, jeg engang har tilsvoret Troskabsed — hvor haardt han end har forsyndet sig imod mig. Og hvis jeg nu virkelig maa dø, vil denne min uforskyldte Død falde som et tungt Slag paa Frederik August og blive ham en haard Straf for hans utilgivelige Letsindighed og Fejghed, medens mit Navn til alle Tider vil staa prentet med lysende Bogstaver i Historiens Bog, som en Mands, der døde tro mod sig selv og sin egen Overbevisning. — Vilde du ønske det anderledes, Anna Sophie?» spurgte han, da hun stadig tav.

Hendes Ansigt vedblev at have det samme tomme glasagtige Udtryk, som det strax ved Begyndelsen havde antaget, og som nu næsten skræmte ham.

«Anna, elskede, dyrebare Hustru!» hviskede han og bøjede sig over hende. «Du, som er ren og god som en af Himlens Engle, fordrer du ikke ogsaa, at jeg skal staa saa ren og skyldfri for din Bevidsthed, som det er mig stakkels, brødefulde Mand muligt? Vil du ikke nok række mig Haanden til at blive mig selv tro?»

Hun vedblev at staa ubevægelig, ikke en Mine fortrak hendes Ansigt, der var askegraat som en døendes.

«Sig blot et eneste Ord,» bad han og kyssede hendes Pande.

Der gik en Sitren igennem hendes Legeme, hun trak sit Ur frem og sagde med klangløs Stemme, uden at se op:

«Se, nu er Tiden omme!» saa gik hun paa en underlig aandeagtig, ubevægelig Maade hen over Gulvet og gjorde Mine til at ville sætte Nøglen i Døren.

«For Himlens Skyld, hvad gør du?» skreg Patkul, rev Nøglen fra hende og stak den atter hastigt ned i hendes Kjolelomme, hans skarpe Øre havde opfanget Skridt udenfor, der nærmede sig. «Det manglede blot, at de skulde gøre dig Fortræd med, du stakkels uskyldige Barn!» udbrød han bittert.

Uden Modstand fandt Anna Sophie sig i hans Indblanding og blev som en Søvngængerske staaende midt paa Gulvet, hvorhen hans kraftige Arm havde ført hende.

Han trykkede hendes lille, viljeløse Haand til sine Læber og hviskede, idet han saa' paa hende med taarefyldte Øjne: «Har du ikke et eneste Ord at give mig med paa min tunge, ensomme Vej?»

Men det var, som om den frygtelige Skuffelse, Visheden om, at hendes Elskede for altid var tabt for hende, aldeles havde lammet hende og berøvet hende Bevidstheden om, hvad der egentlig gik for sig.

Da Nøglen udenfor sattes i Døren, og Officerens Stemme et Øjeblik efter sagde:

«Grevinde, det er Tid!» vendte Anna Sophie sit blege Ansigt imod ham og uden saa meget som at kaste et Blik paa Patkul, fulgte hun Officerens Haandbevægelse og gik langsomt, drømmeagtigt ud igennem Døren, som Slutteren holdt aaben foran hende.

«Anna Sophie!» skreg Patkul efter hende og hendes Ledsager, han hørte den velkendte Lyd af Nøglen, der drejedes om udefra, og han var atter alene med al sin navnløse Smerte.

Som et af Skovens frie Dyr, der pludselig spærres indenfor fire snævre Mure og magtesløs raser for at slippe løs, saaledes brød nu den store, stærke Mands Lidenskab, Sorg og Harme frem i al sin Styrke.

Med et Skrig som en anskudt Tiger kastede han sig ned paa det haarde Stengulv, bed i sine Hænder, hulkede som et Barn, truede, svor og bad som en Besat.

Hele Natten hørte Vagten udenfor ham rase, først da den kolde, graa Vintermorgen begyndte at dæmre, blev der stille i Cellen. Da satte Patkul sig til at skrive: først en tordnende Anklage imod Frederik August og en klar, kort Redegørelse af deres Forhold. Og da det Arbejde var gjort, og hans Sind lettet for Vrede og Bitterhed, lukkede han sit Hjærte op for gode, milde Følelser og i Ord, saa varme som en elskende Kvindes, takkede han Anna Sophie for hendes store Kærlighed og bad hende tilgive ham den sidste frygtelige Sorg, han af en ubønhørlig Skæbne var tvungen til at volde hende.

«Jeg har lydt min tunge Pligt;» sluttede han sin Skrivelse; «men kun haft Mod dertil i Forvisningen om, at mit Liv efter denne Dag ikke er langt. Du, min Elskede, har for mig været det eneste Solglimt i min Tilværelse, den eneste Sødme Livets golde Træ har budt mig, og din Kærlighed, din lyse Skikkelse vil omsvæve mig i min sidste Stund og gøre mig den let, hvor tung den end maa blive. Og naar jeg dør som en stolt og ærlig Mand, da takker jeg Gud og dig derfor! — Du min Sjæls Elskede, lev vel! med hede Taarer velsigner jeg dig!» — —

Begge disse Skrivelser gav Patkul den næste Dag Kommandanten til Opbevaring med Anmodning om efter hans Død at besørge dem i de rette Hænder. Den gamle Officer holdt sit Ord; da Tiden kom, rejste han selv til Dresden for egenhændig at aflevere dem.

— — —

Grevinde Cosel var dybt rystet ved at høre om Venindens mislykkede Mission. Dødssyg blev Anna Sophie nogle Dage senere af Kommandantens Frue ført tilbage til Dresden og laa nu til Sengs i sit Palais i Moritzstrasse. Kun momentvis vaagnede hun til Bevidsthed; men saa snart hendes grusomme Skæbne stod klart for hende, kom atter det store Mørke og lagde sig over hende. Saaledes hengik Uge efter Uge. Anna Constance havde i Begyndelsen flittigt set til Veninden, men kunde intet udrette; selv Lægerne, som til Stadighed opholdt sig hos den Syge erklærede, at her vilde Døden kun komme som en Velgører. Men denne store Befrier lod endnu længe vente paa sig. Det var, som om Livet ikke vilde slippe dette svage Legeme, saa længe Patkul levede.

Hendes første Spørgsmaal, hvergang hun vaagnede til Besindelse, var altid, om han endnu var i Live?

For Grevinde Cosel var denne Tid om muligt endnu mere trykkende og pinlig end den, der var gaaet forud for Kongens Ankomst fra Polen. Frederik August vedblev stadig at opholde sig i Leipzig, end ikke Julehøjtiden bragte ham til Dresden. Hans Breve bleve mere og mere ordknappe, han undgik øjensynligt med Flid

at berøre Karolus eller Fredslutningen, og paa hendes direkte Spørgsmaal svarede han kun ved at bede hende ikke plage ham, Politiken maatte hun overlade til ham selv. Hun vidste, at Mødet med Kong Karl var kommet i Stand, men havde intet hørt om Resultatet og frygtede det værste.

Saa var det en Dag i Slutningen af Januar, at Generalmajor Flemming, der havde fulgt Kongen til Leipzig, lod sig melde hos Grevinden. Paa sin sædvanlige ilfærdige, men fuldendt kavallermæssige Maade hilste han paa Anna og erkyndigede sig om hendes Befindende.

«Bringer De intet Brevskab fra Hans Majestæt?» spurgte Anna.

«Nej, Madame! Kurfyrsten» — Anna studsede, det var første Gang, hun havde hørt Flemming benævne sin Herre saaledes, — «befalede mig mundtlig at meddele Dem, at han foreløbig ikke vil kunne komme til Dresden. Kong Karolus har ønsket at hilse paa sin Tante, Enkekurfyrstinden og paa Landets regerende Fyrstinde, inden han forlod Sachsen, og Hans Majestæt er i den Anledning over Pretsch rejst sin Moder og sin Søn i Møde, som for Øjeblikket befinder sig paa Vej hertil fra Danmark. I Leipzig vil Sammenkomsten finde Sted.»

Grevinden hørte uden at afbryde paa Flemmings Meddelelser og spurgte saa, om der var noget nyt med Hensyn til Fredslutningen.

«Nej, Madame, alt er ved det gamle!» svarede Flemming, «Hans Majestæt, Frederik August har maattet opgive enhver Fordring paa den polske Trone, kun Kongetitlen beholder han.»

Anna sad tavs, hun havde bøjet Hovedet og stirrede ned i Gulvet.

«Og hvad er der ordnet med Hensyn til Patkul?» spurgte hun pludseligt.

«Patkul udleveredes i Gaar af Kommandanten paa Königstein til en Afdeling svensk Artilleri og førtes efter Sigende til Lejren ved Altranstädt,» svarede Flemming.

Der undslap Anna et dybt Suk. «Den Ulykkelige!» hviskede hun hen for sig.

Flemming lod som om han ikke hørte hendes Udbrud og fortsatte paa sin berettende Maade:

«Der er udgaaet kurfyrstelig Befaling til paa førstkommende Søndag fra alle Landets Prædikestole at forkynde, at Kongeriget Polen ikke længer er forbundet med Sachsen, samt til at nedbede Himlens Velsignelse over Polens nye Konge, Stanislaus Lescinsky.»

«Ogsaa det!» udbrød Anna og bed sig i Læben. «Og det skulde virkelig ikke have været muligt at forhindre denne Tort? Hvis Hans Majestæt havde haft lutter Mænd og Raadgivere om sig som Patkul, var dette aldrig hændet!» tilføjede hun skarpt.

«Madame tager fejl,» sagde Flemming, forbindtlig smilende. «Patkul er den eneste, paa hvem Ansvaret for hele den polske Misère falder, og han selv lider nu kun under Følgerne af sin Handlemaade.»

«Snak,» udbrød Anna hensynsløst, «Patkul lider for andres Misgerninger, ikke for sine egne. Det burde De fremfor nogen være bekendt med, General!»

«De gør mig for megen Ære, Madame, mit Feltherreblik er ikke saa skarpt som en mistænksom Kvindes.

Kun saa meget ønsker jeg at sige Dem,» fortsatte han i en alvorligere Tone, «at det altid er farligt Spil for Kvinder at blande sig i Politik, og at det sjældent eller aldrig fører til noget godt.»

Grevinde Cosel havde Møje med at beherske sig, men svarede dog nogenlunde roligt:

«Jeg takker Dem, Hr. Greve, for Deres gode Raad, saafremt Deres Ord, som jeg antager, skal opfattes saaledes. Jeg er imidlertid i Stand til at handle uden Vejledning og beder Dem blot endnu besvare mig følgende Spørgsmaal: Er der fastsat en bestemt Frist, indenfor hvilken den svenske Hær skal være ude af Sachsen?»

«Saa snart Kurfyrsten har opfyldt sine Forpligtelser — og de maa egentlig med Patkuls og de øvrige Overløberes Udleverelse anses for fuldendte — skal Karolus med sin Hær forlade Sachsen. Mødet med Fyrstinderne vil imidlertid nu atter forhale Afrejsen.»

«Hvad er det for et Papir, De har der?» spurgte Grevinden kort.

Flemming havde under den sidste Del af Samtalen trukket et trykt Skrift op af Lommen og foldet det ud. «Hans Majestæt ønskede, at jeg skulde læse dette for Dem,» svarede han.

Anna satte sig til Rette i Sofaen, rede til at høre.

«Det er et Brev, som Kurfyrsten efter Kong Karolus' Ønske — jeg kan vel nærmest sige Diktat — har maattet tilskrive Kong Stanislaus,» vedblev Generalen. «Samtidig med, at det er sendt Hans Majestæt Kongen af Polen, er det blevet aftrykt i sachsiske og polske

samt flere udenlandske Blade. Det lyder i sin Helhed saaledes:

Min Herre og Broder!

Vi har ikke anset det for nødvendigt, at indlade os i en personlig Brevvexling med Eders Majestæt. For imidlertid at være Hans Majestæt Kongen af Sverige til Behag og vise, at det ikke falder os svært at imødekomme hans Ønske, lykønsker Vi herved Eders Majestæt til Eders Tronbestigelse og ønsker Eder, at I i Eders Fædreland maa finde trofastere Undersaatter end dem, Vi har forladt. Enhver vil være tilstrækkelig retfærdig til at indse, at Vi ere blevne belønnede med Utak for alle Vore Velgerninger, og at Flertallet af Vore Undersaatter kun har været beflittet paa Vor Ruin. Vi ønsker, at et lignende Uheld ikke maa træffe Eder og anbefaler Eder til den Almægtiges Beskyttelse.

Eders Majestæts Ven og Broder
Augustus Rex.

Al Farve var efterhaanden vegen fra Grevindens Ansigt, og hendes Stemme lød haard og skarp, da hun, idet Flemming atter foldede Papiret sammen, spurgte: «Har De mere at meddele, Hr. General?»

«Nej, kun til Afsked min allerdybeste Respekt, Madame, og et ærbødigt Kys paa Deres smukke Haand.»

Anna trak sin Haand til sig: «Men jeg har endnu noget at sige Dem, Hr. Greve; jeg ønsker, at De af min egen Mund erfarer, at Madame Rechenberg og

Overfalkonermester von Beichlingen, Storkanslerens Broder, ifølge en kongelig, kurfyrstelig Ordre i Gaar forlod deres Fængsel.»

«Jeg har hørt noget om dette Rygte og antager, at De med Deres Ord nu vil betyde mig, at dette Værk er Deres!» sagde Flemming.

«Det er netop, hvad jeg ønsker,» svarede Grevinden, «og jeg er stolt over dette Værk.» Hun vedblev i en hæftigere Tone: «Har jeg end ikke naaet at kunne forhindre Skænselsdaaden imod Patkul, saa er det dog lykkedes mig at hjælpe to andre uskyldig dømte til deres Ret.»

«Deres Naades Ædelmod er beundringsværdigt,» sagde Flemming ironisk. «Thi det tør næppe være Dem ubekendt, at Madame Rechenberg allerede som Feltmarskal Schiønings Datter stod i høj Gunst hos vor Fyrste og kun paa hans Anordning indgik sit senere saa ulykkelige Ægteskab med Grev Rechenberg.»

Anna bed sin Harme i sig og svarede koldt: «Fortiden vedkommer ikke mig, derimod vedkommer det mig i høj Grad, om Kongen, hvis Hustru jeg er, ført bag Lyset af ondskabsfulde, intrigante Angivere, rækker Haand til en Uretfærdighed. Hans Majestæt gennemskuer imidlertid nu klart hele den yderst behændigt spundne Intrige, der i sin Tid styrtede saa vel Storkansleren som hans Paarørende, og ingen er ivrigere efter at faa gjort denne sin ubevidste Uret god igen end Hans Majestæt selv.»

«Madame vil dermed antyde, at ogsaa Storkanslerens Befrielse er forestaaende?» spurgte Flemming med et ondt Blik.

«For en Gangs Skyld kommer De, Hr. General, i hvert Fald til at indrømme, at jeg er den stærkeste af os to,» svarede Anna udfordrende, men dog undvigende hans Spørgsmaal.

«De er saa god stadig at beære mig med Deres Udfordringer, Madame! Jeg vil endnu engang som en god Ven af Dem lægge Dem oprigtigt paa Hjærte, ikke at beskæftige Dem for meget med Ting, hvor De umulig kan have de rigtige Forudsætninger. En smuk og klog Dame kan paa saa mange Omraader, hvor vi Mænd staar uforstaaende, finde tilstrækkelige Opgaver til at udfylde sin Tid.»

«Jeg tvivler ikke om, at det vilde passe Dem bedre, om jeg udelukkende holdt mig til Naal og Traad og andre kvindelige Sysler,» sagde Anna med et ironisk Smil, «men jeg agter ikke at lade mig skræmme eller vildlede, hverken af Deres eller andres Trusler og Advarsler. Alt, hvad jeg tilstræber, er kun at se Tingene, som de i Virkeligheden er, og at forelægge Hans Majestæt dem saaledes og ikke forvanskede og forvrængede, som han nu for det meste faar dem.»

Inden Flemming fik svaret, meldte en Kammertjener Fru Rechenberg og Baronesse Haxthausen.

Generalen skyndte sig at tage Afsked, hilste kort paa de indtrædende Damer og forsvandt.

Grevinde Cosel gik sine Gæster i Møde, nikkede venligt til Frk. Haxthausen og sagde: «Det var smukt af Dem, Emilie, strax at føre Madame Rechenberg til mig!»

Denne var en høj imponerende Skikkelse med et ikke just regelmæssigt smukt, men yderst tiltalende Ansigt. Panden var høj og klog, Øjnene mørke, store

og klare, Hudfarven derimod, rimeligvis af Fængselsluften, paafaldende mat og gulagtig. Det smukkeste ved hende var dog hendes svære, askeblonde Haar, der var sat op uden Coifure eller Pudder. Paa begge Sider af Skilningen løb en bred, sort, glinsende Stribe, en Ejendommelighed eller snarere et Naturfænomen, som hun forstod at anvende saaledes, at det blev til en klædelig Haarpryd.

I varme Ord takkede Fru Rechenberg Grevinden for sin Løsladelse, som hun igennem Haxthausen vidste udelukkende var hendes Værk, og som hun haabede kun var Begyndelsen til, at hendes Ven, Storkansleren, ogsaa befriedes fra sit Fængsel.

«Det samme haaber jeg, Frue!» svarede Anna alvorligt. «Men det gælder om at arbejde med Taalmodighed. Intrigen imod Grev Beichlingen er ordnet altfor omhyggeligt til at kunne løses i en Haandevending. Hvor er forøvrigt Overfalkonermesteren?» spurgte hun afbrydende, hun vilde ikke nærmere ind paa Sagen. «Jeg havde ventet, at Deres Svoger havde ledsaget Dem hertil.»

«Ak Madame, den Ulykkelige vil næppe opleve at nyde godt af sin Frihed,» svarede Fru Rechenberg. «Kummeren over hans uretfærdige Indespærring i Forbindelse med det usunde Fængselsliv har fuldstændig nedbrudt hans Sundhed. I flere Dage har han allerede været døende og er maaske næppe i Live i denne Stund. Han opfattede ikke min Meddelelse om Løsladelsen, da jeg til Afsked besøgte ham.»

«Stakkel!» sagde Grevinde Cosel. «Der kom altsaa Hjælpen for sent. Og dog,» tilføjede hun tankefuldt, «er dette maaske for ham under de nuværende

Forhold det bedste. Hans Hjemkomst vilde have beredt ham bitre Skuffelser!»

Emilie Haxthausen var ved Grevindens Ord bleven blussende rød og saa' forlegent ned i Gulvet.

«Tilgiv, kære Emilie! Det var ej min Mening at saare Dem,» sagde Grevinden hurtigt. «Deres Søster, Babette, var jo endnu saa ung, da hendes Mand toges fra hende, og naar man tilmed er saa smuk som hun, er det ikke nemt at staa ene.»

Emilie saa' med et taknemligt Blik op paa Grevinden.

«Stor Skønhed er altid en Prøvelse, og hvor der ikke i samme Forhold findes Karakter og Stolthed, bliver den let til en Ulykke,» fortsatte Anna Constance. «Den smukke Babette, som Deres Søster kaldes, og med Rette, var for meget Barn til at besidde tilstrækkelig af disse Egenskaber. Monsieur Seiffertitz skal jo ogsaa, efter hvad Rygtet siger, være en ualmindelig smuk Mand og meget farlig for Kvinder.»

De tre Damer passiarede endnu længe sammen, og da Emilie Haxthausen en Times Tid senere fjærnede sig, var det bleven en Aftale, at Fru Rechenberg foreløbig et Par Dage, indtil hun havde faaet ordnet sine Anliggender, skulde bo hos Grevinde Cosel. Paa den Maade kunde Grevinden bedst faa alle de Oplysninger, hun endnu ønskede i den Beichlingske Sag.

— — —

Endelig nærmede Tiden sig for Grevinde Cosels Forløsning; med Utaalmodighed afventede hun den selv. Hun, der saa ofte i de fire lange Aar ude i Laubegast, havde ønsket sig et Barn, gruede nu nærmest ved

Tanken om, at dette Ønske skulde opfyldes. Det var ikke Barnet hun frytede. Ttværtimod! det var et Baand overfor Kongen, der kunde blive hende til Nytte. Nej, det var Sygelejet og Fødslen, der ængstede hende. Hvorlænge skulde hun endnu være forhindret fra at kunne færdes ved Kongens Side? Hvor harmfuldt at maatte blive roligt her, mens han oppe i Leipzig spillede den galante Ægtemand og værdige Familiefader! -- — Var ikke ogsaa der nok af smukke Damer, der ikke undsaa sig for at lægge al Blufærdighed til Side, blot for at vække den attraaværdige Fyrstes Opmærksomhed. Hun saa', hvorledes det var gaaet ovre i Polen, saa snart hun ikke mere var ved hans Side. At Vinhandlerdatteren ikke havde været helt ufarlig, havde hun i Mellemtiden faaet fuld Vished om igennem forskellige Udtalelser iblandt Kongens Omgivelser.

Det gjaldt for hende om altid at være rask, aldrig at give nogen anden Kvinde Anledning til at kunne trænge sig imellem Kongen og hende! — —

Men — sæt det nu gik hende som Aurora v. Königsmark, der i sin første Barselseng med Sønnen Moritz tildrog sig en Sygdom, som til Trods for, at Kongens Følelser overfor hende vistnok havde været stærkere end overfor nogen af de andre Maitresser, dog med engang fjærnede ham fra hende! En ildelugtende Sved, som ingen Læges Kunst havde formaaet at fjærne, var det, der havde tvunget Kongen bort fra hende. Hvorfor, hvorfor skulde der være alle disse frygtelige Muligheder? Og hvorfor kunde hun ikke lade være med at plage sig med disse Tanker? Hun, som vidste, at de bragte

urolige, søvnløse Nætter og som Følge deraf atter blege Kinder og trætte Øjne. Taabelighed! Var hun ikke Kurfyrstens Hustru? Kunde nogen Kvinde eller nogen Sygdom fjærne ham fra hende, løse ham fra hans kongelige Ord? — —

Det var en Morgenstund en Uges Tid efter Fru Rechenbergs Ankomst, at Grevinde Cosel anstillede disse Betragtninger i sin Seng. Hun følte sig den Dag særlig træt og mismodig, havde tilbragt en urolig Nat og holdt sig efter Lægens Raad i Sengen. Inden Aften var hun rimeligvis Moder — maaske til en vordende Kurfyrste af Sachsen! Hvorfor ogsaa udmale sig alt i sorteste Farver?

Grevinde Vitzthum, til hvem hun havde ladet gaa Bud, traadte med sit sædvanlige fornøjede Ansigt ind i Værelset. Efter at have kysset Anna og paa egen Regning givet Lisbeth Ordre til at bringe sig en Kop Chokolade, hoppede hun op paa Kanten af den brede Seng, satte Fødderne paa en Stol og betragtede med vigtig Kendermine Svigerindens Aasyn.

«Ja, der er ingen Tvivl!» sagde hun med Overbevisning, «Dr. Schramm har Ret, inden Aften har vi Tronarvingen — Fyrstesønnen!» skyndte hun sig at rette sin ubetænksomme Udtalelse.

«Er du saa vis paa det?» spurgte Grevinden smilende. «Jeg har saamænd ofte følte mig langt daarligere tilpas end i Dag.»

«Ja, men Næsen, min Pige, Næsen den røber dig!» sagde Fru Vitzthum overlegent.

«Næsen!» lo Anna og greb et Spejl, der stod paa Bordet foran Sengen. «Hvad er der i Vejen med den?»

«For en erfaren Barselkone er der i Dag et Træk ved den, som ikke er til at tage fejl af. Desuden, ser du ikke den gule Plet der over Munden?» Anna betragtede misbilligende sit eget Billede i Spejlet.

«Det er ogsaa et sikkert Tegn!» sluttede Fru Vitzthum.

«Du er frygtelig klog!» sagde Anna halvt med et Suk og gav Lisbeth, der netop bragte Chocoladen, Ordre til at bringe Pudder og Sminke for at gøre hende i Stand, et Arbejde hun til Trods for dets store Betydning dog ikke før nu havdet fundet Stunder til at forlange gjort.

Medens Fru Vitzthum med Velbehag nød sin Yndlingsdrik, begyndte Lisbeth sit Værk med at ordne Grevindens Haar, der før havde været skjult af en hvid, broderet Natkappe med en Mængde Kniplings Krusninger og Sløjfer.

«Har Emilie Haxthausen eller Baronen været hos dig i Dag?» spurgte pludselig Grevinde Vitzthum.

«Baronen?» sagde Anna Constance, «du ved jo dog, at han i Gaar Morges ledsagede Madame Rechenberg til Schlesien for at være hende behjælpelig med Overtagelsen af sit Gods.»

«Jo pyt! den gode Baron kom ikke længer end til Freiberg. Der blev han indhentet af en ridende Stafet, som Emilie havde sendt efter ham, og Madame Rechenberg maatte fortsætte Rejsen alene.»

«Hvad siger du?» udbrød Anna Constance forbavset.

«Har du virkelig ikke hørt noget derom?» sagde Svigerinden og satte Koppen fra sig af bare Iver. «Stor Familie-Skandale! Hele Byen taler ikke om andet. Sent

i Forgaars er Mr. Seiffertitz med samt hele sin Habengut flyttet ind i Babettes Hus og har installeret sig komplet som Ægtemand — med sit Soveværelse i samme Etage, stødende umiddelbart op til Madame Beichlingens. Hvad siger du til det?»

«At det er en oprørende Usømmelighed!» udbrød Grevinde Cosel indigneret. «Mens Manden ligger for Døden, lever hun aabenlyst med sin Boler! Det var hendes simple Pligt at rejse ned og pleje ham.»

«Aa Sludder!» sagde Fru Vitzthum. «Manden var jo allerede næsten et Lig, da Madame Rechenberg kom hertil, og skal, efter hvad Rygtet siger, allerede være kreperet.»

«Men Henriette dog!» udbrød Grevinden indigneret.

«Ja, jeg vil sandelig ikke som Regel forsvare Umoralen,» tog Fru Vitzthum ivrigt til Genmæle, «men ved du hvad, i et Tilfælde som her er Babettes Opførsel helt forstaaelig. Som et rent Barn blev hun for fem Aar siden gift med Overfalkonermesteren, et Parti der var arrangeret af hendes Broder. Ingen og allermindst Haxthausen anede dengang, at Beichlingens Broder, Storkansleren, saa kort Tid efter skulde styrtes. Det var vistnok en slem Streg i Regningen for den diplomatiske Baron, og kom da forøvrigt ogsaa som et Lyn paa klar Himmel.»

«Paa samme Maade som Oprejsningen nu ogsaa snart vil komme,» tilføjede Grevinde Cosel i en næsten udfordrende Tone.

«Hør, kære Anna, jeg har før sagt det og gentager det atter: Vær forsigtig med at blande dig i disse Affairer! Det er ikke godt for dig, der er saa ny her, at dømme om, hvad der for saa lang Tid siden er fore-

gaaet. Flemming vil af al Magt modarbejde dine Planer, og han er stærkere, end du synes at beregne,» sagde Svigerinden pludselig helt alvorlig og indtrængende.

«Mener du stærkere end jeg?» spurgte Anna skarpt.

«Maaske ikke netop stærkere, men klogere,» svarede Svigerinden. «Flemming har endnu altid vidst at gennemføre, hvad han vilde, og forhindret, hvad han ikke vilde. Og hvad han fremfor alt søger at forhindre, det er ukaldet Indblanding i de politiske og diplomatiske Anliggender.»

«Saa meget des bedre, at der endelig engang kommer en, der vover at træde op imod ham, for helt at staa paa Kongens Side,» sagde Grevinden.

«Det kunde maaske være meget gavnligt,» svarede Fru Vitzthum tankefuldt, «men at det netop skal være en Kvinde og dig, det tror jeg ikke.»

«Vil du dermed sige, at Kongen hører mere efter Flemming, end efter mig?» spurgte Anna Constance med tindrende Øjne og skubbede hæftigt til Lisbeth, der var i Færd med at sværte Brynene.

«Ma chère sœur!» sagde Fru Vitzthum beroligende. «Bliv nu ikke atter saa hæftig! Jeg har ikke med en Stavelse sagt, at jeg betvivler din Magt; men du er frygtelig uforsigtig overfor Flemming, og han er nu engang ogsaa en Magt, som man maa regne med. — Du burde være klogere!»

«Jeg ved, at du mener mig det godt,» sagde Anna formildet, «tilgiv mig min Hæftighed, men jeg føler mig virkelig miserable for Øjeblikket.»

«Saa er det bedst, du faar den Haxthausenske

Skandale færdig i en Fart, den vil bringe dig paa andre Tanker.»

Anna smilede, og Grevinde Vitzthum tog fat paa sin afbrudte Fortælling.

«Altsaa, du kan tænke dig Haxthausens Bestyrtelse ved denne Meddelelse! Han, som har gjort alt for at forhindre dette Forhold! Selvfølgelig vender han strax Hesten og rider i vildeste Fart tilbage til Dresden. Sveddryppende, som han er efter det lange Ridt, begiver han sig lige til Babette, hvor han til Trods for Tjenerskabets Protest tiltvinger sig Adgang til Spisestuen og overrasker Parret ved Aftensmaaltidet. Inden nogen af dem kan fatte, hvad der foregaar, har han med sin Ridepisk tildelt Mr. Seiffertitz et Slag over Ansigtet og brølet «Æreskænder» ind i Øret paa ham; men da han derefter tager fat i Søsteren, for at sætte hende udenfor Døren og i Enrum afgøre Sagen videre med den uvelkomne Svoger, farer Babette som en lille Vildkat løs paa ham, river, kradser og bider, saa han nødes til at slippe hende, og læser ham saa uden Skaansel Texten. Aa Gud, hvor vilde jeg gærne have set den Scene!» sagde Fru Vitzthum, og lo, saa det klukkede.

«Men hvorfra ved du alt dette?» spurgte Anna.

«Babette har selv fortalt det til Grevinde Reuss, og af hende fik jeg det nu til Morgen,» svarede Grevinden.

«Hvad gjorde Mr. Seiffertitz dog?» spurgte Anna videre, som mod sin Vilje ikke kunde lade være med at le ved at tænke sig den lille, sirlige, beherskede og næppe særlig modige Baron i denne Situation.

«Han blev staaende ganske roligt og hørte med et

uforskammet Smil, som nær var helt ved at berøve den sølle Haxthausen Fatningen, paa sin vrede Kæreste, der med Fynd og Klem slyngede Broderen den ene Fornærmelse efter den anden i Ansigtet. Han, som altid løb omkring med sine Fraser om Ære og Ansvar som Familiens Overhoved, havde i Virkeligheden aldrig haft andet for Øje end sin egen Fordel og Hensynet til sin egen Magelighed. Af den Grund havde han for fem Aar siden tvunget hende til Ægteskabet med en aldrende Mand, for hvem hun knapt nok kunde føle Godhed, og nu vilde han atter stille sig imellem hende og hendes Lykke. Han, som selv var en Træmand og ikke vidste, hvad Kærlighed eller stærke Følelser i det hele taget betød, skulde passe sine egne Sager, hun kunde undvære baade ham og hans Raad! — I den Smag tordnede hun løs,» sluttede Grevinden, «og da hun var færdig, bad Mr. Seiffertitz ham i sin mest overlegne, uforskammede Tone, om ikke længere at falde Søsteren til Besvær. Der var ikke andet for Haxthausen at gøre, end at trække sig tilbage. — — Men hvad er der i Vejen?» afbrød hun pludseligt ved at se paa Annas Ansigt.

«Aa, nu er det forbi igen!» svarede denne med let skælvende Stemme. «Det er de samme Smerter, jeg har haft af og til i Nat.»

«Naa saadan!» sagde Fru Vitzthum og sprang resolut ned af Sengen. «Lisbeth, kom her!» Hun gav hviskende den tililende Kammerpige en lang, hastig Besked og vendte sig saa atter mod Anna.

«Det er ikke helt pænt af Hans Majestæt at lade

dig være ene første Gang, synes jeg,» sagde hun paa Fransk. «Skal vi ikke strax sende ham et Bud?»

«Aa nej, jeg vil meget hellere være alene,» skyndte Anna sig at svare. «Det hele forekommer mig saa pinligt og uskønt. Det er efter mit eget Ønske, at Kongen bliver borte,» tilføjede hun ikke just i Overensstemmelse med Sandheden. «Men du maa endelig ikke gaa fra mig, kære Henriette, vil du love mig det?»

«Ja, jeg skal blive hos dig, men først maa jeg et Øjeblik hjem. Jeg sender Dr. Schramm ind til dig,» sagde hun med et Nik henne fra Døren.

Hun var endnu ikke forsvunden, førend den velbekendte Lyd af Nøglen, der sattes i den hemmelige Dør, fik Anna til med vidt opspilede Øjne at sætte sig oprejst i Sengen, og i næste Øjeblik stod Kongen i fuld Rejsedragt, dog uden Slængkappe og Kaarde, i Værelset.

Anna udstødte et glad Overraskelsens Skrig og rakte begge Arme ud imod ham.

Grevinde Vitzthum havde hurtigt gjort Front henne ved Døren og bøjede sig nu i en dyb Kompliment for Kongen.

«Det glæder mig at træffe Dem her, Madame,» sagde Frederik August venligt; han var allerede henne ved Annas Seng og stod og holdt hendes Haand i sin: «Jeg faar saaledes selv Anledning til at meddele Dem den behagelige Overraskelse, der venter Dem i Hjemmet. Deres Gemal, min kære Over-Staldmester, er kommen med mig fra Leipzig og brænder sikkert af Længsel efter at lægge sin ægteskabelige Hyldest for Deres smukke Fødder.»

«Saa er det godt, at Vejen ikke er længer,» lo Grevinden og skyndte sig med en ny, dyb Kompliment ud af Værelset.

«Flemming sagde forleden, at du ikke foreløbig kunde komme til Dresden?» sagde Anna spørgende, efter at de første Velkomsthilsener vare overstaaede.

«Kommer jeg maaske til Ulejlighed?» spurgte Kongen smilende. Hun svarede ved at slynge Armene om hans Hals.

«Jeg er i Virkeligheden næsten flygtet fra Leipzig, hvor jeg Dag efter Dag maa spille den galante Vært overfor Karolus — —»

«— — og den galante Ægtemand?» tilføjede Anna lidt knibsk.

Kongen trak hende leende i Øret. «Begge Dele er lige kedsommeligt, kan jeg forsikre dig, men gør kun min Længsel efter dig saa meget stærkere — saa du har ikke Grund til at beklage dig. — Hvorledes gaar det dig forresten?» spurgte han og saa opmærksomt paa hende. «Jeg havde halvvejs ventet at finde dig «en deux» i Sengen, og saa ser du mere straalende og frisk ud end nogensinde.»

«Det er den uventede Glæde, der gør det,» svarede Anna smilende. «Nu et Øjeblik før du kom, fortalte Madame Vitzthum mig, at jeg baade var gusten og spidsnæset.»

«Aa, den gabmundede Grevinde, hun maatte ønske sig, at hun blot en eneste Time i sit Liv havde set saa dejlig ud, som du i dette Øjeblik,» svarede Kongen med et forelsket Blik.

«Hør, sig mig,» sagde hun lidt efter, «hvorledes er

det dog muligt, at du selv intet har kunnet udrette overfor Karolus?»

«Skal vi lade være at tale om de Ting?» svarede Kongen mørkt, «det forbedrer dem ikke.»

«Flemming har naturligvis paa sin mest ondskabsfulde Maade fremstillet mig Sagen,» vedblev Grevinden.

«Den er ogsaa saa ondskabsfuld, som den kan være,» lo Frederik August bittert. «Men at Patkul, den stædige Nar, ikke følger mit Raad, det piner mig mere end noget andet.» Han strøg sig over Panden, som om han vilde forjage en ond Tanke.

«En Stivnakke har han været alle sine Dage,» sagde Anna, «og andre Hensyn end dem, der baadede hans egen Sag, har han aldrig kendt. Han maatte kunne sige sig selv, at hans Vægring ved at gaa ind paa Flugten vilde dræbe hans Kæreste!»

«Er Grevinde Einsidel død?» spurgte Kongen hastigt.

«Nej endnu ikke, men hendes Liv hænger kun i en skør Traad, og den Dag, Meddelelsen kommer om hans Død, vil den utvivlsomt briste,» svarede Anna alvorligt.

«Da kan hun leve længe endnu; thi Karolus vil næppe lade Dødsdommen exekvere, førend han er ude af Sachsen, og — — det synes, som det kan trække stærkt i Langdrag,» sluttede Kongen med rynkede Bryn.

«Jeg mente, at alle Forpligtelser fra din Side nu var opfyldte?» frittede Grevinden videre.

«De personlige! Ja!» svarede Kongen. «Men det er de forskellige Byer ikke muligt saa hastigt at skaffe de uhyre Summer, Kong Karolus fordrer til Hærens Underhold, og inden den er helt restitueret, bliver jeg

næppe af med den uvelkomne Gæst, — kender jeg ham ret.» — —

«Er det sandt?» spurgte Anna, «at Karolus ved Eders første Sammenkomst mødte op i Vadmelskofte og med store Fedtlæderstøvler, der stank af Tran?»

«Fuldstændig sandt! Og han var endog fræk nok til uafbrudt at berømme disse Støvler, som han brystede sig af at have baaret i fem Aar omtrent Dag og Nat,» sagde Kongen bittert.

«Men gjorde da Synet af din Pragt ham ikke forlegen?» spurgte Anna forbavset.

«Tværtimod! Han lod til at føle sig som en Fisk i Vandet i sin tølperagtige Paaklædning og syntes snarere med Spot at betragte mit sirlige Toilette. Da jeg udtalte min Forundring over, at han ikke bar Paryk, svarede han med et uforskammet Smil, at Fyrster skulde vogte sig for at hylde deres Hoveder i Skyer, det kunde let omtaage dem. Til en politisk Debat kom det i det hele taget ikke imellem os,» fortsatte Kongen, «hver Gang jeg vilde ind paa Spørgsmaalet om Fredslutningen, drejede han af ved at bryde ud i nye Lovtaler over sine Støvler.»

«Det har Flemming fortalt,» sagde Anna, «ogsaa om Brevet til Stanislaus.»

«Det var den sværeste Ydmygelse,» sagde Kongen dæmpet. «Jeg vilde give Aar af mit Liv for, at det var ugjort.»

«Tro mig, Augustus, den Tid er ikke fjærn, hvor du vil faa fuld Oprejsning for det, du nu lider!» sagde Anna med Overbevisning. «Saa megen Hovmod og Forvovenhed fører altid sit Fald i sig selv.»

«Gud give, du talte sandt, men foreløbig er det mig, der bærer alle Byrderne,» sagde Kongen og var et Øjeblik tavs.

«Havde du blot rigtig paalidelige, uegennyttige Raadgivere om dig!» begyndte Grevinde Cosel tankefuldt. «En Patkul uden Liflænderens blinde Stædighed! Jeg har en Slægtning, den Baron Løwendahl, jeg allerede har omtalt for dig — jeg tror, han netop besidder de fornødne Egenskaber. Han vilde i hvert Fald være betydelig ivrigere end Flemming — —»

«— — Kommer du nu med Flemming igen?» afbrød Kongen halvt i Vrede, halvt smilende.

«Ja, det gør jeg, og jeg helmer ikke, før du har hørt paa mig,» sagde Anna ivrigt. «Han er ikke den Mand, du holder ham for, og hans Uforskammetheder overfor mig gaar saa vidt, at du alene af den Grund burde tilrettevise ham,» Grevinden saa' fornærmet ud.

«Hvad har han nu igen gjort?» spurgte Kongen med et Smil.

«Han har blandt andet nægtet at udbetale Sold til til min Æresvagt,» svarede hun harmfuldt. «Landet kan ikke afse alle de Penge, siger han og fordrer, at jeg enten indskrænker min Vagt eller betaler den af min egen Kasse.»

«Naa, naa, bliv nu ikke vred,» sagde Kongen beroligende, «den Sag skal vi nok faa ordnet, og med Hensyn til Flemming, min kære Anna, saa ved du, der er ikke den Opofrelse, jeg ikke for din Skyld vil gøre. Men ser du, helt almægtig er jeg heller ikke, enhver Sten kan jeg med min bedste Vilje ikke rydde af Vejen for din Fod.»

Annas Ansigt vedblev at være alvorligt, Kongen kyssede hende og sagde leende:

«Du maa trøste dig med, at ligesom jeg har min Karl den Tolvte, har du din Flemming! Maaske kan vi begge engang naa at blive af med vore Plageaander, hvem ved!»

Anna vedblev at surmule, men da han nu spøgende begyndte at udmale hende Taflerne i Leipzig og i Kong Karls Lejr, hvor Stemningen var langt højtideligere end ved en Ligbegængelse, fik han hende snart igen i Humør.

En Kammerherre traadte ind og meldte, at Hans Exellence, Grev Flemming bad om Tilladelse til at stedes for Hans Majestæt. Kongen vinkede, at han kunde komme.

«Du tilgiver, ma chère!» vendte han sig imod Anna, «at jeg paadrager dig dette uvelkomne Besøg. Men for at kunne blive saa længe som mulig i din Nærhed, gav jeg Ordre til, at Flemming, hvis der var vigtige Meddelelser, skulde bringe mig dem hid.»

Anna svarede intet, thi i det samme traadte Flemming ind i Værelset. Hun gengældte med et koldt, hovmodigt Nik hans ærbødige Hilsen.

Kongen gik sin indtrædende Minister i Møde. «Naa, hvad bringer du, min kære Flemming? spurgte han.

«Iblandt andet Posten fra Polen, Sire!» svarede denne og trak flere Brevskaber frem af en stor Portefeuille, han bar under Armen.

«Her er først og fremmest en Skrivelse fra Kong Stanislaus adresseret personlig til Eders Majestæt.»

Frederik August tog Brevet, læste ilsomt de faa Linjer, hvoraf det bestod, igennem og kastede det haan-

ligt paa Bordet: «En Tak for min Lykønskningsskrivelse!» sagde han bittert.

«Saa er her en aaben Skrivelse til Eders Majestæt fra Kronskatmesteren, som af varmt Hjærte takker for den Naade, der er tilstaaet ham, idet han ogsaa fremtidig tør forblive i Eders høje Tjeneste. Om kort Tid haaber han med sin Hustru at indtræffe i Dresden.»

«Naa, og du har vel intet imod at faa din smukke Kusine tilbage hertil?» lo Kongen skælmsk.

«Jeg maatte være en daarlig Kavaller, hvis jeg ikke befandt mig vel i smukke Kvinders Nærværelse,» svarede Flemming galant, halvt henvendt til Anna.

Hun sad stadig oprejst i Sengen og fulgte med spændt Opmærksomhed alt, hvad der foregik henne ved Bordet foran Vinduet, hvor de to Herrer stod; ved Flemmings Ord gjorde hun en haanlig Grimace.

«Her er et Regnskab over forskellige Udgifter, som Fyrstinde Tetschen har haft i Anledning af sin Propaganda ved de nye Valg —» fortsatte Flemming, mens Kongen et for et tog Papirerne og hurtigt fløj dem igennem, — «og her,» Flemming holdt paa en noget udfordrende Maade en lille, rosenrød Billet, forseglet med grønt Lak, op foran Kongen, «her er et Brev, der ikke synes at være noget Kabinetsstykke, men derimod snarere at komme fra en sart Damehaand.»

Kongen saa' hastigt op, syntes at blive forlegen og vilde stikke Brevet til sig; men inden han kom saa vidt, var Anna med et Sæt hoppet ud af Sengen og stod nu paa bare Fødder i sit Natlinned foran Flemming.

«Giv mig det Brev!» sagde hun med bydende Stemme og med et Ansigt, der var blegt af Vrede.

«Anna!» sagde Kongen og tog hende fast om Skulderen. «Betænk dog den Situation, du befinder dig i!»

«Slip mig!» raabte hun rasende og gjorde sig fri. «Giv mig det Brev!» gentog hun.

Flemming saa' med et Smil spørgende hen paa Kongen.

«Brevet er til mig og skal kun afleveres i mine Hænder!» sagde Fyrsten. «Men siden Madame Cosel glemmer alle Hensyn til det sømmelige, maa jeg bede dig, Flemming, ufortøvet at forføje dig ud af Værelset.»

Flemming gjorde Mine til at ville gaa, han holdt stadig Brevet i Haanden, men Anna standsede ham ved at stille sig lige i hans Vej.

«Paa den Maade mener du altsaa at kunne slippe fra mig,» skreg hun aldeles ude af sig selv hen til Kongen, «Brevet vil og skal jeg have!»

Som en Kat sprang hun ind paa Flemming og forsøgte at rive det fra ham. Behændigt holdt han det snart op over Hovedet, snart bag sin Ryg og syntes at have sin Glæde af yderligere at tirre den vrede Grevinde.

Kongen stod først som forstenet, han havde aldrig set Anna saaledes; saa lagde der sig et Træk af udpræget Afsky og Vrede over hans Ansigt.

Pludselig hørtes der en smeldende Lyd, Grevinden havde givet Generalen et Ørefigen.

«Flemming, giv Madame Cosel Brevet!» befalede Kongen.

Anna studsede, men gav sig ikke Tid til at se hen paa ham. Skælvende af Utaalmodighed rev hun Brevet

op og fo'r det hastigt igennem. I næste Øjeblik fløj det, sammenkrøllet til en Bolt hen i den yderste Krog af Værelset, og stampende med de nøgne Fødder i Gulvet stillede Grevinde Cosel sig med et af Vrede helt fortrukket Ansigt op foran Fyrsten og skreg halvt som vanvittig:

«Altsaa dog! Din Frille i Warschau melder dig, at hun har født dig en Datter! Ha, ha, ha!» skreg hun; «hun spørger, hvad der skal gøres med Barnet? I Floden skal den Horeunge — i Floden baade med hende og Moderen!»

«Ti!» udbrød Frederik August, greb hende haardt i Skulderen og rystede hende.

I samme Øjeblik udstødte hun et hjærteskærende Skrig og sank om.

«Bed Dr. Schramm øjeblikkelig komme!» sagde Kongen til Flemming, der allerede var ved Udgangsdøren.

Anna laa paa Gulvet ude af Stand til at røre sig, hun stønnede højt. De fysiske Smerter, der saa pludselig var komne over hende, havde med et bragt hende til fuld Besindelse, og hun følte med Bitterhed, hvor grænseløst ubesindigt hun havde baaret sig ad. Aa Gud, hvorfor maatte ogsaa dette Ulykkesbudskab komme netop i denne Time, hvor hele hendes Væsen dirrede i Nervøsitet? — —

«Augustus! — Sire!» sagde hun blidt med sin bønligste Stemme og rakte bedende Armene ud imod ham.

Men Kongen saa' ikke engang hen til hende.

Da Dr. Schramm viste sig i Døren, sagde han kort:

«Monsieur, gør hvad De kan for at hjælpe Madame — min Plads er ikke længer her!»

Anna udstødte et Skrig af Smerte og Sorg og mistede Bevidstheden.

Først den følgende Nat helt ud paa Morgenstunden bragte hun efter haarde Lidelser et dødfødt Drengebarn til Verden.

Kongen var strax kørt tilbage til Leipzig uden at afvente Begivenhedernes videre Gang og uden at lade sig formilde af den tilkaldte Fru v. Vitzthums Bønner om Overbærenhed mod den syge Anna.

Paa den senere Meddelelse om Barnets Fødsel svarede han kun med en ny Opfordring til Dr. Schramm om at gøre sit bedste, samt gav Befaling til, at Liget skulde nedsættes i den kongelige Krypt i Sophiekirken.

For første Gang havde Anna mistet Fodfæstet overfor sin kongelige Elsker; med Harme og Sorg maatte hun erkende for sig selv, at dette udelukkende skyldtes hendes egen Ubesindighed. Hendes fortvivlede Hæftighed, som hun i Kongens Nærværelse dog altid beflittede sig paa at beherske, havde dennegang helt taget Magten fra hende og været stærkere end Klogskaben. Men det skulde og maatte gøres godt igen! Kongen stod endnu helt under hendes Skønheds Trylleri, kun ved den kunde hun vinde ham tilbage. Med næsten grusom Haardhed overfor sig selv betvang hun saa at sige den frygtelige Feber, som i flere Dage sled i hendes Legeme, og underkastede sig de voldsomste Kure blot for hurtigt at genvinde sin Sundhed og sin fulde Skønhed.

Da Kongen i Marts Maaned atter vendte tilbage til

Dresden, var han allerede forud formildet igennem sin bodfærdige Elskerindes Breve, og da hun nu stod foran ham straalende af Skønhed og Ungdom og berusende i sin Hengivelse og Ømhed, var den hæslige Scene i Barselstuen snart helt udvisket af hans Erindring, og Annas Herredømme over ham mægtigere end nogensinde før.

GREVINDE

COSEL

II. DEL

EMMY DRACHMANN

GREVINDE COSEL

OG FREDERIK AUGUST DEN STÆRKE

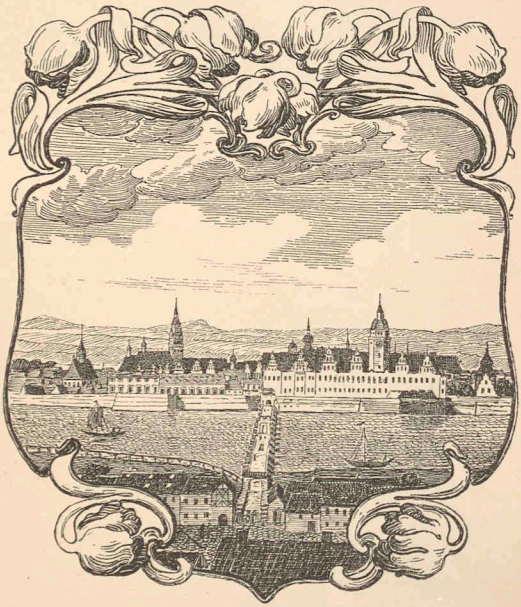
KURFYRSTE AF SACHSEN
OG KONGE AF POLEN

HISTORISK ROMAN

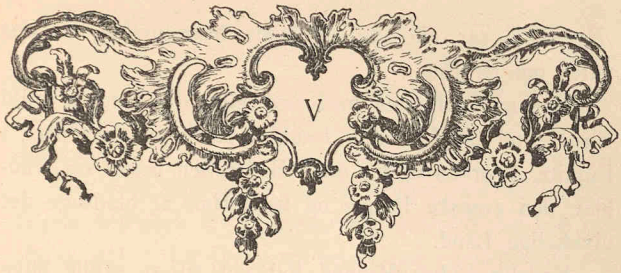
MED VIGNETTER
AF KNUD LARSEN

KØBENHAVN
DET NORDISKE FORLAG
BOGFORLAGET: ERNST BOJESEN
1899

DRESDEN MED SLOTTET, FÆSTNINGEN OG AUGUSTUSBROEN
SET FRA NEUSTADT.

Kurfyrsten og Grevinde Cosel havde været paa den sædvanlige Baderejse til Karlsbad ledsaget af et glimrende Følge. Iblandt Kavallererne var den nye Kammerherre og Gehejmeraad, Baron Løwendahl — Annas Slægtning.

Grevinden havde nu iblandt Kongens Omgivelser en Mand, som skyldte hende sin Stilling, og som derfor, mente hun, af simpel Taknemmelighedsfølelse vilde være rede til at arbejde for hendes Planer, fremfor alt til at holde den forhadte, anmassende Flemming Stangen. For end yderligere at knytte Løwendahl til sig, havde hun foreslaaet ham et Giftermaal med en anden af hendes Kusiner, en Komtesse Rantzau fra Holsten, en Dame der vilde bringe sin tilkommende Ægtefælle en Medgift paa et Par Millioner Thaler. Forhandlingerne om dette

Ægteskab var allerede saa vidt fremskredne, at der taltes om Bryllup.

Medens Kurfyrsten med sædvanlig ødsel og gavmild Haand lod Guldet rulle baade i Karlsbad og senere i Pillnitz, hvorhen Hoffet efter Baderejsen begav sig, vedblev den svenske Konge og hans Hær at blodsuge det ulykkelige Land.

Endelig i Juli Maaned lod det til at skulle blive til Alvor med den ubudne og ubarmhjærtige Gæsts Bortrejse. Regiment paa Regiment begyndte at afmarschere, selv Hovedlejren ved Leipzig rustede sig til Opbrud.

Med en elendig, forkommen, kun delvis bevæbnet Hær paa knap 20,000 Mand var Kong Karolus for et Aar siden dragen ind i Sachsen, han forlod det nu med 40,000 komplet udrustede og kærnesunde Tropper samt med en velforsynet Krigskasse.

Det var en af de første Dage i September, Kurfyrsten og Grevinden var fornylig flyttede ind fra Pillnitz, og man rustede sig til Vinter-Kampagnen ved at lægge en Mængde Programmer for de Festligheder, der skulde afholdes i Løbet af Saisonen. Man trængte til for Alvor at ryste Uhyggen og Trykket efter Svenskerne af sig.

Efter Middagstaflet paa Slottet havde Kurfyrsten og Grevinden i deres Bærestole ladet sig bringe over til Arsenalet, for i de store kølige Rum at more sig med Skiveskydning.

Kun nogle faa af Hoffets Kavallerer, deriblandt den uundværlige Staldmester v. Vitzthum og den nye Statsmand, Baron Løwendahl, var i deres Følge.

Fyrsten var i et ypperligt Humør, ved Bordet havde den svenske Hærs Afmarsch været paa Tale. En af Herrerne fortalte, at Kong Karl og hans Generaler allerede var set i Freiberg, og at Sachsen saaledes rimeligvis nu ikke længer husede nogen ubuden Svensker.

Det var, som om Frederik August ved denne Meddelelse befriedes for et Mareridt! Endelig var han igen uindskrænket Hersker i sit eget Land og behøvede ikke længer at føle sig generet af sin svenske Fætters trykkende Nærværelse.

Frederik August var altid stolt, naar han befandt sig i sit Arsenal, iblandt denne Samling af sjældne Vaaben og Kostbarheder, som vakte alle Besøgendes berettigede Beundring; men idag følte han en særlig Glæde ved at gense det alt. Han havde ikke været her siden Afrejsen til Karlsbad, og han komplimenterede Major v. Friesen, der havde Overopsynet ved Arsenalet, for den ypperlige Orden, hvori han fandt alt. Med Stolthed viste han Baron Løwendahl de forskellige Pragtstykker og hørte tilfreds paa hans Forsikring om, at selv Berlins berømte Arsenal ikke kunde maale sig med dette.

«Men lad os nu faa Champagne og Bourgogne!» udbrød Kongen. «I denne Varme maa man uophørlig sørge for at væde Læberne.»

En Kammerjunker traadte bukkende hen foran Fyrsten: «Forfriskningerne er efter Deres Majestæts Ordre serverede i den tyrkiske Sal!» meldte han ærbødigt.

«Rigtigt, i den tyrkiske Sal! Altsaa en avant mine Herrer!» sagde Kongen oprømt og gik ind i det af Rummene, som havde sit Navn efter de deri ophængte

Vaaben — mest Trofæer fra den tyrkiske Krig. Derinde stod Anna allerede fuldt optaget af at skyde til Skive med en lille, elegant Pistol, medens en ung Mand i Fændriks Uniform ærbødigt holdt sig i hendes Nærhed for at lade hendes Vaaben. En lille Gruppe Herrer fulgte beundrende hendes Øvelser.

«Deres Naade er allerede i Færd med Deres krigerske Idræt?» sagde Baron Løwendahl og nærmede sig med et affabelt Smil Anna, som ikke lod sig forstyrre men netop tog Sigte.

«Atter truffet lige i Centrum!» udbrød en af Kavallererne, medens hun med en ligegyldig Mine rakte Vaabnet til Fændriken, for at faa det ladt.

«Ja, Grevinden kunde lære mange iblandt mine Officerer at tage rigtigt Sigte,» sagde Kongen leende henne fra Salen, hvor han med stor Opmærksomhed mønstrede Bordet med Forfriskningerne og gav sine Ordrer.

«Læg nu Deres Skydeøvelser for et Øjeblik til Side, chêre amie, og kom hen og smag paa den nye Champagne, som jeg har faaet fra Paris.»

Grevinden efterkom øjeblikkelig Opfordringen, og Herrerne fulgte hende. Alle placerede sig omkring Bordet, hvor tykke Flasker i svære Iskølere, Sølv-Pokaler og Glas stod opstillede i rigelig Mængde. Kypermesteren fyldte Glassene, og Lakaierne bød rundt.

«Det er virkelig en ypperlig Vin!» sagde Kongen og smækkede fornøjet med Tungen.

«Efter min Mening bærer denne nye, mousserende, franske Vin Prisen for alle andre,» sagde v. Vitzthum

og holdt med et forelsket Blik sin store halvfyldte Glas-Pokal op foran sig.

«Jeg er ikke helt enig med dig,» tog Kongen Ordet, «Champagnen er vistnok en herlig, en kongelig Drik; men Bourgognen overgaar den dog i Længden. Naar man hurtigt vil komme i en let og behagelig Stemning, bør man vælge Champagne. Men vil man bevare sit gode Humør, skal man holde sig til Bourgognen.»

«Med andre Ord,» sagde Løwendahl leende, «Champagnen er som den lunefulde, glimrende Kokette, man gærne for en Aften vil spøge med, medens Bourgognen er som den ædle og kloge Dame, man vælger til sin Livs-Ledsagerinde.»

«Bravo!» lo Kongen. «Champagnen koketterer man med, men man gifter sig med Bourgognen.» Han fyldte to Glas med den røde Drik, rakte Grevinden det ene, klinkede med hende og drak. Saa greb han en tom Champagneflaske, der stod paa Bordet og med et sikkert Tag af sin kraftige Haand knækkede han Halsen midt over paa den, saa elegant, som om den var skaaret.

Der applauderedes fra alle Kanter; opmuntret af Bifaldet trak Kongen en stor Sølvmønt op af Lommen, lod den gaa rundt til Herrerne, for at de skulde forvisse sig om, at den var ægte, og brød den saa ligeledes i to Stykker.

Løwendahl, der endnu aldrig havde overværet Kongens Kraftprøver, som Majestæten forøvrigt hyppigt og gærne gav tilbedste, var uudtømmelig i sin Begejstring og Forundring.

«Jeg har hørt fortælle, at Eders Majestæt kan bryde

en Hestesko og et helt Spil Kort, men ærlig talt troede jeg, det var Fabler, nu begynder jeg at tro paa Muligheden af disse Sagn.»

«I skal snart forvisse Jer om, at Rygtet ikke overdriver,» lo Kongen og gav en Tjener Ordre til at bringe baade Kort og Hestesko. Et Øjeblik efter var begge Dele til Stede. Kongen havde rejst sig og strøget de lange Kniplingsmanschetter helt op over Ærmet, saa tog han Kortene, lagde dem omhyggeligt og meget akkurat sammen og brød dem med et fast Tag i to lige store Dele, saa jævnt, som om de var skaarne med en Kniv. Man mærkede ikke, at han anstrængte sig; kun en ganske let Rødme, som hurtig igen forsvandt, lagde sig over hans Ansigt, og den forræderiske Aare i Panden svulmede.

Derefter kom Turen til Hesteskoen, ogsaa dette Kunststykke udførtes elegant og sikkert. De tilstedeværende Herrer begyndte nu efter Kongens Opfordring at forsøge, om de kunde gøre ham det efter; men under Spøg og Latter maatte de en for en opgive Forsøget og erklære deres Uformaaenhed.

Grevinden havde, siddende i sin Lænestol begyndt at skyde til Maals med en tyrkisk Flitsbue.

«Hvor rart, hvis vi havde Kong Karolus her!» udbrød hun pludseligt, «han vilde virkelig være i gode Hænder,» hun lo hen til Kongen, mens hun samtidig tog uhyre nøjagtig Sigte. «I dobbelt Ild, som man siger,» tilføjede hun, idet Pilen hvislede hen i Centrum af Skydepladen.

«Deres Naade skal vogte Dem for at male Fanden paa Væggen,» sagde Major v. Friesen. «Kong Karolus

skal, efter hvad Rygtet siger, først i Formiddags være dragen fra Meissen og kan saaledes godt endnu indfinde sig i Dresden for at aflægge sin Afskedsvisit.»

Kongen, der var bleven opmærksom, sagde i en noget ærgerlig Tone: «Det er nok ellers dig, der maler Fanden paa Væggen, min gode Friesen, Karolus er allerede i Gaar set i Freiberg og er saaledes langt forbi Hovedstaden.»

«Jeg har min Visdom fra Folk, der i Dagens Løb er kommen til Byen, de paastaar at have set den svenske Konge og hans Følge paa Hovedvejen fra Meissen.»

«Hvorfor sørger man da ikke for at skaffe Vished i denne Sag,» sagde Kongen og rejste sig hæftigt.

«Det er netop, hvad General Flemming gør, Sire!» svarede Majoren. «Han begav sig fra Taflet lige ned til Vagten ved Wilsdrufferporten for at sende Folk ud og sondere Terrainet.»

«Derfor var Greven saa ilfærdig med at komme afsted! Hvorfor gav han ikke først Hans Majestæt en Forklaring?» spurgte Grevinde Cosel.

«Vistnok for at skaane Hans Majestæt for unødige Fortrædeligheder,» tog Vitzthum Ordet.

«Ja, Flemming plejer altid at være saa særlig delikat,» lo Grevinden haanligt. «Men sæt nu, at Karolus virkelig kommer? Ingen ved, hvad han kan finde paa, hvorledes skal vi saa modtage ham?» sagde hun henvendt til Kongen.

«Passiar,» svarede Kongen ærgerligt. «Hvad skulde han her?»

«Sige Tak for udvist Gæstevenlighed,» lo Vitzthum.

«Himlen bevare mig for endnu en Gang at skulle

optræde som Vært overfor Karolus,» sagde Kongen alvorligt. «Skal jeg nogensinde mere møde min svenske Fætter, saa haaber jeg, det bliver med Kaarden i Haanden, og da — —» han fuldførte ikke Sætningen, men greb et Sølvbæger med Champagne, tømte det i et Drag og knugede det derpaa saa fast i Haanden, at det blev til en flad, uformelig Masse, som han med en hæftig Bevægelse slyngede fra sig langt ud paa Gulvet.

«Der ligger Salig Svenske Majestæten,» lo Anna, mens en Tjener sprang hen og tog det ødelagte Bæger op for at lægge det iblandt de andre Trofæer paa Bordet. Kongen holdt af at have Beviserne paa sine Styrkeprøver for Øje.

Anna gav Ordre til at skænke mere Champagne, greb sit Glas og sagde: «Lad os skyde omkap, den, der faar de fleste Skud, skal — ja, hvad skal han nu?» — hun overvejede.

«Han skal finde paa noget at more os med i Aften,» faldt Kongen hurtigt ind.

«Tak,» svarede Anna leende, «saa kommer vi til at kede os ihjæl, jeg kender de Herrers Træghed.» Under protesterende Bemærkninger fra alle Sider, fortsatte Grevinden: «Nu ved jeg det! Den, der faar de fleste Skud, bliver Vært i Morgen ved min Side ved Havefesten ude i det tyrkiske Palais.»

«Det lader sig høre! Det lader sig høre,» lød det samstemmende fra alle Sider. — «Nu gælder det om at tage Sigte.»

Under Spøg og Latter fik man Vaabnene frem, der valgtes smaa Pistoler, Skydeskiven bragtes i Orden, og

man stillede sig op til at begynde. Anna fungerede som Dommer.

Kongen var den første, der skød. Hver havde tyve Skud, han var allerede kommen til ti, og ikke et havde fejlet, Herrerne begyndte at se betænkelige ud og fulgte interesseret Fyrstens Bevægelser. Pludselig lyttede Anna med et spændt Udtryk i Ansigtet, hendes skarpe Øre havde opfanget Lyden af ilsomme Skridt, der nærmede sig, og af Stemmer udenfor. «Hvad er der i Vejen?» udbrød hun pludselig. «Se der!» sagde hun og traadte hen til Kongen.

Frederik August lod øjeblikkelig Vaabenet falde, han havde lige løftet det til Skud og fulgte Retningen af hendes Haand. Inde i den tilstødende Sal kom Flemming løbende, ganske rød i Hovedet, uden Hat og med den lange Sidesabel huggende i Stengulvet for hvert Skridt han tog.

«Sire!» sagde han aandeløst, endnu inden han var naaet hen til Kongen, «Kong Karolus er her, han følger mig saa at sige lige i Hælene!»

Frederik August udstødte en Ed. «Hvorfor har dine Folk ikke passet paa?»

«De kendte ikke Kongen,» svarede Flemming. «Han kom ridende ganske alene — uden Uniform, de troede, det var en Bonde.»

«Hvorfra ved du da, at det er ham?» spurgte Kongen ilsomt.

«Jeg saa ham med egne Øjne nede ved Vagten. Officeren vilde ikke lade ham slippe igennem, han udgav sig for at være en Badskær. Jeg oplyste Majoren om, hvem det var, men passede paa ikke selv at blive set,

løb alt, hvad jeg kunde, for at komme først. Jeg saa' Karolus ride ind i Slotsgaarden.»

Flemmings Meddelelse bragte almindelig Forvirring, alles Øjne rettedes i Spænding imod Døren. Grevinden var den første, der fattede sig.

«Messieurs! Lad os genoptage Skydningen og lade som intet,» sagde hun bydende.

Kongen gik hurtigt hen til Bordet, greb nervøst om Glassene, og sagde til Mundskænken: «Skaf nogle af de Flasker væk! Hvorfor Pokker skal her ogsaa være saa mange Flasker?»

Grevinden saa' haanligt hen paa ham og sagde: «Er det maaske ikke Eders egen Vin, vi drikker?»

«Stille!» hviskede Kongen dæmpet og hæftigt, gjorde et raskt Kast med Hovedet og gik langsomt, med værdig Holdning frem paa Gulvet.

I Døraabningen ind til den næste Sal viste sig i dette Øjeblik en slank, middelhøj, næsten drengeagtig Skikkelse med et blegt, skægløst Ansigt. Det var Kong Karolus.

Paa Hovedet bar han en lille Klædeshue med en blank, bred Skygge, han var iført en kort, mørk Vadmels-Kofte med store Messingknapper og nogle uhyre høje sorte Læderstøvler med Sporer, en vid, blaa Rytterkappe uden nogen som helst Pynt flagrede efter ham, medens han med smaa, korte, faste Skridt bevægede sig hurtigt fremad. I Haanden holdt han en Ridepisk, omkring Livet var spændt en Sabel i en grim, sort Læderskede.

Da han stod foran Kongen, trak han sin Hue af, omfavnede ham og kyssede ham paa begge Kinder.

«Min kære Fætter og Broder,» sagde han med en mærkelig tynd, høj Stemme, efter at Frederik August havde budt ham velkommen. «Tilgiv, at jeg kommer uanmeldt! Da jeg paa Marschen her forbi saa' Dresdens Taarne i det Fjærne, grebes jeg pludselig af en saadan Længsel efter endnu engang at hilse paa Eder, at jeg uden at melde mine Generaler min Hensigt sprængte alene afsted for i Skyndsomhed at trykke Eders Haand.»

Frederik August bukkede smilende og forsikrede, at dette uventede Besøg var ham en uhyre stor Ære og Glæde.

«Da jeg er saa heldig at træffe Eder i Eders saa vidt berømte Arsenal, er I maaske saa venlig at vise mig lidt af Eders Skatte?»

Frederik August bukkede atter, mens Karolus lidt stift hilste paa Flemming og Vitzthum, som han begge kendte fra Leipzig.

«Tør jeg, kære Broder, have den Glæde at forestille Eder vor højtelskede Veninde, Rigs-Grevinde v. Cosel,» begyndte Frederik August, mens Anna med Værdighed dalede ned i en af sine mest graciøse Nejninger.

Karolus, der havde vekslet nogle Ord med Flemming, vendte sig og strejfede med et koldt, ligegyldigt Blik Grevinden, stak saa sin Arm ind under Frederik Augusts og sagde uden at ænse Annas Hilsen, idet han pegede paa Bordet: «Jeg ser, at I har været beskæftiget med at vise Eders bekendte Styrkeprøver. Man siger forresten, at I bryder Hjærter lige saa let som Hestesko,» tilføjede han og greb smilende de itubrudte Jærnstykker.

Frederik August formaaede kun at fremstamme nogle uforstaaelige Ord, han var aldeles maalløs over Kongens

Uforskammethed og blev ikke sikrere i sin Holdning, da han hørte Anna hviske et tydeligt «brute», næsten lige i Ansigtet paa Kongen.

«Et solidt Stykke Arbejde, det maa man lade Eder,» vedblev Kong Karl og vejede Jærnstykkerne i Haanden, han tog stadig ikke mindste Notits af Grevinden, der imidlertid havde vendt sig bort og noget forceret givet sig til at passiare med Løwendahl.

«Men hvad er det? Et prægtigt Stykke Sølv! Det synes at have været et Bæger? Er det ogsaa Eders Værk?» spurgte den svenske Konge.

Kurfyrsten nikkede med et lidt fortrukket Smil. I samme Øjeblik vendte Anna sig om og sagde hen over Bordet, uden at se paa nogen: «Det Bæger forestillede for et Øjeblik siden Svenskekongen Karolus i August den Stærkes Haand.»

Der blev et Øjebliks pinlig Pause, saa bøjede Frederik August sig med en resolut Bevægelse galant imod sin Gæst, og idet han med egen Haand skænkede et Glas Champagne og rakte ham det, sagde han: «En lille Forfriskning vil I vel næppe afslaa ovenpaa det anstrængende Ridt, kære Fætter?»

«Tak!» svarede Karolus, tog Bægeret og satte det paa Bordet. «I ved, at jeg aldrig drikker Vin, eller rettere, jeg troede, I huskede det fra de Gange, jeg havde den Ære at se Eder ved mit Taffel. Til et Glas Vand siger jeg derimod ikke Nej, Rideturen har virkelig gjort mig tørstig.».

Den svenske Konges Ønske afstedkom lidt Forvirring. Vand var ikke en Drik, der i Almindelighed fandtes paa den sachsiske Kurfyrstes Bord. Et Par

Tjenere styrtede i vildt Løb afsted; men inden de endnu var tilbage, havde den unge Fændrik, som før betjente Anna ved Skydningen, bragt en Lerkande med Kildevand og fyldt en Glaspokal, som han derpaa med et dybt Knæfald rakte den svenske Konge.

Karolus greb med et venligt Nik Glasset og saa' med synligt Velbehag ned paa den smukke Ynglingeskikkelse foran sig. Uden Paryk, kun med sit eget tætte, mørke Haar i smaa naturlige Lokker og i sin beskedne, men for Figuren yderst klædelige Fændriksdragt tog den unge Mand sig i Krigerkongens Øjne betydelig fordelagtigere ud end de skrammererede Herrer med deres mange Juveler og Kniplinger og med de svære, pudrede Parykker.

«Tak, unge Mand!» sagde Kongen og rakte ham det tømte Glas. «Hvad er Eders Navn?»

«Van Thiemen, til Tjeneste Eders Majestæt!» svarede Fændriken rødmende, medens han bibeholdt sin knælende Stilling og bøjede Hovedet dybt, idet han besvarede Kongens Spørgsmaal.

«Fændrik!» lød i dette Øjeblik Grevinde Cosels Stemme skarpt henne fra Bordet. «Min Pistol skal lades!» Hun havde atter grebet sit Vaaben og gjorde Mine til at ville fortsætte Skydeøvelserne.

Begge Kongerne forsvandt ind i de tilstødende Rum, fulgt af Major v. Friesen, v. Vitzthum, Flemming og Løwendahl. Grevinden var alene, de øvrige Herrer havde ved den svenske Konges Ankomst ubemærket trukket sig tilbage. Hun benyttede imidlertid ikke den Pistol, som v. Thiemen hurtigt havde ladt og lagt paa

Bordet foran hende, men blev staaende med et mørkt Udtryk og saa' tankefuldt hen for sig.

Den unge Fændrik holdt sig ærbødigt i nogen Afstand rede til paa mindste Vink at lystre hendes Ordre. Hans Øjne hang med et beundrende, næsten tilbedende Blik ved Annas Skikkelse, det var første Gang, han havde Lejlighed til at se den smukke Grevinde paa nært Hold; han var først fornylig bleven ansat under Major v. Friesen her ved Arsenalet. Aldrig havde han tænkt sig Muligheden af, at et Menneske kunde være saa dejligt. Før, da hun lo og spøgede og hendes klare, melodiske Latter lød som en Skovkildes klare Klukken ind imellem Herrernes dybe Basstemmer, mens Smilet i hendes Øjne straalede endnu mere blændende end Diamanterne om hendes hvide Hals og Arme, syntes hun ham at være en Aabenbaring fra Poesiens Verden; men nu, da hun stod her, rank og høj, uden at ænse hans Tilstedeværelse, med de sorte Bryn trukne sammen i Vrede og et mørkt, truende Udtryk i de dejlige Øjne, forekom hun ham at være selve Hævnens Gudinde.

Nu bevægede hun Læberne, og knyttede sin lille, hvide Haand fast imod Bordet, han hørte hende hviske: «Nu er Lejligheden der — nu maa det gøres!»

I det samme kom Løwendahl ilsomt tilbage, gik hen til Grevinden og sagde med et Buk:

«Fru Grevinde, Hans Majestæt ønsker, at I ufortøvet forlader Arsenalet!»

«Jeg gaar, naar det behager mig!» svarede Anna stolt. «Hvem generer jeg forresten her?»

«Kong Karolus har ønsket at se Fæstningen, Fyrsterne vil ad Gallerierne begive sig herfra lige derover.

Kurfyrsten ønsker ikke, at Kong Karolus atter træffer Eder.»

«Det er uden Tvivl yderst hensynsfuldt ordnet overfor Kong Karl, men jeg agter ikke at tage dette Hensyn,» svarede hun skarpt og greb efter Vaabnet for at sigte.

Baron Løwendahl traadte et Skridt nærmere og sagde i sin allervenligste, mest indsmigrende Tone: «Kære Grevinde, allerskønneste Fru Kusine, tillad mig som Eders oprigtige Ven og beredvilligste Slave i al Ærbødighed at gøre Eder opmærksom paa, at I i dette Øjeblik ikke handler saa klogt, som man med Grund kunde vente af Eder.»

Anna maalte ham med et ubeskriveligt hovmodigt Blik og sagde strængt:

«Tror I, at det er, fordi jeg trænger til Eders Raad, at jeg paa alle Maader tager mig af Eder? Da tager I Fejl! Jeg behøver hverken Eders eller andres Vejledning.»

Løwendahl bed sig i Læben, bukkede ikke slet saa ærbødigt som før og gik videre, for efter sin Herres Ordre at melde Fæstnings-Kommandanten Fyrsternes Komme.

Et Øjeblik efter traadte det kongelige Følge ind i Salen. Anna sad nu henslængt i en stor Lænestol og spiste, tilsyneladende uden at ænse deres Komme, af Konfekten, der stod i en Skaal paa Bordet.

Frederik August saa' med et ængsteligt, misbilligende Blik hen paa hende, medens Herrerne vedblev at gaa videre.

I det Øjeblik Kurfyrsten var ligeud for hendes Stol,

sprang hun op, traadte hurtigt tæt ind til ham og hviskede sagte paa Fransk — et Sprog som Kong Karolus kun daarligt forstod —: «Ovre i Fæstningen lader du ham fængsle!»

Frederik August gjorde en afværgende Bevægelse.

«Lov mig det,» sagde hun, og holdt ham fast.

«Han er min Gæst,» svarede Frederik August undvigende og søgte at frigøre sin Arm. «Hvorfor er du ikke gaaet, som jeg har befalet?» tilføjede han vredt.

«Er det virkelig din Mening at lade denne Lejlighed gaa fra dig?» spurgte hun ivrigt, uden at bekymre sig om Kongens Spørgsmaal. «Nu vel, saa handler jeg,» hun rettede sig truende og slap Kongens Arm.

«Anna,» sagde han og greb hende haardt om Haanden.

«Kære Fætter, følger I ikke med os?» lød Kong Karls Stemme i en paafaldende bydende Tone, han var allerede et Stykke forud ved Flemmings Side.

Frederik August skyndte sig hen til sin Gæst, som var standset foran en sjælden pragtfuld, tyrkisk Rustning.

«Misforstaaet Ridderlighed!» hviskede Anna med sammenbidte Tænder og ligblegt Ansigt.

Van Thiemen, der uafbrudt havde fulgt enhver af hendes Bevægelser, saa' at hendes Haand, som hun et Øjeblik holdt op foran sig, skælvede, men strax efter greb hun resolut Pistolen, der laa paa Bordet, traadte et Par Skridt frem paa Gulvet og tog Sigte. — Var det efter Skydeskiven?

Store Gud! Skuddet gik af.

Et Raab af flere Stemmer henne fra Døren og almindelig Sammenstimlen omkring Kong Karolus, hvis

Skikkelse netop var ved at forsvinde i Døraabningen. Kuglen var suset umiddelbart forbi hans Øre og bleven siddende i Dørkarmen.

Anna hørte den svenske Konges Stemme klar, rolig og høj, akkurat som før besvare de opskræmte Spørgsmaal: «Messieurs,» sagde han. «Der er intet som helst hændet. Lad os skynde os videre, min Tid er knap, mine Generaler ville ængste sig, hvis jeg bliver for længe borte.»

Og uden at vende sig, gik han videre ved Frederik Augusts Side og forsvandt igennem Døren ind til Gallerierne.

Flemming kom styrtende tilbage til Anna, lige hen imod hende. «Hvad var det, Fru Grevinde?» spurgte han strængt.

«Et Vaadeskud?» svarede hun og kastede med en foragtelig Fagte Pistolen fra sig, saa at den traf ham lige paa Foden.

«Et Vaadeskud!» gentog den ophidsede Statsmand, «som i Fald det havde truffet, kunde være bleven Sachsen en dyr Spas.»

Anna værdigede ham ikke et Blik eller et Ord, hun var stadig ganske bleg, men der laa et fortrædeligt, skuffet Udtryk over hendes Ansigt.

«Jeg har Hans Majestæt, Kurfyrstens Ordre til at føre Dem tilbage til Deres Palais,» sagde Flemming i en roligere Tone.

«Tak, jeg finder Vejen tilbage uden militær Eskorte,» svarede hun og tilføjede bydende. «Vil De beordre min Chaise baaret her ind?»

Flemming gav v. Thiemen et Vink, men i det samme

viste Grevindens Tjenere sig allerede i Døren med Bærestolen imellem sig.

«Min Mantille,» befalede hun den unge Fændrik, der sprang til og greb den kostbare Knipling, som laa henkastet paa en Stol.

Med en utaalmodig Gestus betydede hun ham at lægge den om hende; hans Hænder skælvede saaledes, at han kom til at berøre den hvide, blottede Skulder. Grevinden vendte sig med et hæftigt Udbrud, hendes Blik traf et Par brændende, tilbedende Hundeøjne, og hun kom ikke frem med den Bebrejdelse, der svævede hende paa Læberne.

Et Øjeblik efter sad hun i sin Chaise helt optaget af Tanken om, hvad Kurfyrsten egentlig vilde sige til hendes Vaadeskud.

Men længe efter at hun var forsvunden i Døraabningen, blev den unge Fændrik staaende og stirrede efter Bærestolen, som efter en Aabenbaring. Han skræmmedes op af sine Drømmerier ved at Flemming med haard Stemme befalede ham at sørge for, at der «kom Orden i Tingene» i Arsenalet.

Endnu før Solnedgang forkyndte Kanon-Salut fra Fæstningen, at Kong Karl drog ud af Byen, og en Timestid senere indfandt Kurfyrsten sig i Grevinde Cosels Palais for, som sædvanligt, at soupere med hende. Anna modtog ham, som om intet var hændet, og lod som om hun ikke bemærkede hans mørke Mine, hun hentydede ikke med et Ord til Svenskekongens Besøg; men syntes at være ganske optagen af et Emaille Portrait af sig, som hun havde ladet forfærdige i Paris og som hun ønskede at forære Kongen.

Som sædvanlig lykkedes det hende ogsaa hurtigt at faa Bugt med hans Misstemning.

«Ved du,» begyndte han, da de sad sammen paa Kanapeen, «at jeg egentlig kom med det Forsæt at diktere dig Stuearrest?»

«Stuearrest?» gentog hun og lo. «Du mener vel for i Nat?» sagde hun skælmsk og lagde sig kælent ind til ham.

«Nej, jeg var virkelig vred,» svarede Kongen, men kunde dog ikke se alvorlig ud. Hun satte et komisk, forskrækket Ansigt op og rykkede ængsteligt bort fra ham.

Nu lo han, og hun sprang op og kyssede ham.

«Dit fordømte Vaadeskud har nu alligevel bragt mig i en yderst ubehagelig Situation,» sagde han lidt efter. «Det maa ikke alene for Kong Karolus, men for alle, der faar Nys om Sagen, se ud, som om jeg paa det groveste har villet krænke Gæstevenlighedens Bud. Til alt Held var Karolus saa klog at slaa det hele hen i Spøg, uagtet han lige saa godt som jeg forstod den virkelige Sammenhæng,» sluttede han alvorligt.

«Nuvel,» svarede Anna med en uvillig Gestus, som om dette Thema i høj Grad kedede hende. «Saa kan det belære Svenskekongen om, at man ikke bør drive sit Overmod saa vidt, at man ene og ubevæbnet begiver sig ind paa Fjendens Territorium. Han burde ikke være kommen levende herfra,» tilføjede hun hæftigt.

«Er du da virkelig saa blind, at du tror, at Kong Karls pludselige Død her indenfor mine Mure vilde gavne min Sag?» spurgte Frederik August i en noget ærgerlig Tone.

«Ja!» svarede hun med Overbevisning. «Hvorledes

dette Vaadeskud end var blevet opfattet ved Europas forskellige Kabinetter, saa vilde det dog uundgaaelig have bevirket en Forandring i Øjeblikkets politiske Situation, og enhver Forandring vilde, som Sagerne nu staar, kun være en Forbedring for dig.»

«Du siger dette saa sikkert, og maaske har du Ret,» sagde Kongen tankefuldt og tav et Øjeblik. «Men,» fortsatte han og saa' fast paa hende. «Havde du ogsaa forud overvejet, hvorledes du selv vilde være til Mode, hvis Skuddet, som du dog beregnede, havde rammet?»

«Hvorledes jeg vilde være til Mode?» gentog Anna mekanisk og undgik Kongens Blik; dette Spørgsmaal havde hun endnu ikke gjort sig selv.

«Ja!» sagde han fast; «Maatte du ikke føle dig som en Morderske?»

Hun sad tavs et Øjeblik, saa saa' hun op paa ham og sagde roligt: «Nej, jeg vilde ikke have følt mig som en Morderske, absolut ikke.»

Hun mærkede, at der gik en let Gysen igennem Kongen og saa' det underlige, næsten ængstelige Blik han rettede paa hende, og hun skyndte sig at fortsætte.

«Er den, der nedlægger et giftigt og skadeligt Dyr, da en Morder?» Kongen svarede ikke, og Anna vedblev: «Har denne ene Mand ikke utallige Liv, uoprettelige Ulykker paa sin Samvittighed? Hvorledes kan det kaldes for en Forbrydelse at befri Menneskeheden for hans fremtidige Voldsgerninger? Havde mit Skud truffet, vilde jeg tværtimod have følt det, som om jeg havde udrettet noget godt og stort.»

«Du er modig og klog, Anna, men du er en

farlig Kvinde,» sagde Kongen, hun saa' saa dejlig ud i dette Øjeblik, at han ikke kunde lade være at beundre hende.

«Ja, farlig —» svarede hun, «men kun for dem, der ikke vil dig vel.» Hendes Stemme var blid og indsmigrende. Hun lod sig glide ned paa Knæ foran ham og saa' op med et saa varmt og tilbedende Blik i de straalende Øjne, at Kongen i samme Nu havde glemt alt undtagen netop den underfulde Kvinde, der knælede der foran ham.

«Jeg kunde for din Skyld blive en Morderske, uden at føle Morderens Samvittighedskvaler,» vedblev hun i en dæmpet, lidenskabelig Tone. «For mig er du Verden, den eneste Mand, der er berettiget til at leve, Augustus og Alexander i en og samme Person! Og den, som bringer blot den mindste Sky til at lejre sig over denne stolte, guddommelige Pande har ikke Ret til at leve, han er for mig noget ondt, der maa ryddes af Vejen.» Hun rejste sig og strøg med sin bløde, varme Haand hen over hans Pande.

Han knugede hende til sig.

«Forstaar du min Kærlighed? Verden, det er dig og mig — eller dig alene», — hviskede hun drømmende; — «thi kunde du overbevise mig om, at jeg var dig en Hindring paa din Vej, en Sky paa din Pande, saa løftede jeg ligesaa roligt Pistolen mod mit eget Bryst, som jeg før løftede den imod Kong Karl.»

Kongen drog hende hæftigt ned paa sit Knæ, bøjede hendes Hoved tilbage og saa' hende længe ind i Øjnene. «Hvem er du egentlig?» sagde han saa i en underlig fraværende Tone. «Ofte synes jeg, at du

ikke er et menneskeligt Væsen, men en Engel sendt mig fra Himlen for at gøre mit Liv skønt og rigt.»

«En Engel er jeg ikke, kun slet og ret en Kvinde, der elsker dig,» sagde hun og saa' lyst og smilende paa ham. «Men hvis det er sandt, at jeg gør dig Livet skønt, da gengælder du mig det tusindfold; thi din Kærlighed er som en Gudernes Gave. Ved din Side forekommer det mig, at jeg ikke længer færdes imellem Mennesker, men iblandt Guder — alt smaat, alt stygt er forsvundet og det er dig — dig alene, der løfter mig op i denne Sfære! Er det da ikke naturligt, at jeg kunde ønske at give dig mit Liv, hvis du fordrede det?»

«Ja! jeg fordrer dit Liv,» sagde Kongen og saa' med et brændende Blik paa hende. «Dit søde, levende, duftende og berusende Liv, det er det, jeg vil have — knuget i min Favn — saadan som nu — —» hviskede han.

De klare, varme Septemberdage er afløste af Høstens Slud og Taage. I Hovedstaden er ethvert Spor af Krig og Forvirring forsvundet, de adelige Herskaber og de velhavende Borgere, som Sommervarmen eller Frygten for de Svenskes Indfald havde fordrevet fra Byen, er atter dragne ind i deres Palæer eller solidt byggede Huse, og Vinter-Festlighederne har taget deres Begyndelse. Atter ruller fornemme Karosser igennem Gaderne, mens pragtfulde, brogede Optog under Trompeters og Paukers Klang faar Menigmand til at stimle

sammen og for et Øjeblik glemme, hvor øde og farveløs hans egen Tilværelse er.

Men gøres der ikke alt for at afhjælpe Savn og Nød? Jo, Frederik August er en naadig Herre! Saa snart Krigen levner ham Tid, er han fuldt optaget af at tænke paa sine Undersaatters Vel; der bygges Hospitaler, Stiftelser for de Gamle og Vanføre, oprettes Skoler, en almindelig Fattigkasse, Gaderne forbedres, og der er nok af Arbejde at faa for de Hænder, som blot vil tage fat.

Grevinde Cosel er den Dag staaet sent op, langt senere, end hun plejer, hun er træt og har afslaaet at være med til Jagten i Moritzburg, først i Aften ved Taflet vil hun atter vise sig, for da, som sædvanligt, at holde ud til det sidste. Intet Under, at den smukke Grevinde kan føle sig lidt medtagen; Festlighederne i Gaar gik Slag i Slag; de begyndte om Formiddagen med Ringrending i Ridehuset, saa var der Taffel, Operaforestilling og Bal paa Slottet, til langt ud paa Morgenstunden. Det var hendes 27aarige Fødselsdag, der fejredes paa en saa værdig Maade.

Anna Constance traadte ind i den lille, jordbærfarvede Salon med Karnappen ud imod Slotspladsen, som var hendes Yndlingsopholdssted, naar hun var alene. Det var omtrent det eneste Værelse, fra hvis Vinduer hun havde Udsigt — Palaiset laa indespærret i smalle Gader, og Slottet ligeoverfor stængede baade Lys og Sol ude. Her fra Vinduet i Karnappen kunde hun se ud over hele den uhyre Ridebane med dens mange Bygninger og de smukke Haveanlæg i Zwinger, hvor der var en idelig Færdsel af Hoffets Folk. Som en

Afslutning af dette Billede havde hun Fæstningsmuren med dens smukke Pavilloner og bag den ude i Horisonten Vinbjærgene i Lössnitz.

Lisbeth kom ind samtidig med Grevinden bærende et broget Silkeshawl over Armen og en opvarmet Fodsten i en hvid Bjørneskinds Pose, som hun gjorde Mine til at ville lægge foran Kanapeen, der stod paa Skraa omtrent midt i Værelset. Det var endnu ikke saa koldt, at man havde begyndt at fyre i Kaminen.

«Læg Fodposen her!» sagde Anna og pegede paa en højrygget Stol i Karnappen, saa traadte hun hen til Vinduet og saa' ud. Lisbeth gav sig til at ordne Pladsen for sin Frue, lagde Papir og Skrivesager til Rette paa den lille, elegante Perlemorspult, og spurgte saa: «Deres Naade ønsker altsaa Vognen til at køre Dem til Grevinde Einsiedel strax efter Middag?»

«Aa, jeg ved ikke rigtigt,» svarede Anna Constance tøvende. «Jeg tror heller, jeg lader være,» hun saa' hen paa Lisbeth, som om hun ventede hendes Samstemning. «Egentlig skylder jeg Hensynet til min egen Tilstand, at benytte denne Hviledag helt for mig selv,» fortsatte hun, da Lisbeth vedblev at være tavs. «De Besøg hos Grevinden angriber mig altid saa frygteligt og gavner hende dog ikke, hun er jo som oftest ikke ved Bevidsthed. — Hvorfor bragte man mig forøvrigt ikke Besked i Gaar? Jeg sagde, der skulde gaa Bud for at høre til Grevindens Befindende,» tilføjede hun i en strængere Tone.

«Tilgiv, Madame,» svarede Lisbeth. «Der gik Bud, og jeg bragte selv Deres Naade Beskeden.»

«Du lyver, jeg har intet faaet at vide,» sagde Grevinden hæftigt.

«Madame hørte det rimeligvis ikke,» svarede Lisbeth paa sin stilfærdige Maade. «Det var, medens jeg hjalp Dem med Omklædningen til Ballet, og Deres Naade husker maaske, hvilken Fortrædelighed den nye Robe forvoldte Dem.»

«Ja, det glemmer jeg ikke saa snart. Du har vel allerede bragt den til M. Renard og sagt, hvad jeg befalede dig?» spurgte hun interesseret.

«Det har jeg, Deres Naade! M. Renard lader formelde sine tusinde underdanigste Undskyldninger og sværger ved alle Helgene, at Roben allerede i Løbet af i Dag skal blive til Eders allerhøjeste Tilfredshed.»

«Gud naade ham, den Forbryder, hvis han ikke taler sandt! — Men hvilken Besked var det da, du bragte fra Grevinde Einsiedel?»

«At Grevinden i Løbet af i Gaar har haft flere lange, dødlignende Besvimelser, og at Lægerne mente, Livet hvert Øjeblik kunde være udslukt!» svarede Lisbeth.

Grevinde Cosel rejste sig med et Ryk, hun havde lige taget Plads foran Skrivepulten.

«Hvorfor i Alverden faar jeg ikke ogsaa en Besked, naar jeg forlanger den?» busede hun ud. «Nu kommer jeg maaske allerede for sent. Sørg for, at der øjeblikkelig gaar Bud! Hvad er det, der ligger?» afbrød hun sig selv og greb et trykt Blad, der laa paa et Bord i Nærheden af Vinduet. Det var et Slags Flyveskrift af dem, der altid udsendtes ved særlige vig-

tige eller mærkelige Begivenheder, trykt paa groft, guligt Papir med store sorte Typer.

«Hvorledes er det kommet herind, hvem har lagt det her?» spurgte hun uden dog at bekymre sig om Lisbeths Svar, der gik ud paa, at hun intet vidste; hun stirrede ufravendt med et Udtryk af Forfærdelse paa Papiret, som hun holdt i Haanden. Saa udstødte hun et Skrig og lod sig falde ned paa en Stol.

«Se, Lisbeth!» hviskede hun ganske bleg og holdt med skælvende Hænder Bladet hen foran Kammerpigen. «Se, hvad der staar! Sandfærdig Beretning om Liflænderen Patkuls grufulde Henrettelse og Død — fortalt af et Øjenvidne.»

«Saa er det altsaa nu forbi!» Hun holdt Hænderne for Øjnene. «At en naadig Gud i denne Nat maatte have kaldt den ulykkelige Grevinde Einsiedel til sig, saa at hun ikke ogsaa skal tømme denne bitre Kalk!»

Hun begyndte atter at læse, hendes Øjne opspiledes i Forfærdelse, hendes Næsebor dirrede og Munden skælvede.

«Nej, jeg kan ikke læse dette,» udbrød hun pludseligt med halvkvalt Stemme og kastede Bladet fra sig. «Det er for grusomt, for ubarmhjærtigt.» Hun gik hæftigt frem og tilbage i Værelset. «Hvilken Skændselsdaad! Hvilken frygtelig Synd! Ak, havde mit Skud dog dengang truffet!» hviskede hun hen for sig, greb saa atter Papiret og rakte det til Lisbeth.

«Der, læs du, men højt og hvert et Ord — du springer intet over», sagde hun og satte sig paa Sofaen. Og Lisbeth læste med en Stemme, der hvert

Øjeblik knækkede over, medens hun hyppigt tørrede Øjnene:

«General Patkul ankom til Retterstedet sammen med Regimentspræsten Hagen, der om Morgenen havde givet ham Alterets Sakramente. Pladsen var omringet af 300 Mand til Hest; ved Synet af de opstillede Hjul forskrækkedes han hæftigt og bad Hagen om ikke at forlade ham men bede til Gud for ham, saa at han ikke fortvivlede. Medens man løste hans Kæder, bad han selv uafbrudt:

«O, Du Guds Lam, med Korsets Skam, Du bar al Verdens Synder, osv.»

Derpaa traadte Regiments-Kaptajnen frem og sagde med høj Stemme: «Alle og enhver gives hermed til Kende, at Hans Kongelige Majestæt i Sverrig, vor allernaadigste Konge og Herre, har givet streng Befaling til, at hosstaaende Johan Reinhold Patkul som Landsforræder skal strækkes paa Hjul og derefter parteres i fire Dele; dette til vel fortjent Straf og andre til afskrækkende Exempel. Alle og enhver vogte sig for Utroskab mod sin Konge og tjene ham ærligt!»

Idet Kaptajnen sagde «Landsforræder», trak Patkul paa Skuldrene og saa' imod Himlen. Da Skarpretteren nærmede sig ham, sagde Patkul:

«Gør Eders Pligt!» og rakte ham et Papir med Penge. Men den polske Skarpretter var en i sit Fag ganske uvidende Mand. Han bad ydmygt «Herr General Patkul» om Forladelse, fordi han voldte ham «denne Ubehagelighed» og tiltalte ham hele Tiden med »naadige Herre».

I Stedet for at betjene sig af et massivt beslaaet Hjul havde han taget et gammelt ubeslaaet af en polsk Karre. Det var det græsseligste Skuespil, som nogensinde ved en Henrettelse er budt menneskelige Øjne. I Stedet for at lægge den ulykkelige Synder paa et hult Underlag eller en Træramme, lod han Patkul lægge sig paa den platte Jord. Ligeledes glemte han at lægge en Slynge om hans Hals for at kvæle ham, førend Arme og Ben blev sønderslaaede, han lod ham kun binde til fire Pæle. Under de frygteligste Skrig, anraabende Gud og Mennesker om Barmhjærtighed, fik den Ulykkelige fjorten til femten Stød med Hjulet. Da endelig efter at man ved Hjælp af gentagne Slag havde knust Arm- og Benknokler paa ham, raabte Major Waldau til Skarpretteren, at han dog skulde knuse Patkuls Bryst for at gøre en Ende paa Pinen; men Brystet modstod Slagene. Da raabte Patkul til Majoren: «Kære Major! Lad Hovedet komme af!» Og Major Waldau gav Befaling dertil. Man løste Patkul, som med overmenneskelige Kræfter blødende og sønderslaaet slæbte sig hen til Blokken, de splintrede Knokler stak frem overalt paa Arme og Ben; det var et saa frygteligt Syn, at selv gamle hærdede Krigere, der var vant til Valpladsens Blodbad, vendte sig bort med Gysen og Afsky. Men den sølle Skarpretter var ligesaa ukyndig i at føre Øxen som Hjulet og havde dertil i Instruxen faaet Ordre til at hugge det afsjælede Legeme i fire Dele og ikke Hovedet af. Kun paa Majorens indtrængende Opfordring besluttede han sig langt om længe til at udføre Befalingen; men Øxen var stump, og han

uøvet; først efter flere Slag faldt Hovedet. Derefter blev Liget parteret i fire Stykker og hvert enkelt bundet paa et af de opstillede Hjul, Hovedet derimod stukket paa en Stage og plantet midt imellem.» — —

Lisbeth holdt inde og førte sit store Forklæde op for Øjnene. Da hun igen saa' op, sad Grevinde Cosel stadig i samme Stilling paa Kanapeen, Hovedet helt skjult i Hænderne, uden med en Lyd eller en Bevægelse at tilkendegive, hvad hun følte; men pludselig brød hun ud i en voldsom Hulken, kastede sig om paa Sofaen og begravede Hovedet i Puderne.

Lisbeth betragtede deltagende sin Herskerinde, hvis Legeme formelig sitrede under den stærke Sindsbevægelse, saa traadte hun stille hen til hende og sagde: «Fru Grevinde, kære, kære Frue! De maa ikke græde mere, det er Synd imod det Barn, De bærer under Hjærtet, og De kan dog intet ændre», tilføjede hun i en uendelig sørgmodig Tone.

Grevinden rørte sig ikke, men lidt efter lidt sagtnede dog Graaden, hun løftede Hovedet og fo'r sig med sit Lommetørklæde over Øjnene. «Nej, du har Ret», sagde hun, «jeg kan intet ændre nu, men kunde jeg maaske ikke engang, i hvert Fald til Dels have forhindret denne rædselsfulde Misgerning?»

«Madame har dog i sin Tid, saa vidt jeg ved, gjort alt for at redde Baron Patkul», svarede Lisbeth blidt, «mod Skæbnen kan intet Menneske kæmpe!»

«Aa, du med din Skæbnetro!» udbrød Grevinden i en noget irriteret Tone. «Jeg tror tvertimod, at Mennesket selv er Herre over sin Skæbne.»

«Det er en formastelig Tro», sagde Lisbeth dæmpet og frygtsomt. «Gud give, at Deres Naade aldrig maa blive belært derom!»

Anna Constance hørte ikke Kammerpigens Ord, hun var allerede igen hensunken i sine egne Tanker.

«Lisbeth!» begyndte hun pludseligt. «Vi bør ikke forsømme et Øjeblik! Jeg maa strax over til Grevinden og forhindre, at dette ulykkelige Blad kommer hende for Øje, ifald hun endnu er i Live! Kom, hjælp mig at bade mit Ansigt og giv M. Henry Ordre til at bestille Vognen!»

Idet begge Damer vilde forlade Værelset, traadte Baron Haxthausen ind; det var tydeligt at se, at han var Overbringer af et sørgeligt Budskab, hans Gang og Mine var endnu mere højtidelig og afmaalt end ellers, og hans Stemme lød dæmpet og klynkende, da han, idet han kyssede Grevindens Haand, læspede:

«Je vous souhaite un bon jour, Madame!»

«Kommer De fra Grevinde Einsiedel?» spurgte Anna Constance ilsomt uden at besvare hans Hilsen.

Han bøjede Hovedet med et Suk.

«Er hun død?» spurgte hun videre.

Han sukkede atter og nikkede højtideligt.

«Hvornaar?»

«For en Time siden», svarede Baronen og tørrede en Taare af sine Øjne.

«Hun har vel ikke læst dette?» spurgte Anna med Angst i Stemmen og holdt Flyveskriftet hen foran ham.

«Gud være lovet, nej!» svarede Baronen, og der kom lidt mere Liv i hans Træk. «Det blev hun forskaanet for.»

Anna drog et Lettelsens Suk og saa' paa Haxthausen, som om hun ventede nærmere Forklaring. Baronen rømmede sig og begyndte: «Grevinden, som efter en miserabel Dag i Gaar havde tilbragt en nogenlunde god Nat med flere Timers rolig Søvn fik i Morges Besøg af Kommandanten fra Königstein, som egenhændigt ønskede at levere hende et Brev. Det var nok en Slags Afskedshilsen fra Patkul, som han allerede skrev paa Fæstningen, umiddelbart før han blev udleveret til den svenske Konge, og som han havde bedt Kommandanten om at overrække hans Forlovede, saa snart han hørte om hans Død. Dette Besøg hensatte selvfølgelig la pauvre comtesse i en stærk Sindsbevægelse, og da Posten lidt senere fra den svenske Fængselspræst Hagen bragte et nyt Brev til hende fra Patkuls Haand, skrevet Natten før hans Henrettelse, var det for meget for hendes svage Kræfter. En Blodstyrtning endte dette pauvre vie, som saa længe har været ved at udslukkes.» Baronen holdt inde et Øjeblik og tilføjede med bedrøvet Stemme: «Endnu i Døden trykkede den ulykkelige Comtesse de dyrebare Breve til sine Læber.»

Anna havde, mens Haxthausen talte, vendt sig bort og stod og stirrede ind i den tomme Kamin; hun tav endnu, da han havde sluttet sin Beretning, og han begyndte saa igen efter en kort Pause:

«Min Søster Emilie har vaaget hele Natten hos Grevinden, vi var der begge i Dødsøjeblikket, og Emilie ordner nu med Grevindens Damer den stakkels Afdødes sidste Leje.»

«Min Vogn vil om et Øjeblik køre frem,» sagde Grevinde Cosel endelig. «Vil De, kære Baron, gøre mig den Tjeneste at ledsage mig til Palaiset i Moritzstrasse?»

Baronen bukkede til Svar og trykkede ridderligt et Kys paa Annas Haand.

Da de begge lidt senere sad i den med dyb rød Silke betrukne Karet, hvor en uhyre Buket af Gyldenlak og Roser, den afdøde Grevindes Yndlingsblomster, udbredte en næsten bedøvende Duft, brød Anna pludselig Tavsheden ved at spørge:

«Men hvorledes kommer det sig egentlig, at De er i Byen i Dag, Hr. Baron og ikke med i Moritzburg? De plejer dog ellers aldrig at mangle ved et Jagtparti?»

Haxthausen syntes at blive lidt forlegen ved Grevindens Spørgsmaal og svarede tøvende:

«Deres Naade har Ret, som Regel er jeg altid med ved Jagterne, men — i Dag — hm! — vigtige Familieanliggender holdt mig tilbage!» sluttede han kort, som om han ikke ønskede at give videre Forklaring. Anna Constance lod imidlertid ikke til at forstaa hans Ønsker i saa Henseende eller i hvert Fald ikke til at respektere dem, thi hun spurgte:

«Og tør man faa at vide, hvori disse vigtige Familieanliggender bestaar?»

«Min Søster Babette bliver i Eftermiddag viet til M. Seiffertitz,» svarede han resolut efter et Øjebliks Tøven og med en Mine, som om han sank noget ubehageligt.

«Altsaa dog!» sagde Grevinden, der ikke kunde lade være at more sig over Baronens Forlegenhed. «Jeg mente, at De bestemt modsatte Dem denne

Forbindelse?» udfrittede hun videre. «Hvad nytter det?» sagde den lille Herre iltert og blev ganske rød i Hovedet. «Babette lader sig jo intet sige, og det kunde da umuligt blive ved at gaa som nu —» han saa' paa Grevinden, som om han ventede, at hun skulde udtale sin Billigelse af hans Synspunkt, men hun tav.

«Tout le monde taler om denne Skandale,» fortsatte han. «Min Søster maa endog taale de mest ærerørige Fornærmelser, naar hun viser sig ude, ikke alene af en tølperagtig Pøbel men endog af Hoffets Kavallerer. Hun synes, ufatteligt nok, ikke at lade sig forstyrre i sin Ro derved, men — —» hans Stemme skælvede af undertrykt Raseri «— — naar man ogsaa haaner mig og vil drage mig som Familiens Overhoved til Ansvar, da er der kun en Udvej for mig tilbage, og det er at tvinge M. Seiffertitz til Ægteskab!»

«Det er vist ikke noget let Stykke Arbejde,» sagde Grevinden lidt ondskabsfuldt. «Baron Seiffertitz skal ikke være særlig stemt for Ægteskabet, efter hvad der siges. Han er nok engang før knebet ud for Dem, da De allerede havde ordnet alt til Vielsen?»

«Naa, Madame kender ogsaa den Historie?» sagde Baronen ærgerligt. «Ja, dengang lod han i sidste Øjeblik baade min Søster og os andre i Stikken; men i Dag har jeg taget mine Forholdsregler. Jeg har ladet Babettes Hus omringe af Militær i Nat, de har stræng Ordre til at forhindre, at M. Seiffertitz fjærner sig. Og om han saa med Magt skal slæbes til Brudeskamlen, skal den gode Baron i Dag foran Alteret vexle Ring med Babette,» sluttede den lille Herre og slog energisk den ene Haandflade imod den anden.

Lidt efter stansede Vognen foran det Einsiedelske Palais. Grevinden greb Blomsterne, trak det store, sorte Kniplingsslør, hun havde kastet om Hovedet, sammen for Ansigtet og gik ved Haxthausens Arm op ad Trappen til første Sal, hvor de daglige Beboelsesværelser fandtes.

Deroppe stod den Afdødes gamle Kammertjener og hilste dem med et tavst, dybt Buk. Det graaskæggede Ansigt skælvede af Sindsbevægelse, og da Anna Constance venligt nikkede til ham og hviskede: «Stakkels Hans!» brød han ud i en sagte Hulken. Han tog sig dog hurtigt sammen, vinkede ad to Lakaier, som med brændende Voxfakler i Hænderne stod ved hver Side af Trappen og betydede dem, at de skulde gaa foran, selv fulgte han efter.

Inde i Grevinde Einsiedels Soveværelse, som i en Fart af kærlige Hænder var bleven omdannet til en passende Bolig for Død og Sorg, var Emilie Haxthausen og den Afdødes Damer og fornemste Tjenerskab forsamlet. En Præst fra Sophiekirken læste en Bøn, staaende ved Hovedgærdet af Sengen, hvor der brændte Lys i høje Armstager. Gardinerne vare trukne sammen foran Vinduerne og holdt den usædvanlig klare Oktobersol ude. Grevinde Cosel og hendes Ledsager blev andægtigt staaende henne ved Døren, indtil Præsten havde endt.

Anna Constance var stærkt bevæget. At blive stillet Øje til Øje med Døden og den bitreste Hjærtekval, mens Festrusen fra i Gaar endnu sad hende i Blodet, virkede næsten overvældende paa hende. Hun, der selv var midt i sin Lykkes Zenith, der følte sig

saa ung, saa mægtig og saa alt formaaende stod pludselig her overfor Dødens uløselige Gaade.

Havde den unge, blege Kvinde derhenne i Sengen, hvis Ansigt endnu i Døden bar et saa hjærtegribende Udtryk af uendelig Sorg og Smerte, ikke ogsaa været lige saa ung og lige saa stærk i sin Trang til at leve som hun? Og havde ikke ogsaa hun haft alle Betingelser for Lykken? Rigdom, Skønhed, Godhed og — — hengivne Venner! Havde hun ikke ogsaa givet sig hen til den Mand, der for hende var det bedste her paa Jorden og tænkt sig Livet ved hans Side som en evig Salighed? Hvad var det da for en grufuld, ubønhørlig Magt, der pludselig kom og knuste alle disse Forhaabninger, og gjorde den lille, fine, levende Skikkelse til en sørgelig, død, ufattelig Ting, et intet for dem, der holdt af hende og — maaske — et intet for hende selv? Hvem kunde tyde Livets Gaader, og hvor meget mindre dem, der laa bag ved Livet? Havde Lisbeth, den gode, trofaste, forstandige Lisbeth, alligevel Ret? Var Skæbnen stærkere end ens egen Vilje? Ja! Her foran sig i dette sorgopfyldte Dødskammer havde hun Svaret!

Og havde Lisbeth ikke atter Ret, naar hun sagde, at hendes Tro paa Viljens Magt over Skæbnen var en formastelig Tro; hun havde vel hørt Kammerpigens Ord, om end hun lod som om hendes Tanker var andet Steds, og Lisbeth, den hengivne Sjæl havde udtalt det Ønske, at hun aldrig maatte blive belært om sin Vildfarelse! Kunde da virkelig noget lignende hændes hende? Var hun ikke ogsaa et jordisk Væsen, selv om hun undertiden følte sig gudefødt!

Hun trak Sløret tæt til foran Ansigtet og knælede stille ned ved Siden af Haxthausen, der længe havde ligget hensunken i inderlig Bøn.

Hvilke formastelige Tanker! Men her i denne Stund, hvor den afdøde Grevindes rene Sjæl endnu omsvævede hende, vilde hun ydmygt erkende sin egen Ringhed og bede hende løfte hendes Bøn med op paa sine Englevinger til Hans Trone, der tilgiver større Misdædere end hende! Da Præsten havde endt, og hun stille havde hilst paa de Tilstedeværende, gik hun med sænket Hoved ydmyg og tavs hen og lagde sine Blomster paa den Hensovedes Bryst. Saa bøjede hun sig og trykkede et Kys paa den lille, hvide, stive Haand, der næsten ikke var større end et spædt Barns; men idet hun berørte det iskolde, livløse Legeme var det, som der gik et Pust af Rædsel og Afsky igennem hende. Hele Scenen derinde i Værelset, ja selv den døde blev med et til noget helt andet, end det først forekom hende at være. Var dette Fred? Var dette Naade og Højhed? Nej! Dette var ikke et helligt Dødens Tempel, det var et frygteligt Fængsel, hvor Liv og Skønhed kvaltes af en haard, ubarmhjertig Haand, og hvor intet forsonende sattes i Stedet for.

Hun saa endnu engang ned paa det voxagtige Ansigt og syntes, det var hæsligt og fortrukket, hun vilde hurtigt tage Øjnene til sig; men de blev som fastnaglede hængende ved noget Papir, som den Døde holdt sammenkrøllet i sin ene Haand, og som hun ikke før havde lagt Mærke til. Det var Patkuls Breve; hun huskede pludselig, at Haxthausen havde fortalt, at Grevinde Ein-

siedel endnu i Døden trykkede dem mod sine Læber, hun saa' Blodpletterne paa det gule Papir, følte en knugende Fornemmelse i Hovedet, greb med famlende Haand ud for sig og sank afmægtig om i de tililende Damers Arme.

Da Grevinde Cosel senere, efter først helt at have overvundet sit Svagheds Anfald foran Venindens Dødsleje, vendte tilbage til sit Palais, ventede Grev Friesen med en af Kongens Livjægere paa hende. Greven overrakte hende smilende en Skrivelse fra Hans Majestæt.

Frederik August bad i oprømte, indtrængende Ord sin smukke Veninde om strax at kaste sig paa en Hest og komme til Moritzburg. Vejret var henrivende, Jagten interessant, men den rette Glans fattedes alligevel, fordi hun ikke var der. Uden at betænke sig et Øjeblik tog Anna imod Opfordringen og gik for i en Fart at iføre sig et passende Kostyme.

Da hun ved Grev Friesens Side, ledsaget af en hel lille Kavalkade af Lakajer og Jægere, red ud af den «Hvide Port» i Neu-Stadt, trak hun Vejret dybt og indaandede i fulde Drag den herlige friske Oktoberluft. Formiddagens uhyggelige Oplevelser var med Hovedstaden lagt bag ved hende, og hun skulde nok vogte sig for at mane dem frem igen! Af hendes Mund skulde Kongen intet erfare i Dag, hverken om Patkuls Henrettelse eller om Grevinde Einsiedels Død, det havde hun lovet sig selv, medens hun klædte sig om.

Hun gav Grev Friesen sine Ordrer i den Anledning, og den galante Hofmand var enig med den smukke

Grevinde i, at det vilde være Uret overfor Majestæten at ødelægge den saa smukt begyndte Dag for ham ved disse sørgelige Meddelelser — de kom jo altid tidsnok.

Saaledes gik det til, at Frederik August først Dagen efter — der overnattedes i Moritzburg — fik den gribende Beretning om Patkuls Endeligt.

SOMMERSLOTTET PILLNITZ.

VI

Hoffet er i Pillnitz. Grevinde Cosel ligger paa Landet, og Kongen er hendes Gæst. Som sædvanligt ved disse Sommerophold er begge Husholdninger slaaede sammen; men med beundringsværdig Dygtighed forstaar den kloge Grevinde at holde Regnskaberne fra hinanden og sørge for, at hun ikke kommer til kort ved at være Værtinde.

Elegant og koket ligger Slottet med den uhyre Park her ved Elbens Bredder. Bygget i broget japanesisk Stil med tre to Etagers Palais'er forbundne ved Arkader og Gallerier og med en mægtig, bred, terrasseformet Sandstenstrappe ned til Floden, hvor stærkt forgyldte Lystbaade med høje Stævne og brogede Silkedraperier ligger fortøjede, har det hele et vist orientalsk Præg, som end yderligere forhøjes ved den fuldstændig sydlandske Varme, der udmærker denne Sommer.

De svajede spidse Kobbertage med de mange Spir skinner og glitrer i den bagende Sol; men inde i de

dybe Loggiaer eller i de store Orangerier, der ligeledes ved overbyggede Gange staar i Forbindelse med Slottet, springer kølende Fontæner, og sorte Tjenere i tyrkiske Livreer holder store Vifter i uafbrudt Bevægelse. Med Forkærligked færdes det elegante, høj-fornemme Selskab i disse Rum, hvor fremmedartede, sjældne Planter og Blomster fylder Luften med en mild krydret Duft, og hvor kostelige Sangfugle kvidrer i de høje tropiske Planter, som Kurfyrst Frederik August med saa stor Bekostning har ladet forskrive fra fjærne Lande.

Men om Aftenen, naar den glødende Solskive er forsvunden paa den østlige Himmel, og Natten breder sin mørke Kappe over det gennemhedede Landskab, da straaler Parkens Gange i broget æventyrlig Belysning, og mens Træerne udaander en velgørende Kølighed, lyder glade Stemmer, Sang og Latter langt bort i den lune Sommernat.

Da glider de broget oplyste, gondollignende Baade under taktfaste Aareslag henover det mørke Vand, medens Orkestre, anbragte paa Terrassen eller ude paa selve Floden, lader deres larmende Musik høre. Hyppigt griber en eller anden af de fornemme Herrer og Damer selv Luth eller Guitar for at akkompagnere sig til en smægtende Hyrde-Serenade og Haandklap og Dacapo-Raab hylder den Syngendes Præstationer.

Men højest stiger Jublen, og gladest lyder Bravoraabene, naar henad Natten som Afslutning paa Festen Fyrværkeriet ude paa Floden tager sin Begyndelse. Under uafbrudt Akkompagnement af Pauker og Trompeter og indledet af Kanonsalut, afløser det ene flammende Billede det andet.

Hvislende Raketter skyder op under den mørke Himmelhvælving og drysser som lysende Blomster sin brogede, knitrende Pragt ned over Hovederne paa de beundrende Tilskuere. Uhyre Hjul farer rundt og antager Form af fantastiske Skikkelser, Mennesker eller Dyr. Taarne, Fæstninger og Slotte bygges op af Flammer, bestormes af Krigere og forsvinder atter i Mørket under Røg af Krudt, under sluknende Ildlegemers Bragen og Hvislen.

Men under alle de vexlende Billeder, som Kurfyrstens berømte franske og italienske Fyrværkeri-Mestre hver Aften i fornyet Skikkelse fremfører for det fornemme Publikum, brænder uafbrudt i lysende Bogstaver, snart i hin, snart i denne Farve, Frederik Augusts og Anna Constances Navnetræk med den kurfyrstelige Krone ovenover.

Grevinde Cosel er tilfreds! Hun er Dronningen i dette sanseberusende, pragtfulde Ferige. Paa hendes Bud tændes Glædesblussene, Musiken spiller op, Æventyret begynder, og paa hendes Vink er det atter, at Lysene slukkes, og der bliver stille paa Floden, i Parken og i Slottet; men kun i nogle Timer. Livet er kort, Livet er skønt, og Anna Constance er ung og stærk, Søvnen og Hvilen er kun for de Gamle og de Syge!

Og alle holder ud med hende, alle vil more sig, ingen vover at modsætte sig Grevindens Ønsker.

Kurfyrsten selv gaar forud med det gode Exempel — han, som før var den, der udtalte det Magtbud, som satte det blændende Kaleidoskop i Bevægelse, og

for hvem den smukke Kvinde ved hans Side kun betød en Pynt mere, bestemt til yderligere at fremhæve hans egen kongelige Skønhed og Magt, han bøjer sig nu for sin Dames Overhøjhed.

Vil han i Længden nøjes med denne noget passive Rolle? Ofte, ja dagligt gør Flemming og hans Kreaturer sig dette Spørgsmaal og gnider sig fornøjet i Hænderne ved at tænke sig Svaret, saaledes som det ad Aare vil forme sig.

Vistnok er de Læber, der kysser Frederik August Ordene bort fra hans Mund for selv i egen Form at udtale dem, bløde, varme og vellystige, og det Blik, der takker ham, er glødende og berusende; men der er dog undertiden, naar Fyrsten tror sig ubemærket, et Udtryk i hans Ansigt, som tyder paa Træthed og Kedsommelighed — han, som hele sit Liv igennem har haft nok af Fester og skønne Kvinders Elskov, kan vel undertiden længes bort til noget andet end denne Hyrde-Idyl!

Undertiden faar Kongen pludselig den Idé, at hans Nærværelse er absolut nødvendig ved et Kabinetsmøde inde i Residentsen, og giver hemmeligt sine Ordrer for at komme afsted; men naar han kører bort, sidder Grevinde Cosel som sædvanlig ved hans Side og forlader ham ikke, før han atter er sikker igen ude i hendes Domæne. Hendes Øje vaager overalt, og Kongens Lyst til blot for nogle Timer at befri sig for hendes Rosenlænker mislykkes fuldstændig.

Saaledes gaar Dage, Uger, ja Maaneder. Flemming er stadig agtpaagivende, hvilket er saa meget des

lettere for ham, som han ikke mangler ved nogen af Festlighederne. Han er den af alle Hoffets Kavallerer, der holder længst ud baade ved Arbejde og ved Fornøjelser, og paa det Punkt tvinges endog Grevinde Cosel til at yde den smukke og elegante General sin Anerkendelse.

Endelig kommer det Øjeblik, da Frederik August betror sine Trofaste sin Nød, og Vitzthum og Flemming har allerede Planen færdig.

Statskassen trænger som sædvanlig til Penge. Hvorfor ikke overlade de Forbundnes Hær i Nederlandene under Prins Eugen en Afdeling Leje-Tropper? Man vil dermed atter bringe Verden til at tale om de sachsiske Vaaben, og det vil kun vinde de Allieredes Anerkendelse, hvis Kurfyrsten selv stiller sig i Spidsen for denne Hær.

Atter maa de stakkels Bønder og Borgere yde deres Kontingent til Fyrstens og hans Raadgiveres Luner, 9000 Mand udrustes, og Frederik August er henrykt over Flemmings gode Idé. Alt er færdigt til Afrejsen; men Grevinde Cosel kan ikke paa nogen Maade bringes til at indse det nyttige i, at Fyrsten selv drager afsted — dertil har han jo sine Generaler, Flemming, Schulenberg o. s. v. Hun bliver endnu mere end før en Skygge af Kongen, og det er ham næppe muligt at faa en Samtale med Flemming i Enrum.

Saa kommer Tilfældet Fyrsten til Hjælp. Under en af Havefesterne melder en Aften en Kammertjener Grevinden, at hendes Datter, den lille Komtesse, pludselig er bleven meget syg, og at Madame Richard, hendes

Amme, efter paa egen Haand at have tilkaldt Doktor Schramm, frygter for at være alene med den lille syge Komtesse.

Anna Constance er ikke af Naturen nogen øm Moder, dertil optager hendes egen Person hende for meget; til Trods for sin bedste Vilje er det hende ikke muligt at føle nogen særlig dyb Interesse for den lille Pige, som hun strax efter Nytaar har bragt til Verden. Men hun har til sin Forbavselse set, hvilken Glæde Kurfyrsten har af at beskæftige sig med sit Barn, og hun véd, at hun ved at optræde som en god og omhyggelig Moder kun yderligere vil vinde hans Beundring og Hengivenhed. Derfor forlader hun strax Festen og begiver sig ind i sit Barns Værelse, hvor hun tilbringer hele Natten. Ogsaa Kurfyrsten er hyppigt derinde og lægger en saa oprigtig følt Ængstelse for Dagen, at Anna Constance i Stilhed føler sig ganske beskæmmet.

Henad Morgen falder den lille Syge i en nogenlunde rolig Søvn, og Dr. Schramm melder, at der ingen Fare er paa Færde, det har rimeligvis kun været et forbigaaende Onde foranlediget ved Tandbrydningen. Kongen og Anna begiver sig til Ro, og Anna falder imod Sædvane i en dyb Søvn, saa dyb, at hun slet ikke hører Frederik August staa op og forlade Værelset.

I Løbet af Natten har Kongen givet Vitzthum et Vink, adskillige af Kavallererne er tilsagte til at møde i største Hemmelighed til et Jagtparti i Dyrehaven ved Fæstningen Stolpen.

Solen er netop staaet op; men allerede ligger Varmen som en sitrende Dis over Land og Flod. De vidtstrakte Højder imod Syd og Vest skimtes kun igennem en gylden Taage, og øverst paa Toppen ligger de store, tætte Skove som en mørk Stribe.

Foran den yderste Slotsport staar en halv Snes prægtigt opsadlede Heste, holdte af kurfyrstelige Staldknægte i gult Livré med sorte Strømper og Sko. Længere borte, forbi Staldbygningerne, helt ved den yderste Havemur, op under Vinbjærgene holder paa Landevejen en Del kurfyrstelige Jægere og Lakajer. Begge Portfløje er aabnede paa vid Gab, og Kavallerer i pragtfulde Jagtdragter, ledsagede af Jægere og Tjenere, kommer til Syne inde i Slotsgaarden og bevæger sig hen imod Udgangen.

Flere af Herrerne er allerede ude ved Hestene, da Flemming, i Samtale med en middelhøj, mørkhaaret, ret køn Mand, bliver synlig i den inderste Slotsgaard.

Begge Herrer taler dæmpet, Flemming gaar hurtigt med faste energiske Trin og gestikulerer stærkt med Ridepisken.

«Et besynderligt Paafund!» bemærker Generalens Sidemand — det er Grev Lützelburg, Grevinde Reuss' «stille Gemal» — «at Jagtselskabet skal samles udenfor Slottet uden nogle af de brugelige Signaler eller Jægerhilsener. Det hedder sig, at Grevinden ikke maa forstyrres i sin Søvn; jeg synes, det er en Hensynsfuldhed, som gaar vel vidt!»

«Hm!» svarede Generalen og trak paa Skuldrene. «Vi er da ellers godt nok indøvede i at tage Hensyn til den Kant og kan — finder jeg — ikke længer falde

i Forundring over noget. Hendes Naade Grevinde v. Cosel har ikke sovet i Nat. Hendes Naade trænger til at hvile!»

«Hvor længe mon dette egentlig vil kunne gaa?» begyndte Greven og skottede frittende hen til Generalen.

«Rimeligvis længe endnu, men ikke altid,» svarede Flemming, der strax forstod, hvad Lützelburg hentydede til, og ikke syntes at ville lægge Skjul paa sin Mening. «Ingen Mand, allermindst en Natur som Frederik Augusts, finder sig i at være bevogtet hver Time i Døgnet.»

«Man skulde ikke tro det;» bemærkede Greven, «men det siges jo ogsaa, at ingen af de tidligere Gunstdamer, end ikke den berømte Aurora v. Königsmark, har haft den Magt over Kurfyrsten, som Grevinde Cosel har.»

«Det er sandt,» svarede Flemming. «Den smukke danske Grevinde er mægtigere end nogen af de tidligere Maitresser og langt farligere,» tilføjede han.

«Lade maa man Grevinden, at hun foruden at være ualmindelig dejlig er en ganske sjælden, klog og begavet Kvinde,» sagde Lützelburg.

«Klog er hun, det er sandt, men dog ikke klog nok,» svarede Flemming. «En Kvinde kan være snedig, intrigant, beregnende og finde Udveje, hvor en Mand næppe kan det; men reflektere roligt og klart som en Mand, det kan hun ikke, i hvert Fald ikke til alle Tider. Pludselig, paa et givet Punkt forvirres hendes Hjærne, og i et Øjeblik ramler hele hendes saa sindrigt opbyggede Plan sammen for hende. Og hvorfor? Fordi hendes Følelser eller hendes egen Person — som oftest begge Dele — altid spiller en altfor stor Rolle. Fantasien løber løbsk, og — De har Resultatet!»

«Endnu er Resultatet for Grevinde Cosels Vedkommende ypperligt,» svarede Lützelburg smilende, «og saa vidt jeg kan se, hører den smukke Dame ikke til dem, der lader Følelserne løbe af med sig.»

«Maaske ikke de blideste,» sagde Greven leende. «Men Madame Cosel er let at tirre.»

«Og De agter maaske at sætte hendes Taalmodighed paa Prøve?»

«Jeg har ikke i Sinde at gøre mig særlig Ulejlighed i den Henseende,» svarede Flemming noget overlegent. «Jeg venter roligt og lader Tingene ordne sig af sig selv.»

«De mener med andre Ord, at Grevinden selv besørger sit Fald?» spurgte Greven.

«Maaske,» svarede Flemming og trak paa Skuldrene. «Lad Grevinden være nok saa klog og beregnende; paa et Punkt er hun fuldstændig blind; hun anser sig selv for absolut uovervindelig, og det er yderst farligt! En klog General bør altid regne med Muligheder, og Grevinden kunde have lært tilstrækkeligt af sine Forgængerinders Skæbne. Men i sine egne Øjne er hun noget helt for sig — hun er ingen Maitresse, men en Hustru og en Dronning.»

«Kongens Kontrakt giver hende paa en Maade Ret til at se sin Stilling saaledes,» bemærkede Lützelburg. «Ufatteligt er det kun, at Kongen virkelig har opsat denne Kontrakt.»

«Et forelsket Mandfolk kan overtales til alle Dumheder,» sagde Flemming og lo, «men Grevinden burde vide, at ingen Kontrakt er i Stand til at binde en Mand

som Frederik August. En Natur som hans lyder kun sine egne Luners og Stemningers Love. Og Kurfyrsten elsker Afvexling!»

«Men den energiske Grevinde vil næppe finde sig i at blive sat udenfor Spillet,» bemærkede Lützelburg.

«Nej, deri har De Ret, godvilligt gaar hun ikke, saaledes som de andre Damer har gjort. Hun vil, naar den Tid kommer, gøre et farligt Staahej og give os alle nok at bestille.»

Under denne Samtale var de to Herrer naaede udenfor Slotsporten og hilste nu paa det allerede der forsamlede Selskab.

«Dette ligner mere en Flugt end en Fornøjelsestur,» sagde Kammerherre Haugwitz.

«Fornøjelsen bliver vist ogsaa derefter,» brummede den tykke v. Benkendorf. «At ride den lange Vej, for at jage i denne Varme, er en ganske vanvittig Idé! Hvorfor forhindrede De mig ogsaa i at foregive Upasselighed, som jeg vilde!» sagde han gnavent, henvendt til Flemming.

«Majestæten var saa naadig at have sat Deres Navn, Hr. General, øverst paa Listen iblandt de Herrer, der skulde indbydes. En saadan Ære plejer ingen sand Hofmand at undervurdere,» svarede Flemming smilende.

«Puh!» stønnede v. Benkendorf og tørrede sit røde Ansigt, som allerede glinsede af Svedperler. «Søvn har man ikke engang faaet, ingen maatte jo gaa til Ro før Kurfyrsten, og Humør var der dog ikke i Drikkelaget i Nat.»

«Nej, Hans Majestæt var mærkværdig optaget af

det lille syge Grevinde-Barn!» bemærkede en af Herrerne spotsk.

«Véd De hvad, Benkendorf, De sparer en Karlsbaderkur,» sagde Vitzthum og lo. «De vejer mindst tyve Pund mindre i Aften, naar vi vender hjem fra Jagten; kan det ikke trøste Dem?»

Benkendorf brummede, og al Samtale forstummede; thi nu saa' man Kongen med hurtig Gang nærme sig fulgt af sin Adjutant, Grev Friesen.

Frederik August saa' ualmindelig oprømt ud og nikkede allerede paa Afstand venligt til Herrerne. Hans Ansigt viste ikke Spor af Træthed, og Toilettet var saa omhyggeligt, som om han havde haft mange Timer til sin Disposition.

«Og nu en avant, Messieurs!» sagde Kongen, da alle var stegne til Hest, og begge Portfløje paa Fyrstens Ordre var lukkede. «Det gælder om at komme afsted i en Fart, før Solen bliver altfor slem. Vi er blevne noget forsinkede og maa forsøge at indhente det forsømte.»

Kurfyrsten svingede Ridepisken over Hovedet, sporede sin Hest og sprængte afsted, fulgt af sine Kavallerer — den tykke v. Benkendorf tilsidst.

Næppe var Jagtselskabet forsvundet, og de tilbageblevne Lakajer og Staldknægte gaaede til deres daglige Dont, førend Hovedvagten i den yderste Palaisgaard saa' en kvindelig Skikkelse med langt, udslagent, sort Haar bølgende ned over en hvid Dragt komme i Løb gennem det glasdækkede Galleri, der forbandt den indre og ydre Slotsgaard. Det var Grevinde Cosel.

Hun var vaagnet og havde bemærket Fyrstens Fraværelse; i et Nu var hun ude af Sengen og havde af Fyrstens tilkaldte Kammertjener erfaret saa meget, at Majestæten var draget afsted i Jagtkostume; længer strakte sig hans Viden ikke.

Nu stod hun i den aabne Loggia midt i Galleriet, hvorfra Trapper førte ned i Gaarden og raabte med høj Stemme hen imod Vagten:

«Hvorhen er Kongen og Herrerne redet?»

Ingen svarede, Vagtposten vidste ikke Besked og vovede ikke heller at tale til den fornemme Dame.

Grevinden gentog sit Spørgsmaal i en irriteret Tone og stampede med de nøgne Fødder i Stengulvet. Hun var iført Natdragt med langt Slæb.

Da traadte Officeren for Livvagten frem foran Loggiaen, gjorde en dyb militær Hilsen og sagde ærbødigt:

«Hans Majestæt er redet til Stolpen for at jage!»

Grevindens Ansigt antog strax et mildere Udtryk, da hun fik Øje paa den unge Officer. Det ærbødige, beundrende Blik i hans smukke Øjne var hende ikke ubekendt; det var Fændriken fra Arsenalet, v. Thiemen! han var nu avanceret til Kaptain for Livvagten.

«Hvor langt er der herfra til Stolpen?» spurgte hun med sin sædvanlige klangfulde Stemme.

«Omtrent to en halv Mil, Deres Naade,» svarede v. Thiemen og bukkede.

Hun stod et Øjeblik i Tanker og sagde saa:

«Vil De være saa venlig at give Ordre til, at min Ridehest er sadlet om en halv Time? Lad det blive Isabella,» tilføjede hun, «det er den flinkeste!»

Atter bukkede v. Thiemen dybt, og Grevinde Cosel

vendte sig for at gaa; men pludselig stansede hun og raabte paany ud over Balustraden:

«Baron v. Thiemen!» Den unge Mand skælvede, da han hørte sit Navn i Grevindens Mund, og en dyb Rødme laa over hans Ansigt, da han saa' op.

«Jeg ønsker, at De rider med mig! Foruden min Adjudant, Kammerjunker v. Werthern, vil jeg intet Følge have,» sagde hun. «Men sørg begge for at vælge flinke Heste, det gælder et Væddemaal! Jeg maa være i Stolpen samtidig med Kongen!»

Ved at give det Udseende af at være et Væddemaal mellem hende og Fyrsten, vilde Grevinden dække over det Faktum, at hendes kongelige Ven i Virkeligheden havde listet sig bort fra hende.

I susende Fart gik det nu atter tilbage gennem Galleriet op ad den brede Marmortrappe, der førte til Soveværelserne i første Etage. Mens hun løb, raabte hun højt paa sine Kammerfruer og gav hastigt sine Ordrer. En halv Time var saa godt som intet for en smuk Dames Toilette; men alligevel maatte og skulde det naaes!

Den lange Natkjole trak hun løbende af sig, og rev med et Ryk Særken ud af Haanden paa den Jomfru, der ved hendes Indtrædelse i Paaklædningsværelset allerede stod parat med det kniplingsprydede Batistes Stykke Undertøj.

Præcis en halv Time senere svang Grevinden sig i Sadlen, pudret, sminket, paaklædt og friseret, komplet indtil hver mindste Enkelthed. Med den strudsfjærprydede Baret koket stukket fast i det højt opsatte Haar, den stramt siddende, lysegrønne Ridekjole, det

ædelstensbesatte Bælte, med Kniv, Flint og Krudthorn lignede hun Diana selv.

I det mindste tænkte v. Thiemen saaledes, da han beskedent red bagefter hende og Werthern.

Men oppe i Grevindens Værelser, hvor Klædningsstykker og Toiletgenstande laa hulter til bulter, bar mangen en Kind Mærket af hendes lille hvide, energiske Haand, og de rødgrædte Øjne havde næppe med samme Beundring som v. Thiemen betragtet den dejlige Diana.

Solen stod allerede som en glødende Skive højt paa Himlen, da Grevinde Cosel ledsaget af Kammerjunker Werthern red ind ad den yderste Slotsport i Stolpen.

Ikke den svageste Luftning var at spore, Varmen laa som en tung, kvælende Masse over alt; Anna Constance havde en Følelse, som hun ikke kunde drage Vejret, og var ikke langt fra at fortryde sin overilede Udflugt.

Undervejs havde hun tilmed haft det Uheld, at hendes Hest var styrtet, ramt af et Solstik — det var hendes bedste Ridehest, hun der havde tilsat. Godt var det, at hun havde beordret v. Thiemen til at ride med; nu havde hun faaet hans Hest, mens han blev tilbage ved det døde Dyr, indtil hun kunde faa sendt Folk ud.

Idet hun red ind i Fæstningen, mindedes hun pludselig sin Drøm fra om Natten — den korte Time, hvor hun var falden i Søvn henad Morgenstunden. Det var jo imellem saadanne Mure med Skydehuller og Kanoner og med svære, tunge Jærnporte, at hun i Drømmen befandt sig sammen med Kongen.

Begge to havde de været iført lyse, straalende Fest-

dragter, medens alle deres Omgivelser, lutter bevæbnede Skikkelser, var i fuld Rustning; men alle havde de Træk, hun kendte. Der var Flemming, Vitzthum, Løwendahl o. s. v., hele Hofselskabet. Kongen stod tæt ved Siden af hende og holdt hendes Haand fast i sin. Pludselig opdagede hun iblandt Krigerne sin Svigerinde, Fru Vitzthum samt Fru Flemming og Baronesse Glasenap. De tre Damer var i lignende Rustninger som Herrerne. Hun fandt dette saa uhyre komisk, at hun gav sig til at le højt; men denne Latter forfærdede hende selv; thi det var, som blev den ved at rulle videre og efterhaanden gik over i en tordenlignende Larm. Nu forandredes ogsaa Scenen omkring hende, Ansigterne blev onde og truende og var alle vendte imod hende. Hun følte ikke længer det faste Tag af Kongens Haand om sin, hun vendte sig til Siden og saa', at han var forsvunden. Da grebes hun af en frygtelig Angst, udstødte et Skrig og vaagnede — og saa', at Pladsen ved hendes Side var tom.

Om Morgenen under den hastige Paaklædning havde hun ikke haft Stunder til at tænke paa denne Drøm, nu stod den med et klart for hende og forbedrede ikke hendes i Forvejen trykkede Lune.

I Borgen, som laa i den tredje og inderste Gaard, var Kurfyrsten og hans Kavallerer endnu forsamlede ved Frokostbordet, da Grevinde Cosel uventet traadte ind.

Anna Constances Ansigt bar nu ikke ringeste Spor af Fortrædelighed eller Træthed, hun havde i en Fart ovre i Kommandantens Privatbolig rettet lidt paa sit Toilette og ved Hjælp af Sminke og Pudder faaet givet Kinder og Pande de rette Farver.

Uagtet Kongen strax traadte hende i Møde med et tilsyneladende glad overrasket Smil, opdagede hun øjeblikkelig, at hun kom ubelejligt. Der var en vis Forlegenhed over Kongen, et Blik i Øjet, som ikke turde møde hendes, hun forstod strax, at der var noget, der skulde skjules for hende; hun kendte sin Frederik August altfor godt. Men hun røbede ikke med en Mine eller et Ord sin Mistanke, og vendte sig kun smilende mod Flemming, der havde paafaldende travlt med at samle nogle Papirer sammen, som laa udbredte paa Bordet, hvor Kongen og han havde siddet.

«Hvorfor dette Hastværk, kære Hr. General?» sagde hun. «Lad Dem ikke forstyrre i Deres Arbejde, jeg er jo vant til at overvære Stats-Forhandlinger, og dette maa jo være yderst vigtigt, siden De benytter en Jagtdags kostbare Timer dertil.» Hun bøjede sig ned over Bordet og greb efter et af Papirerne.

Men Flemming var hurtigere end hun. I samme Øjeblik forsvandt de i en Portefeuille, han bar hos sig, og han svarede med et forbindtligt Smil:

«Allernaadigste Grevinde, disse Papirer er ikke værdige en smuk Dames Øjne; det er kun nogle højst kedsommelige Regnskaber over Reparationer og Udgifter ved Fæstningen her. Kommandanten forelagde Hs. Majestæt dem til Underskrift; den har de nu faaet, og dermed er det ikke Umagen værd at beskæftige sig mere med dem.»

Anna nikkede og lod, som hun troede ham, endskønt hendes skarpe Blik strax havde opdaget, at disse Papirer ikke var Regnskaber. I Virkeligheden var det da ogsaa de nødvendige Oplysninger for Kongen over

det planlagte Felttog til Flandern, over Troppernes Ekvipering, Vejen, der skulde tages o. s. v.

«Tør jeg spørge, hvorledes den lille Grevinde befinder sig i Dag?» spurgte Flemming galant.

Fyrsten havde imidlertid givet Ordre til at lade Frokost sætte frem for Grevinden; ved Flemmings Ord vendte han sig hurtigt om imod Anna og sagde:

«Ja, fortæl mig dog, hvorledes det gaar Augusta Constantia i Dag? Forhaabentlig godt, siden du er her!»

Med et vel fingeret Lettelsens Suk svarede Anna: «Doktor Schramm siger, at der er ikke Spor af Grund til Ængstelse, og den lille Grevinde saa' da ogsaa helt flink ud, da jeg red bort.»

Grevinde Cosel havde i Virkeligheden ikke set sit Barn, ja endog i Skyndsomheden helt glemt at erkyndige sig om dets Befindende. Undervejs var dette faldet hende ind, og da hun kunde forudse Kongens Spørgsmaal, havde hun forberedt Svaret.

Hun ønskede imidlertid ikke at dvæle for længe ved dette Thema og sagde derfor vendt imod Selskabet, der nu havde rejst sig fra Frokostbordet og stod i samtalende Grupper rundt om i Værelset: «Herrerne synes ikke at være meget ivrige efter at komme til at jage?»

«Il fait trop chaud, Madame!» bemærkede Baron Haxthausen, som imidlertid var kommen til og ærbødigt havde hilst paa Grevinden.

«Ja, det er absolut for varmt til at jage i Dag!» supplerede Kongen.

«Hvorfor i Alverden er Eders Majestæt da redet den lange Vej hertil?» sagde hun leende med en lidt spodsk Klang i Stemmen. «Det kan da ikke komme

overraskende, at det er «trop chaud» — det er det hver eneste Dag for Tiden.»

«Vi vil kun jage nogle Fasaner,» sagde Kongen, «og saa forøvrigt lade Kommandanten vise os om i Fæstningen — den er nok værd at se, og jeg har ikke været her i mange Aar. Ogsaa Eder, Madame, vil det sikkert more at se den gamle, interessante Fæstning med sine mange Taarne, underjordiske Gange og Fængsler. — Fremfor alt vil «Moder Annas» Laboratorium vistnok vække Eders Interesse, det staar endnu, som hun har forladt det, og den fromme Kurfyrstinde var jo tilmed en Landsmandinde af Eder!»

Anna Constance følte sig stærkt fristet til at svare, at hun gav baade Landsmandinde og Fæstning en god Dag; thi hun var træt og forstemt og havde mest Lyst til at søge sig en nogenlunde sval Plads, hvor hun kunde hvile; men hun tænkte paa, hvor nødvendigt det var, at hun ikke veg fra Kurfyrstens Side og gik derfor tilsyneladende ivrigt ind paa Kongens Forslag. Det gjaldt jo for hende om at komme efter, hvad det var for Hemmeligheder, han og Flemming havde for.

Medens hun spiste det Maaltid, der i en Hast var sat frem for hende, og som efter hendes eget Ønske kun bestod af Hønse-Postej, Frugt og Champagne, fortalte hun Uheldet med Hesten og bad om, at der maatte blive sendt Folk ud til Hjælp.

«Fortæl mig lidt om Stolpen, inden vi begiver os afsted for at bese Fæstningen,» bad hun henvendt til Kongen. «Det er jo en Meissener-Biskop, der har bygget Borgen her, ikke sandt?»

«Det er det,» svarede Kongen, «men forresten kan Flemming bedst give dig Besked derom.»

Ved denne Opfordring af sin Herre tog Generalen, der til Annas Fortrydelse som en Borre klæbede ved hendes Elskers Side, strax Ordet og sagde:

«Det skal være mig en sand Fornøjelse at efterkomme Hans Majestæts Befaling og give Eder, Madame, de Oplysninger, I ønsker. Fæstningen heroppe paa sit solide Fundament af Basaltklipper, anlagdes oprindelig Aar 1120 af Venderne, men dengang kun som en primitiv Træ- og Bjælke-Bygning; først efter at den i det trettende Aarhundrede var kommen i Biskopperne af Meissens Besiddelse, gjordes den lidt efter lidt til en stærk, stenmuret Fæstning. Borgen, hvori vi nu befinder os, opførtes først i Slutningen af det femtende Aarhundrede, og saa vel Fæstning som Borg har i Tidernes Løb maattet udstaa mangen haard Dyst — ikke alene i de forskellige Krige, men ogsaa i Fredstider — særlig har stærke Lynnedslag altid været uheldsvangre for Stolpen; den lille By, der ligger her ved Foden af Klippen, har mere end en Gang været ganske nedbrændt, ligesom flere af Taarnene i Fæstningen atter ere blevne byggede op eller endnu delvis staar som Ruiner — som f. Ex. Seigertaarnet i den anden Slotsgaard. I Aaret 1559 købte Kurfyrst August Fæstningen af Biskoppen af Meissen, og nu var den i en lang Aarrække kurfyrstelig sachsisk Sommer-Residents; særlig yndede Kurfyrstinden, «Moder Anna», som hun kaldtes, at opholde sig paa Stolpen.»

«Jeg begriber ikke, hvorledes Kurfyrstinden kunde have en saadan Forkærlighed for dette Slot,» sagde Grevinde Cosel lidt ked af at høre paa den lange

Forklaring; hun havde rejst sig og var traadt hen til et af de høje, buede Vinduer.

«Vistnok er Udsigten herfra ualmindelig smuk, man kan se de høje Bjærge helt inde i Bøhmen; men Pladsen her i Borgen er dog temmelig indskrænket — efter hvad Kommandantens Frue før fortalte mig —»

«Fem — ikke synderlig store — Værelser i hver af de to Etager,» forklarede Flemming.

«— — Og saa snart man træder ud i Gaarden, har man kun Fængsler, Kanoner og Militær omkring sig. Jeg finder, at det hele gør et yderst trist og skummelt Indtryk!»

«Dengang «Moder Anna» skaltede og valtede her, benyttedes Fæstningen ikke til Garnison,» tog Kongen Ordet, «og Fængslerne henstod ganske ubrugte, ligesom de ogsaa senere kun rent undtagelsesvis er benyttede.»

«Den bramfri, beskedne, danske Kongedatter,» tog atter Flemming med en vis Ostentation Ordet, «elskede Slottet her, fordi Egnen var saa ualmindelig rig i sin Vegetation. Her var nok af de kostelige Planter, som hun med saa stor Dygtighed forstod at bruge til de mange styrkende, helbredende Vande og lægende Salver, hun med egen høje Haand tilberedte og uddelte til de Syge og Fattige.»

Anna Constance kunde ikke forklare sig selv hvorfor, men det irriterede hende at høre om den danske Prinsesses mange kedsommelige, borgerlige Dyder. Som om det var saa stort og kongeligt at spinke og spare, bage og brygge som en anden Husholderske!

«Skal vi saa ikke se at komme afsted paa vor Vandring gennem Fæstningen?» spurgte hun med et utaal-

modigt Kast med Hovedet. «Tiden gaar, og Varmen bliver mere og mere trykkende.»

«Det bliver bestemt Uvejr længer op ad Dagen,» bemærkede Vitzthum, som lidt før var traadt ind udefra sammen med Kommandanten, Grev Wehlen. «Der samler sig truende Skyer i Vest, de spaar intet godt. Vilde det ikke være bedst og efter Eders Ønske, ma chère sœur,» sagde han henvendt til Grevinden, «om I kørte tilbage til Pillnitz, mens Vejret endnu tillader det? Kommandanten stiller med Fornøjelse sin Ekvipage til Eders Disposition!»

Grev Wehlen bukkede som en Bekræftelse paa denne Udtalelse; men Anna svarede kort og affejende, idet hun maalte Vitzthum med et lynende Blik:

«Hvem har bedt Dem, Hr. Greve, sørge for min Bekvemmelighed? Overlad det til mig selv eller til Hans Majestæt!»

Dermed tog hun uden videre Kongens Arm, vendte sig med et venligt Smil til Grev Wehlen og sagde:

«Vil De saa, Hr. Kommandant, være saa god at vise Vej?»

Anført af det høje Par og Grev Wehlen begav Selskabet sig nu først ned i Kapellet, en herlig Bygning i gothisk Stil, der ved en elegant udhugget Granittrappe stod i direkte Forbindelse med Borgen.

«Det gjorde du altfor plumpt, kære Ven,» hviskede Flemming til Vitzthum, da de to Herrer bagest i Følget fulgte efter Majestæten.

«Diable!» udbrød Vitzthum. «Hvorledes skal vi blive af med hende? Hvis Kurfyrsten ikke ser sit Snit

til at komme væk herfra i Dag, ryger hele Rejsen til Flandern i Lyset, det tør jeg sværge paa!»

«Vi faar stole paa Skæbnen,» sagde Flemming, «den har før hjulpen saa mangen ærlig Skælm ud af Klemmen!»

Imidlertid var Selskabet efter en flere Timers Vandring, hvor «Laboratoriet,» de forskellige Taarne, Tøjhuset, Kasematterne og de frygtelige underjordiske Fængsler med største Nøjagtighed vare fremviste og forklarede af Kommandanten, traadte ind i Retssalen, et stort Rum i gothisk Spidsbuestil med et ualmindelig smukt hvælvet Loft i Muslingeform og prydet med utallige Stjærner, alt i fint Stukarbejde.

Herfra førte en smal, ganske mørk og noget forfalden Gang ind til det saakaldte «Torturkammer», der ligeledes var mørkt. Et Par Tjenere med Fakler gik foran.

Da Grevinde Cosel fik Øje paa de forskellige Torturredskaber, var hun lige ved at faa ondt, og maatte ved et kraftigt Tag i Kongens Arm værge sig imod at falde om.

Frederik August saa' forbavset paa hende, hun beherskede sin Sindsbevægelse og spurgte med en kort, uhyggelig Latter:

«Hvem mon der sidst har strakt sig paa det Leje?» Hun pegede paa en Pinebænk, der stod langs den ene Væg.

«Det skal jeg sige Deres Naade,» sagde Flemming med paafaldende Skyndsomhed. «Den sidste, hvis Lemmer ere strakte her, var en Kvinde og tilmed en højadelig Dame, Grevinde Rochlitz nemlig.»

«Hvad!» udbrød Løwendahl i selvforglemmende Taktløshed. «Den afdøde Kurfyrstes berømte Maitresse?»

«Nej, hendes Moder!» svarede Flemming. «Den unge Grevinde fik som Fyrstens «épouse» Navn af Grevinde Neitschütz og døde, som bekendt, inden Processen i Anledning af hendes skæbnesvangre, troldomsagtige Indflydelse paa Kurfyrsten havde taget sin Begyndelse.»

«Du kan en anden Gang forklare Baron Løwendahl dette videre,» sagde Frederik August nu i en noget ærgerlig Tone, «hvis forøvrigt Baronen interesserer sig for Hexeprocesser.»

«Kan man ikke komme den Vej ud?» spurgte Grevinde Cosel og pegede paa en lille, smal Dør i Muren, som skimtedes utydeligt i Halvmørket.

«Den Dør er tillukket, Deres Naade,» svarede Kommandanten. «Det store Rum udenfor anvendes nu til Hestestald, vi bliver nødte til atter at gaa igennem den saakaldte hemmelige Gang for at komme ud igen og videre paa vor Vandring.»

Der gik en Gysen igennem Grevinde Cosel; den uhyggelige, tyngende Fornemmelse, hun lige fra sin Ankomst til Stolpen havde følt i Hoved og Hjærte, var nu lige ved at kvæle hende. — Var det Ridtet i den frygtelige Varme? eller den søvnløse Nat? eller alt det uhyggelige, hun havde set? maaske alle Dele tilsammen! Vist var det, at hun følte sig usædvanlig ilde til Mode.

Hun kastede endnu et sky Blik rundt paa de forskellige Marterredskaber og gik saa efter Fakkelbæreren

ind i Gangen, der var saa smal, at man maatte gaa enkeltvis.

«Som Kurfyrstens «épouse» fik den unge Grevinde Navn af Grevinde Neitschütz!» lød det uafbrudt i hendes Øren.

Ogsaa hun havde som Fyrstens «épouse» faaet et andet Navn, og den anden — derinde — Anna Constance tænkte sig hende hele Tiden derinde paa Pinebænken, var ogsaa «paa fyrstelig Befaling» bleven erklæret for at være en retmæssig «épouse», og dog havde rimeligvis kun Døden frelst hende fra at blive brændt som Hex!

«Hvor bleg Deres Naade ser ud!» udbrød Haxthausen i en bekymret Tone, da man atter stod udenfor i det klare Sollys. «Er Madame «malade»?»

«Luften derinde gjorde mig ikke godt; men det betyder intet!» svarede Grevinden, da Kongen nu ogsaa bemærkede, at hun virkelig saa paafaldende angrebet ud.

«Jeg havde tænkt, at vi skulle aflægge et Besøg oppe hos Vægteren i Johannestaarnet,» sagde Kongen. «Der er et herligt Rundskue deroppe fra, og vi kan da samtidig anstille astronomiske Iagttagelser. Luften tyder paa, at et voldsomt Uvejr virkelig er i Anmarsch. Men maaske vil I, ma chère amie, foretrække at hvile lidt ud ovre hos Kommandantens Frue, og lade Os alene med Vore Kavallerer foretage den noget besværlige Taarnbestigning?»

«Hvis Vejret ser saa truende ud, som I mener, Sire, finder jeg det rigtigst, at vi alle jo før jo hellere vender tilbage til Pillnitz,» svarede Grevinden.

«Men kære Veninde, I bemærkede jo selv før, at

det var for varmt til at bryde op midt paa Dagen, og Solen er netop nu paa Højdepunktet,» indvendte Kongen. «Der er desuden en hel Del, jeg gærne vil have besigtiget, nu jeg engang er her.»

«Eh bien!» svarede Grevinden, der imod sin Vilje var nødt til at give tabt; thi hun følte sig syg af Træthed. «Saa vil jeg med Eders Majestæts Tilladelse hvile lidt ud, medens I fortsætter Inspiceringen af Fæstningen.»

Kongen bød hende galant Armen og ledsagede hende over til Kommandantens Bolig, hvor han overgav hende til Grevinde Wehlens Omsorg.

Da han atter vendte tilbage til sit Følge, traadte Flemming hen til ham og spurgte med dæmpet Stemme:

«Sire, vilde det ikke være bedst tjenligt med Eders Planer, om I nu strax i en Vogn — som hurtigt kan skaffes til Veje — kørte herfra lige til Dresden, hvor alt er færdigt til Opbrud!»

«Er du gal, Mand!» udbrød Fyrsten bestyrtet. «Hvorledes skulde jeg komme væk nu? Det vilde jo se ud som en regulær Flugt. — Tror du, jeg vil udsætte Grevinden for en saadan offentlig Tort. Du maa ikke rigtig vide, hvad du siger,» sluttede han i en nervøs, tilrettevisende Tone.

«Pardon, Sire!» svarede Flemming ærbødigt. «Jeg har opfattet vor Plan som et virkeligt Flugt-Forsøg fra Eders Majestæts Side.»

«Naa, ja,» sagde Kongen uvilligt, «kald det en Flugt, om du vil; men den maa da foregaa lidt mere hensynsfuldt, end en pludselig Afrejse i dette Øjeblik vilde blive.»

Flemming tav, og Kongen, som frygtede at have

krænket sin uundværlige Hjælper og Ven, sagde i en flot henkastet Tone:

«Dagen er jo ikke til Ende endnu, maaske kan alt ordnes paa bedste Maade! — Lad os nu komme op og se lidt paa Vejret!» Dermed forsvandt begge Herrer op ad Vindeltrappen, der i det lille tilbyggede firkantede Trappetaarn førte til de forskellige Etager og til Plateauet ovenpaa det massive runde Hovedtaarn.

Nogle Timer senere er hele det fornemme Selskab placeret omkring Middagstaflet, der efter et Paafund af Kongen er improviseret i et af Johannes Taarnets Stokværk.

Himlen udenfor er nu formørket af Skyer, og allerede høres Tordenen som en fjærn, vedvarende Drønen. Ikke des mindre er Stemningen ved Taflet animeret, Kongen er henrykt over sin gode Idé. Ovre i Borgen, hvis fornemste Værelser alle vender mod Vest, havde Varmen ikke været til at udholde, mens de over tre Alen tykke Taarnmure gør Luften herinde behagelig, ja næsten kølig.

«Du synes stadig ikke at være videre begejstret for Vor interessante gamle Fæstning, kære Veninde,» hviskede Kongen til Anna, der til Trods for sin bedste Vilje ikke kunde komme i Humør. «Er der noget, der trykker dig?»

«Ja, naar du endelig vil vide det,» hviskede Anna tilbage, glad over i samme Nu at have fundet paa et Paaskud til at komme væk. «Der er kommen en saa uforklarlig Angst over mig for vor lille Pige — det er, som om en indre Stemme siger mig, at hun er i Fare,»

«Men du sagde jo selv, at hun i Morges var ganske rask?» spurgte Kongen forundret.

«Det er sandt nok. Men med et saadant lille Væsen kan der hurtig ske Forandring!» svarede Anna. «Jeg drømte saa fælt i Nat, først henad Dagen faldt Drømmen mig ind. — Jeg saa' Augusta Constantia død, i lange Ligklæder. Kan vi ikke skynde os at køre hjem?» tilføjede hun med skælvende Stemme og med et bedende Blik i de taarefyldte Øjne.

«Nu er det næsten umuligt at komme væk,» svarede Frederik August tøvende, «Uvejret vil strax bryde løs lige over vort Hoved. Hvad betyder desuden en Drøm!» tilføjede han smilende. «Det, som dine egne dejlige Øjne i Virkeligheden har set, er det, vi holder os til, og det var jo kun godt! Drik nu, og glem dine Ængstelser!» med et forelsket Blik hævede han sit Glas imod hendes. Anna ærgrede sig over, at hun om Morgenen havde været nødt til at benytte sig af den Usandhed, som nu var hende i Vejen, hun følte sig saa rent uforklarlig mismodig i disse Omgivelser og ønskede kun at komme hurtigt herfra, hun var desuden angst for Uvejret. Flemming havde fortalt saa meget om Lynnedslag — og hendes frygtelige Drøm i Nat kunde nok tyde paa, at der ventede hende noget ondt her indenfor disse Mure. Kongen talte om at blive her Natten over; men ikke for alt i Verden gik hun ind paa det!

Imidlertid gik Maaltidet sin Gang, og inden man endnu var færdig med at spise, brød Uvejret løs i al sin Vælde.

I det store, hvælvede Rum med de fire dybe Vinduesnischer, hver især saa stor som et lille Værelse,

var Stemningen efterhaanden bleven dæmpet og trykkende; ingen syntes at befinde sig rigtig veltilpas.

«Et Held er det, at vi sidder indenfor disse solide Mure,» bemærkede Kongen, netop som et voldsomt Tordenskrald havde faaet Vinduerne til at klirre. «Ovre i Borgen havde vi ikke været saa sikre som her i Taarnet.»

«Murene er solide nok,» begyndte Haxthausen tøvende, synlig ængstelig for at modsige sin Herre, «men — men — —!»

«Hvad for et men?» afbrød Grevinde Cosel ham hastigt og saa' forskrækket op. Hun fandt pludselig, at alles Øjne i det usikre, flakkende Skær fra Faklerne, som Kongen havde ladet anbringe rundt om i Rummet, havde antaget det samme onde Udtryk, der havde skræmmet hende om Natten.

«Hvad er her at frygte?» spurgte hun videre.

«Hm!» stammede Haxthausen. «En af Fæstningens Officerer fortalte før, at der i Taarnet ligeoverfor» — han pegede ud af Vinduet, «findes et større Forraad af Krudt! Det er dog et ret uhyggeligt Naboskab under disse Forhold, finder jeg,» sluttede han modigere, da han saa', hvilket Indtryk hans Meddelelse gjorde paa Grevinden.

«Krudt!» skreg Anna, uden at høre ham til Ende. «Er det virkelig muligt?» sagde hun henvendt til Kongen. Kommandanten havde allerede forladt Taflet for i Anledning af Uvejret at træffe sine Foranstaltninger.

«Det kan jeg ikke sige bestemt,» svarede Frederik August, selv synlig ubehagelig berørt; «antagelig har Haxthausen hørt fejl.»

«Nej, det forholder sig som Baronen siger, der er for Tiden et ret stort Oplag af Krudt i Taarnet derovre,» bekræftede Ulykkesfuglen Flemming.

«Med andre Ord, man kan naar som helst risikere at komme til at foretage en ufrivillig Luftrejse,» sagde Anna, der var sprunget op fra sin Plads og nu var ganske bleg.

«Men kære Veninde,» forsøgte Kongen at berolige hende. «Hvorledes kan I saaledes lade Eder afficere? I, som plejer at kunne lære os andre Mod?»

«Ja, men at gaa til Vejrs mellem Mursten og Brokker, dertil føler jeg ingen Lyst. Lad os øjeblikkelig komme bort herfra.»

I flyvende Fart aftaltes det nu, at Kommandantens Vogn skulde bringe Grevinden til Pillnitz.

«Det er Vanvid at ville køre nu,» sagde Kongen, der næppe havde kunnet komme til Orde for Annas Ivrighed. «Hestene gaar ikke frem i dette Vejr!»

«Naar Grevinden er kørt, har Eders Majestæt frie Hænder!» hviskede Flemming til ham.

Frederik August lod, som om han overhørte Bemærkningen; thi hvorledes skulde han faa sin ængstelige Veninde til at køre alene bort under disse uhyggelige Forhold? Kørte hun, maatte han med! Og Frederik August viste, at han kendte Forholdene og Grevinden bedst; thi da noget senere en med fire Heste forspændt Karosse med en hel Eskorte af Jægere og Beriddere rullede ud af Fæstningens Port, sad Grevinden og Kongen begge inde i Vognen.

«Det var som Pokker! Der røg atter det Anslag i Lyset!» sagde Flemming til Vitzthum. Begge Herrer

havde som de fleste af Kavallererne besluttet at blive her som Kommandantens Gæster, indtil Uvejret var forbi.

Ved Ankomsten til Pillnitz modtoges Grevinden og Kongen med den Meddelelse, at den lille Grevinde Augusta Constantias Tilstand havde forværret sig og at Dr. Schramm med Længsel ventede deres Tilbagekomst.

Den Lille var angreben af en voldsom Skarlagensfeber. Ved denne Efterretning var det, som lagde der sig en iskold Haand om Anna Constances Hjærte, hun følte sin Strube sammensnøres og kom hæftigt til at skælve.

Hvis hendes Barn nu døde, var det da ikke hende selv, der for anden Gang forskyldte en saadan Ulykke? Thi vilde den lille Piges Død ikke kun være en retfærdig Straf for hendes Usandfærdighed om Morgenen?

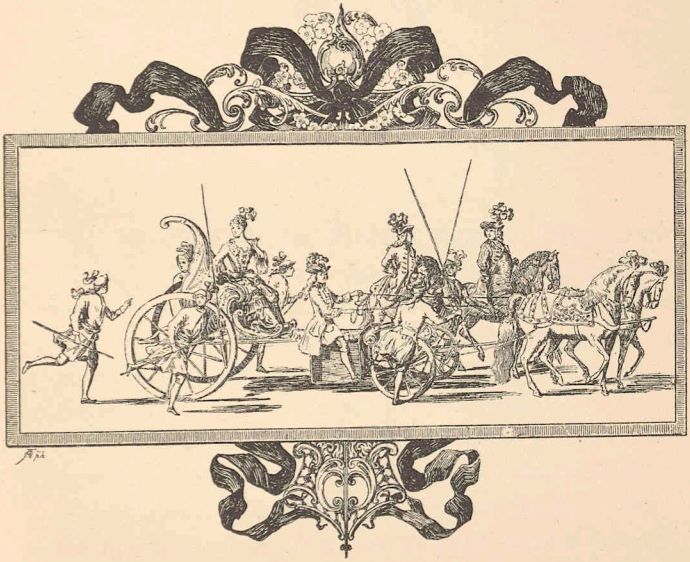
Hvad gik der dog af hende? Hun kendte sig ikke selv, alle disse opskræmmende Varsler i Løbet af Dagen havde gjort hende rent forvirret.

Da Kongen nu kærligt og deltagende vendte sig om mod hende, kastede hun sig højt hulkende om hans Hals. Frederik August, der troede, at hendes Bevægelse ene og alene skyldtes Sorgen over Barnet, blev rørt og svor ved sig selv, at intet i dette Øjeblik skulde faa ham til at forlade sin bedrøvede Veninde — han var desuden selv ængstelig for sin lille Pige.

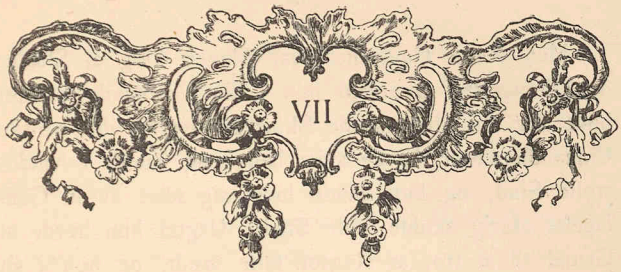
Sygdommen forløb lykkeligere, end Lægen havde forudset, og Flemming sørgede for, at Kongens Rejseplaner ikke gik i Glemmebogen.

Da den lille Patient nogle Uger senere erklæredes

udenfor al Fare, var Anna Constance bragt saa vidt, at hun fandt det klogest ikke længer at modsætte sig sin kongelige Elskers Rejseplaner. Selv var hun nødt til at blive tilbage i Pillnitz. Kongen vilde ikke kunne forstaa eller tilgive, om hun forlod Barnet nu under de vanskelige Reconvalescent-Forhold.

GREVINDE COSEL VED RINGRENDINGEN MED
KONG FREDERIK D. IV SOM VOGNSTYRER, FREDERIK AUGUST
OG BARON HANGWITZ SOM KAVALLERER.

Nogle Dage før Frederik Augusts Tilbagekomst fra Flandern — lige før Julen — indtraf der et fransk Skuespillerselskab til Dresden, som Fyrsten under sit Ophold i Bryssel havde engageret til at optræde i hans sachsiske Residensstad. Iblandt de fremmede Kunstnere var der en Danserinde, ved Navn Duparc, der snart blev til Samtaleæmne for hele det fornemme Selskab i Hovedstaden. Ikke alene var Mlle. Duparc ualmindelig smuk; men Rygtet havde, allerede før hun kom til Dresden, paa en højst intim Maade sat hendes Navn i Forbindelse med Kurfyrstens.

Ogsaa til Grevinde Cosel havde dette Rygte fundet Vej eller var maaske snarere med god Vilje bragt hende. Iblandt den hovmodige Grevindes Omgivelser var der næppe en, der ikke undte hende et Nederlag, og man glædede sig allerede paa Forhaand til de Skandaler, der var i Vente, naar Fyrsten kom; thi at den hæftige, skinsyge Dame skulde tage sin Elskers Utroskab med Ro, var der ingen, der troede.

Men Anna Constance var bleven klog af Skade; de Ydmygelser, hvormed hun i sin Tid havde maattet bøde for sin ubeherskede Skinsyge overfor den polske Vinhandlerdatter, havde sviet længe og haardt i hendes stolte Sind, og hun havde lovet sig selv, at en Gentagelse aldrig skulde finde Sted. Uagtet hun havde al Grund til at tro, at Rygtet talte sandt, og hun i sit Hjærte led alle Skinsygens Kvaler, røbede hun hverken i sine Breve til Kongen eller i Samtaler med sine Omgivelser den ringeste Mistanke.

Desuden, en Balletdame kunde i Virkeligheden lige saa lidt som en Vinhandlerdatter blive en Rivalinde for hende! Det var nu, som dengang, en forbigaaende Rus, Kongen behøvede blot atter at se hende, for helt igen at være hendes! — —

Paa denne Maade søgte Anna Constance at trøste sig selv, medens hun var travlt beskæftiget med at ordne sine Toiletter til Festlighederne i Anledning af Kongens Hjemkomst.

— — —

Det højtidelige Indtog havde fundet Sted med sædvanlig Pomp og Pragt. Iblandt de øvrige Damer ved Hoffet havde Grevinde Cosel aflagt Kurfyrsten sin Hyldest i den store Paradesal paa Slottet, og ventede nu i sit eget Palais hans private Besøg; men Dagen led og hendes «épouse» kom stadig ikke.

Om Aftenen skulde der i Operaen være Fest-Forestilling med Prolog og en ny Ballet, komponeret for at fejre Majestætens Hjemkomst.

Grevinden vidste, at den nye Danserinde, Mlle. Duparc, havde en af Hovedrollerne; hun vilde altsaa selv

meget hurtig faa Lejlighed til at se, hvilket Indtryk den omtalte Dame gjorde paa Kongen. Hun kendte tilstrækkeligt sin Elskers Ansigt til at kunne tyde enhver Fold i det, hvor megen Umage han end gjorde sig for at forstille sig.

En Tjener meldte Grevinden, at Baron Løwendah ønskede at tale med hende.

«Det var smukt af Dem, chêr cousin, endnu i Dag at hilse paa mig,» sagde Anna og gjorde sig synlig Umage for at være elskværdig.

«Min Længsel efter at trykke et underdanigt Kys paa Deres smukke Haand, allerelskværdigste Fru Grevinde og Kusine var for stor til at noget kunde holde mig tilbage, end ikke Hensynet til min Hustru, der aldeles ikke var tilfreds med, at jeg saa hurtig forlod hende!»

«Det er ikke saa mærkeligt,» svarede Grevinden. «Deres Hustru har jo tilbragt den meste Tid af sit korte Ægteskab i Enkestand og kan nok have Grund til at beklage sig over sin Gemals Kulde.»

Baronen saa' op paa Anna og svarede med et fint Smil: «Da var det dog — hvis jeg ikke tager fejl — efter Deres Naades Ønske, at jeg den Gang saa hurtig efter mit Bryllup rev mig løs af Hymens Lænker for at rejse efter Kongen til Flandern!»

«Det er sandt,» svarede Anna og slog ind paa en alvorligere Tone. «De rejste nærmest, fordi jeg ønskede det, og jeg er Dem taknemlig for den Tjeneste, De derved gjorde mig. Min Uro og Angst for Kongen var betydelig mindre, efter at jeg vidste, at De var iblandt hans Omgivelser, en Ven, paa hvis Paalidelighed baade Kongen og jeg kan stole!»

Løwendahl kyssede henrykt Annas Haand og svarede: «Det er mig en sand Hjærtensfryd at høre, hvor godt Deres Naade kender mig!»

«En Bebrejdelse har jeg alligevel at rette til Dem,» begyndte Anna efter et Øjebliks Betænkning. «De har været altfor sparsom med Deres skriftlige Meddelelser, det var ikke efter vor Aftale!»

«Hans Majestæts Befindende var hele Tiden ypperligt, og særlige Farer var Fyrsten ejheller udsat for, da vi mest opholdt os inde i Bryssel, i al Fred og Sikkerhed, langt borte fra Krig og Kugler.»

Anna overhørte eller lod som hun overhørte den Spot, der laa i Løwendahls Ord, og sagde, idet hun betragtede ham med et forskende Blik: »Maaske var Opholdet inde i Bryssel dog ikke saa helt farefrit for Hans Majestæt?»

«Jeg forstaar, hvortil De hentyder, chère cousine,» svarede Løwendahl med et Kast med Hovedet, som om han tog en rask Beslutning. «Men havde jeg Ret til at forurolige Dem paa et Punkt, hvor jeg selv ikke saa' Anledning til Fare?»

Anna aandede lettet og sagde hurtigt: «Nej, ikke sandt — denne Balletdame,» hendes Overlæbe krusedes foragteligt, «kan umuligt have nogen Betydning for Hans Majestæt?»

«Hm!» Løwendahl rømmede sig og undgik Grevindens Blik. «Den lille Duparc er saa ualmindelig smuk, at enhver Mand med Sans for kvindelig Skønhed, hvor forvænt han end er, maa ofre hende nogen Opmærksomhed.»

«I er vel alle til Hobe forelskede i denne Mademoiselle Duparc!» udbrød Anna spodsk.

«Deres Naade kan dog umulig for Alvor tro, at nogen af os vilde vove at have samme Smag som vor høje Fyrste!» svarede Løwendahl diplomatisk.

«Altsaa dog!» mumlede Anna og sagde derpaa højt med en Stemme, hvori Harmen dirrede: «Nej, Frederik Augusts Hofmænd plejer at være saa umaadelig hensynsfulde! I har vel alle snarere af ren Tjenestiver hjulpet til med — med at henlede Hans Majestæts Opmærksomhed paa den sjældne Dejlighed!»

«Madame!» udbrød Løvendahl og saa' bebrejdende paa Grevinden.

«Det var ikke for, at I skulde gaa samme Vej som mine Fjender, at jeg sendte Eder til Flandern!» vedblev Anna i stigende Hæftighed.

«De forivrer Dem uden Grund, Madame! Hvis De kunde tvinge Dem til i Taalmodighed at høre paa mig, vilde De overbevise Dem om, at der aldeles ingen Fare er paa Færde.»

Anna betvang sig og erklærede med et Smil, at hun var rede til at høre.

«Det er sandt,» begyndte Løwendahl, «at der har været mere end nok af Anledning for Hans Majestæt til at gøre smukke Kvinders Bekendtskab under Opholdet i Belgien; og naar jeg skal tale helt ærligt, saa var der vel dem iblandt Kongens Omgivelser, som gærne ønskede at give ham et Fingerpeg i den Retning!»

«Sig De kun rent ud Flemming!» sagde Anna. «Jeg ved, han gør alt for at skade og fortrædige mig.»

«Nuvel! Lad os sige Flemming! Generalen har jo

ikke selv store Begreber om ægteskabelig Troskab,» svarede Løwendahl. «Men denne Gang havde Flemming i hvert Fald en udmærket Hjælper i Grev Wackerbarth.»

«Gesandten i Wien?» spurgte Anna forundret.

«Netop! Wackerbarth var ogsaa i Belgien i Kejseren af Østerrigs Følge. Man siger jo, at Wackerbarth har den ærefulde Bestilling at ordne Kejser Josephs smaa galante Æventyr, og at det er af den Grund, han er Kejseren uundværlig saa vel i Wien som paa Rejser.»

«Aha! Og nu vil Wackerbarth formodentlig spille samme Rolle overfor Kurfyrsten!» bemærkede Anna.

«Det var sikkert nok hans Plan!» svarede Baronen. «Men den gode Gesandt havde ikke regnet tilstrækkeligt med den Kendsgerning, at Hans Majestæt hjemme i Dresden havde en épouse, som han elskede og hvis Skønhed og øvrige Dyder var stærke nok til at binde selv paa Frastand.»

Anna smilte tilfreds.

«Wackerbarth opnaaede saaledes intet,» fortsatte Løwendahl, «og dog havde han gode Kort paa Haanden; iblandt andre sin egen dejlige Steddatter, den for sin Skønhed berømte Venetianerinde Katharine af Salmour, som bekendt en naturlig Datter af Markgreven af Brandenburg. Hans Kongelige Højhed Frederik August lod sig imidlertid lige saa lidt besnære af Grev Wackerbarths sanseberusende Meddelelser som af Italienerindens egne glødende Opfordringer.»

Løwendahl glemte at tilføje, at den skønne Katharine midt under Forhandlingerne, og førend Kongen endnu havde lært hende at kende, var blevet angrebet af Kopper og døde i Løbet af nogle faa Dage.

«Ja, men Duparc da?» spurgte Grevinde Cosel utaalmodigt.

Løwendahl trak paa Skuldrene:

«Hvad betyder det? Et kortvarigt Tidsfordriv — et forbifarende Lune!»

Anna rynkede Brynene, og han skyndte sig at tilføje:

«Jeg mener, at Mlle. Duparc, en Kvinde, der saa absolut staar udenfor Selskabet, ikke nogensinde vil kunne faa mere Betydning for Hans Majestæt, end De, Fru Grevinde, selv tillader.»

«Deri har De Ret,» svarede Anna med Selvfølelse, «og det er akkurat, hvad jeg siger mig selv. Jo mere jeg ignorerer denne Sag, des mindre Betydning faar den.»

«Ubetinget!» udbrød Løwendahl. «Den Fare, der fra den Kant truer Dem, vil en saa klog Dame som De, let kunne afværge.»

«Klog!» sukkede Anna. «Ak, kære Baron, det er svært at være klog, naar Hjærtet er med i Spillet. — Men sig mig forresten,» tilføjede hun i en helt anden Tone. «Er det sandt, hvad Madame Glasenap før fortalte, at Hans Majestæt har ladet den fremmede Danserinde tilsende et Ballet-Kostyme, som hun skal bære i Aften, og at det er ledsaget af en sand Overflod af Ædelstene og kostbare Smykker?»

Løvendahl nikkede: «Det siges at være Tilfældet.»

«Det er en uhørt og utilladelig Luxus i en Tid som denne, hvor enhver unødvendig Udgift bør undgaas!» sagde hun haardt og med tindrende Øjne.

Baronen gjorde Tegn til at ville tage Afsked; men

Annas Videbegærlighed var endnu ikke tilfredsstillet, og Løwendahl var den eneste, med hvem hun ønskede at drøfte denne Sag.

«Der siges ogsaa, at det franske Fruentimmer kun kender Kurfyrsten under Navn af Greven af Torgau?» sagde hun og saa' spørgende paa ham.

«Det er ogsaa Tilfældet, Madame,» svarede Løvendahl. «Mlle. Duparc aner ikke, hvem hendes — Velynder i Virkeligheden er.»

«Og det tror De paa, chèr cousin!» udbrød Anna haanligt. «Dette beregnende Fruentimmer ved sikkert helt vel, at en almindelig Adelsmand ikke kan sende saa kongelige Gaver.»

«Og dog forsikrer jeg Dem, at Kurfyrsten har spillet sin Rolle saa godt, at den franske Dame for fuldt Alvor skal være i den gode Tro, at hendes Beundrer er en sachsisk Adelsmand i Kurfyrstens Tjeneste.»

«Saa kan det jo blive en interessant Overraskelsens Scene i Operaen i Aften, naar den kokette Tøjte opdager, at Greven af Torgau og Kurfyrsten af Sachsen er en og samme Person.»

«Har Deres Naade Mod til at overvære denne Scene?» spurgte Løwendahl forsigtigt.

«Mod!» sagde Anna og rejste sig i sin fulde Højde. «Det bliver ikke mig, men de andre, der kommer til at fattes Mod. Jeg skal vise dem alle, hvor farligt det er, at glemme de tilbørlige Hensyn til mig.»

«Bravo, Deres Naade!» udbrød Baronen. «Paa den Maade vil heller ingen i Virkeligheden kunne gøre Dem Fortræd.»

Kort efter tog Løwendahl Afsked, og Anna gav sig ivrig i Færd med sit Toilette.

Hun vidste nu, at Kongen ikke vilde opsøge hende i Dag; det var rimeligvis hans Hensigt dermed at forhindre, at hun mødte i Operaen i Aften, men han skulde blive bittert skuffet i denne Beregning.

Hun var nu forberedt og havde Tid til at tage sine Forholdsregler. Ingen, hverken Kongen eller nogen iblandt det giftige, ondskabsfulde Kryb, der i Aften fyldte Theatret, skulde kunne læse noget i hendes Ansigt, den Triumf skulde de ikke faa, hun skulde vide at hævde sin Stilling som Kurfyrstens Hustru.

Den festlig oplyste og smykkede Operasal var fyldt af Hovedstadens allerfornemste Publikum. Tusinder af Voxkærter gød deres Skær ned over de straalende Toiletter med deres Overflødighed af Diamanter og Smykker. De rige Sølv- og Guldbroderier, hvormed ikke alene Herrernes, men ogsaa Damernes Dragter var prydede, funklede omkap med de ædle Stene.

I den festlig smykkede Loge midt for Scenen sad Frederik August i en bred og rigt forgyldt, højrygget Lænestol, som var prydet med det sachsiske og polske Vaaben. Fyrsten var omgivet af et glimrende Følge af Kavallerer, medens Damerne havde Plads paa Gulvet og i Sidelogerne. I en af disse, nærmest Kongelogen, sad iblandt nogle faa af de fornemste Damer, Grevinde Cosel, stolt og dejlig at se til.

Frederik August havde strax ved sin Indtrædelse faaet Øje paa hende; men ikke udmærket hende med

nogen særlig Hilsen, undgik tværtimod snarere at se hen til denne Loge.

Orkestret havde spillet sin Fest-Ouverture, og derefter var den hjemvendte Fyrste blevet hyldet i en pragtfuld Apotheose med Ledsagelse af Sang og Deklamation. Endelig gik Tæppet op for den nye Ballet, og alles Øjne rettedes i Spænding imod Scenen med hurtige Afstikkere til den kongelige Loge og den ved Siden af. Men Anna Constance mistede ikke et Øjeblik Magten over sig selv, og denne Sikkerhed undgik ikke det interesserede Publikums Opmærksomhed.

Efter en Del brogede, indledende Optrin forberedte Orkestret med nogle pompøse Akkorder Primadonnaens Indtrædelse. Kurfyrsten havde bøjet sig let fremover og havde Øjnene rettet mod Scenen. Grevinden fulgte hvert Minespil i hans Ansigt, medens hun stadig vogtede paa sit eget.

De Dansende var alle traadt til Side, og under Ledsagelse af en rhytmisk vuggende og besnærende Musik svævede nu en sylfelet, feagtig Skikkelse henover Scenen, helt ud imod Rampen.

Det var den saa meget omtalte franske Danserinde, Mlle. Duparc. Der gik en Bevægelse igennem Salen, alles Øjne rettedes som i Fortryllelse op imod Scenen, og et Øjeblik glemte man endog at beskæftige sig med de to Loger.

Det var i Sandhed ogsaa et blændende Syn, man havde for sig. Rygtet om Danserindens Skønhed havde ikke overdrevet. Smækker, fin og elegant i Formen, som mejslet under en stor og ædel Kunstners Haand, var enhver af hendes Bevægelser smidig og graciøs.

Det dejlige Hoved sad fornemt og yndefuldt paa den slanke, blændende Hals, og de spillende Øjne funklede omkap med Ædelstenene, der smykkede hende fra Isse til Taa. Det var, som om et Æventyrs Overflødighedshorn havde drysset sine Vidunderskatte ud over den skønne Skikkelse.

Grevinde Cosel bed Læberne fast sammen og saa' med et hadefuldt Blik hen til Kongen, der nu ikke syntes at have Sans for andet end Danserinden.

Mlle. Duparc dansede eller rettere svævede paa det yderste af Taaspidserne Scenen engang rundt med et henrivende, indtagende Smil paa de fine røde Læber og standsede saa for at gøre den foreskrevne Kompliment op imod Kongelogen. Med en uforlignelig graciøs Bevægelse fattede hun med begge Hænder Spidserne af det Sølvmors ædelstenoversaaede Skørt og løftede de store, sorte Øjne op imod Logen — i samme Nu gik der som et sitrende Stød igennem hende, og hun blev staaende som forstenet. Et Øjeblik stod hun saaledes og lignede i sin Ubevægelighed en dejlig Marmorstatue. Den stærke Applaus, som nu bragede løs i Salen, syntes at vække hende af Fortryllelsen. Hun fór sammen og kastede paa ny Blikket op imod Logen; men denne Gang laa der et halv forskræmt, halvt bedende Udtryk i de talende Øjne. Saa slap hun med et lydeligt Suk Kjolespidserne, strakte Armene som afværgende frem for sig, udstødte et Skrig og vaklede bag over, stadig paa Taaspidserne. En tililende Danser opfangede den Besvimede i sine Arme.

De, der den Aften var komne i Theatret i Haab om at overvære en Scene, var ikke blevne skuffede,

kun havde det været den fremmede Balletdame og ikke Grevinden, der gav denne til bedste. La maitresse en titre bevarede hele Aftenen sin Ro, selv om der over hendes smukke Ansigt laa et haardt, koldt Udtryk.

I den Forvirring, der inde paa Scenen fulgte efter Danserindens Uheld, var Kurfyrsten forsvunden fra sin Loge og viste sig først igen hen imod Slutningen af Forestillingen, der imidlertid fortsattes uden Mlle Duparc, saa godt det lod sig gøre.

— — —

Der var næppe hengaaet en Maaned efter Begivenheden i Operaen, førend enhver ved Hoffet vidste, at Kurfyrstens Lidenskab for Mlle. Duparc allerede var sluknet. Den lige saa lette som smukke franske Dame var gaaet i Arv til den galante Lord Peterborough, den engelske Dronnings Gesandt i Sachsens Hovedstad og forøvrigt en af Grevinde Cosels ivrigste Beundrere.

Nu da Faren med Danserinden saa lykkeligt var overstaaet, var Anna Constance i Grunden ganske tilfreds med det lille Intermezzo. Hun havde med Glans gennemført sin Rolle som krænket Hustru og var fuld af Beundring for sig selv. Kongen var mere forelsket i hende end nogensinde før, og hun havde igennem de Betingelser, hun opsatte for sin Kapitulation, faaet en velkommen Anledning til at vise sine Fjender, at det stadig var hende, der sad inde med Magten.

Storkansleren Beichlingens Løsladelse, som hun saa længe havde virket for — stadig paa det ihærdigste modarbejdet af Flemming — var nu endelig en Kendsgerning. Den forhenværende Statsmand havde med en

aarlig kongelig Apanage faaet Tilladelse til at tage Ophold paa et af sine tidligere Godser i Schlesien, hvor hans trofaste Veninde, Madame Rechenberg, gjorde ham Selskab. Løwendahl var bleven Minister-Præsident og det var Haxthausens egen ubegribelige Stædighed, der var Skyld i, at ikke ogsaa han var Minister.

Karnevalet fejredes den Vinter med usædvanlig Pragt. Kurfyrsten syntes helt beruset af sin Lykke, — endelig at have vundet sin attraaværdige Maitresses Tilgivelse og fulde Hengivenhed tilbage. Ved alle Festlighederne — officielt og indenfor Hoffets Kredse — optraadte Grevinde Cosel, som om hun var Landets Fyrstinde, Kurfyrstens retmæssige Gemalinde. For første Gang havde Dronningen i Pretsch ikke faaet den vanlige Ordre til at indfinde sig i Hovedstaden i Anledning af Karnevalet. Den fromme, verdensforsagende Dame følte næppe denne Tilsidesættelse som nogen Skuffelse; men Rygtet om den overmodige Grevindes anmassende Optræden har maaske dog lagt endnu en Skygge over det i Forvejen saa livstrætte og sløvede Blik. Ingen i Hovedstaden skænkede imidlertid denne stakkels Kvinde en Tanke, thi selv Grevinde Cosels Fjender vidste, at det ikke var Dronningen, fra hvem Hjælpen skulde komme; det blev ikke hende, der engang skulde bringe den forhadte Maitresse til Fald.

Det var en Dag i April Maaned. I Palaiset ved Taschenberg sad i det i mørkt Egetræ monterede «cabinet de bureau» Kurfyrstens «épouse» fordybet i Papirer og Regnskaber. Henne i Stuen var hendes Sekretær i Færd med at skrive Breve, medens hendes Regnskabsfører, Hr. Seidel, i en ærbødig ventende Stilling stod ved

Siden af det store Skrivebord foran Vinduet, ved hvilket Grevinden havde Plads.

Anna Constance læste med stor Opmærksomhed nogle Papirer igennem, som Hr. Seidel for lidt siden havde rakt hende — saa lagde hun dem ned paa Bordet foran sig, saa' op og sagde:

«Efter disse Optegnelser vil altsaa mine Ejendele i Bygninger og Mobilar efter et løseligt Overslag kunne anslaas til 900,000 Thaler — Mine vigtigste Smykker og Pretiosa repræsenterer en Formue af 300,000 Thaler — det bliver 1200,000 — — saa er der Vinbjærgene i Løssnitz, — — efter det Overskud, de har givet de sidste Aar, maa de kunne ansættes til 30,000 Thaler —»

Hun gjorde nogle Blyants-Optegnelser og vendte sig derpaa atter til Hr. Seidel, som stadig havde ledsaget hendes Tale med smaa bekræftende Buk:

«Renterne for de forskellige udlaante Kapitaler indløber stadig regelmæssigt?» spurgte hun.

«Alle — Deres Naade, med Undtagelse af dem fra Pirna — Borgerraadet lader vedvarende intet høre fra sig,» svarede Hr. Seidel.

«Det er en uhørt Uforskammethed!» udbrød Grevinden og slog hæftigt i Bordet. «Hr. Ahlmann!» sagde hun og vendte sig til den skrivende Sekretær, der ved hendes Tiltale øjeblikkelig rejste sig. «Skrev De til Borgermesteren i Pirna, at hvis ikke Rentepengene øjeblikkelig indsendtes, forlangte jeg hele Kapitalen udbetalt inden første Maj?»

«Jeg skrev, som Deres Naade befalede,» svarede den Adspurgte; «men indtil Datum er der intet Svar kommet paa denne Skrivelse.»

«Nuvel, — rimeligvis indtræffer da Pengene indenfor den fastsatte Frist!» sagde Grevinden noget beroliget; men fortsatte strax efter i en hæftigere Tone: «Skulde dette imidlertid ikke ske, nødes jeg til at gribe til strængere Forholdsregler. Jeg laante i sin Tid Pirna de 6000 Thaler paa et Aar mod 6 pCt. — Efter Borgerraadets indtrængende Anmodning fornyede jeg denne Frist til to Aar; men desuagtet har jeg endnu ikke set en Pfennig af Renterne. Saafremt Byen nu ikke overholder sine Forpligtelser, forhøjer jeg Renten til 10 pCt.»

«Befaler Deres Naade, at jeg skriver dette til Borgerraadet?» spurgte Hr. Ahlmann bukkende.

«Nej, endnu ikke! Jeg vil se Tiden an indtil første Maj,» svarede Grevinden efter et Øjebliks Betænkning og fortsatte derpaa: «Derimod vil jeg, at De skriver til Skovridderen ved de kurfyrstelige, kongelige Skove og siger ham, at det Brænde, han har at levere til min Husholdning, hverken i Maal eller Beskaffenhed sidste Gang var, som det skulde være. Min Hovmester har besværet sig meget over det, og jeg fordrer, at Skovridderen ufortøvet sender fire Vognladninger haardt og tørt Brænde til mit Sommerslot i Pillnitz.»

En Tjener traadte ind og meldte Grevinden, at Baron Haxthausen ønskede at hilse paa hende.

«Men hvad skal det betyde?» udbrød Anna, da hun lidt efter sad inde i Dagligstuen lige overfor sin gamle Ven. «De rejser bort, siger De — og for længere Tid? Hvad kan have bevæget Dem til en saa pludselig Beslutning?»

«Min Beslutning er ikke kommen pludselig, Madame!» svarede Haxthausen. «Jeg har, som De vist erindrer, ofte

talt om, navnlig for Emilies Skyld, at ville besøge mine Slægtninge i Hannover.»

«Jeg har aldrig troet rigtig paa disse Rejseplaner — de forekom mig saa urimelige,» svarede Grevinden i en noget ærgerlig Tone. «Hvad er det egentlig, De savner her?»

«Rien, rien de tout! chère Madame!» svarede Haxthausen galant. Anna hørte aldeles ikke efter, hvad han sagde, men fortsatte ivrigt: «Sig blot, hvad det er, De ønsker, De ved jo, at jeg formaar alt, og at der intet er, som jeg vilde nægte min gode og trofaste Ven.»

«Ah, vous êtes trop bonne — trop bonne, chère Madame,» udbrød Baronen bevæget og kyssede hendes Haand.

«Ja, hvad hjælper det! naar De dog ikke vil tage imod mine Velgerninger!» sagde Anna halv rørt og halv med Bitterhed. «Det var dumt, kære Ven, at De ikke vilde være Minister!»

«Jeg har jo aldrig lagt mig efter Statssager!» svarede Baronen. «Jeg vilde kun spille en yderst ynkelig Rolle iblandt de øvrige Ministre.»

«Snedighed og Diplomati er her nok af; men en brav og hæderlig Mand trænges der haardt til i Kongens Raad,» sagde Anna med Overbevisning. «De har vel hørt, at Flemming, den «canaille», har sagt til Frk. Hülchen, at De var trop-honnête til at være Minister — og deri har han Ret fra sit Synspunkt — men netop fordi De er saa honnet, valgte jeg Dem.»

«Der er jo Baron Løwendahl!» bemærkede Haxthausen spagfærdigt — han vilde øjensynlig nødigt ind paa Themaet om den tilbageviste Minister-Taburet.

«Det er sandt; men han er kun én — og der behøves mere end et Par Øjne til at kontrollere al den Nederdrægtighed og Uærlighed, der gaar i Svang her ved Hoffet — og min Broder, Baron Brockdorph, er akkurat ligesaa stædig som De, kære Ven! Han vil heller ikke lade sig binde til Hoffet — han er forresten ogsaa en Drømmer og en Sværmer og vilde næppe se meget af det, der foregik.»

«Jeg fik det smukkeste Indtryk af Deres Broder, da han var her i Fjor. Han er Dem en hengiven Ven,» sagde Haxthausen varmt.

Anna trak paa Skuldrene. «Han er ikke tilstrækkelig Mand!» sagde hun.

«Deres Naade har nu vel ogsaa fundet en Stedfortræder; der gaar det Rygte, at Baron Ranzau, votre cousin, som var her i Karnevalstiden, vil blive ansat i kursachsisk Tjeneste?»

«Rygtet taler sandt,» svarede Anna. «Baronen er allerede udnævnt til Kammerherre og tiltræder i Løbet af nogle faa Uger sin nye Hofcharge. Men ham kan jeg ikke lade gjøre til Minister,» vedblev hun efter et Øjebliks Pause. «Nu da Løwendahl som Præsident er bunden til Residensen, er det nødvendigt at have Ranzau til at ledsage Hans Majestæt paa hans Rejser!»

«Ah, je comprends!» sagde Haxthausen med et Smil. «Madame forstaar som sædvanlig at tage Deres Forholdsregler.»

Anna nikkede.

«Baron Ranzau er formodentlig en Broder til Madame Løwendahl?» spurgte han saa.

«Nej, kære Ven, det vilde være mindre klogt; man

skal vel vogte sig for altfor meget Familie-Maskepi. Baron Ranzau er en Fætter af os begge, uformuende, og trænger til at støttes. Forresten er der et Utal af Ranzau'er oppe i Holsten,» tilføjede hun leende.

«Jeg haaber af Hjærtet, at De maa faa en god og forstandig Ven i den nye Kammerherre!» sagde Haxthausen med Varme.

«Derpaa gør jeg Regning, uagtet jeg rigtignok ikke kender stort til Baronen. Men ikke desmindre er jeg dybt bedrøvet over, at De, min ældste Ven her, saa troløst vil forlade mig.»

«Ak, chère Madame, gør mig ikke Adskillelsen tungere, end den allerede falder mig! Jeg har Hensyn at tage overfor Emilie,» svarede Baronen.

Grevinde Cosels Læber krusedes til et spodsk Smil, men hun tilbageholdt den ondskabsfulde Bemærkning, der var ved at undslippe hende. Hun skattede Haxthausens gode Egenskaber for højt til at nænne at saare ham paa dette Punkt. Men ofte harmedes hun over de altfor store Hensyn, den brave Mand tog til den lidt forkælede Søster.

Haxthausen, der godt havde bemærket Smilet om Grevindens Mund, sagde paa sin godmodige Maade:

«Emilie har længe været lidende og trænger efter Lægens Udsagn haardt til at leve en Tid i Ro. Den vil hun ikke kunne finde her i Dresden; men vi har en gammel Tante paa et stort Gods oppe i Hannover; derhen agter vi at rejse. Det vilde være højst ukærligt og uforsvarligt, om jeg sendte Emilie alene bort, hun har ingen anden Støtte end mig.»

«Det er virkelig ogsaa meget beklageligt, at Emilie

og Madame Seiffertitz ikke kan komme ud af det sammen, som Søstre bør,» bemærkede Grevinden lidt skarpt.

«Mais Madame, que dites-vous?» udbrød Baronen indigneret, «det kan De umuligt mene! Jeg vilde finde det højst beklageligt, om Emilie sympatiserede med Babette. Hendes Hus passer hverken for Søsteren eller for mig.»

Grevinden trak kun let paa Skuldrene til denne Bemærkning og spurgte saa:

«De kommer dog i hvert Fald tilbage til den Tid, Hans Majestæt Kongen af Danmark ventes hertil?»

«Det bliver desværre umuligt; der er jo kun nogle faa Uger til Kongens Ankomst,» svarede Haxthausen.

«Det er rigtig fatalt og meget uklogt af Dem, kære Ven, yderst uklogt; men alle Mænd er stædige, og De er ikke et Haar bedre end de andre, ser jeg nok!» sagde Anna ærgerligt.

Haxthausen forsvarede sig, og Anna blev atter rolig. Inden Baronen gik, tog han Anledning til indtrængende at advare sin stolte Veninde imod altfor aabenlyst at udæske sine Fjender. Haxthausen var den eneste, af hvem Grevinden fandt sig i at tage imod Raad, selv om hun derfor ikke altid fulgte dem. Den retskafne og Anna oprigtigt hengivne Baron, hvis Haar var graanet ved et Hof som det sachsiske, havde Erfaring nok til at se, at Grevinden spillede et voveligt Spil. Især havde det foruroliget ham, at hun havde faaet gennemført sin Villie med Hensyn til Beichlingens Løsladelse. Den forhenværende Storkansler var hadet, ikke alene af Flemming, men ogsaa af de fleste andre sachsiske Statsmænd og var desuden en upaalidelig, intri-

gant Natur. Grevinde Cosel selv kunde ikke have anden Interesse af Sagen end den at glæde den stakkels, forelskede Madame Rechenberg, og dette talte i hans Øjne kun for hendes gode Hjærte.

Den fortrolige Samtale i Annas Salon blev pludselig afbrudt ved, at begge Fløjdøre hastigt smækkedes paa vid Gab, og Kongen traadte ind.

Frederik August var ledsaget af en lille smækker Mand med et Par dybe, spillende Øjne under en høj, klog Pande. Det var Adepten eller Kemikeren Bøttcher, almindelig kaldet Guldmageren.

«Se her, chère amie!» udbrød Kongen oprømt efter at have kysset Annas Haand. «Nu har vor kære Bøttcher alligevel fundet Guldet!»

Med et stolt og fornøjet Smil holdt Fyrsten en Porcellænsskaal hen for Grevinden og sagde:

«Betragt engang dette Fad! Det er Porcellæn, ægte Porcellæn, som i Hvidhed, Fasthed og Klarhed endog overgaar det kinesiske og lavet her i Vor egen kurfyrstelige Hovedstad!»

Grevinde Cosel og Haxthausen betragtede med stor Interesse det overraskende Kunstværk, som Kurfyrsten i begejstrede Ord præsenterede dem.

«Naa, hvad siger I saa? Sachsisk Porcellæn, lavet af sachsisk Ler og af Vor egen kære sachsiske Undersaat, Baron Johan Friedrich v. Bøttcher!» udbrød Frederik August og slog gemytligt Baronen paa Skulderen.

«Nu behøver Vi ikke længer i dyre Domme at hente denne Kostbarhed fra Kina og Japan!» fortsatte han. «Jeg ærgrer mig blot over, at jeg endnu fornylig

maatte af med 50,000 Thaler for de Varer, jeg bestilte, og hvoraf I, Madame, fik den ene!»

Kongen pegede hen paa en stor, pragtfuld Vase, der stod paa en Sokkel ved den ene Væg. «Du kunde ogsaa gærne have sagt til i Tide!» sagde han spøgende til Bøttcher.

Denne bukkede sirligt og elegant:

«Jeg var af den Mening, Sire, at det gode gærne kan komme overraskende, desuden vilde jeg nødigt love mere, end jeg kunde holde,» svarede han ærbødigt.

«Der ser I, at jeg fik Ret i min Kulsviertro paa Bøttchers sjældne Ævner!» fortsatte Fyrsten fornøjet og talte atter henvendt til Anna og Haxthausen. «Havde jeg ikke holdt saa fast paa ham, havde nu maaske Brandenburg og dets Fyrste haft Æren og Fordelen af hans betydningsfulde Opfindelse!»

Efter Kongens Ønske gav Bøttcher derpaa en Beskrivelse af sine Forskninger og Experimenter for at finde den kostbare Masse.

«Da det for to Aar siden lykkedes mig at komponere det rødbrune Jaspis, svor jeg ved mig selv, at jeg ogsaa nok skulde kunne gøre Kinesernes hvide Porcellæn efter,» sluttede Bøttcher sit Foredrag, «Dag og Nat har jeg arbejdet for at naa mit store Maal, og nu endelig er den Time oprunden, da jeg har den Lykke og Ære at forelægge min naadige Herre og Konge det gunstige Resultat!»

«Bravo, Bøttcher, Bravo!» raabte Frederik August, «din Opfindelse vil gøre Sachsen til et Guldland! Vi begynder strax Fabrikationen, foreløbig paa Albrechtsborgen i Meissen. Men endnu i Dag skal jeg give

mine Arkitekter Ordre til at udarbejde Planer til de nødvendige Fabrikbygninger. Det skal strax anlægges i stor Stil, og Du er paa Forhaand Leder og Bestyrer af Foretagendet og skal faa anvist alle de Penge, du forlanger!

Grevinde Cosel havde imidlertid paa Kongens Opfordring beordret Frokost, og det lille Selskab begav sig ind i Spisesalen. Kongens glade Stemning meddelte sig til alle. Der skænkedes flittigt i Glassene, og Maaltidet forløb yderst fornøjeligt.

«Du havde Ret, Anna Constance!» sagde Fyrsten pludselig ved Bordet til sin Elskerinde og tiltalte hende imod Sædvane i andres Nærværelse paa denne fortrolige Maade. «Flemming har ganske rigtig faaet Penge af Gesandterne, hele 50,000 Thlr.!»

«Jeg vidste bestemt, at han havde taget imod Bestikkelse; men at Summen var saa uhyre stor, troede jeg dog ikke,» svarede Anna, og der kom pludseligt et vredt, hadefuldt Udtryk i hendes Øjne. «Nu tvivler Du vel ikke længer paa din Ministers Uærlighed?» tilføjede hun og tillod sig at benytte samme Tiltaleform som Majestæten.

«Nu skal I høre en morsom Historie, Messieurs!» sagde Kongen henvendt til de to Herrer uden at tage Notits af Annas Bemærkning. «I ved, at de to Gesandter fra Bayern er her for paa deres Herres Vegne at ordne et temmelig kompliceret Arveanliggende med os. Jeg har desværre ikke selv haft Stunder til at interessere mig synderligt for Sagen, uagtet det drejer sig om betydelige Summer, men har ladet Flemming ordne det hele. En Overenskomst var da ogsaa allerede kom-

men i Stand og Kontrakten færdig til min Underskrift, da meddeler min Veninde mig» — Kongen gjorde en Bevægelse hen imod Anna — «at Gesandterne skulde have udbetalt Flemming en større Sum for at bringe Sagen til den Afslutning, som deres Herre ønskede. Og jeg har nu faaet fuld Vished for, at Grevindens Mistanke er berettiget. Gesandterne har i Dag selv maattet tilstaa mig dette.» Kongen lo fornøjet. «Det var en kostelig Scene! De gode Herrer var mødte frem til Kontraktens Underskrift og saa umaadelig flove ud, da jeg bad dem sige mig, hvor meget de saa havde betalt min Minister. Selvfølgelig forsøgte de først at sno sig fra Sagen; men da jeg erklærede ikke at ville skrive under, før jeg i fuld Overensstemmelse med Sandheden fik Summen at vide, maatte de rykke ud med Tilstaaelsen! 50,000 Thaler havde Flemming faaet — et ganske smukt Gratiale!» sluttede Kongen leende.

«Men Historien er ikke færdig endnu,» tog Fyrsten atter Ordet, efter at de Tilstedeværende havde udtalt deres Forbavselse over den bayerske Regents Flothed.

«Efter Gesandternes Bortgang begav jeg mig lige til Flemming, fortalte ham, hvad jeg vidste, og bad ham udtale mig 25,000 Thaler, det var ikke mere end ret og billigt, at vi delte, sagde jeg.»

«Du burde have forlangt hele Summen,» bemærkede Grevinde Cosel.

Kongen svarede ikke, men vedblev:

«I skulde have set Flemmings Ansigt! Det blev endnu længere end Gesandternes! Du store Gud, hvor han blev perplex!» sagde Kongen og lo, saa det klukkede. «Først kunde han ikke faa et Ord frem, men

saa blev han pludselig aldeles rasende og svor og bandte paa, at det var Løgn.»

«Du lod ham dog vel ikke slippe?» spurgte Anna spændt.

«Nej, min Pige! Her har jeg Pengene!» sagde Frederik August og slog sig paa Frakkelommen.

«Havde Generalen virkelig saa stor en Sum i rede Penge hos sig?» spurgte Bøttcher forbavset.

«Ho-ho! den Krøsus!» sagde Kongen. «Ved I ikke, at Flemming aldrig har under 100,000 Thaler liggende i sin Kasse? Det er hans Princip ikke at have mindre! — — Jeg har desværre ikke Raad til at holde saa kostbare Principper som min General og Minister!»

Anna mumlede ærgerligt for sig selv og rakte saa med et koket Smil Haanden henimod Kongen:

«De 25,000 faar jeg selvfølgelig som min Andel; det var jo mig, der kom efter Bedrageriet!» sagde hun indsmigrende.

Frederik August saa' i første Øjeblik noget forbløffet ud, men fattede sig hurtig og svarede:

«Jeg har alligevel ikke Pengene hos mig — jeg huskede fejl. Jeg gav min Kasserer dem, inden jeg gik herover. Hvad vil du forresten med alle de Penge?»

«Bruge dem til Hjælp til det forgyldte Spisestel, jeg forleden saa' paa hos Dinglinger, og som du selv fandt, at jeg burde eje,» svarede hun uden Betænkning.

«Saa foreslaar jeg, at du overlader Baron Bøttcher Pengene og lader ham forfærdige dig et Spisestel af Porcellæn,» bemærkede Kongen, der vidste, at han dog ikke kunde redde de 25,000 Thlr. for sig selv.

«Det skal være mig en udsøgt Ære at lade denne

Bestilling være den første, jeg udfører!» supplerede Bøttcher galant.

«Nej, det varer mig for længe!» svarede Grevinden med et Smil. «Idag køber jeg Stellet hos Dinglinger og lader ham hæve de 25,000 Thaler i det kurfyrstelige Civilbureau! Derfor kan De godt alligevel tage fat paa Porcellænsstellet, kære Baron,» sagde hun til Bøttcher. «Til den Tid, De er færdig, kan jeg nok trænge til et nyt.»

«Der slog du to Fluer med et Smæk!» sagde Kongen med en Klang af Bitterhed i Stemmen og tømte raskt et Glas Champagne.

Da Haxthausen tog Afsked, hviskede han til Anna: «Jeg beder Dem endnu engang, chère Madame, vær forsigtig overfor Flemming! Den Historie i Dag vil næppe stemme ham blidere.»

Anna slog med Nakken og svarede:

«Flemming er Kongens Tjener og kan naar som helst faa sin Afskedigelse! Jeg er Kongens Hustru og lader mig ikke true til at tie, naar det er min Pligt at tale!»

— — —

Grevinde Cosel stod midt i sit Paaklædningsværelse foran et stort Spejl og prøvede under Hofskrædderen, M. Renards Tilsyn en Del Toiletter og Kostymer, som hun skulde bære ved de forestaaende Festligheder i Anledning af Kongen af Danmarks Besøg i Dresden. Med beundringsværdig Taalmodighed havde Grevinden i Løbet af flere Timer en for en prøvet de forskellige Dragter, som laa rundt omkring i Værelset, paa Stole og Borde, medens M. Renard med Kendermine betragtede sit Værk,

der omkring den dejlige Dames Skikkelse tog sig endnu mere fordelagtigt ud end i Haanden. To Syersker stod parat med Naale og Syredskaber for i det enkelte Tilfælde, hvor der var en Rettelse at gøre, strax at udføre deres Mesters Ordre.

Henne paa en Chaiselongue i Værelset sad Fru Vitzthum og Baronesse Glasenap og gav deres Besyv med i Bedømmelsen af Kostymerne.

Anna Constance, der i Øjeblikket var iført en rosafarvet Atlaskes Kjole, stærkt besat med Sølvbroderi, Snore og Kvaster, vendte og drejede sig uafladeligt foran Spejlet og betragtede med synlig Tilfredshed Billedet derinde. Saa stemmede hun begge Hænder i Siderne og gjorde en vuggende Bevægelse frem og tilbage i Hofterne:

«Taillen er mig noget for vid,» sagde hun. «De maa tage den lidt ind.»

Skrædderen strøg med kyndig Haand henover Grevindens Taille:

«Taaler Deres Naade den virkelig snævrere? Det er højest en ren Ubetydelighed, den kan taale at tages ind,» bemærkede han.

«Den mindste Ubetydelighed for meget er en Overflødighed,» sagde Anna og betegnede med en utaalmodig Gestus Skrædderen at gøre sin Pligt.

«Hvorfor i al Verden vil du snævre dig saadan ind, kære Anna?» spurgte Fru Vitzthum paa Fransk henne fra Sofaen. «Din Figur ligner i den Kjole komplet en ung Piges.»

«Det er jo ikke dig, der skal have Kjolen paa!» svarede Grevinde Cosel lidt kort.

«Nej, men husk paa, at du vil bære den ved Ringrendingen! Hvorledes vil du kunne føre Lansen i saadan en Spændetrøje?»

«Pyt!» svarede Anna. «Tror du, jeg anstrænger mig ved den Lejlighed? Jeg lader selvfølgelig mine Kavallerer stikke for mig; som galante Riddere er det kun deres Pligt at gøre Arbejdet for Damen med!»

«Deres Naade har Grund til at vente sig meget af Deres chevaliers,» bemærkede Baronesse Glasenap.

«Ja, jeg maa sige, du har været heldig i dit Valg,» faldt Grevinden hende i Talen.

«Valg!» gentog Anna og saa' strængt hen paa «ma sœur».

«Ved Lodtrækningen mente jeg selvfølgelig!» rettede Fru Vitzthum sig. «Kurfyrsten og Baron Haugwitz som chevaliers og ingen ringere end Hans Majestæt, Kongen af Danmark som Vognstyrer! Naa, og saa trækker du oven i Købet den Farve, der klæder dig bedst! Det kan man virkelig kalde et Svineheld!»

«Det gælder blot om at være lidt behændig!» sagde Anna og lo; hun var nu i Færd med at blive afført den lyserøde.

«Det er ikke mere end ret og billigt, at Fru Fortuna tildeler den smukkeste og ædleste det bedste!» bemærkede Baronessen sødladent.

Fru Vitzthum gjorde en Grimace, som om hun skulde nyse, og sagde: «Hvis Fru Fortuna virkelig er en saa retfærdig Dame, som De synes at mene, Fru Baronesse, maa jeg Ulykkelige have syndet haardt; thi jeg fik ved Lodtrækningen citrongult, en Farve, som jeg ikke for min Død kan fordrage, og som misklæder mig over al

Maade,» sagde den livlige Frue og spurgte saa: «Hvilken Farve bærer De forøvrigt ved Ringrendingen, Baronesse?»

Fru Glasenap saa' op med et lurende Blik i de smaa spillende Øjne og svarede lidt usikkert:

«Jeg løber slet ikke med!»

«Ah pardon!» sagde Fru Vitzthum. «Jeg glemte helt, at De selvfølgelig ikke tager Del i den Slags Idræt!»

Baronesse Glasenap blev blussende rød. Den andens Bemærkning var en ondskabsfuld Hentydning til hendes forvoxede Figur; hun var saa højskuldret, at hun næsten maatte kaldes pukkelrygget.

«Se nu hen paa mig!» afbrød Grevinde Cosel de to Damers Samtale. Hun stod allerede i et nyt Kostyme, en fix og klædelig fransk Bondepigedragt, rødt Damaskes Skørt med brede sorte Fløjlsborter, et stort hvidt Forklæde, der naaede helt ned til Kjolekanten, et lille sort Fløjels Corsage og et hvidt, fint Kammerdugstørklæde lagt i rige, bløde Folder om den halvt blottede Hals. Hun gav den lille kokette Fløjelshue med de lange flagrende Silkebaand et Skub, saa at den kom til at sidde paa den ene Side af Hovedet og sagde: «Er jeg ikke en ganske tækkelig «fille de ville?» Saa løftede hun med en graciøs Bevægelse Kjolen i Vejret og stak den lille Fod med det elegante Smalben frem, for at Damerne skulde beundre de fine sorte Silkestrømper og de sirlige Sko.

«Aa, jeg kunde blive helt citrongul af Misundelse!» udbrød Fru Vitzthum i en komisk klynkende Tone. «Du har stadig det bedste. Jeg Ulykkesfugl skal være

en Altenburgerinde ved Bondefesten i Grosser-Garten, det er en afskyelig, tung, uklædelig, brun Dragt.»

Anna lo overgivent og gav sig atter til at konferere med M. Renard.

«Men jeg skal tage Revanche ved Gudeoptoget, det sværger jeg ved Jupiter og Apollo, i dette Tilfælde Kongen af Danmark og Kurfyrst Frederik August,» udbrød Fru Vitzthum skæmtende. «Som Aurora skal jeg fordunkle Jer alle!»

«Og jeg, som Diana lover dig at tage Kampen op med dig!» sagde Grevinden henne fra Spejlet i samme spøgefulde Tone som Svigerinden. «De, Madame, skal jo være en af Jomfruerne paa Vestas Vogn?» spurgte hun lidt efter henvendt til Baronesse Glasenap.

Baronessen bøjede bejaende Hovedet.

«Kan der tænkes noget mere betegnende for Baronessens Enkestand,» bemærkede Fru Vitzthum spodsk. «Finder ikke ogsaa Grev Schulenburg det?»

Atter blev Fru Glasenap rød. Hendes intime Forhold til Generalen var i den senere Tid almindeligt Samtaleæmne ved Hoffet, og der paastodes endog, at Grevinde Cosel snart kunde faa Anledning til for anden Gang overfor sin Protegé at optræde som Dydens Beskytter; thi at den letsindige General tænkte paa Ægteskab, var der ingen, der troede paa.

«Ved I, at Dronningen har overdraget sin Rolle som Vesta til Kronskatmesterinden?» spurgte Fru Vitzthum pludseligt. «Den fromme, bramfri Dame foretrækker at optræde som en af Kyskhedsgudindens beskedne Jomfruer!» vedblev hun, da ingen svarede.

«Æren ved at være paa Vestas Vogn bliver da for

mig dobbelt stor!» sagde Baronesse Glasenap med Selvfølelse.

«De kommer i udmærket Selskab!» bemærkede Anna Constance spodsk. «Madame v. Prebendowska er en sjælden kysk Vesta!» Hun lo ondt og fortsatte: «Rigtignok bryder hendes Gemal ikke hendes Coelibat; thi han er som bekendt altid i Berlin; men hendes Fætter, General Flemming, repræsenterer derfor des flittigere den fraværende Ægteherre.»

«Det Repræsentantskab vil næppe vare længe ved!» udbrød Fru Glasenap. «Generalen synes i den sidste Tid kun at have Øje for den unge Baronesse Løwendahl, Deres smukke Kusine, Madame!» sagde hun henvendt til Grevinden.

«Nu ser De igen Syner ved højlys Dag, Baronesse,» udbrød Fru Vitzthum ærgerligt.

«Hvis De havde været til Stede i Selskabet i Gaar hos Grevinde Reuss, vilde De næppe tale om min Paastand som et Syn,» tog Baronessen arrigt til Genmæle. «Generalen gjorde saa aabenlyst som vel muligt Kur til den nye Ministerfrue, og Baronessen tog lige saa aabenlyst med stor Tilfredsstillelse imod den smukke og mægtige Hofmands Galanterier. Det var saa meget mere paafaldende, som Ministerpræsidenten ikke var til Stede.»

«Nej, Løwendahl er rejst for at tage imod Kong Frederik ved Grænsen,» sagde Fru Vitzthum, «og den unge Frue er endnu for ukendt med Forholdene her til at vide, hvorledes onde Tunger og onde Øjne ligger paa Lur i hver en Krog!» tilføjede hun hvast.

Under den lille Skærmydsel mellem de to Damer var Grevinde Cosel tilsyneladende optaget af M. Renard,

der nu fik hendes sidste Ordre og ærbødigt bukkende forlod Værelset med sine Syersker; men i Virkeligheden hørte hun hvert Ord, som der taltes henne paa Sofaen.

Skulde Baronesse Glasenap have set rigtigt? Utænkeligt vilde det ikke være! Den kloge General vilde igennem Hustruen søge at indvirke paa Løwendahl, den eneste formaaende Ven, hun — Anna Constance — havde iblandt Kongens Statsmænd! Ingen daarlig Manøvre! Det gjaldt altsaa om at passe paa!

De to Damer rejste sig for at tage Afsked.

«Jeg maa skynde mig at komme hjem,» sagde Fru Vitzthum. «Naar jeg ser, hvor langt du er med dine Toiletter, bliver jeg ganske ængstelig. Jeg er langtfra færdig endnu.»

«Det er meget uforsigtigt af dig, kære Henriette,» svarede Anna. «Om fire Dage har vi Kong Frederik i Hovedstaden, og fra det Øjeblik af bliver der ikke et Minuts Tid tilovers til at tænke alvorligt i.»

«Du har Ret. Det bliver drøje 40 Dage!» sukkede den forhenværende Svigerinde og kyssede Anna til Farvel.

«Hans Majestæt rejser nok allerede i Morgen tidlig, efter hvad der siges, inkognito den danske Konge i Møde til Freiberg?» spurgte Baronesse Glasenap Anna. Men da Grevinden intet Svar gav, tog ogsaa hun Afsked.

Efter de to Damers Bortgang blev Anna Constance et Par Minutter staaende paa samme Plet og saa' alvorligt ud for sig. Saa strøg hun sig med Haanden hen over Panden som for at forjage de mørke Tanker, der pludseligt, og uden at hun selv egentlig vidste hvorfor, var ved at faa Bugt med hende og lod sig med et træt Suk falde ned i en Stol. Hun lænede Hovedet

tilbage mod det høje Rygstød og lukkede Øjnene. Der var i dette Øjeblik et lidende Udtryk over hendes Ansigt. Men kun ganske kort blev hun siddende saaledes; pludselig satte hun sig med et Ryk oprejst i Stolen, og der var i de aabne Øjne nu et haardt, næsten fjendtligt Blik.

Hvor fatalt ogsaa! Atter var hun frugtsommelig! Atter forestod der hende en af disse vanskelige, sindsoprivende Perioder, hvor hun var forhindret i til enhver Tid at kunne være om sin fyrstelige Ægteherre! Og mere og mere viste dette sig at være nødvendigt! Det var, som Henriette Vitzthum havde sagt: Onde Tunger, onde Øjne laa overalt paa Vagt, og onde Hjærter, onde Hjærner udklækkede uafladeligt djævelske Planer!

Frederik August elskede hende, højere end han nogensinde havde elsket nogen Kvinde, det vidste hun; men hans slette Raadgivere var stærkere i deres Villie end han! Sandt nok, hun behøvede kun en eneste Time at have ham alene for sig, saa var al deres Nederdrægtighed sønderbrudt som et Spindelvæv; men denne evige Kamp for at holde ham fast og vinde ham tilbage, gjorde hende træt og forpint. Til Trods for hendes tilsyneladende, urokkelige Sikkerhed var der de Øjeblikke, da hun grebes af den frygteligste, den mest kvælende Hjærteangst for at miste ham. Ingen anede, at hun udstod disse Kvaler, ingen maatte ane det og allermindst han! Men disse Øjeblikke var saa rædselsfulde, at blot Tanken om dem, længe efter at Freden var indtraadt og al Fare forbi, kunde faa hendes Hjærte til at skælve.

Miste ham! Det var jo umuligt! Hele hendes Sjæl,

hver Fiber i hende var knyttet til ham! Uden ham var der intet Liv! Hans Skønhed, hans Pragt, hans smittende Sorgløshed var bleven en Livsbetingelse for hende, og den Position, hans Elskov gav hende, var som det daglige Brød, uden hvilket intet Væsen kan existere!

Grevinde Cosel sprang pludseligt op fra Stolen og stampede energisk i Gulvet. Hvad var det dog for taabelige Tanker, der fyldte hende? Rene Bedemandstanker! Aa, det laa vel kun i hendes ulyksalige Tilstand. Der var jo ikke Spor af Grund til at sidde her at gruble! Aldrig havde hendes kongelige Elsker været en lydigere Slave i hendes Haand end netop nu! Var han ikke strax gaaet ind paa hendes Plan om at følge ham til Freiberg, da hun i Nat foreslog ham det, og var ikke alle Festlighederne blevne ordnede, som hun ønskede?

Hun stillede sig hen foran Spejlet og mønstrede opmærksomt sit Ansigt og sin Figur.

Nej, naar blot hun tog sig sammen og ikke lod Trætheden overmande sig, var der ingen, der kunde se noget. Hvis Kurfyrsten fik Nys derom, vilde han i sin Omsorg og Ængstelse for hende strax paabyde hende Forsigtighed, og hun vilde ikke være forsigtig nu! Kong Frederik var, efter alt hvad der fortaltes, meget svag overfor Kvinder og let paavirkelig af Kvindeskønhed; hun skulde nok, allerede inden han endnu kom til Dresden, have fordrejet Hovedet saaledes paa ham, at der kun blev lidet Galanteri tilovers for den dumme Dronning eller for hans Tante, den modbydelige, skinhellige, fordrukne Enkekurfyrstinde!

Og Kurfyrsten, Frederik August selv! Aa, det vilde

sikkert nok smigre hans Forfængelighed at blive Vidne til hendes Triumf, maaske ogsaa gøre ham lidt jaloux, ingen af Delene kunde skade, og med et lyst, fornøjet Smil afsluttede Grevinden sine triste Tanker.

— — —

Dagen, der var fastsat for den danske Konges festlige Indtog i Sachsens Hovedstad, var endelig kommen og randt op med Varme og lys Himmel.

Den feberagtige, rastløse Travlhed, der mange Uger forud havde forkyndt den store Dags Anmarsch, tog et sidste anstrængt Tilløb og stilnede saa endelig af. Som en stedse arbejdende Maskines tunge Stønnen eller som et eneste Hammerslags vedvarende Drønen havde Travlheden Dag og Nat dirret igennem Byen, og nu stod Æreporte, Tribuner, Flagstænger og Pyramider — alle de talløse Foranstaltninger til de forestaaende Ridderspil og Optog — fix og færdige, smykkede med Grønt, med Flag og med Vaabenskjolde.

Nede paa den uhyre Zwingerplads mellem Ridehuset og Fæstningsvoldene havde Frederik August's Yndlingsarkitekt, Pøppelmann, med en hel Hærskare af Arbejdere under sig skabt en ny og glimrende Festplads med uendelige Gallerier for Tilskuerne samt et mægtigt Amfiteater.

Lyden af Tømmermændenes Hammerslag var allerede i den tidlige Morgenstund bleven afløst af Militærets taktfaste Opmarschering. Regiment paa Regiment i nye skinnende Uniformer og med blanke Vaaben rykkede op for sammen med Borgervæbningen — ligeledes i strammeste Puds — under Officerernes Kommandoraab at indtage deres Pladser. Husene i de Gader, hvorigennem Kongetoget skulde komme, var overlæssede med Dekorationer

af Tæpper, Blomsterguirlander, Flag og Inskriptioner, og i Vinduerne, der aabnedes paa vid Gab, kom nu lidt efter lidt festlig klædte Adelsdamer og Borgerfruer til Syne.

Bag ved den dobbelte Række af Soldater og Borgervæbning pressede en urolig, frem og tilbage bølgende Folkemasse sig fremad, stadig under Puf og Skub af Militæret og — naar deres Dristighed gik for vidt — barske Tilraab fra de Kommanderende. Her og der hændte det vel, at en galant Ægtemand eller Kæreste i Rækkerne foran saa sit Snit til at skaffe et eller andet ungt, kønt Ansigt Udkig til Gaden.

Værst var Trængslen paa begge Byens Torve, hvor flere Regimenter var opstillede; men efterhaanden faldt der Ro over hele dette bølgende, larmende Menneskehav.

Klokken Ti var Timen ansat for Majestæternes Ankomst, og alt var — som det sig hør og bør — i Orden til den Tid. Overhofmarskal, Overstaldmester, Overkammerherrer, Generaler og øvrige Befalende havde gjort deres Pligt!

Oppe i Korskirkens Taarn stod Vagten spejdende imod Sydost for, saa snart han fik Øje paa den kongelige Cortege, at give Tegnet til Manden ved den lille Kanon, der var henstillet paa Taarngalleriet. Saa snart de tre Signalskud heroppe fra lød, vidste hele Byen, at nu kørte Kongen af Danmark ind igennem Byens Port, og det stærkere Skyts paa Voldene havde saa at begynde med deres Koncert.

Paa Slottet var Dronningen, omgivet af sine Damer, i fuld Puds rede til at byde sin Ægtefælles høje Gæst velkommen. Den fornemme Frue var først Dagen før

kommen fra Pretsch. Derimod havde Enkekurfyrstinde Anna Sophie i sidste Øjeblik forandret sin Bestemmelse og var bleven i Torgau; hvis hendes Brodersøn ønskede at se hende, maatte han altsaa besøge hende der.

Ude i Palaiset i Grosser Garten afventede Kurprinsen, Frederik Augusts og Dronning Eberhardines trettenaarige Søn, i dansk Generalsuniform med et Følge af de fornemste Kavallerer Kong Frederiks Ankomst. Herude, endnu foran Byens Port, skulde den første højtidelige Modtagelse finde Sted, og her holdt den med sex Heste forspændte Galakareth, der skulde føre den danske Konge og Kurprinsen videre ind til Byen.

Frederik August selv skulde ikke overvære Modtagelsen i Have-Palaiset; men derimod saa hurtigt som muligt ile forud for at blive omklædt og atter til Hest at naa den Pirnaiske Port, hvor han i al sin kongelige Pragt omgivet af Kavallergarden skulde byde sin høje Slægtning velkommen.

Den for sin ualmindelige Pragt saa berømte Æresgarde var allerede forsamlet inde i Slotsgaarden og i Dagens Anledning iført Gala-Uniform: Skarlagen med guldbroderede blaa Fløjelsopslag og forgyldte Knapper. Udenpaa Uniformen bares en Slags Vest af blaat Fløjel, paa hvis Forstykke der med lysende Guld var broderet en Stjærne og Valgsproget: «Jehova vex illum meum» (Jehova er mit Skjold). Paa Ryggen var syet et rødt Fløjelskors indfattet med Guldborter. Ridderne bar forgyldt Hjelm og Kyrads, og hver Kavaller var ledsaget af otte Rideknægte, ligeledes i kostbare Dragter.

De fornemme Herrer begyndte at blive utaalmodige; Kurfyrsten burde efter Bestemmelsen allerede for længe siden have været her. Hvad kunde denne Forsinkelse betyde?

Tiden gik, Solen brændte varmere og varmere og var allerede over Middagshøjden. Endnu stod Militæret paa Gader og Torve i stramme Stillinger; men endnu tav Kanonen oppe i Korskirkens Taarn, og endnu var Kurfyrsten ikke kommen igennem Byen.

Efterhaanden som Dagen led, lagde der sig en Slappelsens Træthed over alle, man spejdede ikke længer op imod Kirketaarnet, som om man ventede at se Signalet, førend man endnu hørte det, men stod i duvende, opgivende Stillinger. Folkemasserne var de første til at tabe Taalmodigheden, under højlydte Udbrud af Skuffelse og Utilfredshed begyndte atter den urolige Frem- og Tilbage-Bølgen, mange maatte hjem for at se til Hus og Børn, og i deres Angst for at skulle gaa Glip af hele Herligheden, puffede de sig arrigt og hensynsløst frem.

«Gud forbyde, at der skulde være tilstødt vor naadige Kurfyrste en Ulykke!» sagde fromt en gammel hvidhaaret Borgermand, som ledtes ved Haanden af en ung Pige.

«Hvad skulde der kunne hænde Kurfyrsten?» svarede Pigebarnet frejdigt. «Han er vant til at gøre længere Rejser end til Freiberg!»

«Sandt nok! sandt nok!» mumlede den Gamle.

«Ved I ikke, Farlil, at Grevinde Cosel er med Kurfyrsten?» spurgte et ungt Fruentimmer, der stod i

Nærheden. «Det er snarere den slemme Hex, der driver sit Spil igen!»

«Hun vil vel beholde begge Konger for sig selv,» sagde den unge Pige og slog med Nakken.

«I skal se, de er alle taget til Pillnitz og kommer slet ikke hertil!» lod nu en anden Stemme sig høre.

I Pillnitz! I Pillnitz! lød det rundt omkring. — Det var en Idé! Hvor skulde de ellers blive af? Freiberg havde ikke saa mange Tillokkelser!

Snart gik Rygtet over hele Byen, at Kongerne slet ikke kom i Dag, og lidt efter lidt tyndedes Tilskuernes Rækker ud. Vinduerne i Husene var tomme, og inde i Slotsgaarden havde Kavallergarden forlængst trukket sig tilbage og overladt Tjenere og Staldknægte at fortsætte Vagten. Men Soldater og Borgervæbning turde ikke vige, ingen vidste, naar Signalet kunde lyde. Man havde grebet til den Udvej at lade de udmattede Folk række Brød og Drikkevarer paa Pladsen, hvor de stod.

Allerede begyndte Tusmørket at sænke sig over Gaderne, Klokken var henved Ni, den Time da Byens Porte lukkes for Natten, og de Øverstbefalende vidste snart hverken ud eller ind mere. Skulde de stadig lade Folkene staa her? eller lade dem trække hjem for atter tidlig næste Morgen at møde paa Pletten? Endelig enedes man om det sidste, og allerede var Signalet til Afmarsch givet, da en Rytter i flyvende Karriere kom sprængende fra den Pirnaiske Port igennem Gaderne ad Fæstningen til:

«Kongen! Kongerne kommer!» raabte han, idet han

jog forbi. Denne Melding afstedkom almindelig Forvirring; under Eder, Skænden og arrige Kommandoraab kom Rækker og Geledder atter paa Plads, og et Øjeblik senere forkyndte Kanonernes Torden og Kirkeklokkernes Ringning, at den danske Konge, Frederik den Fjerde kørte ind ad Byens Port. Uden Vivatraab eller begejstret Jubel holdt Kongen sit Indtog igennem de stille, halvmørke Gader; kun Militærets stumme, klirrende Vaabenhilsen fulgte Vognen eftersom den kørte frem. Dresdens Borgere laa paa det Klokkeslet alle i deres bedste Søvn.

Omtrent en halv Time før var Grevinde Cosels Karet igennem Wilsdrufferporten ad Sidegaderne kørt ubemærket ind i Palaiset ved Taschenberg.

Oppe paa Slottet indtog Kongerne sammen med Dronning Eberhardine og Kurprinsen en let og hurtig serveret Souper, hvorefter den fremmede Konge under Foregivende af Træthed strax trak sig tilbage. Som galant Vært ledsagede Frederik August sin høje Gæst til hans Værelser.

Men ovre i Palaiset ved Taschenberg var der i en Fart blevet lyst og festligt, og iført et pragtfuldt Aftentoilette stod Grevinde Cosel, smuk og straalende, beredt til at modtage de to Konger, som hun havde indbudt til en Efter-Souper hos sig, og denne Gang lod de to høje Herrer ikke vente længe paa sig.

Da Anna Constance den Aften lagde sit skønne Hoved paa Puden, var det med en oprigtig Følelse af Tilfredshed! Det var virkelig lykkedes hende at fordreje Hovedet paa den danske Konge, Arbejdet havde ikke været saa svært endda, og Frederik August var

ganske ør af Stolthed over hendes Triumf. Allerede i Freiberg havde hans Glæde over hans Elskedes uimodstaaelige Skønhed og hjærtevindende Elskværdighed givet sig Udslag i, at han forærede hende Indtægten af en af de største Sølvgruber paa Livstid! En ret net lille Bi-Indtægt! Det sang og klang og brusede af Fest og Sejersrus i den smukke Grevindes Hjærne, og pludselig gav hun sig til at le ganske højt; hun kom til at tænke paa, hvorledes hun tilsidst ordentlig havde maattet skolemesterere for at faa de to forelskede Fyrster til at gaa at søge den Hvile, de efter den anstrængende Dag og den dobbelte Souper saa haardt trængte til. Hun ønskede ikke at drive Spøgen for vidt; de to Herrer maatte være parate til med friske Kræfter at kunne tage fat paa Festlighederne i Morgen, og sin Triumf havde hun nydt! Ikke alene Dronningen og Hofselskabet, men hele Byen havde for hendes Skyld tilbragt en hel Dag med at vente og ærgre sig! Med Smil paa Læben sov Anna ind og drømte om Dronningekrone og Dronningerang.

Naar Anna Constance hin Dag ved Prøvningen af Toiletterne havde ytret til Fru Vitzthum, at der fra det Øjeblik, den danske Konge befandt sig indenfor Dresdens Mure, ikke blev Tid tilovers til alvorlige Tanker, da havde hun ikke overdrevet. Det var længe siden, ikke siden Georg den Tredjes Dage ved den store Fyrstesammenkomst i 1678, at Hovedstadens Borgere

havde været Vidne til en saadan Pragt-Udfoldelse, til en saadan Fest-Tummel, som nu i de paafølgende fem Uger.

Ustandseligt, Slag i Slag, gik Festlighederne, og det hørte snart til Dagens Orden, at broget, prægtigt klædte Herolder ledsaget af Trompetere og Paukeslagere i højtideligt Optog drog igennem Gaderne for paa bestemte Steder i Byen at proklamere Kartellet eller Forordningen for den nye Fest, der forestod. I tætte Skarer flokkedes Folket om disse kurfyrstelige Sendebud og lyttede til deres Ord som til Meddelelser fra en højere Verden. Hørte man end ikke selv til i Vidunderlandet, saa var det dog, takket være Kurfyrstens Naade og Huld, selv den fattigste Djævel forundt at sole sig i Afglansen af dets Herlighed og at fryde sine stakkels mørkevante Øjne ved al dets vidunderlige Farvepragt og blændende Glans.

Til enhver Tid var Gaderne fyldte af et beundrende, jublende eller taalmodigt ventende Publikum. Det var, som om der ikke mere gaves nogen Sengetid i Dresden. I de lune Nætter stod Folk til helt ud paa den lyse Morgen for andagtsfuldt at lytte til Genklangen af Jubelen og Musiken indenfor de oplyste Fest-Sale eller for maabende at stirre efter Raketterne og Solene, der steg op paa den mørke Nattehimmel fra Fyrværkeriet paa Fæstningsvolden eller ude paa Elben. Og først naar Fakler og Kærter var slukkede, og de kongelige Vogne var forsvundne ind i Slotsgaarden, blev der nogle faa Timer stille og tomt i Gaderne.

Den fremmede Konge havde snart med sit vennesæle Væsen og sit milde, nedladende Smil vundet det

let bevægelige sachsiske Folk. Frederik den Fjerdes og Frederik Augusts Navn var paa alles Læber; men ligesaa hyppigt nævnedes ogsaa Grevinde Cosel, thi hvor de to Fyrster viste sig, var hun ogsaa med. Efterhaanden var det, som om Begreberne udviskedes for den store Mængde; Grevinden var ikke længer den forhadte, hovmodige Maitresse, det var Kurfyrstens Hustru, som den store fremmede Konge aabenlyst viste sin Hyldest. Den virkelige Dronning var der ingen, der tænkte paa. De enkelte Gange den fornemme Dame viste sig ved de offentlige Optog, var det i en saa underordnet, beskeden Rolle, at ingen lagde Mærke til hende, hun var jo ogsaa efterhaanden bleven Hovedstadens Publikum helt fremmed. Tilsidst hed det endog, at Dronningen, efter en hæftig Scene med sin Gemal, var rejst tilbage til Pretsch; dog dette Rygte viste sig snart at være falsk; thi en skøn Dag udgik en kurfyrstelig Kundgørelse, som proklamerede, at Kongen og Dronningen med deres høje Gæst, Kong Frederik den Fjerde af Danmark, samt Kurprinsen og det fornemste Hofselskab ville spise offentligt for Folket i den store Festsal i Ridehuset. Enhver velklædt Borger og Borgerinde, saa mange som Salen kunde rumme uden at forulempe de høje Herskaber eller de opvartende Kavallerer og Funktionærer, fik Adgang til at nyde dette interessante og ophøjede Skuespil.

Forøvrigt var denne Dag ansat som en af de saakaldte Hviledage i Programmet, idet Ceremoniellet ikke paalagde de høje Herskaber og det fornemme Selskab anden Forpligtelse end det offentlige Taffel.

Uagtet Klokken ikke var mere end Ti, sad Grev-

inde Cosel fuldt paaklædt i et elegant Formiddags-Toilette foran Spejlet i sit Sovegemak, medens en Kammerjomfru var i Færd med at sætte hendes Haar. Grevinden var saa optaget af at give sine Anvisninger og af i Spejlet at følge den Friserendes Bevægelser, at hun næppe syntes at bemærke, at Fru Vitzthum traadte ind i Værelset og kun med et skødesløst Godmorgen besvarede hendes Hilsen.

Anna Constance var øjensynlig ikke tilfreds med den friserende Jomfrus Værk, hun mønstrede med et mørkt Blik Frisuren inde i Spejlet og gav i korte, tilrettevisende Ytringer sit Mishag tilkende.

«Tag Fjærene bort igen,» udbrød hun i en barsk, utaalmodig Tone, «men Gud naade dig, hvis du bringer Buklerne i Uorden.»

Jomfruen tog atter fat, og Grevinden gav Lisbeth, der var beskæftiget henne i Værelset, Ordre til at bringe Elster-Perlerne, som laa i Juvelskrinet paa et Bord henne i Stuen.

«Diable!» skreg Grevinden pludseligt, vendte sig lynsnart paa Stolen og gav Frisørinden et smældende Ørefigen.

«Klodsmajor! Tænkte jeg det ikke nok! Nu har du ødelagt mig hele Frisuren, og jeg kan for din Dumheds Skyld sidde her et Par Timer endnu. Tror du ikke, min Tid er mere værd?» sagde hun i stigende Vrede.

Med skælvende Hænder og Øjne, der var duggede af Taarer, tog den stakkels Pige atter fat paa Arbejdet; men Grevindens Utaalmodighed i Forbindelse med hendes egen Frygt gjorde det ikke bedre. Rasende sprang

Anna Constance op og gav den ubehændige Kammerpige et Puf, saa hun for langt ud i Værelset.

«Gaa!» raabte hun. «Gaa! og kom aldrig mere for mine Øjne! Du tager Livet af mig med din Klodsethed. Hvad tøver du efter? Ud af Huset med dig, endnu i Dag! Jeg har ingen Plads for dig!»

Hulkende, med Forklædet for Øjnene, fjærnede Kammerpigen sig, medens Grevinden, staaende foran Spejlet, mønstrede Ulykkens Omfang.

«Lisbeth!» sagde hun derpaa med roligere Stemme til denne. «Kom du og gør min Frisure færdig! Du er den eneste af dem alle, der forstaar noget. Naa, hvorfor kommer du ikke?» spurgte hun utaalmodigt, da Lisbeth uden at gøre Mine til at nærme sig, vedblev at staa paa samme Plet med de berømte Elster-Perler mellem Hænderne.

«Deres Naade ved dog, at jeg aldrig har lært at frisere!» svarede hun.

«Hvad skal det sige?» spurgte Grevinden og maalte med forbavsede Øjne Lisbeth. «Det er jo ligegyldigt, om du har lært det eller ej, naar jeg siger, at du gør det bedre end alle de andre Dumrianer!»

«Og dog tør jeg ikke love Deres Naade at kunne gøre det bedre end den stakkels Sophie!»

«Stakkels Sophie!» gentog Grevinden og sendte den modige Lisbeth et lynende Blik. «Hvad vover du at mene med den Udtalelse?»

Kammerpigen lod sig ikke skræmme, men svarede roligt: «Jeg mener, at det næsten er umuligt at løsne en Fjær af en Frisure uden at bringe Haaret i Uorden;

men forøvrigt er Skaden, som er sket, ikke stor og kan rettes paa et Øjeblik!»

«Tag saa fat!» sagde Anna formildet og satte sig.

Med sine sikre, behændige Fingre begyndte Lisbeth nu at ordne Frisuren og efter Grevindens Anvisning at slynge den kostbare Perlerække ind imellem Buklerne.

Med opklarende Ansigt fulgte Grevinden hendes kunstfærdige Værk inde i Spejlet.

«Hvorledes skulde jeg egentlig bære mig ad, hvis jeg ikke havde dig, min flinke Lisbeth?» sagde hun nu allerede helt formildet.

«Faar jeg saa Deres Naades Tilladelse til at sige til Sophie, at hun kan blive i sin Plads?» spurgte Lisbeth.

«Du maa vel have din Vilje!» svarede Grevinden og lo.

«Hvad gaar du egentlig der og stamper for?» vendte hun sig pludselig lidt nervøst til Fru Vitzthum, der under hele den foregaaende Scene var vedbleven at gaa frem og tilbage i Stuen, smaanynnende for sig selv.

«Jeg venter, til du bliver færdig!» svarede Fruen og trallede videre.

«Jeg har ikke Tid til at tale med dig i Dag,» svarede Anna kort. «Jeg venter Majestæternes Besøg!»

Fru Vitzthums Læber krusede sig i et spodsk Smil; saa blev hun pludselig staaende ved Siden af Sviginden og sagde paa Fransk med alvorlig Stemme:

«Men du bør høre paa mig, Anna, for din egen Skyld!»

Forbavset over Svigerindens Højtidelighed rejste Anna sig fra Stolen, strøg Friserkaaben af sig og sagde:

«Lad os saa gaa ind i den røde Salon!»

Da begge Damer havde taget Plads derinde, spurgte Anna lidt utaalmodigt:

«Hvad er det saa for uhyre Hemmeligheder, du har at betro mig?»

«Inden jeg begynder at tale, vil jeg spørge dig, om du stadig befinder dig i den vexlende Stemning som før inde foran Spejlet?»

«Hvad vedkommer min Stemning dig eller det, du har at sige?» sagde Anna afvisende.

«En hel Del!» svarede Fruen. «Thi hvis du ikke lover mig at være rolig, gaar jeg uden at have sagt noget!»

«Kære Henriette. Du kunde gøre det taalmodigste Menneske under Solen rasende med dine Omsvøb, hvis du ikke strax begynder, gør du mig paa Forhaand nervøs!»

«Nuvel Anna, jeg kommer som din Ven og fordrer, at du hører mig som saadan!»

«En interessant Begyndelse!» sagde Anna og lænede sig mageligt med et træt Smil tilbage i Stolen.

Fru Vitzthum rejste sig med en energisk Bevægelse, som hun derved vilde protestere mod al Slags Sløvhed eller Ligegyldighed.

«Du bærer dig frygteligt uklogt ad!» sagde hun og saa med et fast Blik paa Anna. «Dronningen har fordret dig fjærnet fra Hoffet!»

«Aha!» Anna sprang op og sagde med lynende

Øjne og en uhyggelig Latter. «Og du gaar den ædle Dames Ærinde.»

«Nej, jeg gaar mit eget!» svarede Fru Vitzthum. «Og jeg vilde ønske, at du vilde have Tillid til mig og i Alvor lytte til mine Ord!»

«Vistnok er du betydelig ældre end jeg,» sagde Anna med bidende Spot i Stemmen og lod sig atter falde ned i Stolen; «men jeg har dog ikke ansat dig til at være min Formynder.»

Uden at tage Notits af denne Ytring fortsatte Fru Vitzthum i et hurtigt, ivrigt Tempo:

«Jeg har før advaret dig, du gaar for vidt i dit Overmod! Fra den første Dag har du ladet det mangle paa Ærbødighed overfor Hendes Majestæt, og naar du i Aftes ved Gude-Optoget i Ridehuset gentagende gik forbi Dronningen uden at gøre din Kompliment, da er det ikke alene uklogt, det er uhøvisk.»

«Du vover!» skreg Anna og vilde springe op. Men et kraftigt Greb af Fru Vitzthums Haand tvang hende atter til Sæde.

«Jeg siger uhøvisk, og jeg mener det,» sagde hun. «Selv om I udfører hver sin Rolle, og Dronningens er den beskedneste, saa er og bliver hun Majestæten.»

«Det kunde aldrig falde en Diana ind at bøje sig for en af Vestas Jomfruer, tilmed ikke, naar hun er i saa stort Selskab som i Apollos og Mars'!» svarede Anna ligegyldigt, som om hun vilde slaa det hele hen i Spøg.

»Gud skal vide, at begge Konger ogsaa i allerhøjeste Grad glemte deres Pligt og Skyldighed,» sagde Fruen; «men du burde derfor kun være des klogere.»

Anna lo.

«At det smigrer din Forfængelighed at se den — hm! — den danske Konge som en anden forelsket Nar for dine Fødder, det kan jeg forstaa —»

«Meget naadigt!» sagde Anna haanligt.

«— Han og Kurfyrsten hidser jo formeligt hinanden op i deres Kurmageri,» vedblev Fru Vitzthum. «Men du burde forsøge at lægge en Dæmper paa dette forargelige Skuespil i Stedet for at animere de to Fyrster til at gøre det endnu mere oprørende —»

«Nu er det nok!» udbrød Grevinden og sprang op. «Fordi du engang har kunnet kalde dig min Svigerinde, har du ingen Ret til vedvarende at blande dig i mine Anliggender. Jeg har intet med dig at gøre! Jeg er Kurfyrstens Hustru, og, hvis jeg trænger til Raad, tager jeg dem i hvert Fald kun af ham, ikke af dig!»

«Du er ikke Kurfyrstens Dronning og bliver det heller aldrig!» svarede Fru Vitzthum vredt. «Mange Kvinder har været Kurfyrstens Hustru paa samme Maade som du; men ingen har saa overmodigt som du tilsat de Venner, de i denne Stilling kunde skaffe sig! Og den Dag, da du — saa godt som alle dine Forgængersker — faar din Afsked, vil der ikke løfte sig en Stemme til at føre dit Forsvar!»

Grevinde Cosel stod maalløs, med et Ansigt, hvor Farverne uafbrudt vexlede, det saa' ud, som om Sindsbevægelsen vilde kvæle hende. Endelig fik hendes Harme Luft, med et Skrig for hun hen imod Sviger-inden, greb hende i Skuldren og rystede hende voldsomt:

«Elendige! Gemene Bagvasker!» stødte hun frem mellem Tænderne. «Se til, at du kommer bort!»

Med et kraftigt Ryk frigjorde Fru Vitzthum sig og gik hurtigt hen imod Udgangsdøren. Her vendte hun sig og sagde truende: «Glem ikke, Anna, at det er dig selv, der jager dine Venner fra dig. Den Dag er næppe fjærn, hvor du staar helt alene.»

En haanlig Latter var Annas Svar.

Idet Fru Vitzthum lukkede Døren op for at gaa, løb hun næsten i Armene paa en høj, bredskuldret Herre, der ærbødigt bukkende med et: «Pardon Madame!» traadte til Side.

Anna Constance saa' paa den Indtrædende med en ærgerlig Mine og sagde uden at besvare hans dybe Hilsen:

«Jeg havde givet Ordre til, at ingen maatte komme ind!»

«Pardon chêre cousine!» svarede Herren, det var Annas Fætter, Oberst Ranzau, den nylig udnævnte Kammerherre. «Jeg kommer i Kurfyrstens Ærinde.»

Anna studsede.

«Jeg har den Ære at overbringe følgende kurfyrstlige Ordre fra Hof-Marskallatet,» sagde Ranzau og rakte Anna en sammenlagt Skrivelse.

Grevinden stod et Øjeblik usikker; Svigerindens truende Ord lød endnu i hendes Øren og nu denne højtidelige Overlevering af en Kabinetsordre! Hvad kunde det betyde? Saa gjorde hun et energisk Kast med Hovedet og brød Seglet.

Hendes Ansigt blev ganske blegt, mens hun læste de faa Linier, Skrivelsen indeholdt, og hendes Haand kom til at skælve.

»Véd I, hvad dette Papir indeholder?» spurgte hun og saa' med et stikkende Blik paa Ranzau.

Kammerherren bukkede bejaende.

«Hvorfor bringer I denne Skrivelse?»

«Det er efter Hans Majestæt, Kurfyrstens Ønske,» svarede Rantzau.

«Har I ellers noget at melde?» spurgte hun kort, og man mærkede, hvor hun havde Møje med at beherske sig.

«Nej Madame!» svarede Obersten.

«Saa gaa! Gaa!» næsten skreg hun med en underlig hæs Stemme og pegede imod Døren. Den høflige Kammerherres Afskedshilsen blev ligesaa lidt besvaret som hans Goddag. Da Døren havde lukket sig efter ham blev Anna endnu et Øjeblik staaende som forstenet, den Haand, hvori hun holdt Skrivelsen, var fast støttet imod Bordets Mosaikplade, og hendes Ansigt var fortrukket i Vrede. Saa løftede hun Papiret op foran sig og læste halvhøjt, langsomt, med sammenbidte Tænder og dirrende Næsebor:

Ifølge en kurfyrstelig kongelig Civil-Ordre meddeler det kurfyrstelige Hof-Marskallat Deres Naade, at Deres Nærværelse ved Taflet i Ridehuset i Dag anses for overflødig, hvorefter Deres Naade har Dem at rette —

Hun strøg sig over Panden, som om hun ikke rigtig kunde fatte, hvor hun var, eller hvad hun læste.

Hendes Nærværelse overflødig! — ifølge en kurfyrstelig Civil-Ordre! Hun kastede Papiret hen ad Bordet, knyttede begge Hænder truende ud for sig og udstødte en Ed.

Altsaa det var det, Henriette havde ment! Hun vidste det allerede — alle vidste det!

«Pak! Forrædere og Slyngler alle til Hobe!» hvislede hun og stampede i Gulvet.

Men hvorfor kom Majestæterne ikke? De havde dog i Aftes taget imod hendes Indbydelse til Frokost! Hvad var der hændet siden i Gaar? Hun fór sammen og lyttede. Hun hørte Stemmer og Lyden af Trin i Forværelset. Med en lynsnar Bevægelse greb hun Kabinetsordren og stak den ind under en Vase paa Kaminen, saa strøg hun med Haanden over Ansigtet, og som om der var Trolddomsmagt i denne Haand, saaledes glattedes nu enhver Vredes Rynke, Munden fik atter det bløde, barnlige Udtryk og Øjnene det varme, lysende Blik. Et hurtigt Øjekast i Spejlet overtydede hende om, at alt var, som det burde være, og idet hun med Smil paa Læberne vendte sig imod Døren, blev denne udefra lukket op, og en Kammerherre meldte:

«Hans Majestæt, Kongen af Danmark!»

Med korte, afmaalte Skridt traadte Frederik den Fjerde ind i Værelset, og idet han stak den trekantede Hat ind under Armen, rakte han med en sirlig, noget affekteret Bevægelse begge Hænder ud imod Anna for at løfte hende op af den dybe Kompliment, hvori hun var dalet ned og trykkede galant et Kys paa hendes højre Haand.

Efter at den ledsagende Kammerherre paa et Vink af Majestæten havde fjærnet sig, greb Kongen atter Grevindens Haand, saa' med et smægtende Blik paa hende og sagde med en tynd, lidt læspende Stemme:

«Ah Madame, først nu oprinder Dagens Lys for mig! Først nu staar Solen op!»

Anna smilede og mødte frejdigt Kongens Blik: «Hvorfor vil I da forkorte Dagen, Sire, ikke alene for Eder, men ogsaa for mig?» spurgte hun med et koket Smil.

«Blændende Sol, skønne guddommelige Diana!» udbrød Kongen med mere naturlig Varme i Stemmen og betragtede Anna med et henrykt Blik. «Den stakkels Mars, for hvem Krigens Kugler og Farer er Leg, frygter for at staa overfor den Ild, der udstraaler af Dianas dejlige Øjne!»

«Og fordi den tapre Mars pludselig er blevet overfalden af en saa usædvanlig Frygtsomhed, maa min stakkels Frokost undgælde,» bemærkede Anna med en let Bebrejdelse i Stemmen.

«Mille pardons, Madame!» sagde Kongen og saa' forlegen ud. «I har Ret til at beklage Eder, det er over den fastsatte Tid.»

«Ja, betydeligt!» svarede Grevinden og saa' hen paa Taffeluret, der viste paa Tolv.

Kong Frederik rømmede sig og syntes at have svært for at komme frem med den Forklaring, Grevinden øjensynlig ventede paa.

«Det var os desværre umuligt, min høje Fætter Kurfyrsten og mig, at gøre os fri,» stammede han mere og mere forlegen.

«Deres Majestæt kommer altsaa fra Kurfyrsten,» sagde Anna, der begyndte at forstaa Sagens Sammenhæng. «Saa bliver der formodentlig slet intet af vor Frokost i Dag?»

«Til min dybe Beklagelse maa jeg tilstaa, at Deres Naade desværre gætter rigtigt,» svarede Kongen, øjensynlig lettet ved at spares for selv at komme med denne Meddelelse.

«C'est bien dommage,» sagde Anna i en fraværende Tone og tilføjede lidt efter, idet hun skarpt betragtede Kongen:

«Deres Majestæt og Kurfyrsten har, efter hvad jeg kan forstaa, foretrukket at spise Frokost med Dronningen?»

«Ah Madame,» skyndte Kongen sig at svare. «Hvor kan I være saa grusom at tale saaledes? I ved dog, at saa vel Kurfyrsten som jeg allerhelst hvert Øjeblik paa Dagen dvælede i Eders berusende Nærhed.»

Kongen holdt pludselig inde og sænkede forlegent Blikket, det kolde spodske Smil, hvormed Grevinden betragtede ham, havde atter gjort ham usikker, og da hun stadig tav, tilføjede han stammende:

«Der er desværre Ofre — Hensyn, som en Fyrste, Landets Overhoved undertiden mod sin Vilje og mod sit Ønske nødes til at bringe — men dette forstaar en klog og højsindet Dame som I, Madame, bedre end de fleste,» skyndte han sig at slutte.

Anna gav sig til at le og sagde: «Om min Klogskab rækker saa vidt, er tvivlsomt; men jeg bøjer mig i hvert Fald for en Autoritet som Eders Majestæt, og beklager kun, at en saa ophøjet Monark som I, imod sin Vilje og sit Ønske tvinges til at bringe Ofre.»

Kongen var beroliget, han overhørte helt den fine Spot, der laa i Annas Ord og sagde efter en kort Pause med helt forandret Stemme: «I dette Øjeblik,

hvor jeg har den Lykke at befinde mig her i Gudindens Helligdom, ene med den dejlige Diana, har jeg glemt et hvert Offer, og giver mig udelukkede den søde Beruselse i Vold, som det er at turde drage Aande i Eders skønne Nærhed.»

Kongen havde under disse Ord trykket Haanden mod Hjærtet og betragtede nu Anna med et brændende Blik. Grevinden gik forsigtigt et Skridt tilbage og sagde, idet hun slog ind paa hans Billedsprog:

«Altsaa har den tapre Mars nu overvundet sin Frygtsomhed.»

Kong Frederik traadte pludseligt helt hen til hende, greb hendes Haand, trykkede den hæftigt mod sine Læber og sagde dæmpet, lidenskabeligt:

«Mars er allerede segnet for Dianas Pil. Se, her ligger han saaret for Eders Fødder!» han lod sig glide halvt ned paa Knæ og trykkede sin Kind mod hendes hvide Arm. «Gør ham Døden skøn, underfulde, dejlige Diana,» hviskede han, rejste sig atter helt op og lagde Armen om hendes Liv. Anna føite hans hede, hastige Aande mod sin Hals og skød ham med en energisk Bevægelse fra sig.

«Sire!» sagde hun i en kold, noget bydende Tone. «Hvorfor kom I alene og ikke, som Aftalen var, i Følge med Kurfyrsten, min épouse?»

Kong Frederik var altfor forvirret til at finde noget Svar, og Anna fortsatte nu i en spøgefuld Tone, som om intet var hændet:

«Manglede Apollo maaske Mars' Mod?»

Kongen havde imidlertid fattet sig og følte det som en Lettelse atter at kunne slaa ind paa Billedsproget:

«Nej, Deres Naade, Apollo fattedes ikke Mod, men ikkun den rette Stemning. Han trak sig tilbage for i Ensomhed at stemme Lyren til Klagesange over den lange, mørke Dag, der forestaar.»

Anna studsede; «den lange, mørke Dag, der forestaar»; det kunde kun være en Hentydning til det Forbud, der lige var sendt hende. Et Blik paa Kongens Ansigt sagde hende, at hun havde forstaaet hans forblommede Ord rigtigt.

«Deres Majestæt er saaledes vidende om hvilket Forbud, der er tilstillet mig?» spurgte hun med haard Stemme.

Kongen famlede ved sin Frakkelomme og svarede undvigende, uden at se paa hende:

«Ingen kan dybere end jeg beklage, at Resten af denne skønne Dag skal formørkes paa en saa uventet og grusom Maade.» Han havde nu faaet trukket et elegant Fløjels Etui frem, som han aabnede og med et sirligt Buk holdt hen foran Grevinden.

Etuiet indeholdt et Emailleportræt af Kongen i Medaillonform, indfattet i Diamanter. «Madame!» sagde han, og hans Stemme lød atter varm og naturlig. «Tag imod dette Billede som en beskeden Gave af min Haand, og lad det faa Lov til at indtage den misundelsesværdige Plads ved Eders skønne Bryst, som den stakkels levende Original er uværdig til at nyde.»

Anna, hvis Ansigt ved Synet af det kostbare Smykke var undergaaet en pludselig Forandring, tog med et dybt Knix Etuiet af Kongens Haand, og sagde med sin elskværdigste Stemme, idet hun skiftevis betragtede Billedet og Kongen:

«Ah Sire, hvilket charmant Billede! Hvor herligt har Kunstneren dog formaaet at gengive Eders ædle kongelige Træk! Jeg finder ikke Ord til at udtrykke min Tak.»

Kongen saa' henrykt ud og kyssede overvældet hendes Haand.

Anna saa' pludselig paa ham med et Glimt i Øjet og sagde med et koket, fornøjet Smil: «I skal endnu i Dag faa Anledning til at beundre Eders eget Billede, Sire! Jeg kan ikke give det en bedre Plads end ved Siden af min Gemals, Kurfyrstens, og begge Billeder skal jeg bære paa mit Bryst ved Festen i Ridehuset.»

Kong Frederik saa' forbauset paa hende og sagde: uforstaaende:

«Ved Festen i Ridehuset — Taflet i Eftermiddag?»

Grevinden nikkede og lo.

«Jeg troede, Madame havde forstaaet, —» begyndte Kongen og gik pludseligt i Staa.

«Jeg har forstaaet,» svarede Anna og morede sig over Kongens Forlegenhed. «Man finder min Nærværelse overflødig. Men jeg har faaet en Ide, jeg kommer alligevel, og De, Sire, skal hjælpe mig!»

«Jeg?» udbrød Kongen forskrækket.

«Netop Sire. De, som paastaar, at Dagen uden mig bliver mørk og grusom.»

«I gør mig for megen Ære, Madame,» sagde Kong Frederik alvorligt. «Det staar desværre ikke i min Magt at ændre et Forbud, som — —»

«Frygt ikke, tapre Mars!» afbrød Anna ham. «Jeg fordrer ikke, at I skal ændre noget. I skal slet intet gøre, Sire, kun forholde Eder roligt afventende.»

«Madame taler i Gaader,» sagde Kongen.

«En Gaade, som Eders Majestæts skarpe Intelligens med Lethed vil løse i Eftermiddag i Ridehuset,» sagde hun leende.

Det var ikke Kongen muligt at faa lokket mere ud af Grevinden om hendes hemmelighedsfulde Plan, og han tog kort efter Afsked.

Da Døren havde lukket sig efter den høje Gæst, blev Anna et Øjeblik staaende i dybe Tanker.

Nu vidste hun, at hun havde Magt til at trodse Kabinetsordren, som kun Dronningens Skinsyge havde dikteret. Den forelskede danske Konge skulde være det Redskab, hun betjente sig af, for at udføre sin Plan.

— — —

Ridehusets uhyre Festsal straalede i et Hav af Lys, der bølgede ud fra de tændte Kroner, som i svære forgyldte Kæder hang ned fra Loftet, fra de utallige Væggekandelabre, hvis skinnende Metalplader gengav hver enkelt Voxkærte dobbelt, samt fra Bordets mange kostbare Stager. Foran de høje brede Vinduer var der hængt svære, orientalske Tæpper for at stænge den indiskrete Sol ude; thi man var endnu midt paa Dagen, Klokken var ikke mere end to. Men herinde i den hede, kvalme Sal var det kongelige Taffel dækket med al den Pragt, det kurfyrstelige Skatkammer var i Stand til at opvise. Og det kunstige Lys syntes med Forkærlighed at samle sig om dette festlige Bord og at opføre en kaad, overgiven Dans hen over den hvide Silkedugs skinnende Flade. I brogede, skarpe Reflexer hoppede det omkring mægtige Krystalopsatser og Pokaler, som i fornem

Urokkelighed tronede paa deres dominerende Pladser, og smuttede drillende helt op omkring det kolde, hovmodige Legeme, der dog først ved Lysets Hjælp fik Liv og Farve. Saa gik det videre hen over og op ad Drikkekar, Skaale og Fade af Sølv og Guld besatte med ædle Stene, og her gik det først rigtigt lystigt til, det var en Leg, som aldrig fik Ende.

Bordets Hovedprydelser var to uhyre Pyramider, der naaede helt op under det høje Loft, og hvis kunstfærdige Opstilling havde kostet Ugers Arbejde og uendeligt meget Hovedbrud. Her overfor disse gigantiske Opsatser havde Lyset fra Kroner og Kandelabre en haard Kamp at bestaa; thi med uhyre Sindrighed havde den behændige Bygmester anbragt en Uendelighed af Lys i broget skinnende Indfatning langs op ad sit Kunstværk. Det glødede i Kalken af kæmpemæssige Metalblomster eller som lysende Insekter i stive, ubevægelige Træer, eller det brødes i spillende Reflexer bag faldende Vande af sødt duftende Parfumer; men ogsaa frygtelige, fantastiske Uhyrer havde faaet disse lysende Øjne, der glødede i røde og grønne Farver, og enkeltvis syntes et vidt opspærret Gab at udspy Flammer.

Al denne overvældende Pragt og Herlighed beskuedes og beundredes af en tæt sammenpakket Menneskemængde, der under dæmpet Mumlen puffedes og skubbedes frem og tilbage ude omkring i Salen og oppe paa Gallerierne som løb langs alle fire Vægge. Kun Midterpartiet af den ene Langvæg heroppe var forbeholdt Musikkorpset, det var Janitscharerne; de var anbragt saaledes, at de havde Indgangsdøren til Salen og de høje Herskabers Pladser lige overfor sig. Og heroppe var ogsaa den

Kammerjunker posteret, hvis Hverv det var igennem en skjult Forbindelse at give Signal til Mandskabet ved Kanonerne, som var opstillet paa Ridepladsen udenfor.

Endnu var Majestæterne ikke komne, men det højtidelige Øjeblik rykkede stadig nærmere.

Allerede var Livgarden stillet op i Række hen til Døren for at holde det nysgerrigt fremtrængende Publikum tilbage, og de opvartende Kammerherrer og Forskærerne indtog deres Pladser. Over-Mundskænk og Over-Køkkenmester mønstrede med Feltherreblik den Stab af tjenende Aander, som efter deres Ordre anbragte Fade og Vinkander paa Bordet eller holdt dem parat til Betjening. Det sædvanlige opvartende Personale kom i Dag ikke længer end til Dørene, der førte ud til Anretterværelse og Køkken, her skulde Kammerjunkerne tage imod Fadene for atter at række dem til Kammerherrerne, der personligt opvartede Majestæterne. Det øvrige Selskab betjentes af lavere rangerende. Endelig lød Signalet, og i samme Nu begyndte Kanonerne udenfor deres Torden, mens Musikken oppe paa Galleriet tog fat. En Herold i rødt Fløjel med Guldbroderi traadte ind svingende sin forgyldte Stav med gule og sorte Baand og Kvaster, og efter ham fulgte Trompeterne i gule Atlaskesdragter, blæsende deres Fanfare i Takt med Musikken paa Galleriet. Saa kom Over-Hofmarskal v. Pflug i blaat Fløjel med gul Kappe og den svære Sølv-Marskalsstav i Haanden, derefter Pager og Kavallerer, alle i sølv- og guldbroderede Atlaskes- eller Fløjelsdragter, og endelig de kongelige Herskaber med Følge. Frederik August førte sin høje Gæst, Kong Frederik af Danmark. Dronningen ledsagedes af Kurprinsen, en

halvvoxen Dreng med et træt, ligegyldigt Udtryk i det blege, fede Ansigt.

Begge Fyrster bar Purpurkaaber med Hermelin over de pragtfulde, juvelfunklende Dragter, og Kammerherrer holdt Slæbene.

Dronningen var, som hun plejede at være, iført hvid Silke; men hun bar undtagelsesvis en Mængde kostbare Smykker og Juveler.

Først da alle var komne til Sæde, holdt Kanon-Saluten udenfor op, og Serveringen begyndte, medens Musikken vedblev at spille.

Saa snart en af Fyrsterne løftede Pokalen for at drikke, løsnedes der tre Skud og Trompeterne blæste Fanfare.

Den danske Konge havde Plads mellem Kurfyrsten og hans Gemalinde. Den høje Dame var i de fire Aar, der var forløbne siden hint Karneval, da Grevinde Hoym gjorde sin skæbnesvangre Debut ved Hoffet, bleven betydelig fyldigere, Ansigtet var blevet endnu blegere, endnu mere udtryksløst end dengang. Sønnen, der sad ved hendes Side, lignede hende paafaldende.

Kong Frederik havde ved Begyndelsen af Taflet af og til rettet nogle Bemærkninger til Dronningen; men hun stirrede ufravendt ned i sin Tallerken og gav ved sine korte, afvisende Svar tydeligt at forstaa, at hun helst ønskede at være i Fred. Saa henvendte han sig udelukkende til sin Nabo til højre; men ogsaa Kurfyrsten var i Dag, imod Sædvane, tavs og ordknap. Ikke desmindre tog han med synlig Glæde imod sin høje Gæsts smigrende Udtalelser over det pragtfulde Arrangement i Ridehuset.

Man havde vel siddet til Bords en halv Times Tid, da der pludselig opstod Larm henne ved Udgangsdøren, og der hørtes høje Stemmer, som om nogen skændtes.

De af Selskabet, der havde Plads lige overfor Majestæterne, saa' op og var nær ved at miste den Ligevægt, som Hof-Ceremoniellet og Etiketten fordrede, ved det uventede Syn, der mødte dem; thi ind i Salen brusede Grevinde Cosel, den i hvert Fald for i Dag dethroniserede Maitresse. Med sin sædvanlige sikre Gang og med oprejst Hoved gik hun fremad uden at lade sig standse af de protesterende Marskaller. Grevinden var iført et næsten overvældende kostbart Toilette med en saadan Rigdom af Juveler, at ikke en af de tilstedeværende Damer, selv ikke Dronningen, halvvejs kunde maale sig med hendes Pragt. Et folderigt Fløjelsslæb i glødende Purpurfarve kantet og foret med Hermelin var med store Diamant-Agraffet befæstet bagtil i Kjolelivets Halslinning, hvor Kniplinger og Strudsfjer, oversaaede med funklende Ædelstene, dannede Afslutningen. Paa venstre Side af det fortil firkantet og stærkt udskaarne Kjoleliv helt op imod Skuldren blinkede Kong Frederiks og Kurfyrstens Billeder i Diamant-Glorie. Haaret var opsat højt og smalt, saa at Hovedets fine Form, Nakkens og Halsens elegante Linier kom fuldt til deres Ret. Frisuren var ikke overlæsset med de brugelige Fjær og Kniplings Prydelser; kun en Rigdom af dejlige Perler slyngede sig ud og ind mellem de kunstfærdigt opsatte Haarbukler, medens en enkelt stor Perle, formet som en Taare, laa foran i Skilningen næsten helt ned i Panden. De to sorte, bugtende

Slanger af hendes eget naturlige Haar vuggede som sædvanligt paa den hvide, hvælvede Hals.

Grevinden var allerede kommen helt hen til Majestæternes Plads, da v. Pflug traadte hende i Møde og indtrængende hviskende bad hende fjærne sig.

«Enhver velklædt Borger og Borgerinde har i Dag Adgang til Salen, hvor Hoffet spiser, og paa mit Toilette er vel intet at udsætte!» svarede hun med et uforskammet overlegent Smil og saa højt, at Frederik August, udfor hvis Stol hun nu var, tydelig kendte hendes Stemme, selv om han ikke opfattede Ordene.

Over-Hofmarskallen, der frygtede Skandale, traadte med et Skuldertræk til Side, og Grevinden fortsatte sin Vej omkring Bordet og standsede først, da hun havde de kongelige Herskaber lige overfor sig.

Frederik August kunde ikke skjule sin Forlegenhed og hviskede hurtigt til sin Sidemand. Idet de to Fyrster næsten samtidig saa' op, mødte de Annas straalende, selvsikre Blik over Bordet, og saa elektriserende virkede dette paa dem, at det et Øjeblik saa ud, som om de vilde springe op fra deres Pladser for at besvare det Nik, hvormed den Skønne ret fortroligt og kun lidet ceremonielt hilste dem.

Den Uro, Grevinde Cosels uventede Tilsynekomst havde fremkaldt i Salen, forplantede sig til hele Taflet. Dronningen havde ikke et Øjeblik set op, hun forstod, at der var noget usædvanligt paa Færde og havde en bestemt Følelse af, at det var noget ubehageligt.

Den eneste, som syntes fuldstændig uberørt af Situationen, var Grevinden selv. Med et overlegent Smil, nu og da med et Nik til en særlig god Bekendt, møn-

strede hun Taflet og holdt samtidig det nysgerrige Publikum i en passende Afstand; de enkelte Paatrængende, der vovede sig for nær, blev ved et eneste Blik af hendes kolde, bydende Øje bragt til hurtigt at trække sig tilbage.

Pludselig rejste Kong Frederik sig, bøjede sig frem over Bordet og sagde højt:

«Madame la comtesse! Min Ridderlighed forbyder mig at blive siddende, naar en saa smuk og elskværdig Dame som De staar op. Tør jeg bede Dem komme over og tage Plads ved min Side?»

Kammerjunkeren oppe paa Galleriet, der troede, at Kongen udbragte et Leve, gav Signalet, og da Majestæten tav, dundrede Kanonerne løs og Trompeterne blæste Fanfare.

Først da Kong Frederik rejste sig, løftede Dronning Eberhardine Blikket, og da hun saa' sin overmodige, sejrrige Rivalinde, farvedes hendes blege Kinder, Hals og Arme blussende røde, og hun tog hastigt Øjnene til sig igen.

Grevinde Cosel var imidlertid kommen over ved Majestæternes Plads. Begge Fyrster rejste sig for at tage imod hende, og da Ceremoniellet forbød nogen at sidde, naar Kongen stod op, blev der almindelig Uro ved Taflet. Kun Dronningen og Kurprinsen rørte sig ikke fra deres Pladser. Fra Dronningens Ansigt var atter Farven vegen, og hun stirrede ud for sig med et tomt Blik uden at se paa nogen eller noget bestemt.

«Sire!» sagde Grevinde Cosel med sin klare, melodiske Stemme og gjorde en yndefuld Bøjning for den

danske Konge. «Jeg kan umulig tillade Deres Majestæt at bryde Ceremoniellet ved Taflet for min Skyld!»

Kongen bukkede og stammede noget uforstaaeligt.

«Findes her ikke en Stol i Nærheden?» fortsatte Anna og saa' sig søgende omkring. Hendes Blik standsede ved Generalinde Flemmings Stol; denne Dame havde Plads til højre for Kurfyrsten.

Kong Frederik, der havde fulgt Annas Blik, vendte sig hastigt til Fru Flemming og sagde, idet han allerede greb omkring Kanten af Stolen:

«Madame! Vil De have den Godhed at overlade mig Deres Stol, der vil strax blive bragt Dem en anden.»

Fru Flemming blev højrød af Harme og svarede med dirrende Stemme, at det var hende en Fornøjelse at renoncere paa sin Plads ved Taflet, og at hun med Kurfyrstens Tilladelse ønskede at trække sig tilbage.

Inden Frederik August havde faaet Tid til at svare paa denne direkte Henvendelse, rejste Dronningen sig pludseligt, vendte sig med Værdighed til Fru Flemming og sagde med fuldstændig rolig Stemme:

«Kære Frue! De vil bevise mig en stor Tjeneste ved at tage min Plads! Jeg har fra Taflets Begyndelse været plaget af stærke Hovedsmerter og griber gærne Anledningen til at fjærne mig.»

Der var blevet ganske stille i det store Rum, da Dronningen talte; Manden paa Galleriet havde endelig forstaaet, at der var noget galt paa Færde dernede ved Taflet og gentog ikke sin bêtise fra før.

Begge Fyrster, der først langsomt genvandt Fatningen, sprang med nogle beklagende Bemærkninger til for at byde Dronningen deres Arm; men den høje Dame

bøjede afværgende Hovedet og sagde med usædvanlig energisk Betoning:

«Messieurs! Jeg beder dem tage Plads! Dette Optrin har allerede varet for længe. Min Søn, Kurprinsen vil have den Godhed at ledsage mig!»

Med en let Bøjning hen til det forsamlede Selskab greb hun Sønnens Arm og forlod Salen fulgt af Kammerherre Miltitz og sine Damer.

Dronningens Bortgang forhøjede den pinlige Stemning. Orkestret oppe paa Galleriet havde holdt op at spille, og i den trykkende Stilhed, der havde lejret sig over Festens Deltagere, hørtes Uroen blandt Publikum ude i Salen som en stærk Brusen. Da hviskede Grevinde Cosel et Par Ord til Frederik August.

Kurfyrsten for op som af Drømme og raabte pludselig med forceret Lystighed, idet han slog bredt ud med Haanden:

«Musik! Mere Musik!»

Og mens Orkestret intonerede, tog man atter Plads, Grevinde Cosel midt imellem Monarkerne.

Det varede ikke længe, førend den smukke Dame med sit gode Humør havde faaet begge Fyrster i den rette Stemning.

Frederik August, hvem Optrinnet med hans Gemalinde her over for det store Publikum var yderst fatalt, greb med Glæde Lejligheden til saa hurtig som mulig at komme bort fra sine fortrædelige Tanker — efter dog først at have lovet sig selv at kræve Dronningen alvorligt til Regnskab for hendes paafaldende Opførsel.

«Tak Sire for god Assistance!» sagde Anna pludselig

og holdt med et varmt Smil sit Bæger op imod Kong Frederik.

«Jeg overvurderede, som I ser, ikke Eders Intelligens, og jeg har vundet det Væddemaal, jeg indgik med mig selv!»

«Og hvilken var Indsatsen?» spurgte Kongen smilende.

«Hvis jeg vandt: den Ære at sidde her ved Eders Side, og hvis jeg tabte — —» hun holdt inde med en Mine, som om hun nødig vilde sige mere.

«Hvis I tabte?» gentog Kongen interesseret. «Hvad saa?»

Hun saa ham udfordrende ind i Øjnene og sagde paafaldende højt: «Hvis jeg tabte, skulde Straffen være den, at jeg frivilligt gav Eder det Kys, I gærne i Formiddags havde røvet fra mig.»

Kong Frederik smilede forlegent og skottede ængsteligt hen til Kurfyrsten.

Frederik August, der tydeligt havde opfattet Annas Ord var et Øjeblik ved at miste Ligevægten; men da hans skønne Elskede nu vendte sig om imod ham og saa' paa ham med sit underfulde Blik, der i dette Øjeblik var saa skælmsk og betagende, syntes han, at han kunde læse lige ned paa Bunden af hendes ømme, trofaste Sjæl, og Rynkerne paa hans Pande glattedes øjeblikkeligt, han sendte hende et forelsket, beundrende Smil, mens han leende klinkede med sin høje Fætter.

Fra Ridehuset begav Grevinde Cosel sig ledsaget af begge Kongerne over i sit Palais ved Taschenberg, hvor

Resten af Dagen tilbragtes i en højst fortrolig og gemytlig «en trois.»

Tidlig næste Morgen, medens Dresdens Borgere endnu laa i dyb Søvn, kørte Dronning Eberhardine bort fra Hovedstaden tilbage til Pretsch, uden at have taget Afsked hverken med sin Gemal eller hans høje Gæst og Slægtning.

— — —

Dagen før den danske Konges Bortrejse var kommen. I fem samfulde Uger havde Dresden saa at sige staaet paa Hovedet for at fejre det sjældne Fyrstebesøg, og alle, selv de, der kun havde nydt Skummet af Festen begyndte at længes efter mere normale Forhold.

Grevinde Cosel laa i den store, brede Himmelseng i sit Soveværelse og læste halvt siddende, med Hovedet støttet mod Haanden i et Dokument, der var forsynet med to store vedhængende Segl. Langsomt og opmærksomt fulgte hendes Øjne Linje for Linje det skrevne. Henne foran Spejlet imellem Vinduerne, hvor igennem man saa' over til det kurfyrstelige Slot, stod Frederik August i Tøfler og Slobrok og purrede op i sit lange, bløde, mørkeblonde Haar. Han var mindst lige saa optaget af denne Beskæftigelse som Anna af sin Læsning. Han drejede en Lok op over Fingren og befæstede den omhyggeligt over Panden med Naale, som han tog fra Konsolbordet; saa drejede han en til og flere endnu, rev dem atter alle ud, strøg med en rask Bevægelse Haaret op og tilbage fra den høje Pande.

«Se engang, Anna!» sagde han hen til hende uden dog at tage Øjnene fra Spejlet. «Egentlig er jeg kønnere

uden Paryk, kun med mit eget Haar ordnet lidt kunstnerisk. Jeg faar derved et mere — —»

«— — barnligt Udtryk!» supplerede Anna, idet hun foldede Dokumentet sammen.

«Barnligt var ikke just det, jeg mente,» sagde han lidt skuffet, «sjælfuldt, mere intelligent! Apollo fremstilles jo ogsaa altid med naturlige Lokker.»

Han gav sig pludselig til at le:

«Hvad tror du, alle de mange Skaldepander ved Hove vilde sige, hvis jeg afskaffede Parykken?»

«Du behøver jo blot en Dag at møde uden den, saa er Moden fastslaaet!» svarede Anna distræt.

Frederik August stod stadig foran Spejlet, «Parykken giver dog et mere imponerende, et mere majestætisk Udseende,» sagde han, «og jeg er nu engang ikke udelukkende Musernes og Poesiens Konge; men tillige og ikke mindst Realiteternes haandfaste Styrer.«

«Ja, en Paryk er en mægtig Støtte for Autoriteten!» sagde Anna og lo.

Kongen vendte sig hastigt og saa mistroisk hen paa hende: «Hvad mener du med det?» spurgte han kort.

«Jeg mener, at Parykken nu engang hører Virkeligheden til, og at du lige saa lidt er et Barn som en Himmelfyrste,» sagde hun og tilføjede med blød, indsmigrende Stemme: «Jeg vil desuden heller ikke, at nogen ser min Gud, saaledes som han alene viser sig for mig!»

«Og dermed er Spørgsmaalet Paryk eller ikke Paryk fastslaaet!» sagde Kongen med et Stænk af Ironi i Stemmen og gik hen til Bordet, der stod midt i Værelset,

og hvorpaa der laa en Bunke Papirer, tydeligt nok Tegninger og Byggeudkast. Kongen begyndte at blade i dem, tog saa Plads paa en Stol, der stod ved Bordet og var snart helt fordybet i Studiet af disse Papirer.

Anna havde igen grebet Dokumentet og laa og stirrede tankefuldt ud i Luften.

«Jeg forstaar ikke, hvorfor du ikke lader Flemming overrække denne Skrivelse, inden du rejser,» sagde hun pludseligt.

Frederik August saa op med et fortrædeligt Udtryk og sagde ærgerligt:

«Jeg har jo forklaret dig, at der er et Arbejde, som Flemming først maa gøre færdigt. Desuden jeg hader Scener og vil fremfor alt ikke, at Kong Frederik skal overvære dette Opgør mellem mig og min Minister!»

Anna trak paa Skuldren.

«Kong Frederik vil vistnok kun finde det rimeligt, at dette Opgør, som du saa beskedent kalder det, finder Sted. Han har ofte udtalt sin Forundring over, at du saa længe har taalt Flemmings Frækhed og Egenraadighed!» sagde hun.

«Derom har Kongen intet sagt til mig,» svarede Frederik August, og hans Ansigt var ganske mørkt af Vrede. «Men maaske har han udtalt sig fortroligere til dig!»

«Muligvis!» sagde Anna med stor Sindsro. «Han har vel ikke villet ærgre dig. Vist er det, at den danske Konge mere end en Gang har beundret din uendelige Langmodighed overfor Generalens Luner.»

«Luner!» gentog Kongen bittert. «Flemming kan

have mange Fejl; men lunefuld er han ikke. Han er den paalideligste af alle mine Ministre!»

Frederik August begyndte nervøst at blade i Papirerne foran sig, det var tydeligt, at han gjorde sig Umage for ikke at blive hæftig.

«Det siger ikke meget!» sagde Anna haanligt. «Hans Paalidelighed kan du vel nok faa erstattet. Og hans Indflydelse over dig har aldrig været af det gode!»

«Nu har du faaet din Vilje sat igennem, han er afsat! Kan du saa ikke lade mig være i Fred?» udbrød Kongen og slog vredt i Bordet.

«Min Gud, hvor du tager paa Veje!» sagde Anna krænket. «Det er jo netop for at bevare din Fred, at jeg saa gærne vilde have ham bort.»

Frederik August trommede i Bordet uden at sige noget eller at se op.

«Hvis Flemming bliver, helmer han ikke, før han har faaet dig lokket til at optage Krigen med Karl den Tolvte paa ny — — og det var det dummeste, du kunde gøre!» sagde hun energisk.

Kongen tav stadig.

«Din Indblanding i de polske Anliggender har aldrig bragt dig andet end Ærgrelser og Tab,» fortsatte hun ivrigt, «og hvor ofte har du ikke selv sagt, at du bittert angrede, nogensinde at have givet dig i Kast med Polakkerne, og nu — tænker du endog paa at ofre din Søn for den Sags Skyld!»

Kongen saa' op med et saa rasende Blik, at Anna havde alt sit Mod behov for ikke at tage sit til sig. Men hun havde foresat sig, at denne Sag skulde berøres og gav derfor ikke tabt.

«Ofre min Søn!» gentog Frederik August. «Hvad mener du med den Udtalelse?»

«Tror du ikke, jeg forstaar, hvad de Underhandlinger betyder, der i al Hemmelighed føres for Tiden?» sagde hun. «Alliancen med den danske Konge, som atter er fornyet under hans Besøg her, skal benyttes til et nyt Indfald i Polen, og din Søn skal ikke mere sendes til Torgau under sin protestantiske Bedstemoders Opsigt, men blive her med lutter katholske Herrer omkring sig. Ved at gøre Kurprinsen til Katholik, handler du ikke alene efter Pavens Ønske, men gør det muligt for din Søn at blive din Efterfølger i Polen! Eller har jeg maaske ikke Ret?»

«Du taler rent ud i Luften!» sagde Kongen med dirrende Stemme. «Hvor har du faaet de taabelige Indbildninger fra?»

«Er det maaske Indbildning, at Grev Lytzelburg, en fuldblods Katholik, er udnævnt til at være Prinsens Hovmester?»

«Skal jeg maaske spørge dig om, hvem jeg maa give min og Dronningens Søn til Lærer?» spurgte Kurfyrsten skarpt.

«Det forlanger jeg ikke,» svarede hun uden at forskrækkes for det kolde, harmfulde Blik, der ledsagede dette Spørgsmaal. «Men jeg, som selv er Moder, skylder i dette Tilfælde at tale Dronningens Sag.»

«Det er i hvert Fald noget ganske nyt!» sagde Kongen med Haan i Stemmen.

«Det er det,» sagde Anna uden at lade sig irritere. «Men ser du, Augustus,» — hendes Stemme blev pludselig varm og indtrængende — «der gives Forhold, hvor den

ene Kvinde af sin inderste oprindelige Natur tvinges til at hjælpe den anden, hvor fjærnt de ellers gensidig staar hinanden, og i Moderfølelsen er alle Kvinder lige. Jeg véd ligesaa godt som du, at Dronningen kun har en eneste Lidenskab, en eneste Interesse, og det er hendes Tro og hendes Kirke. Hvorfor da netop gøre hende Fortræd paa dette Punkt? Hendes Moderhjærte fordrer med al den Kraft, det ejer, at hendes Søn, det eneste jordiske Væsen, hun føler sig knyttet til, bevares for hendes Kirke, for Protestantismen! Tag ikke dette hendes eneste Haab fra hende, det vilde være Uret, Synd! og Frederik August plejer jo at kaldes den Retfærdige!»

Kongen havde med største Forbavselse hørt paa hende; han vidste ikke rigtig, hvad han skulde tro; men da han saa' det faste, overbeviste Blik i hendes Øjne, holdt han det haanlige Svar tilbage, der svævede ham paa Læberne, og sagde med en noget træt Mine:

«Det er smukt af dig at tale saaledes, kære Anna; men du kan spare dig at plaidere Dronningens Sag i dette Tilfælde. Min Søn skal for mig faa Lov til at beholde den Tro, han selv vælger.»

«Det er et vagt Løfte,» bemærkede Anna. «Et ungt Sind som Kurprinsens kan let paavirkes, og Grev Lützelburg er en klog og vindende Personlighed. Hvorfor vil du ikke heller lade Prinsen blive i Torgau?»

Kongens Ansigt var atter blevet mørkt, og han sagde alvorligt:

«Der er Ting, som du helt maa overlade til mig, Ting, hvori jeg ikke engang taaler din Indblanding.»

«Augustus! elskede Ven, hjærtenskære Husbond!

Tilgiv, hvis jeg med min Oprigtighed har krænket dig! Jeg lød kun en god Stemme i mit Indre, naar jeg udtalte mig om denne Sag!» sagde Anna blødt.

«Jeg véd det!» sagde Kongen formildet; men Rynken paa hans Pande var der endnu. «Dog beder jeg dig ikke mere berøre den.»

Med et Spring var Anna ude af Sengen og stod i sin lange kniplingsbrusende Natdragt ved hans Side; saa tog hun hans Hoved mellem begge Hænder, tvang det op imod sig og sagde ømt:

«Se paa mig, Augustus! Sig mig kun med et eneste Blik, at du ikke er vred paa mig!»

Fyrsten smilede og sagde, idet han søgte at frigøre sit Hoved:

«Vred er jeg ikke; men — Gud, hvor du plager mig!»

Anna sendte ham hemmeligt et lynsnart Blik; saa lo hun med sin klare, barnlige Latter og sagde:

«Kalder du mig en Plageaand, saa skal jeg ogsaa være det,» og greb atter hans Hoved, trykkede det fast ind imod sit høje, bløde Bryst, rystede sit lange, udslagne Haar udover ham, saa at det faldt helt ned over hans Skuldre og Ryg og sagde overmodigt leende: «Nu er du fangen og slipper ikke løs, før du beder om Forladelse. — — Av!» skreg hun pludselig og stødte ham fra sig. Kongen havde bidt hende i Brystet. «Det var Forræderi, og det gjorde ondt!»

«Man maa vide at hjælpe sig!» lo Frederik August og trak hende ned paa sit Skød. Han bøjede Kniplingerne til Side og kyssede det Sted, der bar Mærke af hans Tænder. «Men nu har du igen ødelagt Mor-

genen for mig, du slemme Pige,» sagde han lidt efter, da hun atter var formildet. «Altid maa du komme med din Politik, uagtet du véd, jeg hader at debattere dette Emne mere end højst nødvendigt — og i hvert Fald ikke med dig. Kom nu!» vedblev han, da han saa', hun rynkede Brynene. «Se engang paa disse Tegninger, som jeg havde ladet bringe herover for at studere dem i Ro.» Han tvang hendes Hoved ned over Bordet.

«Det er Pøppelmanns sidste Udkast til mit nye Slot, og det jeg rimeligvis bliver staaende ved. Han har i et og alt fulgt min Idé; Gallerierne med Balustraderne bliver i Grundformen saaledes, som de er byggede op til Festlighederne nu, kun erstattes Træet selvfølgelig af Marmor og andre kostbare Stenarter. Aa, det skal blive et Vidunder af Arkitektur!» udbrød han begejstret og saa' ikke mere ned paa Papiret, men med et drømmende, sværmerisk Blik ud i Luften for sig. «Ingen bestemt Stil, kun Genialitet, Skønhed og Forrykthed — Frederik Augusts egen Stil! I Pavillonerne, der i Hjørnerne og delvis i Midten skal bryde Galleriernes lange, ensformige Linier, skal den store Bygmesters guddommelige Lune kulminere. Her skal findes alt paa engang: elegant Brutalitet, gigantisk Sirlighed og majestætisk Kapriciøsitet! Kolde, farveløse Sten, der tvinges ind i Former saa bløde, at de gløder i Farve og Liv!»

Anna havde, mens Kongen talte, opmærksomt betragtet Tegningerne, hun sad nu paa en Stol ved hans Side.

«Men Slottet kommer jo paa den Maade til at ligge

helt op imod Fæstningsvolden?» sagde hun spørgende og saa' op paa ham.

«Muren maa vige!» svarede Fyrsten og slog med en bred Armbevægelse ud med Haanden. «Slottet skal ligge lige ned til Floden. Hvilket imponerende Skue, naar man kommer sejlende op ad Elben! Byen maa i det hele taget bygges med Udsigten fra Floden for Øje, først da bliver Dresden noget for sig. Denne fordømte Fæstningsmur ligger nu og snævrer den ind til alle Sider, her er hverken Plads eller Lys og Luft.»

«Jeg mindes, at du mere end en Gang har gjort den Bemærkning,» sagde Anna, «men véd ogsaa, at alle dine Generaler, især Flemming, er imod din Idé.»

Kongens Ansigt formørkedes, og Anna skyndte sig at sige, idet hun rejste sig:

«Men det gaar ikke an, at du sidder her længer, vi maa begge gøre Toilette. Husk, at Taflet i Dag allerede er ansat til Klokken tolv. Vi kører Klokken to!»

«Vi?» gentog Frederik August og saa' forbavset paa hende.

«Jeg kører med til Leipzig, det har jeg lovet den danske Konge,» sagde Anna.

«Uden først at indhente min Tilladelse?» spurgte Frederik August alvorligt.

«Det faldt mig ikke med en Tanke ind, at du kunde have noget imod, at jeg viste din Gæst den Opmærksomhed,» sagde hun roligt. «Jeg tog jo, efter dit eget Ønske, imod ham udenfor Dresden, og du véd, at din høje Fætter føler sig smigret ved min Nærværelse.»

Kurfyrsten blev et Øjeblik siddende tavs, saa saa' han op paa hende og spurgte pludselig:

«Har Kong Frederik nogensinde kysset dig?»

Anna udholdt fast hans Blik og gav sig saa til at le.

Denne Latter syntes at irritere Kongen. Han greb hende i Skulderen og sagde vredt:

«Svar mig! Har Kongen kysset dig?»

Anna følte i sit Hjærte en triumferende Glæde, hendes épouse var jaloux, kunde hun ønske sig mere? Men hun bevarede sin Ro ud ad til og svarede med et listigt Smil:

«Stakkels Kong Frederik! — de er sure, sagde Ræven! — —» og hun gav sig til at nynne.

«Det er intet Svar!» sagde Fyrsten og havde stadig det vrede, mørke Udtryk.

Nu gik Anna hen og lagde begge Hænder paa hans Skuldre, saa' ham med et lystigt Smil ind i Øjnene og sagde:

«Jeg skulde dog mene, at den, der har givet sig hen til Augustus den Store og Stærke, tilstrækkeligt har bevist sin gode Smag.»

Frederik Augusts Ansigt formildedes, og hun tilføjede leende:

«Tænk dig Kong Frederik, saadan en lille Mandsling!»

Hun holdt med en pudsig Gebærde Haanden næsten helt ned imod Gulvet. Nu lo ogsaa Frederik August, og Freden var genoprettet.

«Jeg synes alligevel ikke om, at du rejser med,» sagde han lidt efter. «Du har anstrengt dig tilstrækkeligt i denne Tid og trænger til Ro jo før jo heller.»

«Er du virkelig saa forlegen for at blive af med mig?» spurgte Anna, og nu var det hendes Tur at se krænket ud.

«Du ved, jeg tog dig allerhelst med til Berlin, kære Veninde; men det lader sig umuligt gøre, ikke mindst af Hensyn til din Tilstand, som du altfor længe har fortiet for mig.»

Da han saa', at hun vedblev at være vred, tilføjede han:

«Rejs saa i Guds Navn med til Leipzig! Kun maa du love mig, strax naar du kommer tilbage, at tage til Pillnitz. Jeg synes heller ikke om, at vor lille Pige saalænge er uden dit Tilsyn derude.»

«Augusta Constantia er hos Madame Ricard i de bedste Hænder,» svarede Grevinden; «men jeg længes selv efter den lille Stump, saa det falder mig ikke svært at love dig at tage ned til hende.»

Lidt efter gik Kongen ad den lukkede Gang over til Slottet, og Anna ringede paa sine Kammerjomfruer for at gøre sig i Stand til Rejsen.

Det var fire Uger senere, en af de sidste Dage i Juli Maaned. I det Vitzthumske Sommer-Palais udenfor Pirnaiske Port sad Husets Frue i den store, aabne Søjlehal, der vendte ud imod Parken, og syede ivrigt paa et stort, hvidt Stykke Linned. Ved et Bord længere henne i Loggiaen sad et Par Smaapiger og læste Fransk med en Lærerinde, mens to mindre Børn legede udenfor i Solskinnet under en Piges Opsyn.

«Marie!» raabte Fru Vitzthum ud i Haven. «Bring Børnene ned i Pavillonen, de faar jo Solstik derude og forstyrrer desuden de unge Frøkener i deres Læsning!»

Pludselig reves Døren i Baggrunden larmende op, og en halvvoxen Dreng i Junkerdragt stormede ind, idet han raabte:

«Mor, Mor! der er Far!»

Fru Vitzthum kastede Sytøjet fra sig og sprang op for at gaa sin Mand i Møde. Han stod allerede i Døren, nikkede glad hen til Smaapigerne, som ogsaa havde rejst sig, og omfavnede hjærteligt sin Hustru.

«Det var da godt, at du endelig kom engang!» sagde Fru Vitzthum. «Jeg begyndte snart at tro, at I helt vilde slaa Jer til Ro i Berlin.»

«Saa galt er det heller ikke,» sagde Greven leende. «Men det var sandelig ogsaa paa Tide at komme hjem igen. Jeg er helt mør af alle de Anstrengelser.»

«Da ser du da godt nok ud,» bemærkede Fruen og maalte ham med et beundrende Blik.

«Kom saa hen og giv Far et Velkomstkys,» sagde Vitzthum til Børnene, der beskedent holdt sig i Afstand. «I ser jo alle prægtige ud; men Mor plejer Jer nok ogsaa godt, kender jeg hende ret.»

Fru Vitzthum gav Lærerinden Ordre til at pakke Bøger og Haandarbejde sammen.

«Spring saa ned i Haven alle Mand!» sagde v. Vitzthum efter at have passiaret lidt med Børnene. «Jeg vil snakke alene med Mor.»

«Men du er vist sulten?» spurgte Fruen. «Vi har lige spist til Middag, og der kan hurtig blive serveret et Maaltid til dig.»

«Nej Tak, jeg har spist inde i Byen med Hans Majestæt,» svarede Greven og vendte sig imod Tjeneren, der var fulgt efter ham ind i Hallen. «Sørg for, at mine Ting kommer paa deres Plads,» befalede han.

Mand og Hustru var alene, Lærerinden var gaaet sammen med Børnene.

«Hvad i Alverden har I bestilt saa længe i Berlin!» spurgte Fruen. «Det er vist fjorten Dage siden, du skrev, at Kongen af Danmark var rejst, og at I nu ogsaa snart kom hjem.»

«Kong Frederik rejste den 16. Juli,» svarede Vitzthum, «men vi havde nok at ordne efter den Tid, nye Felttogsplaner og — —»

«Naa, skal vi nu igen i Krig! Det tænkte jeg nok!» afbrød Fruen ham ærgerligt.

«Selvfølgelig! Man maa benytte de gode Chancer efter Karl den Tolvtes Nederlag ved Pultawa,» svarede Greven. «Flemming har allerede hele Planen udarbejdet!»

«Flemming!» gentog Fruen og stirrede maalløs paa sin Mand.

«Ja, den Overraskelse har jeg ikke skrevet til dig, jeg vilde selv have Fornøjelsen at bringe dig den; desuden ønskede Kurfyrsten, at det foreløbig blev en Hemmelighed.»

«Men du store Gud, hvad er der da hændet?»

«Intet forskrækkeligt eller særlig uventet,» svarede Greven, «kun at Flemming sidder sikrere end nogensinde før i sin Herres Gunst og er vendt hjem som General-Feltmarskal!»

«Nej, nu har jeg hørt det med!» udbrød Fruen og slog begge Hænder sammen. «Men jeg tænkte forresten

nok, at Flemming havde en eller anden snedig Plan i Hovedet, siden han uden noget som helst Vrøvl forsvandt den samme Dag, han havde faaet udleveret sin Afskedsskrivelse af Løwendahl. Ja, du ved vel, at han selv kom op i Kancelliet og forlangte den?» tilføjede hun.

«Nej, det har jeg ikke hørt, men det ligner ham; han forstaar at opspore alt,» sagde Vitzthum.

«Det er naturligvis Madame Løwendahl, der har sladret!» bemærkede Fruen overlegent.

«Ja, Mænd skulde aldrig betro deres Koner noget!» sagde Vitzthum.

«Nej, ikke undtagen Konerne er som jeg!»

«Det var netop, hvad jeg vilde sige,» bemærkede Vitzthum leende.

«Men du maa virkelig fortælle mig, hvorledes alt er gaaet til!» sagde Fruen. «Flemming er altsaa dengang rejst lige til Berlin?»

Vitzthum nikkede.

«Ja, den Herre ved nok, hvorledes han skal tage Frederik August,» vedblev hun.

«Han havde rigtignok ogsaa forbandet Held med sig,» sagde Vitzthum. «Men saadan gaar det ham forresten altid, Lykken løber den canaille saa at sige lige i Armene. Dennegang var det i Skikkelse af Czarens Kurér, der bragte Meddelelsen om Pultawa. Flemming mødte Staffetten udenfor Byens Port og tog ham resolut op i Vognen til sig for selv at kunne overbringe Kurfyrsten den store Nyhed. Eskorten, der ledsagede Kureren, gav han Ordre til at følge langsomt efter og til forøvrigt at holde ren Mund; thi selvfølgelig vidste Sendebudene alle Besked om Svenskekongens Nederlag.»

«Og her var der ingen, der havde hørt noget om Pultawa, førend dit Brev kom,» bemærkede Fruen.

«Nej, det lykkedes virkelig Flemming at forhindre Rygtet fra at sive ud og at blive den første, der bragte Budskabet til Berlin,» vedblev Vitzthum. «Han kørte i en Tur, uden at gøre Ophold under Vejs, lige til Potsdam. En ridende Stafet, der sendtes forud, skaffede ham friske Postheste ved alle Stationer. Paa Slottet vidste han, trods Officerers og Vagtposters Protest, at skaffe sig Adgang til Kurfyrstens Soveværelse. Ogsaa her fulgte Heldet ham; thi Frederik August var endnu ikke staaet op, og i Sengen er den drabelige Herres Vrede ulige mindre, end naar han f. Ex. har drukket og har Kaarden ved Siden.»

«Kurfyrstens Vrede overfor Flemming stikker heller næppe saa dybt,» sagde Grevinden. «Det er vist nærmest Anna, der har hidset ham op.»

«Deri har du Ret!» svarede Vitzthum; «men paa den anden Side er Fyrsten i dette Tilfælde stillet imellem dobbelt Ild. Tager han Flemming til Naade, ved han, at han i aller højeste Grad vækker sin Elskerindes Vrede, og jeg tror ærlig talt, han frygter den mere end noget andet.»

«Intet Under!» sagde Fruen og slog med Nakken, «Anna Constance er jo efterhaanden bleven til en ren Hyæne! — — Men fortæl saa videre!»

«I Grunden er der intet videre at fortælle,» svarede Gemalen. «Augustus's Vrede lagde sig hurtigt, da Flemming var kommen frem med Nyheden om Pultawa, og inden han endnu var færdig med Toilettet, som dog foretoges med usædvanlig Hast, da Kurfyrsten selv vilde

overbringe Kong Frederik det glade Budskab, var Flemming allerede udnævnt til General-Feltmarskal, og Frederik August havde egenhændig revet Afskedigelsen i Stykker.»

«Hvad vil Anna dog sige til denne Forandring i Forholdene?» udbrød Fru Vitzthum.

«Ja, det Spørgsmaal gør Kurfyrsten vist ofte sig selv og næppe uden en Del Hjærtebanken. Det er tydeligt, at han frygter for Gensynet og ønsker at forhale Tiden saa meget som muligt. Afrejsen fra Berlin blev Dag for Dag udsat, og selv nu, vi er her, tøver Fyrsten med at tage til Pillnitz. Vi kom allerede til Dresden før Midnat.»

«Og saa kommer du først nu her ud til mig?» spurgte Fruen bebrejdende.

«Det holdt haardt nok, kære Ven, at komme bort saa snart. Kurfyrsten vilde partout, at jeg skulde blive og følge med ham til Pillnitz.»

«Det manglede bare! Maaske skulde du saa ogsaa blive der i Nat! Du har da Hensyn at tage overfor din Familie!» sagde Grevinden mut.

«Det var netop, hvad jeg svarede Hans Majestæt,» sagde Vitzthum beroligende. «Og nu har du mig jo, kære Henriette, saa der er ikke Grund til at være vred mere!»

Han omfavnede hende fornøjet, og hun smilede, men sagde dog med et ærgerligt Tonefald:

«Ja, hvorlænge faar jeg Lov til at beholde dig? Nu gaar det vel snart afsted igen til Polen, og saa sidder jeg atter her alene. Hans Majestæt kan jo ikke en Dag være uden dig, jeg er virkelig ganske jaloux.»

«Du skulde hellere glæde dig over, at jeg forstaar

at bevare min Fyrstes Gunst. Det er et Kunststykke, som ikke mange af mine Kolleger gør mig efter.»

«Nej, det er sandt, og paa det Punkt er jeg virkelig stolt af dig!» svarede Fru Vitzthum og saa' beundrende paa ham. «Men forresten er det mig, du kan takke for det,» tilføjede hun overlegent; «thi hvis ikke jeg lige fra Begyndelsen af saa indtrængende havde raadet dig fra nogensinde at blande dig i de politiske Anliggender, havde du dog næppe holdt dig saa passiv som nu.»

Greven lo og svarede: «Det er sandt, og jeg kan ikke noksom prise Forsynet, der har skænket mig en saa klog og udmærket Hustru. Har du forresten set noget til Grevinde Cosel i al denne Tid?» spurgte han pludselig.

«Hvilket taabeligt Spørgsmaal,» svarede Grevinden. «Tror du, at jeg vil aflægge den hovmodige Dukke Besøg, og at hun skulde komme til mig er ligesaa utænkeligt! Hun er jo bleven helt ør — hvad hun ikke i Forvejen var — efter den danske Konges Besøg.»

«Ja, jeg gad set den Kvinde, der kunde bevare sin Koldsindighed overfor saa megen Virak!» bemærkede Greven.

«Det er sandt nok; men da der nu engang gaar saa meget Ry af Annas Klogskab, saa kunde hun ved denne Lejlighed lagt den lidt mere for Dagen!» sagde Fruen. «Naar hun endelig vil have Flemming af Vejen, skal hun ikke forsøge derpaa, førend hun er helt vis paa, at hendes Plan kan gennemføres.»

«Deri har du Ret,» svarede Greven alvorligt. «Denne mislykkede Attaque paa Flemming kan faa de

mest skæbnesvangre Følger for Grevinden; thi Flemming ved fuldt vel, hvem der staar bag Afskedigelsen, og dette tilgiver han hende aldrig.»

«Den knibske Dame skulde ikke være saa stor paa det, men nedlade sig til at tage imod kloge Folks Raad,» bemærkede Fruen. «Nu faar hun ligge, som hun reder!»

«Tys! Hvad er det?» udbrød Vitzthum og lyttede.

Udenfor Havemuren hørtes Hovslag og Vognrumlen.

«Vi faar Fremmede!» sagde Fruen. «Hvor ærgerligt, ligesom du er kommen hjem!»

«Du skal se, det er Kongen! Han har alligevel ikke Mod til at tage alene til Pillnitz og kommer nu for at ville have mig med.»

«Det faar han ikke Lov til!» udbrød Fruen energisk.

I samme Øjeblik lød Frederik Augusts Stemme ude i Haven: «Vitzthum! Hallo, gamle Dreng, hvor har du gemt dig?»

Greven greb hurtigt sin Hustrus Haand, og begge Ægtefæller gik deres Fyrste i Møde, hvis brede, store Skikkelse nu blev synlig.

Frederik August smilte bredt og lyst og vinkede paa Frastand med Haanden.

«Du Lykkelige! Du er allerede havnet i Hymens Arme!»

Han kyssede galant Fru Vitzthums Haand og sagde:

«Pardon, chère Madame, at jeg afbryder denne ægteskabelige tête-à-tête! De maa give Varmen Skylden for min Paatrængenhed. I en saa ulidelig Hede, som vi har i Dag, bliver det ligefrem en Tortur at køre et Par Timer hen ad en solhed Landevej. Tillader du, at

jeg og mine Kavallerer» — Kongen pegede ud i Haven, hvor nu flere af Hoffets Herrer viste sig — «søger Hvile og Skygge her i dine svale Haller, indtil Solen er gledet noget længere ned imod Horisonten?»

Grev Vitzthum og Frue skyndte sig selvfølgelig at forsikre, at det var dem en ganske overordentlig stor Ære og Glæde at kunne byde Fyrsten og Herrerne Husly, og snart var alle bænkede i den kølige Søjlehal, medens Tjenere paa Fruens Befaling bragte Forfriskninger ind.

Iblandt Herrerne i Kongens Følge var ogsaa Flemming, den nys udnævnte General-Feltmarskal, samt dennes forhenværende Privatsekretær og Fortrolige, Baron von Watzdorph, der nu til Vitzthums store Forbavselse forestilledes ham som Geheimeraad og Minister for Accisen, Grev Hoyms Portefeuille.

Hoym havde altsaa maattet vige; det kom ikke uventet; thi den mægtige og indflydelsesrige Finansminister havde længe været sin ærgerrige Kollega Flemming en Torn i Øjet, og hans Afskedigelse ofte paa Tale. Overstaldmesteren forstod, at Flemming havde fordret Oprejsning, og at Kongen havde været nødt til at gøre Indrømmelser. Han forstod nu ogsaa, at de alle — saa mange som muligt — maatte med til Pillnitz. Det var Fyrstens Skik, naar han havde noget ubehageligt at afgøre, da hurtigt at se at komme over det; men han sørgede da altid for at have sine Hjælpetropper om sig, og Grev Vitzthum kunde stadig smigre sig med at være en af de faa iblandt Kongens Kavallerer, der havde nogen Indflydelse paa den stolte Grevinde.

«Hvad tror du, at Grevinden vil sige til alle disse Overraskelser?» hviskede Kongen fortroligt til Vitzthum og gjorde en let Bevægelse med Hovedet hen imod Flemming og den nybagte Minister.

«Ved Hendes Naade slet ikke noget om, hvad der er foregaaet?» spurgte Greven.

«Jeg skrev kun i den Billet, hvori jeg meldte hende min Ankomst, at Flemming vilde være med iblandt de Gæster, jeg bragte — intet videre. Den Slags Nyheder maa helst komme overrumplende.»

«Noget behageligt Gensyn bliver Mødet med Flemming næppe for Grevinden,» bemærkede Vitzthum.

«Det gør det ikke,» sagde Kongen med Overbevisning. «Og uden Scener løber det heller ikke af. Men jeg stoler paa din Hjælp, gamle Dreng! Baade du og din Hustru maa tage med og sørge for at tale Grevinden til Rette.»

«Min Hustru kan desværre umuligt være fra sit Hjem i Dag!» svarede Vitzthum undvigende.

Kongen saa' op med et skarpt Blik:

«Vis-vas! Hvad skal de Udflugter betyde? Jeg ønsker, at I tager med begge to, og dermed er den Sag i Orden,» sagde han kort, men tilføjede strax efter i en hel anden Tone: «Ingen forstaar som du at tale Grevinden til raison. Du har jo nu engang frit Sprog overalt. Naa, skal vi saa drikke paa en fornøjelig Aften?»

Vitzthum hævede nølende sit Glas med et noget sarkastisk Smil. Kongen satte sit haardt i Bordet og udbrød ærgerligt:

«Enhver maa da kunne forstaa, at jeg umuligt i

dette Øjeblik kan sende Flemming bort — oven i Købet maaske gøre ham til min Fjende. Ingen af mine Statsmænd nyder den Anseelse eller har den Indflydelse som han ovre i Polen. Da jeg underskrev hans Afskedigelse, kunde jeg jo ingen Anelse have om, hvilke Omvæltninger i det polske Spørgsmaal der med Begivenheden ved Pultawa var saa nær forestaaende.»

Opirret over Vitzthums vedvarende Tavshed slog han i Bordet og vedblev:

«Det vilde være den rene Galskab, hvis jeg under disse Forhold handlede anderledes, og Grevinden maa bringes til at indse dette! Forstaar du mig, Vitzthum?»

Greven bukkede, og Kongen rejste sig. Han gik flere Gange frem og tilbage i Hallen, førend han traadte hen til det øvrige Selskab og derpaa med sit aller elskværdigste Smil, men i en yderst bestemt Tone, som intet Afslag tillod, opfordrede Fru Vitzthum til at køre med til Pillnitz.

Lidt senere var alle under Vejs til den kongelige Maitresses Sommerslot.

Frederik August fik Ret i sin Formodning; Mødet mellem Grevinden og Flemming gik ikke af uden Scener, kun blev disse endnu mere stormende, end han havde tænkt sig, og hverken hans egne eller Ægteparret Vitzthums indtrængende Forestillinger formaaede at berolige den opbragte Dame. Til Trods for, at Souper'en, som Grevinde Cosel havde i Beredskab for sine Gæster, var aldeles fortrinlig, blev det saaledes ingen vellykket Aften. Værtinden havde lukket sig inde i sine Værelser, og Kongens Ærgrelse herover slog ud i en stærkt forceret Lystighed.

Da den tidlige Sommermorgen begyndte at dæmre, drog et larmende Selskab af mere eller mindre berusede Herrer tilbage til Hovedstaden. Kongen havde ikke forinden søgt den Forsoning med sin krænkede Maitresse, som hun havde ventet. Fru Vitzthum var allerede Aftenen forud taget hjem, ærgerlig over imod sin Vilje at være lokket med paa denne frugtesløse Expedition og med endnu bitrere Følelser i Hjærtet overfor sin tidligere Svigerinde end før.

— — —

Nogle faa Uger senere var Frederik August allerede under Vejs til Polen. Ledsaget af en glimrende Stab af Generaler og i Spidsen for den samtlige Chevaliergarde drog han afsted som en Sejrherre, der paa ny agter at tage en rebelsk Provins i Besiddelse. Og Lykken syntes at være ham huld! Inden han endnu naaede Warschau, var Kong Stanislaus flygtet til Frankrig. Uden den svenske Konges Vaaben i Ryggen formaaede den lidet populære og fattige polske Fyrste intet. Kong Karl selv havde med nogle faa Trofaste søgt Tilflugt i Tyrkiet i det Haab der at finde den Hjælp, der kunde gøre ham det muligt atter at forene sig med sin Hær. Men Vejen til den gik gennem fjendtligt Territorium, og hans Modstandere var ikke til Sinds at lade ham faa frit Lejde; foreløbig sad han altsaa fast som i en Musefælde nede iblandt Tyrkerne.

Langsomt og ensomt forløb Dagene i Pillnitz for Kurfyrstens efterladte Maitresse. Af Hoffets egne Folk var der næsten ingen, der besøgte hende; kun Løwendahl vedblev at være hendes Ven og Fortrolige; hans Hustru derimod, hendes kødelige Kusine, viste sig aldrig

hos hende. Uden at det var kommet til noget aabent Brud mellem de to Damer — de havde begge deres Interesse af at forhindre dette —, søgte de dog saa vidt muligt at undgaa hinanden. Forøvrigt var det samme kølige Forhold indtraadt mellem Mand og Hustru, den unge Baronesse levede sit eget Liv ved det fremmede Hof og syntes kun at have fundet Venner i Flemming og hans Frue.

Baron Haxthausen var stadig, til Annas store Ærgrelse, med Søsteren i Hannover. Grevinde Cosel tog denne Ligegyldighed fra Vennens Side nærmest som en personlig Fornærmelse og havde nu i et Brev paa det bestemteste forlangt hans Hjemkomst. Hendes Agt var, saa snart Barselsengen var overstaaet, at rejse efter Kongen til Polen, og Haxthausen skulde ledsage hende paa denne Rejse.

Anna var efterhaanden kommen til at hade Polen, og hun nærede undertiden ligefrem Foragt for Kongen, fordi han til Trods for alle de bitre Lærepenge, han havde givet, dog endnu blindt og stædigt hang ved sin polske Kongedrøm. Fra den udsprang alle hendes Fortrædeligheder, og Flemming havde i den en mægtig Forbundsfælle i sine ærgerrige Planer om at være uundværlig for Fyrsten. Begivenheden ved Pultawa havde paa ny gjort Frederik August ør og fyldt hans Hjærne med overmodige Sejrstanker, og Flemming havde sin Glæde af at puste til Ilden. Under andre Forhold havde det været utænkeligt, at Kongen var rejst fra hende, uden at det først var kommen til en Forsoning imellem dem. Til hendes store Forbavselse havde han ikke gjort hende den Afbigt, som hun saa bestemt havde ventet efter den Krænkelse, han saa at sige offentlig havde tilføjet hende ved ikke alene

at tage Flemming til Naade, men endog at ophøje ham. Selv om Kurfyrsten og hun tilsyneladende var skiltes som Venner, følte hun altfor vel, at der var kommet et alvorligt Brud i deres Fortrolighed, og til Tider fyldte denne Vished hende med en pinlig Angst. Hun kunde knapt afvente Tiden for Barnets Fødsel, saa længselsfuld var hun efter at komme over til sin Elsker og søge at vinde det tabte Terræn tilbage.

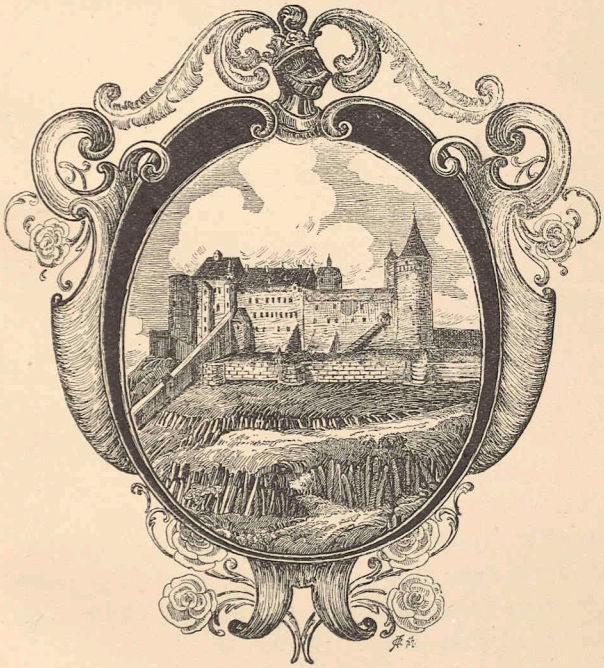
Endelig slog hendes Time, og den 24. Oktober 1709 bad hun i en egenhændig Skrivelse samtlige Stænder, Prælater, Grever og Ridderskab i Kurfyrstendømmet Sachsen til Faddere for sin nyfødte Datter, der i Daaben fik Navnet Frederikke Alexandria.

Stænderne erlagde deres skyldige Tribut for den Ære, der vistes dem, i Form af 4000 Dukater i skinnende nyt Guld paa den nydøbte Komtesses Vugge.

Men Grevinde Cosel kom ikke dengang til Polen. En hæftig Aarebetændelse fængslede hende til et langt og smertefuldt Sygeleje, og hendes Tilstand var endog saa foruroligende, at Kurfyrsten midt i November over Hals og Hoved vendte hjem fra Polen for at se til sin syge Maitresse. Endnu sad Anna Constance fast i sin flygtige Elskers Hjærte, og Tanken om at vide hende syg og lidende, ja maaske døende, tændte i et Nu hans gamle Glød og Lidenskab. Med en Elskers Sorg og Fortvivlelse vaagede han ved Sygelejet og fulgte angst Sygdommens Gang; først da Lægerne erklærede al Fare for overvunden, tænkte han paa at unde sig selv nogen Ro. Men Kurfyrsten forlod ikke Dresden, førend Anna var helt rask, og da rejste hun med ham til Pommern. Forinden havde Frederik August udstedt

en Kundgørelse, i Følge hvilken begge Grevinde Cosels Døtre erklæredes for at være «legitime kongelige og kurfyrstelige Børn samt ægtefødte Grevinder.»

Det gode Forhold imellem Fyrsten og hans Elskede var saaledes fuldstændig genoprettet og havde maaske aldrig været smukkere og inderligere end nu i de nærmest følgende Maaneder. Begge havde de en levende Følelse af at have vundet hinanden tilbage fra store Farer, han sin skønne, attraaværdige Veninde ud af Dødens isnende, tilintetgørende Favntag, og hun ham, sin kongelige Elsker, fra endnu farligere Magter; thi Menneskers Nid og Ondskab formaar at række ud over Dødens Grænser, og nu, da hun havde ham igen, vovede hun først rigtig at tilstaa for sig selv, hvor angst hun havde været for at miste ham.

STOLPEN MED COSELTAARNET

VIII

Paa ny var Sachsen og dets Kurfyrste optaget af Krigen med Sverrig og af Forholdene i Polen. Karl den Tolvtes tapre Generaler var ikke — som de Allierede havde ventet — til Sinds at ville gaa ind paa nogen Fred eller Overenskomst, saa længe deres Herre ikke var kommen tilbage fra sit ufrivillige Fangenskab, men fulgte i de paafølgende Aar trofast og udholdende — i Kampen mod en overlegen Fjende — deres ungdommelige og begejstrede Konges Løsen: ikke at overgive sig, men blive paa Pladsen til sidste Mand.

I Polen, hvor Frederik August, efter Kong Stanislaus' Flugt, uden synderlig Modstand paa ny havde ladet sig hylde til Konge, var Freden desuagtet ikke at lide paa. Det misfornøjede Parti, som i sin Tid, anført af Biskoppen af Gnesen, var optraadt imod Kurfyrsten, havde i de mellemliggende Aar ikke skiftet Mening, og der behøvedes ikke alene Soldater, men fremfor alt stor diplomatisk Snildhed til at holde Urostifterne i Tømme.

General-Feltmarskal Flemming var Mand for at klare disse Forviklinger, og Frederik August kunde ikke noksom prise sin gode Skæbne, fordi Afskedigelsen dengang ikke havde draget videre Konsekvenser efter sig, end at de kunde overvindes.

Men Flemming vedblev at være det brændende Spørgsmaal mellem Fyrsten og hans Elskerinde, og gav hyppigt Anledning til hæftige Sammenstød imellem dem, hvor megen Umage de end begge gjorde sig for at undgaa det. De urolige Forhold bragte dem dog noget lettere over dette vanskelige Punkt, end Tilfældet vilde have været, hvis de begge under de sædvanlige Omgivelser havde levet i Dresden. Kongens hyppige og i Reglen yderst forcerede Rejser mellem Polen og Pommern, hvorhen Krigsskuepladsen nu var forlagt — gjorde det i Længden umuligt for Grevinden altid at følge ham. Med lange Mellemrum opholdt hun sig alene i Dresden eller i Pillnitz.

Det var, som om Aarene eller maaske snarere Kongens hæftig opblussende Lidenskab dengang efter Sygdommen, havde lullet hendes tidligere nervøse Mistillid og Ængstelse i Slummer; og hun befandt sig vel i denne ægteskabelige Sikkerhedsfølelse. Den evige Uro var begyndt at trætte hende. Dog havde hun ikke givet efter for sin Trang til Hvile, førend hun mente at turde risikere det. Hun havde i de mellemliggende Aar paa Rejserne og ved de kortere eller længere Sammenkomster nøje iagttaget Kongen og til sin store Overraskelse fundet, at Krigen og Haabet om at føre den til et lykkeligt Resultat var bleven ham en alvorlig Gærning, som helt optog hans

Interesser. Der var kommen en Energi og en Udholdenhed i Arbejde og Strabadser over Kongen, som ikke kunde andet end glæde den viljestærke Grevinde, selv om den delvis berøvede hende hendes ømme Elsker. Hver Gang hun paa ny skiltes fra ham, var det uden Angst for at nogen anden Kvinde skulde optage den Plads, som alene tilkom hende. Hun var sig fuldt bevidst, at Flemming efter Sommeren 1709 mere end nogensinde før var hendes svorne Fjende; men hun frygtede ham ikke, thi hun var stærkere end han. De havde atter for nylig prøvet Kræfter, og det var blevet hende, der var gaaet af med Sejren.

Ved Grev Pflugs Død i Foraaret 1712 var Over-Hofmarskal Embedet blevet ledigt. Kongen, som paa den Tid opholdt sig i Polen, havde efter Flemmings Tilskyndelse lovet det til Grev Wackerbarth, der efter Kejser Josephs Død Aaret før atter var bosat i Sachsen. Men da Frederik August kom til Dresden for endelig at ordne Sagen, lod han sig i sidste Øjeblik ombestemme af Grevinden og valgte efter hendes Raad Minister-Præsident Löwendahl til den Afdødes Efterfølger. Anna hadede Wackerbarth, ikke alene fordi han var en fortrolig Ven af Flemming, men fornemlig fordi han i sin Tid i Flandern havde arbejdet imod hendes Interesser.

Medens Grevindens Forhold til Kurfyrsten saaledes ikke paa langt nær optog hende saa stærkt som i de første Aar af deres Samliv, var hun efterhaanden bleven grebet af en anden Lidenskab: at sikre sin egen og sine Børns økonomiske Fremtid. Med hendes voxende Formue — og stadige Gaver i Forening med heldige Spekulationer og rentable Udlaan forøgede den fra Aar

til Aar — tiltog hendes Begærlighed og lod de fleste andre Anliggender træde i Baggrunden. Da hun for fjerde Gang skulde blive Moder, mindedes hun, hvor nær hun ved sidste Fødsel havde været Døden, og tog i Tide sine Forholdsregler. Omgivet som hun var af Fjender og Misundere, medens Kongen, hendes og Børnenes naturlige Beskytter, opholdt sig langt borte fra Sachsen, vilde hun ikke risikere, at hendes Børn og hendes Formue skulde falde i urette Hænder, hvis hun, hvad Gud forbyde, skulde sætte Livet til ved den forestaaende Begivenhed. Hun fik Kongen til at udstede et nyt Dokument, som efter fornøden kongelig Konfirmation blev henlagt i Arkivet ved Siden af de andre Papirer, der angik hendes Forhold til Fyrsten.

I dette sidste Dokument gaves der hende udelt Dispositionsret over alle hendes Ejendele, saa vel de, der i Ægteskabskontrakten var tilstaaede hende, som de senere tilkommende Gaver — det være sig i Form af Jordegods, Penge eller Pretiosa. Hun kunde ved Salg, Gaver, Bortbytning og Testamente skalte og valte dermed efter Forgodtbefindende, uden at behøve at aflægge nogen Regnskab og uden at nogen kunde hindre hende i hendes Dispositioner.

Det betydningsfulde Dokument sluttede med følgende Passus: «— — — Og fordrer Vi med al den Os tilkommende faderlige og landsfaderlige Myndighed, at Vor Kurprins og Vore senere Efterfølgere i Kurdømmet i enhver Retning og til alle Tider overholder og respekterer denne Vor uomstødelige Vilje og Befaling —». Det var egenhændig underskrevet af Kurfyrsten og forsynet med hans og Kabinetsraadets Segl.

Grevinde Cosel var beroliget; overfor et kongeligt Magtsprog som dette, vilde ingen vove at bestride hendes Rettigheder! Da denne Sag var ordnet, udbad hun sig Fyrstens Tilladelse til — mens han var i Karlsbad — at maatte besøge Forældrene i Holsten med de to Smaapiger. Frederik August gav sit Samtykke, og kort efter rejste Grevinde Cosel til Depenau. Uden at nogen anede det, førte hun i største Hemmelighed ikke mindre end en og Tredive værdifulde Kister og Kufferter med sig bort fra Dresden, det var hendes vigtigste Smykker og kostbare Guld og Sølvsager, som hun deponerede i Banker i Hamburg og Bremen — og saaledes sikrede mod mulige Angreb af sachsiske Fjender og Misundere. Men selv ikke overfor Haxthausen havde hun nævnet noget om denne Manøvre; thi den gode Baron var efter hendes Mening absolut upraktisk i Pengesager og desuden med altfor mange Baand knyttet til Hoffet i Dresden — hun kunde ikke vente, forlangte det heller ikke, at han paa det Punkt skulde forstaa hende og dele hendes Ængstelser. Derimod havde hun iblandt det franske Gesandtskab i Dresden fundet en ung Mand, Grev Lecherenne, som hun ansaa' for værdig til hendes Tillid, og hvis Raad og Hjælp hun gærne søgte i Pengesager. Grev Lecherenne var, trods sin unge Alder, et ualmindeligt skarpt og klogt Hoved, og de Foretagender, han havde været med til at ordne, var altid lykkedes over Forventning. At den unge Mand var forelsket i Grevinden, var ikke nogen Hemlighed for hende, skønt han aldrig med Ord havde vovet at udtale det, men det tilbedende, beundrende Blik i hans smukke sorte Øjne talte tydeligt nok; og det var

netop saadan en stum, blind Hengivenhed, Anna Constance kunde bruge. Hun tog derfor ikke i Betænkning at benytte sin Magt over ham til sin egen Fordel.

I September vendte Grevinde Cosel alene tilbage fra Depenau; hun havde imod Overenskomsten med Kurfyrsten ladet Døtrene blive hos sine Forældre. Til hendes store Overraskelse optog Kurfyrsten hendes Egenraadighed højst unaadigt, og hun havde al sin Klogskab behov for at faa ham beroliget. Først da hun med Taarer i Øjnene betroede ham, hvor angst hun var for at dø under den forestaaende Fødsel, og hvor godt Børnene i det Tilfælde var anbragt hos hendes Moder, tilgav han sin skønne Elskede hendes Ulydighed.

Den 17de Oktober 1712 fødte Grevinden en Søn, som i Daaben blev kaldet Frederik August, og Anna Constances hedeste Ønske var nu opfyldt.

Der var fra det Øjeblik af, da hun havde bragt Kongesønnen til Verden, ikke den Drøm om Magt og Højhed, som ikke fandt Rum i hendes Hjærne. Hun saa' i sine vidt flyvende Tanker allerede sin Søn som Kurfyrste og Konge, eller — hvad der tiltalte hendes Forfængelighed endnu mere — sig selv som regerende Fyrstinde under Sønnens Mindreaarighed. Saa snart Frederik August kom tilbage fra Polen, skulde der gøres Alvor af at skaffe hende den Fyrstindetitel, som der allerede for flere Aar tilbage var indledet Forhandlinger om; kun den afskyelige Krig bar Skylden for, at den attraaværdige Titel ikke allerede var hendes. Som Fyrstinde af Schlesien var hun Kurfyrstinde- og Dronninge-Titlen et Skridt nærmere! —

Medens hendes ærgerrige Drømme saaledes sang deres besnærende Sirenesange for hendes Øren, vaagede hendes Fjender og holdt Blikke og Hjærner des klarere. Flemming havde ikke et Øjeblik i alle disse Aar glemt det Regnskab, han havde at opgøre med den hovmodige, rænkesyge Grevinde, men afventede som klog General det rette Øjeblik; han saa' nu med hemmelig Glæde, hvorledes dette rykkede nærmere.

Grevinde Cosel havde Uge efter Uge siden Sønnens Fødsel ventet at faa Besøg af sin kongelige époux i Dresden; men Tiden gik, og Begivenhederne i Pommern gjorde ham det stadig umuligt at rive sig løs. De sidste Efterretninger fra Krigsskuepladsen var alt andet end lovende — den forenede danske og sachsiske Hær var bleven slaaet ved Gadebusch af Svenskerne under General Stenbocks Anførsel, og Haabet om at bringe Krigen til en snarlig og lykkelig Afslutning var for Frederik Augusts vedkommende derved atter rykket ud i en fjærn Fremtid. Men nu stod Julen for Døren, og Kongen havde i hvert Fald lovet at fejre denne Højtid sammen med Grevinden i Dresden.

Anna Constance sad i den lille røde Salon i Palaiet ved Taschenberg i Færd med at skrive til sin Moder — just ikke i det bedste Lune. I et Brev, som hun havde modtaget Dagen forud fra Depenau, meldte Moderen hende, at begge Døtrene var stærkt angrebne af la Grippe og ikke paa nogen Maade kunde rejse til Sachsen nu paa den koldeste Aarstid. I Stedet for, som hun havde tænkt sig at skulle modtage Kongen som stolt og værdig Moder, omringet af sine tre Børn, maatte hun saaledes rimeligvis igen til at for-

svare sig overfor hans Beskyldninger om, at hun var en ligegyldig Moder; thi efter det uventede Nederlag ved Gadebusch vilde han sikkert ikke være i det bedste Humør, og enhver Fortrædelighed, hvor ubetydelig og intetsigende den end var, kunde vække hans Mishag. Alligevel var det ikke Meddelelsen om Børnenes forhindrede Afrejse, der mest ærgrede hende — nej, det var de Ængstelser og de Advarsler til hende selv, hvoraf Brevet fra Ende til anden var fyldt, og som i den senere Tid saa hyppigt forekom i hendes Moders Breve. Nu var hun led og ked af disse evindelige Klynkerier og skulde vide at sætte en Stopper for dem. Hun vidste godt, hvem der fyldte Moderen med disse latterlige, unødvendige Ængstelser; det var hendes Broder, Joachim, der som Officer i den danske Hær laa oppe i Pommern og færdedes meget iblandt Sachserne. Hans sygelige, opskræmte Sind saa' Spøgelser ved højlys Dag, og da det ikke var lykkedes ham at faa Søsteren selv i Tale — hun havde efter et saadant allarmerende Brev kort og godt bedt ham om at passe sig selv og lade hende i Fred — maatte han nu forurolige Moderen. Som om hun ikke meget godt selv vidste, at hun havde Fjender og Bagvaskere blandt Kongens Omgivelser, og at f. Ex. Fætteren, Grev Rantzau, maaske var en af de værste, fordi han samtidig med, at han uden Sky lagde sin Uvilje for hende for Dagen, ved sit glatte, smidige Væsen forstod at indsmigre sig i Kongens Yndest. Dog hvad betød alt dette for hende? Hun vidste, at hun kun behøvede at være ganske kort Tid sammen med Kongen for atter at være den stærkeste. Men hendes Broder kunde paa et Punkt have Ret, Adskillelsen mellem hende

og Kongen havde denne Gang varet noget for længe — over fire Maaneder — og det var paa høj Tid, at hun atter fik ham i sin Nærhed og under sin personlige Indflydelse.

Grevinde Cosel blev afbrudt i sine Skriverier ved et uventet Besøg.

Madame Rechenberg, som hun i flere Aar intet havde set til, og som hun forøvrigt efter de sidste Meddelelser, hun havde faaet om hende, troede syg, ja død, traadte pludselig ind i hendes Stue. Fruen saa' rigtignok ogsaa snarere ud som en, der var staaet op af Graven, end som en Levende, og Anna kunde i den afmagrede, bøjede Skikkelse næppe kende den kraftige, stolte Frue igen; kun de store blaa Øjne var nogenlunde de samme, men syntes i det gullige, udtærede Ansigt uhyggelig store og lyste med en feberagtig Glød. Det smukke blonde Haar havde ikke mere den lysende Sølvstribe foran over Panden, men havde faaet en ubestemmelig mêleret, skiddenagtig Farve. Med svag, klangløs Stemme fortalte Fruen, at hun var kommen til Dresden fra Karlsbad — hvor hun havde boet det sidste halve Aar — ene og alene for at besøge Grevinden og tage Afsked med hende for Livet. Anna Constance, paa hvem det uventede Besøg gjorde et højst uhyggeligt Indtryk, ønskede inderligt ved sig selv, at hun ikke var kommen. Hun havde i de mellemliggende Aar hørt, at Storkanslerens Løsladelse af Fængslet ikke havde bragt hans trofaste, udholdende Veninde den Belønning, hun havde ventet, men derimod bitre Skuffelser. Det havde gjort Anna oprigtig ondt, og hun havde flere Gange været ved at fortryde alt det Arbejde,

hun havde sat ind paa den fængslede Storkanslers Befrielse; men hvad kunde hun gøre nu for at trøste eller hjælpe den stakkels skuffede og bedragne Dame?

Grevinde Cosel tog imidlertid fejl; Fru Rechenberg kom ikke for at søge Trøst eller Hjælp. Med stigende Forbavselse hørte Anna, hvorledes den saa dybt krænkede Kvinde kun havde milde og skaansomme Ord overfor den Mand, der havde forurettet hende saa haardt, og ikke engang taalte, at hun udtalte sig misbilligende om hans lidet hæderlige Opførsel.

«Jeg forstaar Dem ikke, Madame,» sagde Anna og rystede paa Hovedet. «De siger selv, at Grev Beichlingen snart efter deres Genforening blev Dem utro og siden har levet med andre Kvinder, og dog blev De hos ham, styrede ikke alene hans Hus og varetog hans Interesser i alle Henseender — men skal endog, efter hvad Rygtet siger, have stillet Deres Formue til hans Disposition?»

«Storkansleren har alle sine Dage været en daarlig Økonom,» svarede Fru Rechenberg med et mat Smil; men to brændende røde Pletter paa de indfaldne Kinder viste, hvor meget denne Samtale angreb hende. «Og jeg staar ganske ene i Verden og har for min egen Person kun meget faa Fornødenheder, hvorfor skulde jeg saa ikke, naar det staar i min Magt, hjælpe den Mand, jeg elsker, til at leve, som han sætter Pris paa?»

«Men naar denne Mand ikke længer elsker Dem?» spurgte Grevinden forbavset.

«Hvem kan bebrejde ham det?» sagde Fru Rechenberg med uendelig Vemod i Stemmen. «Da Beichlingen kom ud af Fængslet, havde han ikke set mig i

samfulde otte Aar; jeg var hverken bleven yngre eller smukkere imens. Han bestræbte sig i den første Tid redeligt for at overse mine Skrøbeligheder — jeg havde tilmed i Fængslet samlet mig Begyndelsen til den uhelbredelige, indvendige Sygdom, som nu gør Ende paa mit Liv — og han var besjælet af den bedste Vilje til at gengælde min Ømhed og Trofasthed; men,» — sagde hun med et lille Suk — «han var endnu en ualmindelig smuk Mand, Kvinderne skjulte ikke deres Beundring for ham — og der var mange, der var baade yngre og smukkere end jeg — —»

«Men hvorfor i Alverden blev De da hos ham, gav ham Deres Penge og nedværdigede Dem til selv at spille en Husholderskes Rolle?» spurgte Grevinde Cosel, og hendes Stemme lød kold og haard.

«Jeg følte det ikke som nogen Nedværdigelse at tjene den Mand, jeg elskede — den eneste, jeg i mit Liv har elsket —,» svarede Fru Rechenberg alvorligt. «Tværtimod, for mig var det en Lykke at kunne faa Lov til at blive i hans Nærhed — at være ham en uundværlig og god Ven — hans oprigtige Taknemmelighed var mig rigelig Erstatning for den Kummer, jeg led ved at se mit Kærligheds Haab briste. — — Først da jeg blev saa syg, at jeg ikke mere kunde være ham til nogen Hjælp, snarere var ham til Plage og Uhygge, rejste jeg bort, og naar jeg nu snart helt forsvinder her fra Jorden, saa véd jeg, at han vil mindes mig med gode, varme Følelser som en sjælden og trofast Ven — og det er meget — — *Jeg* forlanger i hvert Fald ikke mere!» — —

Begge Damer blev et Øjeblik siddende tavse, Fru

Rechenberg hensunken i sine vemodige Minder, og Anna Constance forvirret, ude af Stand til at finde paa, hvad hun skulde sige — hun nænnede ikke at saare den stakkels Syge ved sin Mangel paa Evne til at forstaa hende og kunde ikke heller føle rigtig Beundring for den Slags ydmygende Selvopofrelse.

Fru Rechenberg for pludseligt op af sine Drømmerier og greb Grevinde Cosels Haand. Anna undertrykte en let Gysen og følte det samme Ubehag som før, da hendes Gæst saa uventet traadte ind til hende; thi den Haand, der nu holdt hendes, var kold og klam som en Døendes, og de store sorte Øjne, der hvilede fast og alvorligt paa hende, syntes at ville læse paa Bunden af hendes Sjæl.

«Det var ikke for at tale om mig selv, Madame, at jeg saa at sige rejste mig fra Dødslejet og tog hertil,» begyndte Fru Rechenberg med paafaldende Energi. «Mit Liv er endt og er ikke værd at koste flere Ord paa; men De, Fru Grevinde, staar endnu midt i Deres Ungdoms og Skønheds Pragt og har med en naadig Guds Hjælp endnu mange Aars Lykke foran Dem — —.»

Anna Constance følte sig endnu mere ubehagelig til Mode ved denne højtidelige Indledning; thi hun begreb strax, at den anden havde noget paa Hjærte, som hun vilde have sagt, og som gjaldt hende. Hun søgte lempeligt at frigøre sin Haand, men Fru Rechenberg holdt den fast og vedblev at se paa hende, medens hun nu med hurtig, sagte Stemme sagde, at hun aldrig havde glemt, at det var hende, Grevinde Cosel, som baade hun og hendes Ven skyldte Friheden og Livet, og at hendes Ve og Vel siden dengang laa hende lige saa

meget paa Hjærte som hendes eget. Hun havde følt det som sin ufravigelige Pligt, da hun i Dag gik til hende for at tale med hende og — mane hende til Forsigtighed og Ydmyghed.

Nu trak Grevinde Cosel Haanden med et Ryk til sig og satte sig stift oprejst i Stolen.

«Jeg véd, at jeg udsætter mig for at vække Deres Vrede,» vedblev den anden; «men det skal ikke afholde mig fra at tale. Den, der som jeg, i maanedsvis har levet med Døden for Øje, ser ofte længere og klarere end den, der staar midt i Livets Tummel. Jeg har fulgt Deres Færd, saa godt jeg har kunnet, chêre Madame, og jeg kan desværre ikke sige, at jeg har glædet mig over alt, hvad jeg har hørt.»

Grevinde Cosel maatte med Magt betvinge sig for ikke at fare op og bede den anden ikke bekymre sig om hendes Anliggender; den Inderlighed og Alvor, hvormed hun talte, nødte hende til at tage Hensyn, og hun vedblev derfor at tie og høre paa hende med et lidt nedladende, overbærende Smil.

Og i Sandhed, den anden havde Grund til at paaberaabe sig sin særegne Stilling, den, at hun stod med den ene Fod i Graven og saa at sige talte fra en anden Verden; thi havde hun staaet her i sin hele Sundheds Fylde og talt som nu, da havde Grevinden ikke kunnet beherske sig, og hun vilde sikkert have faaet hendes energiske Haand at føle.

Hvad var det egentlig, hun vovede, hun, der sad der saa utilnærmelig med Døds- og Martyr-Glorien om sin blege Pande? Hun advarede hende ikke alene mod hendes Fjender, saaledes som Moderen og Haxt-

hausen og mange flere havde gjort før hende; nej, hun dristede sig til at bebrejde hende, Anna Constance, hendes Kærlighed til Magt og Guld og hendes Ligegyldighed for hendes Sjæls Frelse! Og alt dette kom hun frem med under Foregivende af at være hende en oprigtig Ven, der kun havde hendes Vel for Øje! Hvem havde givet hende Ret til at lægge sit Venskab for hende for Dagen paa denne Maade? og var hun sig egentlig bevidst, hvem det var, hun talte til, og hvad hun sagde? Nej, selvfølgeligt! Døden havde allerede omtaaget hendes Sanser, og det vilde være latterligt at tage sig nær, hvad hun sagde.

Ved at se Sagen fra dette Synspunkt lykkedes det virkelig den hæftige, let saarbare Grevinde at høre hende til Ende uden at fare op eller give sin Harme Udtryk. Og medens den syge Fru Rechenberg talte med hele sin Sjæls Varme og Alvor og af ganske Hjerte haabede at vække den stakkels, af sin Lykke forblændede Grevinde til Eftertanke og Selvbeherskelse, sad Anna Constance og hørte aandsfraværende paa hende, kun med det Ønske, at hun snart var færdig.

Da Fru Rechenberg endelig var gaaet eller rettere halv afmægtig var bleven ledet bort af Grevindens tilkaldte Damer — udmattet og segnefærdig som hun var efter det lange Besøg, drog Grevinde Cosel et oprigtigt Lettelsens Suk. Alle disse taabelige Mennesker! Hvorfor kunde de ikke lade hende være i Ro, men maatte idelig pine og plage hende med deres smaalige Syn paa Livet og Tingene! Endog de Døde stod nu op af Graven for at advare hende! — Men hun, Anna Constance, fandt aldeles ingen Anledning til Ængstelse

eller Usikkerhed, og følte ej heller Lyst til at klynke og ydmyge sig, saadan som de andre.

Alligevel var hendes Misstemning bleven saa stærk, at det ikke var hende muligt at fortsætte sit Brev til Moderen, og hun følte det som en Befrielse, da hun pludselig kom til at huske paa, at hun havde indbudt Grev Lecherenne og nogle af de fremmede Gesandter til et Parti Kortspil. Herrerne kunde snart være der; hun ringede paa Lisbeth for ved Hjælp af nogle Toilettemidler at faa udvisket Sporene af sit fortrædelige Lune.

— — —

Trods sin Overlegenhed skulde det dog denne Gang ikke saa let lykkes Grevinde Cosel at genvinde sin tidligere Sikkerhed og Ro; thi det syntes virkelig, som om de Døde stod op af Graven for nu ogsaa at blande deres manende, ildevarslende Stemmer med de Levendes!

Kun nogle faa Dage efter Fru Rechenbergs Besøg bragte Haxthausen hende den Meddelelse, at hendes Broder, Baron Joachim var bleven dræbt i en Duel af Grev Rantzau i Leiren oppe foran Stettin, og overrakte hende samtidig et Brev, som den Dræbte, i Forudanelsen om sin forestaaende Død, havde skrevet Natten før han gik til sit sidste blodige Stævne.

Dette Brev, hvori Broderen i lidt sentimentale, men yderst alvorlige og varme Ord gentog sine tidligere Advarsler og tilføjede, at der var al Grund for hende til at fare frem med mere Lempe og Forstand, end hun hidtil havde gjort, satte Anna Constance i den største Bevægelse. Dog var det stadig mere Harme end Ængstelse, hun følte. I hendes Øjne havde Broderen altid

været en vag, drømmende Natur, der fremfor alt manglede Mandens Mod og Evne til at overse og overvinde en vanskelig Situation. Ved denne sidste, saa skæbnesvangre Bedrift havde han i Virkeligheden kun gjort hende en højst tvivlsom Tjeneste. Der vilde drage Sorg og Jammer ind i Hjemmet i Depenau, og hendes gamle Forældre vilde ikke helt uden Ret kunne bebrejde hende at være Skyld i Sønnens Død.

Og Rantzaus ærekrænkende Udtalelser vilde ikke dermed være slaaede til Jorden, tværtimod, ved den opsigtsvækkende Begivenhed komme endnu længere omkring. Det var i Sandhed en Dumhed af Joachim at tage Sagen paa den Maade — havde han endda følt sig sikker paa at blive den sejrende, men nu, hvor han anede sin egen Død! — — Hvor langt, langt klogere havde det ikke været, om han var gaaet til Kongen og havde aabenbaret ham Rantzaus Nederdrægtighed, Kongen havde her i dette Tilfælde været den nærmeste til at dømme og straffe!

Grevinde Cosel udtalte lidt efter lidt disse Betragtninger overfor Haxthausen, men i en irriteret, nervøs Tone; thi hendes gamle Ven vedblev at sidde der med sit mest jammerfulde Ansigt og havde ikke et eneste opmuntrende, beroligende Ord for hende.

Hvilke ynkelige Venner hun i Grunden havde om sig! — Hvor godt var det ikke, at hun selv var i Besiddelse af Mod og Handledygtighed! — Hun skulde nok faa Kongen til at give Rantzau den rette Medfart, — — ud af Landet skulde han, og det med Spot og Skam!

«Hvad skal det betyde, at alle paa engang har saa

meget at sige om mine finansielle Foretagender? Hvad er det, som skræmmer dem?» spurgte hun pludselig saa barsk, at Haxthausen, der havde siddet helt hensunken i sine sørgelige Betragtninger over Baron Brockdorphs Død og i Bekymring for sin smukke ubesindige Veninde, ordentlig fo'r sammen.

«Der gaar det Rygte,» sagde han endelig stammende og synlig forlegen, «at Deres Naade har solgt Deres Smykker og Kostbarheder rundt om i Udlandet og sat Pengene fast i fremmede Banker.

Anna lo.

«Naa, det siges der!» udbrød hun bittert. «Og om saa var, saa véd vel enhver, at jeg har fuld Ret og Raadighed over alle mine Ejendele.»

«Det véd man, Madame,» svarede Haxthausen med mere Fasthed. «Men skulde Rygtet virkelig tale sandt — hvilket jeg i høj Grad betvivler, saa vilde det være yderst uklogt handlet.»

«Min kære Haxthausen,» sagde Anna, der nu igen var helt rolig, og lagde sin Haand paa Baronens Arm; «vær overbevist om, at jeg véd, hvad jeg gør, og nok selv skal staa til Ansvar for mine Handlinger.»

«Det haaber jeg til Gud!» sagde Haxthausen alvorligt. «Men — —,» tilføjede han nølende og skottede forsigtigt til Grevinden, «— — der er endnu en Ting, jeg kunde ønske at tale med Dem om — -- — Hvorfor vil De egentlig bruge saa strænge Forholdsregler mod det ulykkelige Pirna?»

«Nu tillader jeg Dem ikke at sige mere!» udbrød Anna vredt og rejste sig. «Man skulde sandelig tro, at De var Fader til det samtlige Pirna, saa kærligt De

altid tager Dem af den modbydelige By! — Hvori bestaar saa min Strænghed?» spurgte hun og stillede sig truende op foran Haxthausen. «Har jeg gjort andet, end hvad jeg er i min fulde Ret til at gøre?»

«Det har De vel næppe, Madame,» svarede Baronen og mødte tappert hendes Blik. «Men for en Dame som De kan en Sum af en halv Snes Tusind Thaler ikke spille en saa afgørende Rolle, og De burde, synes jeg, have været noget mere langmodig.»

«Langmodig!» udbrød Anna vredt. «I fem samfulde Aar har min Langmodighed varet — nu er den forbi!»

«Véd De, Madame,» begyndte Haxthausen med synlig Overvindelse, «at der siges, at Kurfyrsten selv — for at befri Borgermesteren og Raadsherrerne fra det forsmædelige Fængsel — skal have i Sinde at betale Dem Gælden?»

Anna fo'r tilbage og stirrede uforstaaende paa Baronen.

«Kurfyrsten! Hvad er det, De fabler om? — Hvad har Kurfyrsten med den Sag at gøre?» spurgte hun.

«Den skal være bleven forebragt Hans Majestæt, og — som det synes — paa den mest ondskabsfulde Maade,» svarede Haxthausen.

«Hvor har De Deres Viden fra?»

«Fra Overstaldmesteren, Deres Naade.»

«Grev Vitzthum!» udbrød Anna forbavset. «Han er jo med Kongen i Pommern! — —»

«Grev Vitzthum og de fleste af Kavallererne kom i Nat hertil sammen med Kongen,» svarede Haxthausen.

«Hvad siger De?» spurgte Anna og blev ganske bleg.

«Hans Majestæt er i al Hemmelighed sent i Aftes kommen til Dresden og skal allerede være fuldt beskæftiget med Statssager.»

«Og det siger De mig først nu!» udbrød Grevinden vredt. «Hvorfor har De siddet her og opholdt mig med Meddelelsen om min Broders Duel?»

«Jeg haabede, at denne Efterretning bedre end mine Ord vilde være i Stand til at sætte Dem i fornøden Stemning til at opfatte Situationens Alvor,» svarede Haxthausen alvorligt.

Hun maalte ham med et haanligt, vredt Blik. «Hvor jeg dog hader og foragter Jer alle!» udbrød hun med sammenbidte Læber. «Alle er fejge og usle!»

Baronen rystede bekymret paa Hovedet og saa ulykkelig ud.

«Gaa!» tilføjede hun lidt efter i en barsk Tone. «Gaa, og lad mig være ene, saa at jeg kan faa Tid til at samle mig!»

Men Anna Constance fik ikke Tid til at samle sig; thi umiddelbart efter, at Haxthausen var gaaet, traadte Kongen ind, ledsaget af Vitzthum og Løwendahl. Det var godt, at hun var forberedt; thi ellers vilde hendes Elskers uventede og paafaldende Besøg vistnok strax have bragt hende ud af Fatning — nu søgte hun af al Magt at beherske sig og tage sig sammen.

Med en kort, barsk Hilsen og uden nogen som helst forklarende Indledning traadte Kongen hen foran hende og sagde vredt:

«Jeg har med største Forbavselse og Utilfredshed

hørt, hvorledes I farer frem mod Pirna, Madame! Ikke alene Borgmesteren og samtlige Raadsherrer har I ladet fængsle; men I har ladet lægge Soldater i hver anset Borgers Hus og truet med vedblivende Fængslinger, ja endog med Døden, hvis Byens Gæld til Eder ikke strax blev betalt. — Hvad berettiger Eder til at optræde saaledes — med en Myndighed, som om I var Fyrste i Landet og Herre over Pirna?»

«Jeg benytter mig kun af den Ret, som enhver utilfredsstillet Kreditor har, Deres Majestæt,» svarede Anna roligt og mødte uforfærdet Kongens Blik.

«I et Tilfælde som her, hvor Byen ved Krigens og Tidernes Ugunst er udpint, udhungret og med sin bedste Vilje ikke kan rette sig efter de Slag, Karl den Tolvte i sin Tid slog den, vilde det tale bedre for Eders gode Hjærte og Forstand, Madame, om I ikke benyttede Eder af Eders Ret til de yderste Følger,» svarede Kongen og gjorde sig synlig Umage for at være rolig.

Anna dirrede af undertrykt Harme, men sagde med en Stemme, hun forsøgte at gøre elskværdig og blid:

«Jeg indrømmer, at jeg overfor Pirna er faret noget voldsommere frem, end jeg i de fleste Tilfælde vilde have gjort. Byen har fra første Begyndelse behandlet sit Mellemværende med mig paa en utilgivelig skødesløs Maade og har derved vakt min Vrede. — Men derpaa kan der nemt raades Bod — især naar jeg véd, at det er Eders Majestæts Vilje,» tilføjede hun med et Smil.

«Jeg har allerede forsøgt at raade Bod paa den Uret, I har tilføjet den ulykkelige By,» sagde Kongen uden at lade sig formilde af hendes Føjelighed. «Borgmesteren og Raadsherrerne vil efter min Ordre endnu

i Dag blive satte i Frihed, og her bringer jeg Eder de 6000 Thaler, hvoraf Laanet i sin Tid bestod. Jeg har foreløbig taget disse Penge af mit eget Chatol — den Sag maa saa Pirna og jeg videre afgøre. Hvad derimod de ublu Renter og Rentes Renter angaar, som I fordrer, da raader jeg Eder til, grundet paa de særegne ulykkelige Forhold, hvori Eders Skyldner befinder sig, helt at renoncere paa dem.»

Anna havde Møje med at bevare sin Ro; men her i de to Herrers Paahør vilde hun dog ikke yderligere krænkes og ydmyges.

Efter Kongens Ordre udbetalte Vitzthum hende nu de 6000 Thaler og rakte hende derpaa et Papir til Underskrift; det var hendes Kvittering for Summen samt en Erklæring om, at hun renoncerede paa alle Renter. Resolut greb hun Pennen og satte sit Navn under. Løwendahl og Vitzthum underskrev som Vitterligheds Vidner. Men i sit stille Sind trøstede Anna sig med, at det skulde gaa mærkeligt til, om hun ikke senere, naar hun var bleven alene med Kongen, skulde faa holdt sig skadesløs for denne skammelige Overrumpling.

Da Vitzthum og Løwendahl tog Afsked for at gaa, vilde Kongen ogsaa følge med, men Grevinde Cosel lagde Haanden paa hans Arm og sagde med en blid, indsmigrende Stemme, men dog med en paafaldende energisk Betoning:

«Deres Majestæt, jeg bønfalder Dem om at skænke mig et Øjebliks Gehør!»

Kongen betænkte sig lidt, gav saa Herrerne et Vink og traadte atter tilbage i Stuen. Anna og hendes Elsker var alene.

«Sire — Augustus! Hvad betyder dette? Hvad er der hændet, siden I kommer saaledes til mig — til Eders Elskede?» spurgte hun med en Stemme, hvori der klang Graad og Ømhed paa samme Tid. Saa greb hun bønfaldende hans Haand og prøvede paa at se ham ind i Øjnene; men Kongen havde vendt Hovedet bort og stod stiv som en Støtte. Pludselig gik der et Ryk igennem den store, kraftige Skikkelse, med en hæftig Bevægelse slængte han hendes Haand væk og vendte sig imod hende.

Anna tumlede tilbage — saa fortrukket og ophidset var dette Ansigt, og som en Storm brød Uvejret løs — det, hun allerede troede at have besværget.

Bebrejdelser, Anklager — skrigende uretfærdige, latterlige og urimelige, strømmede ned over hende med en Voldsomhed, som var ved at tage Vejret fra hende, og som i Begyndelsen gjorde hende maalløs, ude af Stand til at finde paa et eneste Ord til sit Forsvar. Med Bitterhed maatte hun indrømme, at hendes Venners Advarsler havde været vel begrundede; thi hendes Modstandere havde med grusom Dygtighed lagt Angrebs-Materialet til Rette.

Alt, hvad hun i de sidste Aar havde foretaget sig, var — udlagt paa den skændigste Maade — blevet forebragt Kongen. Men hvilken frygtelig Magt var det, der pludselig havde faaet ham til at se med deres, hendes Fjenders, Øjne?

Forgæves søgte hun i Kongens af Vrede fortrukne Træk, i hans kolde, flammende Øje at finde et Spor af noget, der kunde give Haab om Forsoning og Mildhed, — aldrig før, selv ikke under deres hæftigste Sammen-

stød, havde hans Ansigt haft et saa uhyggeligt, ildevarslende Udtryk som nu.

Der var snart ikke den Skændighed, som hendes før saa ømme og let paavirkelige Elsker nu ikke i de mest skaanselløse, brutale Ord anklagede hende for. Hun var en daarlig Moder, en slet og beregnende Elskerinde, intrigant og magtsyg, hendes eneste Lidenskab var Guld og Magt. Med en Egenraadighed, som blev til en Forbrydelse, havde hun anbragt sin Formue i fremmede Lande og ført Skatte bort af Landet — uerstattelige Skatte, som tilhørte det kongelige Skatkammer, og som han, Landets Fyrste, kun havde overdraget hende under den Forudsætning, at hun vilde omgaaes varligt og pietetsfuldt dermed.

Anna havde, mens Kongen talte, et Par Gange faaet det Indtryk, at det nærmest var Skinsyge, der laa bag hele denne uventede Scene, thi ogsaa hendes Forhold til Grev Lecherenne, ja endog hendes Interesse for Løwendahl blev berørt og fik i Kongens Mund det hæsligste Anstrøg. Men hun maatte desværre igen bort fra denne Idé, som vilde have gjort Sagen langt mindre alvorlig; thi Kongen vendte stadig tilbage til Pengespørgsmaalet, og det lod til at være det, der fornemlig syntes at beskæftige ham.

«Hvad berettiger Eder, Sire, til paa en saa udelikat Maade at blande Eder i Anliggender, der udelukkende vedkommer mig?» spurgte hun pludselig vredt og saa' ham udfordrende ind i Øjnene; hun var kommen til det Resultat, at det vilde være klogest her i dette Tilfælde at møde haardt med haardt.

Kongen syntes et Øjeblik at blive forbløffet over

hendes uventede Dristighed; men i næste Sekund fo'r han atter løs:

«I glemmer, Madame, at I staar overfor Eders Fyrste og Herre», sagde han truende.

«I har Ret, Sire», svarede hun med isnende Haan, «Eders uhøviske Optræden gør mig det svært at mindes, hvem I er!»

«Ti,» udbrød Kongen og greb hende saa haardt om Haandledet, at hun sank halvt i Knæ, og Taarer af Smerte traadte frem i hendes Øjne.

«Pas paa Eders giftige Tunge!» vedblev han, «og sig mig strax, uden Omsvøb, hvor I har Guld-Servicet, som tilhører Skatkammeret, og som I i sin Tid laante!»

«Laante!» gentog Anna, medens Kongen vedblev at holde hende i Knæ foran sig. «Servicet er mit! I husker vel, Sire, at I dengang, efter Festen i Ridehuset til Ære for den danske Konge, forærede mig det til evig Arv og Eje!»

«Det er Løgn!» skreg Kongen og stødte hende saa hæftigt fra sig, at hun tumlede helt ud i Værelset.

«Jeg har Eders skrevne Ord derfor!» svarede Anna med overlegen Ro.

«Og hvis saa er, beviser det kun, hvilken slet og intrigant Person I er,» sagde Kongen med lynende Øjne. «I véd lige saa vel som jeg, at dette kostbare Service hører til det kongelige Skatkammer, og at jeg ingen Ret har til at forære det bort! Hvis I virkelig, som I siger, har mit skrevne Ord for, at det er Eders, da har I lokket det fra mig, da jeg var ør af Vin og Eders Forførelseskunster, paa samme Maade, som I har lokket alle de Papirer og Løfter fra mig, der giver

Eder en Magt og en Særstilling, der er aldeles urimelig og som gør mig til Latter og Nar for mine Omgivelser.»

Anna var maalløs overfor disse frygtelige Beskyldninger; hun mægtede ikke at faa et Ord over sine Læber, men traadte forfærdet et Par Skridt tilbage med et Udtryk af Afsky og Rædsel.

«Ved I, hvad I er?» hviskede Kongen og nærmede sig hende med et underligt, rovdyragtigt Udtryk i det ophidsede Ansigt. «En Skøge er I, en forvorpen Kvinde, som ved Jert djævelsk skønne Legeme benytter Jer af den Attraa, I vækker, til at rane og stjæle!»

Kongen bøjede sig over hende, det saa' ud, som om han vilde sætte sine Tænder i hendes hvide Hals, hun udstødte et Skrig og holdt Hænderne skærmende frem for sig. «Rør mig ikke!» skreg hun. «En Skøge, siger I. Og saaledes vover I, min Konge og Ægtefælle, at tale til Eders Hustru og Eders Børns Moder!»

Der laa en saadan Højhed i hendes Ord og Miner, at Frederik August et Øjeblik blev usikker, men kun for i næste Sekund at føle sig endnu mere irriteret. Skulde Flemming og Rantzau da altid faa Ret? Vovede han da virkelig ikke at træde op imod denne Kvinde! Engang i hvert Fald vilde han hævne sig for alle de mange Gange, hun havde ydmyget ham. Sønderknust, forpint og angerfuld skulde hun ligge for hans Fod, hun, den hovmodige, stolte og attraaværdig skønne Kvinde!

Denne Gang skulde det blive hende og ikke ham, der kom til at bede om Naade, og ham, der dikterede hende Betingelserne.

Han havde en egen vellystig Tilfredsstillelse af at se, hvor hun nu led under hans Grusomhed.

«Hustru og Moder,» gentog han med Haan. «I er ingen af Delene! I, som vover mod min Vilje at sende Eders Børn bort fra Eder, kun for selv des friere at kunne leve her i Dresden med Eders franske Boler — —!»

Ved denne nye Fornærmelse mistede Grevinden fuldstændig Besindelsen; det Forsæt hun lige havde taget om at tvinge sig til Ro og derved søge at bringe Kongen til Fornuft, var glemt i samme Øjeblik, Frederik August udslyngede det frygtelige Ord. Som en Vildkat for hun hen imod Kongen, rev i hans Kniplings Skjortebryst og ruskede i det, saa det flængedes.

«Usling!» sagde hun med hæs, dirrende Stemme, «Skammer I Eder ikke ved at krænke en værgeløs Kvinde?»

Kongen tav, men saa' paa hende med et Blik, hun ikke kunde tyde, og som hun i Ophidselsen ikke heller gav sig Tid til at granske. «Hvis I ikke paa Øjeblikket tager Eders Infamie tilbage, glemmer jeg, at det er min Konge og Herre, der staar foran mig.»

«Den Tid er forbi, da I kan diktere mig Love, Madame,» svarede Frederik August haanligt, medens han i Stilhed maalte hende med et beundrende Blik, hun var saa ubeskrivelig dejlig, som hun stod der i sin Vrede. «Jeg har tilstrækkelig gennemskuet Eder,» vedblev han, «og jeg gentager, at I er og bliver en Skøge, en beregnende, intrigant Kvinde.»

Kongens Ord syntes at ramme hende som Piskeslag, og han følte pludselig den dybeste Medlidenhed med hende; hun var ydmyget nok, og han vilde nu give

hende Anledning til at bede om Naade. Men inden han endnu var kommen helt til Ende med disse Betragtninger, følte han et svidende Slag paa sin Kind og hørte Anna hviske med en hæs, fremmed Stemme:

«Her har I Svaret paa Eders Infamier!»

I samme Øjeblik, Anna Constance havde slaaet Kongen, forandredes alt i og om hende, det var, som om hun pludselig mistede Fodfæstet, og en navnløs Rædsel greb hende.

Da Kongen nu med en alvorlig, i hendes Øren profetisk, uhyggelig Stemme, sagde: «Det skulde du ikke have gjort, Anna!» havde hun en Følelse af, at hele hendes Væsen opløstes i en stor overvældende Sorg, og en bitter, smertefuld Graad hulkede sig frem inde i hendes Bryst. Der var sket noget frygteligt, noget uopretteligt, noget, der ikke mere stod i hendes Magt at afvende, hun vovede ikke at se paa ham.

Med en Bevægelse, som om hendes slanke, stolte Skikkelse pludselig knækkede sammen under en altfor tung Byrde, kastede hun sig ned paa Gulvet for Fødderne af Fyrsten, vred jamrende sine Hænder og sagde med graadkvalt Stemme:

«Naade, Sire! Naade! — Aa, Gud, hav Medlidenhed med en stakkels vanvittig og fortvivlet Kvinde!»

Frederik August rørte sig ikke ud af Stedet; hun tog Mod til sig og greb hans Haand, idet hun ængsteligt skottede op til ham. Kongens Ansigt var ikke længer fortrukket i Vrede, men havde et alvorligt, noget fraværende Udtryk, som næsten gjorde hende ligesaa usikker som Ophidselsen før.

Og dog maatte hun, maatte finde de rigtige Ord,

der kunde bryde den isnende Ro og vinde frem til hans Hjærte, som dog endnu maatte rumme Ømhed og Godhed for hende.

Med Ansigtet bøjet over hans Haand, som hun nu holdt i begge sine, uden at han søgte at forhindre det, og som hun skiftevis bedækkede med Kys og med Taarer, stammede og hulkede hun sin Sorg og Fortvivlelse frem. Kongen var vedblivende tavs; men Anna følte, at der gik en Sitren igennem hans Haand og forstod, at der atter var kommet Liv og Fart i hans Tanker. Med nyt Mod og nyt Haab fortsatte hun sin Forsvarstale; men nu formede Ordene sig med rivende Hast til klare, tydelige Sætninger, mens Stemmen beholdt sin bedende, rørende, sørgmodige Klang.

Ja, hun havde været vanvittig, utilregnelig af Fortvivlelse, den Gang hun formasteligt vovede at løfte Haanden mod sin Herre og Konge. I Ugevis, ja, i Maaneder havde hun med en forelsket Kvindes hedeste Længsel ventet sin Elsker og sin Ven; med næsten barnlig Stolthed havde hun glædet sig til det Øjeblik, da hun skulde lægge sin Søn, hans Søn, i hans stærke, kongelige Arm. Dag for Dag, ja, hver Time i Døgnet havde hun udmalet sig Gensynets Sødme, og nu stod pludselig i hendes Elskers tilbedte Skikkelse en frygtelig, en ubarmhjærtig Dommer og Anklager foran hende, og udslyngede Ord og Beskyldninger imod hende, som hun ikke formaaede at fatte, men som overrumplede og forvirrede hende ved deres Grusomhed og Uretfærdighed.

Anna havde efterhaanden helt fundet sit Mod igen og saa' hyppigt op paa Kongen, mens hun talte; en stille Glæde fyldte lidt efter lidt hendes Hjærte. Selv

om Udtrykket i hans Ansigt og Blikket i hans Øje just ikke var det, hun i denne Stund helst havde ønsket at se, saa trøstede hun sig med, at hvorledes Vejen end foreløbig gik, saa skulde hun dog nok senere forstaa at tale til hans Hjærte og hans Ære som Konge og Mand.

Kongen, hvem Annas Slag havde afbrudt midt i hans gode Forsætter om Skaansel og Overbærenhed, var pludselig bragt ud af Fatning. Hans Hjærte, der netop var begyndt at tø op, stivnede pludselig i en isnende Fornemmelse af at staa overfor noget helt nyt, noget ganske uventet. Den Kvinde, han nys havde udmalet sig som ydmyget og sønderknust, var pludselig bleven til en haard, uberegnelig Furie, en fremmed for ham, og maaske saaledes som Flemming og Rantzau saa' hende.

Men da Anna saa tilsidst virkelig ydmyget og sønderknust laa foran ham, og hendes klangfulde Stemme, saa ømt, saa bedende vibrerede i hans Øren, da var det igen hans Elskede, der talte. Han saa' ned paa hende, og Blodet begyndte at strømme hedt og vildt igennem hans Aarer.

Hvor dejlig hun saa' ud, som hun laa der! De fine faste Skuldre, Ryggens slanke Linjer og den hvide, stolte Hals bøjet i selvopgivende Underkastelse og skælvende i Sorg og Angst! Var hun en Skøge — ligemeget — hun var skøn, og hun var hans.

Da Anna endelig var færdig med sit Forsvar, trak Kongen hende med et halvkvalt Udraab op til sig og knugede hende fast i sine stærke Arme.

Forsoningen var altsaa kommen i Stand, men dog

bragte den ikke den Forandring, som Anna saa sikkert havde gjort Regning paa. Kongen vedblev at være tilbageholdende og upaavirkelig.

I Februar Maaned rejste Fyrsten til Leipzig for derfra at besøge Lejren i Pommern og senere at drage videre til Polen. Frederik August havde ikke med et Ord opfordret Anna til at følge med. Alligevel besluttede hun sig efter kort Tids Forløb til at rejse efter ham; det var navnlig Haxthausen, der havde bevirket denne Bestemmelse, det vilde være højst uklogt igen i længere Tid at lade Kongen være ene under hendes Fjenders Paavirkning, og baade Flemming, Wackerbarth og Rantzau var i Kongens Følge. Uagtet hun flere Gange overfor Kongen havde udtalt sig om Rantzaus Ondskabsfuldhed og forsøgt at faa Fyrsten til at drage ham til Regnskab for den ulyksalige Duel, der havde kostet hendes Broder Livet, havde Frederik August ikke rørt en Haand i Sagen, og Anna havde haft bitter Anledning til atter at maatte indrømme for sig selv, hvilken skæbnesvanger Dumhed det havde været, at hun dengang kaldte Fætteren hertil uden nærmere at kende ham.

Af sine Omgivelsers Opførsel forstod Grevinde Cosel tydeligt nok, hvor forandret hendes Stilling i Virkeligheden var. Hun havde aldrig i Kongens Fraværelse været vant til at møde særlig Venlighed eller overvættes Elskværdighed iblandt Hoffets Folk; men saa snart Kongen kom, og hun atter færdedes ved hans Side, forandredes med et Slag det hele; alle blev krybende, bukkende og elskværdige. Dette havde ikke været Tilfældet denne Gang, ja, man havde endog vovet i Majestætens Nærværelse at behandle hende temmelig

overlegent, uden at han havde fundet Anledning til at blande sig deri.

Ingen ærgrede hende dog mere end Løwendahl; lige siden hun havde trykket ham Over-Hofmarskal-Staven i Haanden, havde han vist en højst irriterende Tilbøjelighed til at glemme den Afstand, der var imellem dem, og lidt for hyppigt og anmassende paaberaabt sig sit Fætterskab. Hun havde flere Gange maattet vise ham til Rette, men dog altid gjort det med en vis Forsigtighed; thi hun ønskede aldeles ikke at fremkalde nogen Misstemning, end mindre et Brud; thi Løwendahl var omtrent nu den eneste iblandt de sachsiske Statsmænd, paa hvis Bistand hun turde gøre Regning. Haxthausen kunde hun ikke tage med i Betragtning; han var for godmodig og ubetydelig til at have nogen som helst Indflydelse.

Grev Lecherenne havde tilbragt Julen og Nytaar i Frankrig og kom tilbage, netop som Kongen var rejst. Atter blev det ham, som Grevinde Cosel betroede sine vigtigste Anliggender. Han skulde sørge for at bringe de værdifuldeste af de Juveler og Kostbarheder, hun endnu havde hos sig, i Sikkerhed i den østerrigske Hovedstad; men forinden han foretog denne Rejse, havde hun en anden, langt vigtigere Mission at overdrage ham. Han maatte jo før jo heller rejse til Depenau og bringe de to Smaapiger med sig tilbage, ligemeget om de var helt raske eller ej, man kunde tage alle de Forholdsregler, der behøvedes for at gøre Rejsen saa skaansom og bekvem som mulig; hun vilde nu have Børnene tilbage. Men til Depenau skulde Greven bringe noget, der omtrent var endnu vigtigere end hendes Børns Liv — thi

det var baade hendes og deres Ære. Ægteskabskontrakten, dette Papir, som Kongen i sin Tid selv havde betroet hende med det Paabud, at passe godt paa det, turde hun ikke længer beholde hos sig! At føre dette hellige Dokument med sig paa Rejsen til Polen, vovede hun ikke; men at lade det blive tilbage i Dresden vilde være endnu farligere. Der fandtes ikke det hemmelige, jærnfaste Gemme, som vilde være sikkert nok for hendes Fjender. Grev Lecherenne havde lovet hende at bringe dette Papir til Holsten og med Moderens Hjælp egenhændig at laase det ned i det Rantzauske Familiearkiv paa Herresædet Drake.

Længe havde det varet, inden Anna kunde bekvemme sig til at tage denne Bestemmelse, hun fandt ingen anden Udvej, og hun stolede paa den unge Mands Trofasthed og Snildhed; Sagen maatte ordnes i største Hemmelighed, ingen ane, at Ægteskabskontrakten ikke længer var i hendes Værge. At Grev Lecherenne efter Grevindens Anmodning rejste til Depenau for at føre de smaa Komtesser hjem, behøvede man ikke at holde skjult, og Greven ordnede derfor aabenlyst alt til Afrejsen; men den samme Nat, som han ved første Morgengry skulde forlade Dresden, havde han endnu i al Hemmelighed en Sammenkomst med Grevinde Cosel. Anna vovede ikke før i sidste Øjeblik at give den dyrebare Kontrakt i hans Hænder, og Lisbeth havde med stor Snildhed forstaaet at skaffe den unge Mand ind i Palaiset, uden, som man troede, at han var bleven set af nogen.

Grevinde Cosel modtog Grev Lecherenne i sit

Soveværelse, hvor Dokumentet fandtes gemt i et hemmeligt Rum i Væggen bag den store Himmelseng.

Efter at Grevinden indtil den mindste Enkelthed havde givet sin unge Ven sine Instruxer ogsaa med Hensyn til den senere Expedition til Wien, for det mulige Tilfældes Skyld, at hun allerede skulde være rejst til Polen, inden han kom tilbage fra Depenau, rejste hun sig for at hente sin Skat frem.

Anna havde i dette Øjeblik en Følelse af, at hun stod i Færd med at udlevere sit Liv og grebes paa ny af Ubestemthed og Tvivl om, hvor vidt det ogsaa var det rigtige, hun gjorde. Hun standsede og saa' hen paa den unge Mand; hans Blik, som havde fulgt hende, hang ved hende med en saa talende Hengivenhed, med saa megen Beundring og Tilbedelse, at hun følte sig beroliget. Han elskede hende, og han var en modig og en klog Mand, til ingen kunde hun tryggere udlevere sit Liv og sin Ære. Hun grebes i dette Øjeblik af en dyb og oprigtig Taknemmeligheds Følelse overfor ham og følte Trang til paa en eller anden Maade at give dette Udtryk. Hun betænkte sig lidt, gik saa hen til sit Juvelskab, søgte iblandt sine Smykker og greb en kostbar Ring — altfor stor for hendes Finger; den havde tilhørt Kongen og var engang ved et Væddemaal kommet i hendes Besiddelse.

«Grev Lecherenne,» sagde hun bevæget og saa' paa ham med et varmt, alvorligt Blik i sine smukke Øjne. «Det er meget, meget, jeg nu forlanger af Dem, og meget, jeg venter af Dem. Hvis nogen faar Nys om, hvilket Papir De bærer hos Dem, er Deres Liv i største Fare.»

Greven knælede ned, greb en Flig af hendes Kjole og førte den ærbødigt til sine Læber.

«Madame,» sagde han med skælvende Stemme og saa' op paa hende med et Blik, som fik hende til blidt at trække sin Haand til sig, «mit Liv hører Dem til — med Glæde vil jeg, hvilket Øjeblik det skal være, give det hen for Dem.»

Anna smilede og svarede:

«Men det er ikke Deres Liv, jeg fordrer, kære Ven! Tværtimod, jeg haaber til Gud, at De kommer velbeholden tilbage fra Holsten efter at have udrettet mit Ærinde! De er den eneste, jeg tør betro denne hellige Mission,» tilføjede hun alvorligt, «og min ubegrænsede Tillid maa være Dem en Erstatning for de Skuffelser, De ellers maatte lide. I Deres Hænder lægger jeg min Ære, min egen og mine Børns Fremtid og Lykke.»

Greven, der vedblev at knæle, greb atter hendes Haand og sagde stærkt bevæget: «Saa sandt som det er Deres oprigtigste, mest hengivne Tjener og Ven, der her knæler foran Dem, saa sandt skal De, Madame, aldrig komme til at angre Deres Tillidsfuldhed.»

«Jeg véd det — jeg véd det,» sagde Anna rørt over at se ham saa bevæget. Saa bøjede hun sig ned over ham og sagde stille og dæmpet, idet hun rakte ham Ringen: «Tag denne Ring og bær den som et Tegn paa mit Venskab; mere evner jeg ikke at give.»

Grev Lecherenne udstødte et Suk, som nærmest lignede en smertefuld Stønnen, tog Ringen og stak den paa sin Finger. Saa kastede han sig pludseligt hæftigt ned over hendes Haand, kyssede den voldsomt og længe.

Anna følte hans hede Taarer falde paa den. Hans stumme Lidenskab rørte hende, og et Øjeblik lod hun den have frit Løb. I samme Nu, som hun lempeligt vilde frigøre sin Haand for endelig at hente det dyrebare Dokument, blev Døren ind til det næste Værelse hæftigt og pludseligt revet op.

Anna tumlede forfærdet tilbage; det var Kongen! Inden Grev Lecherenne, som knælede med Ryggen imod Døren, endnu havde faaet rejst sig eller fattet, hvad der foregik, havde Kongen med et Skrig som et vildt Dyr kastet sig over den Ulykkelige og væltet ham om paa Gulvet. Under de frygteligste Eder og Forbandelser begyndte han at bearbejde ham med sine knyttede Næver.

Anna sprang hen til Døren for at ville raabe om Hjælp, men Kongen saa det og forstod hendes Hensigt; idet hun kom forbi, greb han fat i hende og slyngede hende med en saadan Voldsomhed ud i Værelset, at hun et Øjeblik mistede Bevidstheden. Da hun atter kom til sig selv, saa' hun, hvorledes Kongen med Fødderne, i de store, svære Rejsestøvler, som han havde paa, sparkede Grev Lecherenne foran sig henover Gulvet, stadig under Næveslag og Forbandelser. Den unge Mand var badet i Blod, og hans Ansigt ganske ukendeligt; med Hænderne søgte han at afværge Kongens Slag; han turde ikke paa anden Maade forsvare sig overfor Majestæten.

Frederik August havde strax genkendt sin Ring paa Grevens Finger, og denne Opdagelse havde berøvet ham den sidste Rest af Besindelse; han var nu aldeles overbevist om at have truffet sin Maitresse i Utroskab. Under

Stønnen og Jamren besvor den unge Mand sin egen og Grevindens Uskyld. Men Kongen saa' og hørte ikke andet end dette Menneske der foran sig, som han hadede, og som han med sine egne Hænder vilde tilintetgøre.

Anna havde i et Nu overskuet Situationen; med et Skrig, som gav Genlyd i hele Huset, rev hun rask den lange Kniplings Peignor af sig, sprang til og greb med et saa voldsomt og pludseligt Tag bag fra om Kongens Arme, at han et Øjeblik forbløffedes og slap sit Offer. Behændig og hurtig som en Kat stillede hun sig foran ham, idet hun med sit Legeme dækkede for Greven, og raabte vildt, hensynsløst:

«Træf nu først mig, saa har du to Liv paa din Samvittighed — Morder, Usling, som du er!»

Og Haand imod Haand, som to grusomme, blodtørstige Fjender, der pludselig staar Ansigt til Ansigt, begyndte Kongen og Anna at brydes.

I dette Øjeblik kom Vitzthum og Flemming løbende til — begge havde efter deres Herres Ordre opholdt sig i et af de tilstødende Værelser for at være til hans Disposition, naar han ønskede det. Men ogsaa Lisbeth, som Kongen med egen Haand havde laaset inde i et Værelse, forinden han, listende paa Taaspidserne, begav sig hen til Annas Dør for at overrumple hende, samt flere af Grevindens Tjenerskab kom nu til fra alle Kanter — Annas Skrig havde vækket dem.

I et Nu forandredes den frygtelige Scene. Da Kongen saa' de mange Mennesker om sig, kom han hurtig til Besindelse og befalede dem med tordnende Stemme øjeblikkeligt at fjærne sig. Flemming og Vitzthum bar

ved nogle Tjeneres Hjælp ilsomt den halvdøde Grev Lecherenne bort. Anna fulgte efter dem. Først da hun havde forvisset sig om, at Greven endnu var i Live, og Vitzthum ved alle Helgene havde svoret hende at sørge for, at den Ulykkelige strax fik den fornødne Lægehjælp og derpaa blev bragt i Sikkerhed for Kongens Vrede, vendte hun tilbage til sit Værelse.

Det hele var foregaaet saa hurtigt, at hun først nu kunde begynde at samle sig. Sorgen og Fortvivlelsen over hendes stakkels Ven, som hun nu, efter Vitzthums Løfte, vidste i Sikkerhed og i gode Hænder, traadte i Baggrunden, og hun udstødte et Lettelsens Suk ved at tænke paa, at hun heldigvis endnu ikke havde faaet taget Dokumentet frem, da Kongen kom — den Ring, der nær havde kostet Lecherenne Livet, havde reddet hende.

Saa grebes hun pludselig af en frygtelig Angst for, at Kongen endnu skulde være i hendes Værelse, og tænkte allerede paa at vende om igen. Men nej, det vilde være uklogt — efter det voldsomme Udbrud vilde Fyrsten rimeligvis være udmattet — i hvert Fald roligere, maaske modtagelig for Paavirkning; i hvert Fald maatte det forsøges. Desuden — hun sagde sig dette med hemmelig Stolthed og Tilfredsstillelse — hele det foregaaende Optrin havde udelukkende været et Udslag af Kongens Skinsyge, altsaa elskede han hende, og dette Øjeblik var maaske netop det rette til at hidføre en virkelig Forsoning.

Opfyldt af disse Tanker traadte Anna rolig og fattet ind i sit Værelse. Rigtigt, der stod Kongen! Nu saa' han hen paa hende, men Anna maatte med Gysen

sige sig selv, at hans Holdning og Udtryk intet godt spaaede. Over hans Ansigt, der endnu var rødt og ophidset, laa der en uhyggelig Alvor, og de blodskudte Øjne havde et lurende, ildevarslende Blik. Hun fik den Idé, at han havde besluttet at dræbe hende, og grebes et Øjeblik af en hæftig fysisk Angst. Men saa tvang hun sig igen til at være rolig, hvis det var hans Hensigt at dræbe hende, skulde han i hvert Fald faa Lov til at beundre hende endnu i Døden, hun vilde ydmyge ham ved sin Ro. Uden Spor af Usikkerhed eller Angst gik hun langsomt, med værdig Holdning hen over Gulvet og stillede sig med Ryggen op imod et svært Mosaikbord, idet hun stemmede begge Hænder imod dets Plade. Nu kunde han kvæle hende, om han vilde, hun skulde ikke forsvare sig med en Haand. Hun følte en egen martyragtig Tilfredsstillelse, da Kongen nu virkelig langsomt, med Øjnene fæstet paa hende, nærmede sig uden at mæle et Ord. Kun hans hastige, stønnende Aandedræt hørtes igennem Stilheden, hun syntes, hun kunde læse den Sjælekamp, der foregik i hans Sind, og følte pludselig mere Medlidenhed med ham end med sig selv.

Skulde hun kaste sig ned for hans Fod og ved et ømt Udraab søge at vække ham af hans frygtelige Letargi?

Hun havde næppe tænkt denne Tanke til Ende, førend der skete noget ganske uventet. Kongen slog hende med sin flade Haand lige i Ansigtet; hun udstødte et Skrig af Smerte og Harme, det sortnede for hendes Øjne og susede for hendes Øren, og hæst, som kom

den langt borte fra, hørte hun Kongens Stemme sige: «Nu er vi kvit!»

Det var altsaa Døden, hun havde ventet paa! — — Nej, det var værre end Døden, tusind Gange værre!

«Nu er vi kvit,» susede og brusede det uophørligt i hendes Hjærne, og da hun endelig formaaede at se klart, opfattede hun akkurat et Glimt af Kongen, der hurtigt forsvandt igennem Døren til den hemmelige Gang. Hun hørte ham støjende dreje Nøglen om paa den anden Side. Med et Skrig styrtede hun frem, vilde raabe hans Navn, men kunde ikke faa Ordet frem; henne ved Døren sank hun pludselig i Knæ, kastede Hovedet ned i begge sine Hænder og brast i Hulken, en hjærteskærende, fortvivlet Hulken.

Da Lisbeth lidt senere kom ind i Værelset, fandt hun sin Frue besvimet paa Gulvet med Ansigtet rødt og ophovnet. Stille, uden at allarmere nogen bragte hun Grevinden i Seng, badede hendes stakkels Hoved og sendte i al Hemmelighed Bud til Baron Haxthausen.

Dagen efter rejste Kongen til Polen uden at have bekymret sig videre om Grevinden og uden at have villet modtage Haxthausen, som dybt bedrøvet kom for at lægge et godt Ord ind for sin stakkels, ulykkelige Veninde.

De følgende Maaneder forløb i en mærkelig apatisk Tilstand for Grevinde Cosels Vedkommende. Det var, som om Kongens Slag havde lammet hendes Tankekraft og brudt hendes Vilje. Hun, der ellers var saa handledygtig og saa snarraadig, kunde nu ikke fatte en Beslutning, og havde hun endelig taget en, var det kun for i næste Øjeblik atter at lade den falde. Hun var

skiftevis ligegyldig og fortvivlet, men nærede desuagtet inderst i sit Hjærte det sikre Haab, at Kongen en skøn Dag vilde komme tilbage til hende, hans frygtelige Skinsyge borgede dog bedre end alt, hvad der kunde tale for det modsatte, for at hans Kærlighed til hende ikke var slukt. Men ak, det ulyksalige Slag, som hun dengang i sin krænkede Stolthed lod sig henrive til, havde baaret grusom Frugt. Det var ene og alene denne vanvittige Ubesindighed, der for Alvor havde skræmt ham bort fra hende og nu gav hendes Fjender en saa velkommen Anledning til at arbejde videre paa deres nedrige Værk.

Taabe, som hun var! Hun havde saaret Kongen paa hans ømmeste Punkt, i hans Stolthed som Mand og Fyrste. Der vilde behøves Tid for at faa ham til at glemme Forsmædelsen, og først da turde hun ile til ham, øm og angergiven; endnu maatte hun tvinge sig til Taalmodighed.

Saaledes gik Foraaret, og man var allerede i Juni Maaned. Grevinden nølede stadig med at rejse, uagtet Haxthausen ivrigt tilraadede hende ikke at vente for længe.

En Dag kom denne trofaste Ven atter til hende og meddelte hende en Samtale, som Kongen ovre i Polen havde haft med Flemming. General-Feltmarskallen havde selv i en snævrere Vennekreds fortalt den videre, og en af Tilhørerne, Kaptain van Thiemen, havde øjeblikkelig i et Brev refereret den til Haxthausen, fordi han ansaa det for vigtigt, at den Sag kom for Grevindens Øre.

Flemming havde — saaledes lød Meddelelsen — i en

fortrolig Samtale indtrængende raadet Kongen til at tage en polsk Maitresse iblandt den højere, indflydelsesrige Adel for derved at bøde paa Misfornøjelsen derovre. Han søgte at gøre gældende, at Polakkerne følte sig krænkede og tilsidesatte ved, at deres Konge ikke alene havde en sachsisk og evangelisk Hustru, men ogsaa en udenlandsk og kættersk Maitresse. Kongen havde paa Flemmings Forslag først ligegyldigt svaret, at der intet var at gøre ved den Sag; han ønskede ingen ny Maitresse, og han havde leende tilføjet, at det gjorde ham ondt ikke at kunne tjene Polakkerne paa det Punkt. Men da Flemming derpaa trængte endnu alvorligere ind paa Fyrsten og tilsidst, som en Udvej, foreslog ham at ordne Sagen saaledes, at han det halve Aar, naar han opholdt sig i Polen, havde en polsk Maitresse, og det andet halve Aar hjemme i Sachsen en sachsisk, var Kongen bleven alvorlig vred og havde i en hæftig afvisende Tone svaret, at han aldeles ikke tænkte paa at blive Grevinde Cosel utro, og at han desuden ved sit Æres- og Kongeord ansaa sig for bundet til hende.

Flemming havde selvfølgelig overfor sine Tilhørere udtalt sin allerhøjeste Forbavselse over, at Majestæten endnu kunde tale saaledes.

Imidlertid bevirkede denne Meddelelse, at Grevinde Cosel endelig besluttede sig til at rejse. Nu var Tidspunktet kommet, hvor hun burde ile til Kongen og kaste sig for hans Fod, og hun var Kaptain v. Thiemen inderlig taknemlig, fordi han havde sørget for at meddele hende Tingenes Tilstand.

I en Fart blev der i største Hemmelighed sendt

Extra-Stafet til Depenau; hun vilde have sine Børn med sig til Polen, Aarstiden tillod det jo nu.

Hun blev bragt aldeles ud af Fatning ved det Svar, der indtraf fra Moderen: Kongen havde givet bestemt Ordre til, at Baronesse Brockdorph ikke maatte udlevere de to Smaapiger, undtagen hun fik hans egenhændige Befaling dertil. Samtidig indløb der fra Over-Hofmarskallatet en kurfyrstelig Meddelelse til Grevinde Cosel om, at hun ikke uden speciel Tilladelse maatte forlade Dresden — dog tilstodes det hende at tage Sommer-Ophold i Pillnitz paa den Betingelse, at hun holdt sig indenfor Slottets Omraade.

Dette nye Slag, der traf hende fuldstændig uforberedt, gjorde hende igen usikker og dræbte samtidig med ubarmhjærtig Haand hendes glade Haab om snart igen at være forenet med sin Elsker.

Hvad var det for frygtelige Fjender, hun havde om sig? Det var, som om Murene havde Øren og Tunger! Hvad hun fortroligt under fire Øjne aftalte i sin egen Stue med en absolut paalidelig Ven, syntes at være bekendt for andre, længe før hun selv var kommen til en endelig Bestemmelse. Den samme afmægtige Angst, som dengang efter Affæren med Lecherenne havde grebet hende, kom atter over hende. Hun følte det, som om hun var omgivet af Legioner af usynlige Fjender, der omsvævede hende ved Dag og ved Nat, læste hendes Tanker og i forvrænget, hæslig Skikkelse bar dem langt bort med sig.

Atter afskedigede hun en Del af sit Tjenerskab og havde tilsidst kun en lille Flok om sig, paa hvis Paalidelighed hun ikke havde mindste Grund til at tvivle

og atter indskrænkede hun sin Omgangskreds. Naar hun i Virkeligheden var Fange, hvorfor da ikke leve som en Fange!

Da hun havde fattet sig nogenlunde efter denne sidste Forsmædelse, satte hun sig til at skrive et langt, ydmygt Brev til Kongen og bønfaldt ham om, dog i hvert Fald at maatte faa Lov til at faa sine Børn til sig. — Paa dette Brev indløb der aldrig noget Svar. Derimod bragte Tiden hende lidt efter lidt nye Ydmygelser, nye Forhaanelser; de forskellige Bidrag, som hun i Aarevis havde været vant til at faa til sin Husholdning fra de kongelige Beholdninger, inddroges et efter et uden Varsel, og en Dag var Æresvagten udenfor hendes Palais — ogsaa efter kongelig, kurfyrstelig Ordre — forsvundet; dog skete alt dette stadig under en vis Form og Beklagelse af, at man ved Tidernes økonomiske Ugunst saa sig nødsaget til at foretage disse Indskrænkninger.

Men ingen Forhaanelse forekom hende bitrere og mere oprørende end den, da Løwendahl en Dag traadte ind i hendes Stue og i fuldt Alvor gjorde hende et Ægteskabstilbud. Hans Forhold til hans Hustru havde, som hun vidste, aldrig været godt, og han ventede nu kun paa et Ord af hendes Mund for at indlede Ægteskabs-Skilsmisse og derved blive til den lykkeligste af alle Dødelige!

Grevinde Cosel var ikke i Stand til at beherske den Harme, hun følte over denne uhørte Frækhed; under en Strøm af Haans- og Ukvems-Ord og i Nærværelse af sit Tjenerskab viste hun den mægtige Statsmand Døren.

Løwendahl fjærnede sig med den Forsikring, at hun bittert skulde komme til at angre sin Opførsel.

Var hun da ikke Kurfyrstens Hustru, og vilde hun ikke være en forvorpen Kvinde, hvis hun roligt hørte paa et saadant Forslag som det, Løwendahl nu havde gjort hende? Hendes ærede Fætter maatte være gal, lide af Højheds-Vanvid, han havde vel ikke kunnet taale al den Magt og Anseelse, han igennem hende var kommet til. Men naar Kongen erfor denne uhørte Frækhed, vilde ogsaa han oprøres og indse, i hvilken pinlig Stilling hans grusomme Haardhed havde bragt hende, hun, der var hans retmæssige épouse, og som han efter sine Udtalelser til Flemming stadig følte sig bunden til ved sit Kongeord.

Ægteskabskontrakten var der, og den kunde ikke omstødes; hun vogtede over den, som en Gnier over sit Guld, kun Lisbeth, der stadig vedblev at være hendes Fortrolige, havde Adgang til hendes Soveværelse, hvor hun for det meste opholdt sig baade Dag og Nat.

De næste Meldinger fra Polen lød imidlertid atter mindre gunstige; der nævnedes allerede højt Navnet paa den fornemme Dame, som af Flemming var udset til at blive Grevinde Cosels Efterfølgerske, og det lod til, at Hans Majestæt ikke mere var saa absolut afvisende overfor Sagen som først.

En Dag traadte Haxthausen ind til hende og meddelte med et uhyre alvorligt og hemmelighedsfuldt Ansigt, at der i hans Bolig holdt sig skjult en ung Mand, der kom lige fra Warschau og bragte yderst vigtige Efterretninger, som han gærne personligt vilde overbringe Grevinden.

Det var van Thiemen, Kaptajnen for Livvagten, der paa Flugt fra Polen og forklædt som velhavende Haandværksmester var kommen til Dresden for at tilbyde Grevinden sin Hjælp. Efter hastigt at have givet en kort Beretning om, hvorledes Forholdene derovre var, erklærede han paa Grevindens direkte Spørgsmaal, at det var hans faste Overbevisning, at Kurfyrsten endnu ikke var hende utro, og efter alt, hvad der sagdes, kun højst ugærne blev det; men i Længden vilde han vel næppe kunne modstaa det Tryk, hans Omgivelser øvede paa hans Vilje i den Retning, og ikke mindst den betræffende Dame selv, der — efter hvad Rygtet fortalte — skulde sætte alle Hensyn til Side for at vinde Kongen.

Grevinde Cosel hørte saa roligt, hun formaaede paa disse Meddelelser, som den unge Mand fremførte paa en hastig, snublende Maade; det var tydeligt, at han var stærkt forlegen ved at maatte tale saa aabent overfor den stolte Dame; men Haxthausen vedblev at paalægge ham intet at skjule og ikke at besmykke noget.

Da Grevinde Cosel tilsidst forbavset spurgte ham, af hvilken Grund han egentlig befandt sig her i denne paafaldende Forklædning, fortalte han, at han for nylig i en Duel havde dræbt Kongens Yndling, Grev Rantzau, og nu var flygtet for at undgaa sin Herres Vrede.

«Er det muligt!» udbrød Grevinde Cosel med tindrende Øjne. «Grev Rantzau død! Saa findes der Gud være lovet endnu Retfærdighed paa Jorden! — — Tak, kære Ven, der har De gjort en god Gærning og mig en uhyre stor Tjeneste!»

Hun trykkede varmt v. Thiemens Haand, og han

rødmede dybt; det var den unge Mands Sorg, at han aldrig kunde betvinge denne forræderske Rødme.

«Først Baron Brockdorph, nu Grev Rantzau!» — hviskede Haxthausen hen for sig, men højt nok til, at Grevindens skarpe Øre opfattede Ordene, «— og Grev Lecherenne er Krøbling for Livstid!»

«Hvad skriger De for, Ulykkesravn?» spurgte Anna harmfuldt og maalte Baronen med et foragteligt Blik; «Liv fordrer Liv!» tilføjede hun haardt og vendte sig atter til v. Thiemen for at faa nærmere Oplysninger om Duellen.

«De vil altsaa ikke sige mig, hvorfor De duellerede med Rantzau?» spurgte hun lidt efter. «Det behøves heller ikke — jeg læser det i Deres Ansigt og véd nu, at der foran mig staar en Mand, paa hvis Hengivenhed jeg kan stole.»

«Det er sandt, Madame!» svarede Kaptainen varmt og inderligt og vovede at trykke et Kys paa Grevindens Haand. «Og hvis De tør betro Dem til mit Førerskab, saa lover jeg Dem, saa vist som jeg staar her, at bringe Dem uskadt til Warschau og ind i Slottet. Hvis Deres Naade blot kan komme til at tale alene med Hans Majestæt, saa vil alt blive godt — — og De atter lykkelig — saa lykkelig, som De maa og bør være — —!» sluttede han saa hæftig bevæget, at Grevinden, paa hvem hans Ord lød som talte ud af hendes eget Hjærte, blev grebet deraf og med Taarer i Øjnene udbrød:

«Min Gud, hvor jeg takker dig, at du i dette Øjeblik sendte mig en saa god, en saa modig og dygtig Ven! — Kom,» tilføjede hun hastigt og vendte sig nu

til Haxthausen — «lad os i en Fart overveje, hvorledes jeg bedst skal komme afsted.» — —

Selvfølgelig maatte Kaptajn v. Thiemen beholde sin Forklædning — foruden Dragten bar han falsk Skæg og Haar — kun paa den Betingelse turde han love at skaffe Grevinden uhindret frem, og hun maatte iføre sig en tilsvarende Kvindedragt, derom var de alle tre strax enige. Intet Tyende skulde følge dem, jo færre de var, jo mere ubemærket kom de frem. Lisbeth maatte blive tilbage for at foregive, at hendes Frue var sengeliggende; hun skulde bringe Mad ind i Sovekamret, man var allerede vant til, at Grevinden kun vilde opvartes af hende. Og Haxthausen skulde vaage over hendes lille Søn og over alt, hvad der forøvrigt foregik.

Samme Nat begav Grevinde Cosel og hendes Ledsager sig afsted paa den skæbnesvangre Rejse. Det lykkedes dem virkelig uden Hindring at komme til Warschau. Kun ved et af de sidste Bedesteder før Polens Hovedstad hændte der noget, som foruroligede dem — en Afdeling sachsiske Soldater under Anførsel af Oberst la Haye — en god Ven af v. Thiemen — var kort førend de komne til Værtshuset, og af en Samtale mellem to af Soldaterne, som det lykkedes v. Thiemen at opsnappe, forstod han, at de var draget ud for at møde Grevinde Cosel og føre hende tilbage til Dresden — hendes Flugt var altsaa allerede meldt til det kongelige Kvarter i Polen.

— — —

Grevinde Cosel stod skjult bag Senge-Omhænget i Kongens Sovegemak paa Slottet i Warschau.

Hvorledes hun var kommen saa vidt, vidste hun

næppe selv. Som i Drømme havde hun tilbragt de sidste Dage, blindt rettende sig efter van Thiemens Anordninger og Forskrifter. Den unge Mand havde virkelig vist sig at være en udmærket Fører, hans Snarraadighed og Mod i Forbindelse med hans nøje Kendskab til Forholdene samt en vel forsynet Pengepung, som hun med usædvanlig Rundhaandethed ved Afrejsen fra Dresden havde stillet til hans Disposition, havde bragt dem hurtigt og sikkert frem.

Og nu stod Anna Constance altsaa her — som en Tyv eller Snigmorder trykket ind i de folderige Gardiner! Hun vovede ikke at røre sig, turde næppe drage Aande; men sit Hjærtes vilde Banken kunde hun ikke undertrykke, og hun syntes, at det gav Genlyd i hele Værelset.

Her ved det kongelige Leje, forklædt som en tarvelig Kvinde af Folket, med Haaret og Ansigtet skjult af et tæt Slør, stod hun, skælvende over sin egen Dristighed og i Angst for at blive opdaget; hun, hvis Ret det var at hvile paa Lejet der ved Kongens, hendes Husbonds Side!

Nej, nej, bort med disse Tanker, der kun bragte Uro og Bitterhed i hendes Sind! Hun vilde jo netop ikke være bitter. I Dage og Nætter havde hun raabt til Gud om at hjælpe hende med at faa alt, hvad der fandtes af Mildhed og Godhed frem i hendes Sind.

Intet bittert Ord, ingen Bebrejdelse skulde komme over hendes Læber, naar hun endelig igen holdt hans store, stærke Haand i sin; kun Fred og Hvile skulde han finde hos hende — Fred og Hvile for hans egne urolige og smertende Tanker. Og naar han saa hende,

hans Elskede og hans Hustru, saa ydmyget, saa grænseløs ulykkelig, da vilde Kærligheden atter vælde frem i hans Hjærte, og han vilde drage hende til sig, og stille, i vemodig Lykke vilde de finde hinanden igen.

Ja, ja, saaledes maatte det blive, der var ingen anden Udvej, alt andet var et rædselsfuldt Mørke, en levende Død, en Tilværelse, som hendes modigste, livskraftigste Tanke ikke evnede at fatte.

Grevinde Cosel havde aldrig før i den seneste Tid spurgt sig selv, om hun virkelig elskede Kongen, saa optaget havde hun altid været af hans Følelser overfor hende, saa overbevist om, at den Tid aldrig vilde komme, hvor det blev nødvendigt at gøre sig dette klart; han elskede hende, og det var hende nok.

Men nu, da alt var begyndt at vakle under hende, nu vidste hun, at hun elskede ham, ikke alene som den kongelige, fyrstelige Elsker, men som den Mand, en Kvinde kun én Gang i sit Liv hengiver sig til — elskede ham som en Del af sig selv.

At miste ham var at miste Livet. Og at tænke sig en anden Kvinde i hans Arme, en anden Kvinde skælve under hans Kys og ømme Ord! — — Nej, nej, det maatte ikke ske! En evig Pinebænks endeløse Kvaler! Det sled i hendes Legeme, og hun følte Graaden hulke sig frem. Men hun maatte ikke græde nu, Graaden kvalte Stemmen, og stille og tydeligt maatte Ordene komme frem, de Ord, der skulde finde Vej til hans Hjærte.

Først naar Tjenerne var gaaet — Kongens Livtjener var ved en uhyre Sum købt til intet at vide, intet at se — og alt var blevet stille, vilde hun liste sig frem.

I Værelset vilde der være mørkt som nu, kun ved den ene Side af Hovedgærdet brændte den hellige Lampe foran Kristusbilledet og Bedepulten og kastede sit svage, rødlige Skær hen foran Sengen; der vilde hun knæle med Sløret trukket ned over sig, og først naar Kongen befandt sig i denne halvvaagne, behagelige Døs, der gaar umiddelbart før Søvnen og Drømmen, vilde hun hviske hans Navn med al den Ømhed, hendes Hjærte rummede. Han vilde strax ikke vide, om han vaagede eller drømte, hendes Stemme vilde lyde til ham som fra en anden Verden, og inden han var bleven sig bevidst, at hun virkelig var der, lyslevende foran hans Seng, vilde hun allerede have sagt alt, hvad hun havde at sige — de milde, forsonende Ord, som skulde spare ham en Tilstaaelse og gøre Forsoningen til en længe attraaet Hvile for dem begge! — —

Men sæt, at Kongen nu kom beruset hjem eller — — aa Gud, den Tanke havde slet ikke endnu fundet Rum i hendes Hjærne — — sammen med en Kvinde — med denne anden! — Nej, saa grusom vilde Himlen ikke være imod hende. — — Var hun, den stolte, den uovervindelige ikke ydmyget nok! Havde hun ikke gjort grusom Bod, fordi hun i Lykkens Dage maaske ikke havde tænkt tilstrækkeligt paa Livets Forkrænkelighed og ikke været taknemlig nok, som Menneskenes Børn nu engang bør være overfor Himlens rige Gaver! — —

Hvad var det? Der gik en Dør! Blodet susede for hendes Øren, saa hun intet kunde høre. Det store, det frygtelige Øjeblik nærmede sig! Mod og Tillid! — Hun trykkede sig fastere ind i Gardinerne og stirrede

gennem en Fold med vidt opspilede Øjne imod Døren ind til Forværelset — den Vej, Kongen vilde komme.

Døren blev hastigt, men stille lukket op, og Vitzthum stod i Stuen med et brændende Lys i Haanden. Ingen fulgte efter — hvad kunde det betyde?

Vitzthum stillede Lyset fra sig, trak forsigtigt Døren til efter sig, saa' sig spejdende om i Stuen og gik lige henimod Sengen, hvor Grevinde Cosel stod skjult.

«Anna,» hviskede han, «kom frem, hører I!»

Da hun ikke rørte sig eller ved en Lyd tilkendegav, at hun var der, traadte han hurtigt nærmere, slog Gardinet til Side og trak den modstræbende, af Sindsbevægelse halvt afmægtige Anna frem.

«For Guds Skyld, Madame!» sagde han hviskende, «kom strax bort herfra. Hvis I bliver længere, er I Dødsens! Følg mig, og jeg skal bringe Eder trygt udenfor al Fare!»

Anna rev sig løs med et halvkvalt Skrig; hun var ganske hvid i Ansigtet og skælvede over hele Legemet.

«Gaa,» sagde hun med hæs, fortvivlet Stemme; «gaa og lad mig ene her!»

«Nej, I maa følge mig,» svarede Vitzthum saa bestemt, at Anna følte alt Haab vige. «I maa bort herfra — paa Øjeblikket.»

«Vær barmhjærtig, hav Medlidenhed med mig!» hulkede hun og laa paa Knæ foran Vitzthum. «Lad mig blive; jeg sværger Eder til, jeg skal intet ondt gøre. Jeg har ingen Vaaben paa mig — intet ondt i Sinde!» Graaden kvalte hendes Stemme, og Vitzthum saa' paa hende med et Blik fuldt af den dybeste Medfølelse.

«Anna, stakkels, stakkels Anna,» sagde han bevæget

og tiltalte hende efter Aars Forløb atter paa denne fortrolige Maade. «I maa komme med mig nu — det er for Eders egen Skyld, jeg beder Eder derom! — — I vil lide for haardt, hvis I bliver,» tilføjede han dæmpet.

Anna sprang op og stirrede vildt paa ham.

«Er det sandt?» sagde hun og greb om hans Haand. «Han — — Kongen kommer ikke alene?»

Vitzthum rystede alvorligt paa Hovedet: «Nej, Kongen kommer med — — en Dame!» — —

Anna sank om med et Skrig; i et Nu havde Vitzthums stærke Arm omslynget hende, og inden hun sansede, hvad der foregik, var hun allerede henne ved Døren.

«Nej, nej!» sagde hun og vilde holde sig fast ved Dørposten. «Jeg vil ikke bort! Jeg vil blive her — blive her og sønderrive hende med mine egne Hænder!»

«Stille!» hviskede Vitzthum og holdt sin Haand for hendes Mund, mens han kastede Sløret om hendes Hoved. «Hvis I skriger op, kommer Vagten, og vi er alle fortabte — I, jeg og van Thiemen!»

«Van Thiemen,» gentog Anna og strøg sig over Panden, som om hun vaagnede af en Drøm. «Aa Gud, har man opdaget ham?»

«Nej, endnu véd ingen uden jeg Besked om hans og Eders Nærværelse her — og det til Held for Eder begge; thi jeg skal sørge for at faa Eder ubemærket bort igen. Men I maa være stille og klog — intet vilde i dette Øjeblik skade Eders Sag mere, end om I blev truffet her!»

Saa ophidset Anna end var, følte hun, at Vitzthum

havde Ret; hun maatte i hvert Fald først samle sig, og viljeløst, uden Modstand lod hun sig føre bort af den brave, velmenende Vitzthum.

Grevinde Cosel vendte tilbage til Dresden berøvet ethvert Haab om nogensinde at vinde sin Elsker igen, saaledes som hun før havde haft ham.

Da den første Fortvivlelse efter Skuffelsen ovre i Warschau havde sat sig, var hun atter bleven grebet af sin tidligere Trods. Hun vilde absolut tale med Kongen og som hans Hustru, med hans egne skrevne Ord som Vidne, fordre sin Ret. Hun havde intet forbrudt, og behøvede ikke at skjule sig eller skamme sig over noget!

Grev Vitzthum havde brugt hele den Nat, der fulgte efter Scenen i Kongens Sovegemak, til at faa hende beroliget og bort fra hendes vanvittige Idé om at ville se Kongen. Han svor højt og helligt, efter som han kendte Forholdene og Majestætens Sindsstemning for Tiden, at hun derved kun vilde sætte alt paa Spil.

Endelig havde Grevinden givet efter for hans Overtalelser, og det var alligevel blevet Oberst la Haye, der kom til at eskortere hende tilbage til Dresden; men Vitzthum sørgede for, at Kongen ikke fik andet at vide, end at Patrouillen havde truffet Grevinden undervejs, og at hun, da hun erfor Kongens Ønske, strax var vendt om.

Denne Eftergivenhed fra hendes Side syntes imidler-

tid ikke at have Spor af formildende Indflydelse paa Kongens Stemning, tværtimod snarere at anspore ham til at stille endnu ubarmhjærtigere Fordringer; og ofte i de følgende Maaneder fortrød hun bittert, at hun havde rettet sig efter Vitzthum og ikke lydt sin egen Vilje, der bød hende at blive der, hvor Faren var.

Det varede ikke længe, førend Meddelelserne fra Warschau talte højt om Kongens nye Maitresse, og snart vidste alle i Dresden Navnet paa den polske Dame, der skulde blive eller snarere allerede var Grevinde Cosels Efterfølgerske. Slag i Slag fulgte derovrefra Beretninger om de overdaadige Fester, hvormed Fyrsten fejrede sin ny Kærlighed, og de vægtige Gaver, som han med kongelig Rundhaandethed lagde for den skønne og forlystelsessyge Polakindes Fødder.

Grevinde Cosel rasede og svor, at kunde hun ikke holde sin Elsker fast, hendes Ægteherre og Husbond skulde ingen Magt paa Jorden faa hende til at give Slip paa! Kongen kunde da ikke blive evigt i Polen — Julen nærmede sig, og med den det Tidspunkt, hvor Frederik August regelmæssigt vendte tilbage til sin sachsiske Hovedstad. Den polske Skøge vilde vel ikke nedværdige sig saa dybt, at hun, der hørte til den højeste Adel, som et andet letsindigt Fruentimmer fulgte med det kongelige Følge! Men skulde hun alligevel vove det, da svor hun, Anna Constance, Kongens Hustru, at hun ikke skulde komme levende fra Dresden.

Den næste Fordring, der fra Warschau stilledes til Grevinde Cosel, var ved at overvælde hende.

Kurfyrst Frederik August ønskede, at Grevinde Cosel udleverede den saakaldte Ægteskabskontrakt —

«le papier», som Dokumentet kaldtes i Forhandlingerne.

I Begyndelsen førtes disse med stor Skaansomhed; man henstillede i al Venskabelighed til Grevindens gode Forstand og Hjærte, om det dog ikke vilde være bedst i al Mindelighed at ordne denne Sag. Hans Majestæt havde i sin Tid — som hun selv maatte kunne indse — bundet sig ved altfor store Løfter — Forpligtelser, som hans Stilling som Landets Fyrste ikke tillod ham at opfylde — og hun vilde ved nu godvilligt at løse ham fra disse trykkende Baand gøre ham til sin Ven for Livet og kunde stille hvilke Betingelser, hun med Rimelighed fordrede som Erstatning.

Anna Constance, der først var lamslaaet, vandt efterhaanden sin Sikkerhed igen, og med udpræget Energi og ikke just paa den høfligste Maade svarede hun de kongelige Udsendinge, at ingen nok saa gyldne Løfter nogensinde skulde faa lokket det Papir fra hende, som Kongen selv, af egen fri Vilje og paa sit kongelige Æresord havde overdraget hende.

Det dyrebare Papir bar hun nu altid paa sig, hun havde med Lisbeths Hjælp syet det ind i et Livstykke, som ikke kom af hende, hverken Dag eller Nat, og hun var rede til at forsvare det med sit Liv – hun havde altid en ladt Pistol ved Haanden.

At Kongens Fordring var kendt af alle, fik Grevinden snart Vished for; thi det var nu intet nyt mere, at en Bejler indfandt sig hos hende for at lægge Haand og Hjærte for hendes Fod. De fleste af disse Herrer fik imidlertid en saa unaadig Modtagelse, at ikke alene Ægteskabslysten forgik dem selv, men de skræmmede

ogsaa mulige Efterfølgere bort, saa at Anna i hvert Fald for en Tid fik Ro for disse Ægteskabskandidater.

Grevinde Cosel nærede i sit Hjærte stadig det Haab, at alt dog vilde forandre sig. Kongen maatte jo for Tiden være halvt afsindig, ude af Stand til at tænke klart — udelukkende paavirket, som han var af hendes værste Fjender: Flemming, Wackerbarth, Polakinden og hendes Slægt.

Et nyt og uventet Slag traf Grevinden, da hun en Dag modtog en kongelig, kurfyrstelig Befaling til øjeblikkeligt at forlade Dresden og begive sig til Pillnitz.

Hvis hun ikke fik Kongen i Tale, vilde alt styrte sammen for hende, det forstod hun; og hensynsløst, uden at ville høre paa Fornuft, nægtede hun paa det bestemteste at lystre Ordren. Selv Haxthausen, som hidtil havde delt hendes Mening, at den eneste Mulighed for en Forbedring af Situationen var, at hun kom til at tale med Kongen, bad og bønfaldt hende om at rette sig efter Hans Majestæts Vilje.

Det var en Dag først i December, at Haxthausen paa et af sine sædvanlige Formiddagsbesøg hos Grevinde Cosel havde brugt al sin Veltalenhed for at faa hende til at rejse, uden dog at have opnaaet det mindste. Grevinde Cosel græd og skændte skiftevis; den godmodige Baron havde den dybeste Medlidenhed med sin ulykkelige Veninde uden i mindste Maade at føle sig krænket over de bitre, uretfærdige Anklager, hun i sin Ophidselse udslyngede mod ham selv.

«Hvorfor kan I ikke heller hjælpe mig med at komme bort herfra?» udbrød hun bittert. «Kan jeg blot naa Berlin, saa er jeg hjulpen. Der har jeg van

Thiemen, og der er ikke den Ting, han ikke tør og vil vove for min Skyld. Han har lovet mig at tale min Sag baade hos den preussiske Konge og hos den danske, Frederik den Fjerde!»

«Ak, kære Frue, hvad vil De opnaa ved disse Hoffer?» svarede Baronen. «Ikke andet end nye Skuffelser! I Berlin er Kong Frederik Wilhelm endnu altfor optaget af sin nye Regerings Pligter til at interessere sig for andres Sager, og desuden skal han, efter hvad der forlyder, være en Herre, der kun bryder sig om Soldater og Krig og ikke har megen Forstaaelse for Kvinder og blidere Følelser.»

«Det samme skriver v. Thiemen,» sagde Anna forknyt. «Hvilken Ulykke for mig, at Kong Frederik døde netop nu — han havde ikke nægtet mig sin Bistand! Det er, som om alt havde sammensvoret sig imod mig! — — Men Frederik den Fjerde af Danmark vil forstaa mig,» tilføjede hun lidt efter i en forhaabningsfuld Tone; «han, som engang var saa forelsket i mig, og som nu selv fornylig skal have knyttet et Forhold paa samme Betingelser, som Kurfyrsten og jeg i sin Tid, han vil ikke nægte mig sin Hjælp, og han vil vide at skaffe mig min Ret.»

«Vi har før talt om den Sag, chère amie,» svarede Haxthausen, «og vi var blevne nogenlunde enige om, at der ikke var meget at haabe. Kong Frederik er som Allieret i Krigen mod Sverrig nøje knyttet til sin høje Fætter, Kurfyrsten af Sachsen, og vil ikke i denne Sag kunne handle imod hans Vilje, uden at vække hans Vrede — derfor vil han ikke hjælpe Dem.»

«Nej, De har Ret,» udbrød Anna bittert, «alle er

fejge og hjærteløse, og heller end selv at risikere det mindste vil de se en Uskyldig og tilmed en værgeløs Kvinde lide den grusomste Overlast uden at røre en Haand for at hjælpe hende!»

«Tal dog ikke saa bittert, Deres Naade, Kongen vil Dem i Virkeligheden ikke noget ondt,» sagde Haxthausen.

Grevinde Cosel stirrede med opspilede Øjne paa ham og gav sig til at le med en haard, uhyggelig Latter.

«Jeg mener,» skyndte Baronen sig at fortsætte, «at hvis De, chère Madame, kun kunde tvinge Dem til at slaa af paa nogle af Deres Fordringer, vilde De endnu kunne have et langt og lykkeligt Liv i Vente!»

«De mener, at jeg skulde udlevere Kontrakten?» spurgte Anna og saa' fast paa ham.»

«Det mener jeg,» svarede Haxthausen og mødte roligt hendes Blik.

«Aa Gud!» udbrød hun og slog Hænderne for Ansigtet. «Ogsaa De! De, som jeg troede vilde kæmpe med mig til det sidste! — —»

Haxthausen vilde tale; men hun vedblev i stigende Hæftighed og med en Stemme, der skælvede af undertrykt Graad:

«Forstaar De da heller ikke, hvad det er, man forlanger af mig, naar man fordrer, at jeg skal udlevere min Ægteskabskontrakt? — — Det er mit Liv og mine Børns Fremtid! Hvis jeg giver dette Papir fra mig, saa stempler jeg mig selv som en Skøge og letfærdig Kvinde, og mine ulykkelige Børn har fuld Ret til at skamme sig over deres egen Moder. — — — Hvorfor tror De, at jeg i sin Tid saa længe modstod Kongens

Bejlen og ikke hengav mig til ham, førend jeg havde hans Ord for, at jeg var hans retmæssige Hustru, og at han fordrede, at alle saa' og ærede mig som saadan? — —» hun gjorde en Pause og rettede sig — «ene og alene fordi jeg vilde vedblive at være en hæderlig Kvinde! I otte samfulde Aar har jeg med Ære hævdet min Stilling som Kongens Hustru, og nu skulde jeg selv erklære hele denne Tid for en Fejltagelse — en Skændsel og mit Ægteskab for at være en løs, ulovlig Forbindelse! — — Nej, nej, det kan dog intet rettænkende Menneske forlange af mig!»

Hun brast pludselig i hæftig Graad og lod sig overvældet falde ned paa Sofaen. Haxthausen, der var dybt bevæget, søgte saa godt han formaaede at trøste og berolige hende.

«Hvad nytter det,» udbrød hun vredt og tørrede sine Taarer, «at man byder mig fyrsteligt Underhold og Ret til at bo, hvor jeg vil indenfor Sachsens Grænser, naar jeg derved sættes i Klasse med en afskediget Maitresse! Og jeg skal oven i Købet forpligte mig til aldrig at være der, hvor Kongen er! — — Kongen, min egen Gemal, mine Børns Fader, skal jeg fly og gemme mig for, som om jeg var en Forbryder! — Nej, og atter nej — —!»

En Tjener aabnede Døren og meldte, at General-Feltmarskal Flemming ønskede at tale med Grevinden.

Anna for sammen og blev ligbleg; men da hun allerede saa' Flemming i Døren, rejste hun sig hurtigt og gik med rolig, værdig Holdning den Indtrædende i Møde.

Flemming hilste med udsøgt Artighed paa Grevinden,

som høfligt gengældte hans Hilsen, men ikke bad ham tage Plads og ogsaa selv blev staaende.

Baron Haxthausen vilde tage Afsked, men Anna holdt ham tilbage, idet hun sagde: »Grev Flemming og jeg har ikke andet at forhandle, end hvad De, kære Ven, kan høre paa.»

Flemming nikkede samstemmende og sagde henvendt til Grevinden: «Madame, jeg kommer i Hans kongelige Højhed, Kurfyrstens Ærinde.»

Anna bøjede Hovedet, men svarede intet.

«Det er Hans Majestæts Ønske, at De, Madame, endnu i Dag forlader Dresden og under fornøden Eskorte begiver Dem til Pillnitz.»

Flemming saa' spørgende paa Grevinden; hun tav stadig.

«I Pillnitz har De foreløbig at opholde Dem, indtil Hans Majestæt har taget nærmere Bestemmelse angaaende Deres Fremtid, eller De selv, Madame, ved at udlevere «le papier» har bragt en Forandring i Forholdene,» fortsatte Flemming.

«Hvor opholdt Hans Majestæt sig, da han overdrog Dem dette Budskab?» spurgte Grevinden.

«Det er jeg ikke bemyndiget til at meddele.»

Annas Læber krusedes haanligt. «Eh bien!» sagde hun. «Vil De, Hr. General-Feltmarskal, bringe Hans Majestæt den Besked, at Palaiset her tilhører mig, og at jeg ikke agter at lade mig vise Døren i mit eget Hus. Med Hensyn til Ægteskabskontrakten — —»

Haxthausen hostede advarende; men Flemming lod hende ikke tale ud: «Den Besked er det mig desværre umuligt at bringe Hans Majestæt, Madame. Men som

Deres gode Ven vil jeg alvorligt raade Dem til i dette Øjeblik at rette Dem efter Kurfyrstens Vilje.»

«Deres Venneraad kan De bruge ved en bedre Lejlighed end her,» svarede Anna stolt, «og min Beslutning staar fast.»

«Det vilde gøre mig oprigtigt ondt og være mig højst ubehageligt, om Deres vedblivende Vægring skulde bringe mig til — efter Kongens Ordre — at slaa ind paa en anden Tone.»

Anna for let sammen ved disse Ord og vilde sige noget, men syntes at betænke sig og tav.

«Jeg vil tillade mig at komme igen i Morgen ved samme Tid og haaber, De da er kommen paa andre Tanker, Madame!» sluttede Flemming.

«De skal være velkommen!» svarede Anna og tilføjede, idet hun vinkede affærdigende med Haanden: «Paa Gensyn!»

Flemming tog Afsked; da han rakte Haxthausen Haanden, bad han ham gøre, hvad han kunde, for at faa Grevinden til at indse det rigtige i at rette sig efter Kongens Ønske.

Og ikke alene Haxthausen, men ogsaa hans Søster Emilie og Baronesse Vitzthum gjorde i Dagens Løb deres bedste for at faa Anna til at indse det vanvittige i at modsætte sig den kongelige Befaling; men det var ikke muligt at faa hende omstemt, og dog kunde Grevinde Cosel ikke tvivle om, at disse tre Mennesker virkelig mente hende det vel og raadede hende efter bedste Overbevisning.

Fru Vitzthum var allerede for lang Tid siden atter begyndt at omgaaes med sin forhenværende Svigerinde.

Den varmhjærtede Dames Vrede varede sjældent længe, og da hun saa Anna saa ulykkelig, grebes hun af en oprigtig Medfølelse og gjorde, hvad hun kunde for at opmuntre og trøste hende — rigtignok blev hun ogsaa nu ofte skræmmet tilbage af Annas hovmodige, stolte Væsen; men hun holdt tappert Stand; hun syntes selv, at man for altfor haardt, altfor hensynsløst frem imod den Ulykkelige. — Det var dog ikke hende alene, der havde fejlet!

Anna Constance var efter en frygtelig Nat, forpint og udmattet, endelig helt ud paa Morgenen falden i en fast, tung Søvn. Hun vaagnede bedøvet og forvirret uden strax at kunne besinde sig paa, hvad det egentlig var, der foregik med hende — en Følelse af vaagnende Sorg laa over hende, og dog havde hun drømt lyst og godt. Hun var bleven fejret som Kongens Hustru og Landets Herskerinde — Kongen elskede hende som før og kom gaaende gennem den overbyggede Gang for at hente hende over til Slottet! — Men ak, hun vidste nu altfor vel, at dette kun var en Drøm; med grusom Klarhed stod pludselig hendes frygtelige Skæbne foran hende. Kongen kom aldrig mere gennem den Gang — i Maaneder, snart et helt Aar, havde Døren været laaset.

Og dog, hvad var det for en Lyd?

Hun satte sig op i Sengen og lyttede.

Der gik nogen i Gangen! Skulde det alligevel være Kongen — ingen anden havde Nøglen! Henriette Vitzthum havde betroet hende, at Hans Majestæt befandt sig umiddelbart i Byens Nærhed — maaske havde hun været hos ham — og endelig var hans

Hjærte smeltet — og nu kom han selv for at tale med hende!

Hun stirrede med vidt opspilede Øjne imod Døren, som om hun ventede at se en Aabenbaring.

Saa hørte hun atter Larm, men dennegang som af mange Mennesker og tunge Vaaben. Du store Gud, kom de for at fængsle hende — eller for at myrde hende! Hun raabte højt paa Lisbeth, og sprang ud af Sengen.

«Hvad er det for en Larm i Gangen der?» spurgte hun ligbleg og skælvede, saa hun maatte støtte sig til Sengen for ikke at falde.

Nu hørtes der tydelige Hammerslag derinde fra.

«Hører du Lisbeth, hvad er det dog?»

Lisbeth svarede ikke, men rystede bedrøvet paa Hovedet.

«Gaa hen og træk Gardinerne fra Vinduet og se hvad der foregaar,» sagde Grevinden, og hendes Stemme lød atter rolig og bydende.

Lisbeth gjorde, som hendes Frue befalede; en trist Vinterdags graa Lys faldt ind i Værelset og formaaede knapt at dæmpe det røde Skær fra Natlampen, som endnu brændte paa et Bord henne ved Sengen.

«Naa, hvad ser du?» spurgte Grevinden, da Lisbeth ikke gjorde Tegn til at ville sige noget.

«Svar mig, hører du!»

Lisbeth vendte sit af Graad fortrukne Ansigt mod Grevinden og stammede: «Aa Gud, Deres Naade, det er Haandværkere — —»

Med et Spring stod Anna ved hendes Side og bøjede sig fremover imod Ruden. Hun udstødte et Skrig,

vaklede et Par Skridt tilbage og greb Lisbeth haardt om Armen.

«De bryder Gangen ned,» hviskede hun med tonløs Stemme; saa kastede hun sig højt hulkende om Lisbeths Hals og græd længe og hæftigt.

«Pak hurtigt mit Tøj sammen,» sagde Grevinden noget senere, da hun atter begyndte at fatte sig. «Nu rejser jeg! — Send Bud til Haxthausen, jeg vil strax tale med ham.»

Men da Haxthausen indfandt sig, havde hun allerede igen ombestemt sig, og Baronen traf hende kun endnu mere umedgørlig end den foregaaende Dag.

Midt paa Dagen meldte Tjeneren med et paafaldende bestyrtet Udseende, at General Flemming atter var der for at tale med Grevinden.

Anna havde endnu ikke faaet givet Befaling til at lade Generalen komme, før hun hørte Vaabenklirren og saa Flemming træde ind i det foran liggende Værelse, fulgt af en Afdeling kongelige Vagtsoldater.

Ved dette uventede Syn fik Anna en Fornemmelse, som om hun pludselig havde faaet et voldsomt Slag for Brystet, men hun tvang sig til at være rolig og rejste sig for at tage imod sin Gæst.

I fuld Feltmarskalsuniform traadte Flemming ind til hende, medens Soldaterne blev staaende i det andet Værelse.

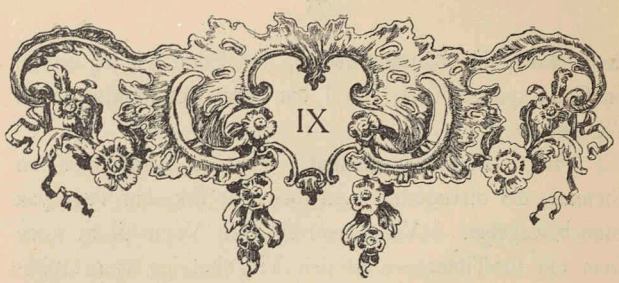
Efter at Generalen lige saa ærbødigt som Dagen forud havde kysset Grevindens Haand, trak han et Dokument med vedhængende Segl frem, som han langsomt gav sig til at rulle op.

«Madame!» begyndte han saa. «Inden jeg læser

denne kongelige Kundgørelse op for Eder, vil jeg endnu en Gang spørge Eder, om I har forandret Mening siden i Gaar?»

«Hr. General-Feltmarskal,» svarede Anna med en Stemme, der dirrede let, men forøvrigt ikke bar Tegn paa Sindsbevægelse. «Vil I beordre min Vogn til at køre frem om to Timer — til den Tid skal jeg være rejsefærdig. — — Eders Soldater kan I tage med Eder,» tilføjede hun stolt. — «I har mit Ord paa, at jeg uden Modstand vil drage til Pillnitz!»

Da Mørket begyndte at falde, forkyndte Kanonsalut og Klokkeringning, at Sachsens Kurfyrste atter vendte hjem til sin Hovedstad. I hans Følge var den polske Grevinde Dønhoff, den nuværende «maitresse en titre», Anna Constances sejrrige Efterfølgerske.

SLUTNING.

Mange Aar er forløbne siden hin Vinterdag, da Grevinde Cosel sammen med sin trofaste Lisbeth og sin lille Søn kørte bort fra Dresden — forsmaaet og forvist af den Mand, der otte Aar før havde kaldet hende til Hovedstaden for at overvælde hende med enestaaende Udmærkelser og Gunstbevisninger.

Frederik Augusts Lidenskab havde draget Anna Constances Navn frem for Offentligheden og gjort det kendt langt ud over Sachsens Grænser; da hans Glød slukkedes, forsvandt det atter i Mørke og Glemsel.

Andre Kvinder fulgte efter hende i Fyrstens Gunst, andre Interesser optog det Selskab, hun engang havde behersket, ingen savnede hende, ingen bekymrede sig om hende — — Grevinde Cosel var død for Verden.

Det er Midsommer. Himlen er høj og blaa, Luften lys og klar, Solens Glød lokker Frugtbarhed og Rigdom frem af Jordens Skød, farver blege Kinder røde

og giver trætte, matte Øjne Liv og Glans paa ny. Fuglene synger, og alting synes at fryde sig i den dejlige Sommer.

Men oppe paa den høje, mørke Basaltklippe troner Fæstningen Stolpen ligegyldig og udeltagende for al den lyse, velsignede Herlighed. Dyster og truende hæver den sig i Landskabet med sine befæstede Mure og imponerende Taarne. Sommer saa vel som Vinter, i Sol som i Sne og Slud gaar Vagten paa Murene og foran Portene sin tavse Gang frem og tilbage paa sin Post. Kommandanten, General von Boblick er en streng og ordknap Herre, som med pedantisk Nøjagtighed følger sine Instruxer — og disse lyder paa — saa vidt muligt — at afholde Garnisonen fra enhver Forbindelse med Omverdenen, og fremfor alt nøje at vogte paa den kvindelige Fange, som nu i elleve Aar saa omhyggeligt gemmes bag Johannes-Taarnets forsvarlige Mure.

Ingen uden for Fæstningen véd, hvem denne Fange er — og inden for Fæstningen tier alle. Instruxen lyder paa intet at se, intet at høre og intet at røbe, og Soldaten véd, at Ulydighed og Overtrædelse kan koste ham Livet.

I det Stokværk af Johannes Taarnet, hvor Grevinde Cosel og Kurfyrsten med hans Kavallerer spiste til Middag hin Sommerdag under Tordenvejret, sidder nu i en Lænestol foran Vinduet en Kvinde med en opslaaet Bog paa Bordet foran sig. Det er Anna Constance.

Hendes paafaldende Skønhed har ikke forladt hende til Trods for alt, hvad hun har gaaet igennem, og de 43 Aar, som hun nu er fyldt. Hendes Øjne er lige sorte, lige dybe og lige straalende, kun det skælmske, livssprudlende

Blik findes ikke mere i dem. Hendes Haar er svært og langt som dengang, men Pudret skjuler de hvide Sølvtraade, der i rigelig Mængde trækker sig igennem de sorte Masser.

Hendes før saa blændende hvide Teint er bleven en Ubetydelighed mindre livsvarm og straalende, men den let gullige, matte Farvetone, som den har faaet, klæder hende fortræffeligt og passer udmærket til den modne Fyldighed, der er kommet over hendes Former — og disse er endnu majestætiske og fornemme. Hendes Paaklædning er yderst omhyggelig, hun er iført en smagfuld sort Kniplingskjole med Perlebroderi; en Buket friske Roser er stukken fast foran i Brystet i Livets stærke Udskæring. Haaret er kunstfærdigt opsat, og hele Toilettet bærer Præg af, at hun anvender megen Tid derpaa.

Nischen, hvori Grevinden sidder, er helt fyldt af høje, brede Bogreoler med Bøger i tætte, mest dobbelte Rækker. Anna kalder denne Del af Stuen for sit Bibliothek, og her tilbringer hun den største Del af sin Dag; kun om Vinteren, naar Kulden tvinger hende dertil, flytter hun Lænestolen hen foran Kaminen. Hendes trætte forpinte Sind finder bedst Ro og Glemsel, naar hun fortaber sig i sine kære Bøger, disse stumme Venner, der altid er hos hende, og som bedre end højtalende Ord formaar at lede hendes Tanker bort fra det, hun ikke vil, ikke tør tænke paa.

Men i Dag evner Bogen ikke at fængsle hende, der er en stærk og ubetvingelig Uro over hende. Hun lægger Bogen fra sig og begynder at gaa frem og tilbage i det store Rum, mens hun uafladeligt med et

spændt Udtryk holder Øje med Taffeluret, der staar paa Kaminen.

Nu standser hun foran det og lytter. Rigtigt! Idet Viserne staar paa elleve, begynder Klokkerne nede i Landsbyens Kirke at ringe, og andre Klokker stemmer i med.

I over otte Dage har dette nu daglig gentaget sig; fulde to Timer har Ringningen varet. Hun véd, at det maa være for en Død og for en fyrstelig Person, at der ringes; men hvem — hvem er det? Ingen har svaret hende paa hendes Spørgsmaal, selv den imødekommende Lieutenant Hjelm, der dog saa gærne vil være elskværdig og god imod hende, har givet det Svar, at Instruxen desværre byder ham at tie.

Kongen! — Kan det være Kongen? Nej! — Dresdens Porte har ikke været lukkede; hver Dag er Stafetten med Bud og Brevskaber fra Residensstaden kommen til Fæstningen — hun véd det sikkert; thi det hører til en af hendes daglige Adspredelser at staa ved Vinduet og passe paa, naar han kommer ridende.

Enkekurfyrstinden var død for flere Aar siden — det vidste hun; tilbage var altsaa kun Kurprinsen og Dronningen.

Skulde det være Dronningen? Ja, hun følte, at det maatte være hende, denne Kvinde, som hun hadede, og der nu — for sent — var gaaet ind til den evige Hvile. Havde hun dengang i 1705 ikke været, da var hun, Anna Constance, bleven Dronning samtidig med, at hun blev Kurfyrstens épouse! Og hvor havde alt da ikke været anderledes!

Hun sank ned paa en Stol og skjulte Ansigtet i

sine Hænder. Med Klokkernes Ringning vaktes alle Minder; de vældede frem fra de dybeste Gemmer i hendes Sjæl. Bitre, smertefulde Tanker, som hun havde brugt Aar og næsten overmenneskelig Selvovervindelse for at bringe til Tavshed, martrede nu atter hendes Hjærne og Hjærte.

Fortvivlelse, Had og Bitterhed sled igen i hendes Sind, og som en fjærn, fjærn Stjærne søgte Haabet at trænge igennem med en svag, lysende Straale.

Dronningen var død! Nu var det hendes Tur! Efter Kontrakten skulde Kongen nu komme og hente hende! — — —

Hun sprang op og gik hen til Vinduet, som stod aabent; den varme Luft strøg over hendes Kind og Pande. Hun rev Roserne ud af Kjolelivet og skjulte Ansigtet i dem.

Aa Gud, hvor hun følte sig alene; hun kunde næsten ikke holde denne Ensomhed ud! Men at kalde paa en af sine Jomfruer kunde hun endnu mindre, det var alle udannede, plumpe Bondepiger — for ingen af dem følte hun ringeste Sympathi.

Og medens Kirkeklokkerne vedblev at ringe, drog i rivende Hast de sidste fjorten Aar af hendes Liv forbi hendes indre Øje.

Hun saa sig selv i Pillnitz, bevogtet og afspærret til alle Sider, pint og plaget af de evige Opfordringer til at udlevere Kontrakten og at sige, hvor hun havde gemt sine Kostbarheder. Endelig -- efter næsten to Aars Forløb — kom den mørke Vinternat, da det ved van Thiemens Hjælp lykkedes hende at flygte. Lisbeth fik hun med sig; men hendes Søn, den lille

Frederik August, maatte hun lade blive tilbage. Hendes Hjærte blødte endnu hver Gang, hun tænkte paa den frygtelige Afsked. Barnet laa trygt i sin lille Seng og sov med et lykkeligt, uskyldigt Smil paa sit søde Barneansigt — ak, saa ligt hans Faders! — og anede ikke, at hans Moder med Fortvivlelse i Hjærtet jamrende knælede foran hans Leje, for kort efter at være ude i den Verden, som nu kun rummede ondt for hende, og som var fyldt af Fjender — kolde, ubarmhjærtige, uden Medlidenhed og Naade. Og dog havde det Aar, som fulgte efter, været lykkeligt — lykkeligt i Forhold til dem, der var gaaede forud og til de mange bitre, der fulgte efter.

I Berlin, hvortil hun dengang var flygtet, og hvor v. Thiemen var ansat i den preussiske Hær, havde hun levet nogenlunde trygt under Kong Frederik Wilhelms Beskyttelse, i Nærheden af en Mand, der elskede hende med en ungdommelig, sværmerisk, ren og uegennyttig Kærlighed. Ofte senere havde hun spurgt sig selv, om hun maaske dog havde handlet taabeligt ved ikke at give efter for den unge forelskede Officers brændende Bønner; — som hans Hustru vilde hun have været skaanet for al videre Forfølgelse; men — hendes Samliv med Kurfyrsten ogsaa dermed være stemplet som et ulovligt, letsindigt Forhold. Nej, hun angrede ikke, at hun var vedbleven at føre Kampen videre for sin Ære og for sin Ret, selv om hun tilsidst havde maattet ligge under. Den brandenburgske Konge havde, til Trods for van Thiemens stadige Forestillinger, ikke villet yde hende sin værdifulde Bistand overfor Kurfyrsten, men havde heller ikke villet række Haanden til hendes

Fjender. Gang efter Gang, naar den sachsiske Gesandt, v. Manteuffel, paa sin Herres Vegne bad om at faa Grevinden udleveret, gav Frederik Wilhelm det samme Svar: den fremmede Dame havde søgt Beskyttelse i hans Hovedstad, han havde ingen Grund til at nægte hende den, men ønskede for øvrigt ikke at blande sig i Kurfyrstens Elskovsaffærer.

Og saa var alligevel den Stund kommen, da Soldaterkongen havde ladet sig overliste. Anna Constance var, ledsaget af van Thiemen, rejst til Halle for at ordne nogle Pengeanliggender og anede ikke Uraad. Da traadte pludselig den preussiske Oberst von Winterfeldt en Aften ind i hendes Værelse paa Gæstgivergaarden og erklærede hende for Arrestant — nogle Timer senere blev hun højtidelig udleveret til sachsiske Officerer som «politisk Overløber».

Kun ved en ren Tilfældighed havde hun forinden funden Anledning til at faa den modstræbende v. Thiemen sendt bort. Den unge Mand havde været Fortvivlelsen nær ved at skulle skilles fra hende under disse Forhold; men hun havde bestemt fordret af ham, at han skulde bringe hendes Ægteskabskontrakt, som hun altid førte med sig, i Sikkerhed. Forøvrigt havde hun aldrig senere faaet at vide, om han var kommen lykkelig fra sin Mission — han flygtede igennem Vinduet, og hun forstod paa Skuddene og Raabene, der strax efter hørtes udenfor, at han var bleven set og forfulgt. Og hun mindedes med en Gysen, som endnu elleve Aar efter fik hende til at skælve, den frygtelige Køretur, som nu fulgte. Alene, uden et medfølende Menneskes Selskab, med sabelraslende, vaabenklirrende, mørke og

truende Soldater rundt om Vognen og med to Officerer inde hos sig, kørte hun, bunden paa Hænder og Fødder, for ikke at gøre en Ulykke paa sig selv, som det hed, en endeløs Vej — Nat og Dag og endnu en Nat med kun faa Timers Hvile i ukendte Gæstgivergaarde; først den anden Dags Aften holdt Vognen, og man sagde, at hun var ved Bestemmelsesstedet.

Aldrig, aldrig, saa gammel hun end blev, glemte hun den Køretur! Da hun tre Aar før var kørt bort fra Dresden til Pillnitz, mente hun, at der ikke gaves større menneskelig Ve end hendes; nu forstod hun, at Maalet dengang langt fra var fuldt. Nu havde hun ikke som dengang en trofast Kammerpige, ved hvis Bryst hun kunde græde og skrige sin Smerte ud og være vis paa at finde Forstaaelse, intet Barn, der stirrede paa hende med søde, spørgende Øjne eller lallede sin uskyldige, uforstaaelige Tale, som mod hendes Vilje fik hende til at smile midt i sine Taarer.

Det var netop Juleaften, da hun kom hertil; Kirkeklokkerne ringede Højtiden ind og sang deres hellige Budskab om Fred og Forsoning paa Jorden og iblandt Menneskene. Først da hun steg ud af Vognen og saa' v. Wehlens Skikkelse, vidste hun, hvor hun var! Stolpen, det frygtelige, det forhadte Stolpen var det altsaa, man bragte hende til, og hvor hun nu skulde bo som Fange! — Drømmen fra dengang i Pillnitz havde spaaet grusomt sandt!

Efter Kamp og Jammer, som hun ikke taaler at mindes, er der i de sidste Par Aar endelig falden Ro over hende, Haabløshedens stille Fortvivlelse; hun raser og skriger ikke mere, forsøger ikke at løbe Hovedet mod

sin Fængselsmur for at knuse den forpinte Hjærne, der ikke længer kan rumme alle de martrende Tanker. Aa nej; nu behøver man ikke Dag og Nat at holde Vagt hos hende, stille og ensformigt forløber Tiden her i Johannestaarnet, som helt er indrettet til Beboelse for hende. I første Stokværk er Spisestuen og Køkkenet — det sidste indrettet i en af de store Nischer — ovenover er Dagligstuen med Bibliotheket, der, hvor hendes Bøger staar, og hvor hun helst opholder sig. Øverst oppe er Soveværelset; herfra har hun den videste Udsigt. I mange Aar kunde hun slet ikke taale at opholde sig der. Det var, som om en usynlig Magt stadig drog hende til Vinduerne, og alt udenfor skreg til hende om den navnløse Elendighed, hvori hun levede. Dér laa Pillnitz — og dér, langt ude i Horisonten, Dresden med det kongelige Slot! Hun saa' intet af det, kun i usædvanligt klart Vejr Spirene i Pillnitz; men hun vidste saa nøje, hvor det skulde ligge, og hendes Fantasi foregøglede hende det saa levende, som om hun havde det lige foran sig.

I Dag — efter lang Tids Forløb — var atter alle disse Minder stormet ind over hende, og hun formaaede ikke som ellers at vise dem fra sig. Men ogsaa udenfor i Fæstningen var der i Dag en sær Uro. Fra den tidligste Morgen havde der været en Færdsel og Travlhed, som var hende paafaldende. Hun havde set, at der var blevet bragt Fjerkræ og Vildt over i Kommandantens Bolig, og tænkt sig, at der skulde være Selskab; det var ikke noget sjældent. Disse Fester var altid en Adspredelse for hende — hun gik da ikke i Seng, men blev staaende hele Natten i Vinduet, indtil

der blev stille derovre — og lyttede efter Raabene og Sangen.

Nu bøjede hun sig ud for nøjere at iagttage, hvad der foregik. Nej, det kunde ikke være Forberedelser til en almindelig Fest; hele Fæstningen syntes jo at være paa den anden Ende, Uniformer, Geværer og Kanoner blev pudset og gnedet som til Parade, Officerer og Menige færdedes ud og ind i synlig Ilfærdighed og Travlhed.

Hvad kunde dette betyde? En vild og svimlende Tanke greb hende; hun maatte op paa Taarnets Platform for at se, om nogen skulde komme; thi hun vidste, at hun næppe fik Svar ved at spørge. Idet hun vendte sig for at gaa, blev Døren til Stuen lukket op udefra, og Lieutenant Hjelm traadte ind og meldte med et fornøjet Smil, at hun fik Besøg. Det sortnede for hendes Øjne, hun greb for sig, for ikke at falde; da hun atter blev Herre over sig selv, laa Lisbeth, hendes gode, trofaste Lisbeth, som hun ikke havde set, siden hun skiltes fra hende i Berlin, foran hendes Fødder og stammede bevæget forvirrede, usammenhængende Ord.

Anna Constance maatte med Magt betvinge sig, for at den stakkels Pige ikke i hendes Ansigt skulde læse den frygtelige Skuffelse, der et Øjeblik greb hende — men ogsaa kun et Øjeblik, i næste Nu var hun lige saa rørt, lige saa betaget i sin Glæde som Kammerpigen.

Endelig havde hun igen et Menneske om sig, endelig kunde hun faa talt ud, og endelig kunde hun faa Svar paa sine Spørgsmaal. Hun knugede Lisbeth ind

til sig, og mens de gensidig betragtede hinanden, lo og græd de omkap.

Saa gav Grevinde Cosel sig til at spørge hurtigt og springende, hun vilde have alt at vide paa engang.

Lisbeth fortalte, at hun var bleven fængslet samtidig med, at Grevinden blev udleveret i Halle. Først for to Aar siden havde hun faaet sin Frihed igen og var derpaa rejst til Depenau. Af Baronesse Brockdorph havde hun faaet at vide, hvad der var hændet i de mellemliggende Aar.

Oberst v. Thiemen var fra Halle rejst lige til Holsten og havde med Baronessens Hjælp egenhændig lukket Ægteskabskontrakten ned i et hemmeligt Rum i Familiearkivet paa Drake — derefter havde Obersten søgt fremmed Krigstjeneste og skulde senere være falden i den tyrkiske Krig.

«Véd du, hvad der dengang bevægede den brandenburgske Konge til saa uventet at udlevere mig til mine Fjender?» spurgte Grevinden.

«Ja, ogsaa det har Deres Moder fortalt,» svarede Lisbeth. «Det var efterhaanden lykkedes Kurfyrst Frederik August at samle et stateligt Regiment lange Karle — dem tilbød han Kongen tilligemed alle preussiske Overløbere, og dette Tilbud kunde Frederik Wilhelm ikke modstaa!»

«Altsaa solgt for et Regiment Soldater,» udbrød Anna bittert.

«Og alle mine Kufferter og Kasser, er man kommen efter, hvor jeg havde dem?» spurgte hun lidt efter.

«Nej,» svarede Lisbeth, «alt er endnu i god Behold — kun de enkelte Kostbarheder, Eders Naade

havde i Berlin, kunde jeg ikke redde. Hvor meget man end pinte og plagede mig i Fængslet, saa forraadte jeg dog intet.»

Og Lisbeth fortalte videre, alt, hvad hun vidste om de tidligere Venner, men fornemlig om Grevindens Børn. Hun havde set begge Døtrene en enkelt Gang — ved den ældstes Bryllup — den yngste, der var Kongens Yndling, lignede sin Moder paafaldende.

«Fortæl mig hellere noget mere om min Søn. Gud holde sin beskyttende Haand over Haxthausens gamle Hoved, at mit Barn endnu i mange Aar maa beholde denne gode Ven og Vejleder!» sagde Grevinden bevæget, men tilføjede pludselig med haard Stemme: «Mine Døtre er blevne fremmede for mig — aldrig nogensinde i alle disse Aar har de skrevet en Linie til deres Moder. — Kongen har vidst, hvad han gjorde, da han satte Madame Löwenskjold til at opdrage dem — af hende har de ikke hørt andet end ondt og stygt om mig; hun har vel vogtet sig for at røbe, hvor skammeligt jeg er blevet behandlet!»

«Maaske véd Deres Døtre slet ikke, at deres Moder endnu er i Live,» sagde Lisbeth dæmpet.

«Hvad? Det vilde jo være utænkeligt og ligefrem oprørende.»

«Deres Naades Ophold her holdes saa hemmeligt, at ingen — ikke engang Deres egen Moder — kender det. De fleste tror, at De er død, andre, at De lever forvist paa et kongeligt Gods i Schlesien eller Polen,» sagde Lisbeth.

«Hvilke Oplysninger har man da givet mine Forældre?» spurgte Anna i stærk Ophidselse. «Min egen

Fader og Moder kan da ikke roligt finde sig i, at de slet intet faar at vide om mig.»

«Deres Fader, den afdøde Baron, gjorde i sin Tid alt, hvad der stod i hans Magt for at skaffe sig nærmere Oplysninger. Men baade hans Breve og hans direkte Spørgsmaal blev ubesvarede, og en Rejse, han foretog til Dresden, bragte ikke bedre Resultat.»

Grevinde Cosel var overvældet ved disse Meddelelser. Ligesom Verdenen var død for hende, saaledes var hun altsaa ogsaa død for den! Intet Under da, at Befrielsen lod vente paa sig.

Dog nu — endelig var Timen kommen! Dronningen var død. Lisbeth havde fortalt, at det virkelig var hende, Klokkerne ringede for, og Kongen vilde ved den Lejlighed ikke kunne undgaa at tænke paa hende. Minderne maatte vælde frem i hans Bryst, og han vilde give hende Oprejsning for alt, hvad hun havde lidt i disse frygtelige Aar.

Det, at Kongen havde sendt Lisbeth til hende, var hende et sikkert Tegn paa, at Begyndelsen til en Forandring i hendes Stilling allerede var gjort, og i en sikker Følelse af forestaaende Lykke var Grevinden Resten af Dagen i et næsten overgivent Lune.

Den gode Lisbeth nænnede ikke at fortælle, at det udelukkende skyldtes den energiske Fru Vitzthum, at at hun nu var her. I fulde to Aar havde Grevinden brugt al sin Veltalenhed og Indflydelse overfor Kongen for at faa hans Tilladelse; men hvis Over-Staldmesteren ikke fornylig var død — falden i en Duel — og Kongen derved bleven saa rørt og bevæget, at han ikke kunde

nægte sin Yndlings Enke nogen Bøn, havde Lisbeth dog sikkert aldrig faaet sin Frue mere at se.

Grevinde Cosel fortalte saa kort som muligt om sine Lidelser i disse Aar, hun vilde i Dag ikke mere ind paa disse uhyggelige Minder; hun efterabede paa en komisk Maade den noget indskrænkede, pedantiske v. Boblick, der var saa vidt forskellig fra den tidligere, længst afdøde Kommandant v. Wehlen, og fortalte om Lieutnant Hjelms Kurmageri — Roserne, hun bar i Brystet, var en Gave fra ham — en Opmærksomhed, som han til Trods for Kommandantens sure Mine tog sig Mod til hver Dag at vise hende.

Saa trak hun Lisbeth med sig rundt i hele Taarnet for at vise hende Lejligheden, som hun sagde, og fortalte ved den Anledning, at der for nogle Maaneder siden var kommet Befaling til, at hun skulde flyttes til Fæstningen og Slottet Nossen.

«Men det modsatte jeg mig paa det bestemteste,» sagde hun, «uagtet det i Ordren gjordes gældende, at jeg paa Nossen vilde leve under langt behageligere Forhold, da der var en udmærket Beboelseslejlighed, hvor alle Værelser laa i Flugt. Jeg har nu vænnet mig til Taarnet her, og Trapperne er efterhaanden blevne mig en ganske behagelig Tidsfordriv og Adspredelse,» sluttede hun leende.

Lisbeth undrede sig over, at man havde rettet sig efter hendes Ønske, og hun svarede, at Kommandanten havde været rasende; men hver Gang han talte om Flytningen, gebærdede hun sig som en Desperat, og saa havde man endelig tilsidst ladet hende i Fred.

«Det manglede bare, at jeg skulde lade mig slæbe

hele Sachsen rundt som Fange,» sluttede hun, og saa' pludselig igen vred ud.

Om Aftenen, da Lieutenant Hjelm kom for at inspicere før Natten, spurgte Grevinden ham, hvad den Travlhed dog betød, der i Dag havde været overalt; han svarede med en Beklagelse, at han intet turde røbe, hun vidste, at Instruxen forbød ham, at meddele noget som helst om, hvad der foregik i Fæstningen; men da han tog Afsked, sagde han, at han vilde give hende det Raad, at tage en Sovedrik, saa at hun kunde faa en rigtig fast og tryg Søvn om Natten.

Anna studsede ved disse Ord. Hvad kunde han mene dermed? Hvorfor skulde hun sove fast og trygt, hvis det ikke var for at være styrket til den næste Dag. — Hvad forestod der hende dog? — — En stor Overraskelse — — —

«Lisbeth!» udbrød hun. «Der er noget i Gære. Hvis det nu var en stor, en overvældende Glæde!»

«Det kunde jo ogsaa være en ny Prøvelse, Deres Naade,» svarede Lisbeth stille.

«Hvor kan du være saa grusom at tale saaledes?» spurgte Grevinden halvt jamrende. «Der kan jo ikke gives flere Prøvelser eller Skuffelser for mig — alt har jeg tømt til Bunds!»

Ved første Morgengry vaagnede Grevinde Cosel — hun havde intet Sovemiddel taget, uagtet Lisbeth ogsaa ivrigt havde opfordret hende dertil — fordi Madame var saa ophidset, som hun udtrykte sig. Men Grevinden havde smilende svaret, at med glad Uro i Hjærtet kunde man altid finde saa megen Søvn, som man under de Forhold behøvede.

Da hun nu slog Øjnene op, sad hendes trofaste Lisbeth allerede fuldt paaklædt paa en Skammel foran hendes Seng. At der var noget ualmindeligt paa Færde, var begge enige om; thi ogsaa i Dag var der til Trods for den tidlige Morgenstund paafaldende Uro og Færdsel nede i Fæstningsgaarden.

Saa snart Grevinden var paaklædt, indtog hun sin Udkigsplads ved Vinduet.

«Lisbeth,» udbrød hun pludseligt. «Der er kongelige Livjægere nede i Gaarden. Det er Kongen, de venter, Kongen, der kommer!»

Lisbeth søgte at berolige hende ved at sige, at det var ganske utænkeligt, at Hans Majestæt skulde komme dertil nu, saa længe Dronningen endnu ikke var bisat.

«Forstaar du da ikke,» sagde Anna iltert og vredt, «at han kommer for at hente mig! Ja, nu véd jeg det — jeg føler det — han kommer for at hente mig — — — han kommer!«

De sidste Ord jublede hun frem og gav sig saa til at løbe omkring i Stuen, som om hun pludselig havde mistet Forstanden, greb fat i alt og kastede det atter hastigt fra sig, standsede foran Spejlet, gav sig til at le højt og brast saa i Graad.

«Frue, kære, kære Frue,» hviskede Lisbeth og lagde sin Haand paa hendes Arm. «Vær dog rolig! Hvem siger Dem, at Kongen kommer, det er jo kun Deres egen Indbildning.»

«Ti!» sagde Grevinden og stødte hende hæftigt fra sig. «Ti, med dine onde, haarde Ord! Nu gaar jeg op paa Taarnet og ser, om jeg intet kan øjne!»

Da Grevinden kom ud paa Trappen, forbød den der posterede Vagt hende at gaa op paa Platformen. Hun vilde støde ham til Side og fortsætte sin Vej; men han gentog sit Forbud og erklærede, at han blev nødt til at bruge Magt, hvis hun ikke vendte om, han havde faaet strænge Ordre til at forhindre, at hun gik op paa Taarnet.

Anna vilde næppe tro sine Øren; hun vidste, at Instruxen lød paa, at hun ikke maatte gaa op paa Taarnet undtagen den foreskrevne ene Gang om Dagen paa et bestemt Tidspunkt og ledsaget af en Officer; men i mange Aar havde man ikke hindret hende i at gaa derop, naar hun havde Lyst, og uden Ledsagelse; der stod jo ogsaa altid Vagt deroppe. Alt var pludselig blevet anderledes; var det for det gode eller det onde? Hun saa' paa Lisbeth, der med stor Bestemthed, til Trods for hendes Modstand, havde trukket hende ind i Stuen igen, og blev med et greben af en frygtelig Angst.

«Du véd noget,» udbrød hun og greb fat i hendes Skulder. «Jeg ser det paa dit Ansigt. Skynd dig at sige, hvad det er!»

«Ak, Deres Naade,» svarede Lisbeth og saa virkelig bekymret ud. «Hvorfor vil De bringe Dem selv i en saadan Ophidselse? Der er højst sandsynligt slet ikke noget paa Færde.»

«Du lyver,» udbrød Grevinden haardt og ruskede i hende. «Det er intet Svar paa mit Spørgsmaal.»

I samme Øjeblik lød der et øredøvende Brag, Ruderne klirrede, og det massive Taarn syntes at skælve

i sin Grund. Det kunde kun være Skuddet af en Kanon, der blev fyret af umiddelbart udenfor Vinduerne.

Begge udstødte et Skrig og greb uvilkaarligt med Hænderne op for Ørene.

«Almægtige Gud, hvad betyder dette?» udbrød Grevinden og stirrede som forstenet paa Kammerpigen.

Lisbeth begyndte stille at græde og sagde jamrende: «Hvorfor troede Deres Naade ogsaa hele Tiden, at det var noget godt?»

«Hvad er det da! Hvad er der i Vejen?»

«Aa Gud, aa Gud,» sukkede Lisbeth. «Det er jo kun de nye Kanoner, intet, der angaar Dem, Madame.»

«De nye Kanoner!» gentog Grevinden uforstaaende.

«Ja, nogle nye, ualmindelig svære Kanoner, hvis Kraft man vil prøve paa den haarde Basaltklippe her!»

Grevinden sank ned paa en Stol og sad en Stund ude af Stand til at sige et Ord.

«Hvorfra véd du det?» spurgte hun saa.

«En af Folkene her fortalte mig det i Aftes,» svarede Lisbeth.

Grevinden syntes pludselig at vaagne af sin Forstenelse.

«Hvem overværer denne Skydeprøve?» spurgte hun, og hendes Læber var ganske hvide og skælvede, saa at Ordene kun kom utydeligt frem.

«Guvernøren i Dresden, Grev Wackerbarth og General-Feltmarskal Flem — —

«De Herrer vedkommer ikke mig,» afbrød Grevinden hende haardt. «Er — — er der ingen andre til Stede?» hun saa' paa Lisbeth med et gennemborende Blik.

«Jo,» svarede Lisbeth resolut, «Hans Majestæt Kongen!»

«Kongen!» gentog Anna tonløst. «Og det har du vidst og siger mig det først nu!» tilføjede hun og sprang op med et saa forvirret Udtryk i sit Ansigt, at Kammerpigen energisk greb fat om hendes Arm og sagde:

«Hvad gavner det, at De véd det, Deres Naade? Kurfyrsten kommer dog ikke for Deres Skyld!»

Grevinde Cosel rev sig hæftigt løs fra Lisbeths Greb og styrtede hen til Vinduet.

«Ikke for min Skyld — ikke for min Skyld,» hviskede hun for sig selv og lænede sig ud; men hun saa' intet, kun spredtvis udover Markerne Folk og Militær.

Et nyt Skud drønede, atter skælvede Taarnet og begge Kvinder skreg; men dennegang fulgte der en djærv Ed efter af Grevindens Mund og med et Ansigt, der var fuldstændigt farveløst og havde et haardt viljefast Udtryk vendte hun sig og gik hen til Lænestolen i Biblioteket. Med et eneste Ryk rev hun Sædet fra hinanden, greb med Haanden ind i Aabningen og trak en lille Pistol frem, saa hastigt og voldsomt, at en Række kostbare Perler og et Par Ringe fulgte med og fløj hen ad Gulvet. «Det er mit Skatkammer!» sagde hun med en hæs Latter til Lisbeth, der spændt fulgte enhver af hendes Bevægelser.

Kammerpigen ænsede ikke Smykkerne, hun havde udelukkende Øje for Pistolen. «Madame,» sagde hun alvorligt. «Læg den paa sin Plads igen eller giv heller mig den.»

Grevinden slog hende med Vaabnet over Haanden, saa at der undslap hende et Skrig af Smerte.

«Tys!» udbrød Anna Constance og holdt hende fast som i en Skruestik. «Det er Hovslag — Hovslag af en enkelt Hest — —»

Hun trak Lisbeth med sig hen til Vinduet — og slap hende saa pludseligt, at hun vaklede.

«Aa!» sagde hun og for sig lynsnart over Panden. «Aa Gud — det er ham!»

Hun laa med Hovedet helt ud af Vinduet og holdt Pistolen fast knuget foran sig, og Lisbeth saa', at hele hendes Legeme skælvede.

«Frue,» hviskede hun og vilde liste Haanden ind for at tage Pistolen. «Pas paa, hvad De gør.»

«Væk,» skreg Anna, vendte sig og slog hende med knyttet Haand saa voldsomt for Brystet, at hun faldt baglænds om paa Gulvet.

Paa Vejen nedenfor Taarnet kom Frederik August ridende ganske alene, hans Skikkelse var bleven noget sværere end før, Ansigtet holdt han paafaldende dybt bøjet ned over Hesten.

I det han omtrent var udenfor Vinduet, hvor Grevinde Cosel stod, faldt en Rude klirrende i mange Skaar ned foran ham; uvilkaarlig saa' han op og mødte sin tidligere Maitresses Blik.

Deroppe, bøjet ud over ham laa Anna Constance, bleg, men skøn som altid og med de store, sorte Øjne fæstede paa ham.

«Augustus! — Sire!» raabte hun med skælvende, bønfaldende Stemme.

Kongen tog Hovedet til sig og red videre, men i noget langsommere Tempo; det var, som om Synet deroppe et Øjeblik gjorde ham usikker.

«Naade, Sire!» skreg hun nu, og der var dødelig Angst i Stemmen; thi Kongen var allerede kommen forbi Vinduet.

Da vendte Frederik August Hovedet halvt til Siden, løftede paa Hatten og gav sin Hest af Sporerne — i susende Fart, som paa Flugt for onde Aander, red han videre, bort fra Fæstningen.

Anna udstødte et vildt, et hjærteskærende Skrig, greb hastigt om Pistolen og trykkede af, men blev i samme Øjeblik bagfra grebet om Haandleddet. Det var Lisbeth, der imidlertid var kommen til Besindelse igen.

Kuglen susede ud i Luften uden at gøre Skade; med et halvkvalt Raab som en, der pludselig rammes af Døden, kastede Anna Pistolen henad Gulvet, og faldt om i sin Kammerpiges Arme.

— — —

En Time senere modtog Kommandant v. Boblick en egenhændig Skrivelse fra Kongen, skrevet i den første Kro undervejs.

Det var en streng Befaling til Kommandanten om at drage Omsorg for, at der intet blev bekendt for Offentligheden om det Skud, som Grevinde Cosel havde affyret, og en endnu strengere Irettesættelse, fordi Fangen — tvært imod Instruxen — havde Vaaben hos sig. Dog skulde man ikke i den Anledning rette Bebrejdelser mod Grevinden, skrev Kongen videre, men blot fremtidig sørge for, at hans Befalinger blev bedre overholdte.

Forøvrigt ønskede han, at Grevinde Cosel fik at vide, at Kongen, da han gav sit Minde til Prøveskydningen i Stolpen, var absolut uvidende om, at Grev-

inden endnu befandt sig der. Efter de Ordrer, han for nogle Maaneder siden af Hensyn til Grevindens Bekvemmelighed, havde givet, stod han nu i den sikre Formening, at hun opholdt sig i Nossen.

Først Lieutenant Hjelms Meddelelse under Prøveskydningen havde bragt ham ud af denne Vildfarelse, og han beklagede dybt, at Grevinden ved den uventede og voldsomme Skydning rimeligvis havde udstaaet en Del Ængstelse, ligesom hun derved var bleven forstyrret i sin Nattero. — —

Kommandanten blev efter denne kongelige Reprimande ikke blidere stemt overfor sin genstridige Fange, som tillige havde forskyldt, at alle hans storartede Forberedelser til den splendide Frokost, hvormed han vilde traktere Fyrsten og Herrerne, havde været helt omsonst. Hans Majestæt var, uden et forklarende Ord, blot med Befaling til øjeblikkelig at holde inde med Skydningen, redet bort strax efter, at den egenraadige Lieutenant havde hvisket ham sin ubetimelige Meddelelse i Øret!

Den første Følge af Kommandantens Vrede var, at han fratog Lieutenant Hjelm Vagttjenesten hos Grevinden og dernæst, efter kort Tids Forløb, fik ham forsat til en anden Garnison.

Grevinde Cosel levede endnu i langt over en Menneskealder i sit Fangetaarn paa Fæstningen Stolpen.

Ved Frederik Augusts Død 1733 tilstodes der hende vel nogen mere Frihed; men udenfor Fæstningens Mure kom hun aldrig.

Først 1765, da hun var fyldt 84 Aar, kom Døden som den endelige Forløser og bragte Fred og Hvile for hendes urolige, forpinte og trætte Sind.

Hendes trofaste Lisbeth var død mange, mange Aar forinden.

Imellem Ruinerne af det tidligere Kapel i Stolpen dækker en tarvelig Sten med et Kors den Grav, hvor Grevinde Cosels jordiske Levninger hviler. Halvvejs skjult af Græs og Ukrudt vilde den næppe blive opdaget af de mange Turister, der mellem Aar og Dag besøger den gamle, interessante Fæstningsruin, hvis ikke Kastellanen gjorde dem opmærksom paa den.

«Her,» siger den meddelsomme, flinke Fører, medens han med sin Fod skubber Græs og Ukrudt til Side, «her under denne Sten ligger Grevinde Cosel begravet.»

Og han fortsætter med et Skuldertræk:

«Ja, det er ikke meget, der er tilbage af den engang saa mægtige og stolte Dame; men Taarnet derovre» — han peger imod det velvedligeholdte Cosel-Taarn, det, der tidligere hed Johannes-Taarnet — «vil vel nok, saa længe der findes Spor af det, bære Grevindens Navn!

J. V. RODES EFTFLG.
J. SKRÆM
BROLÆGGERSTRÆDE 5